Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sanctilogium Angliae, Walliae, Scotiae, et Hiberniae, ergänzt durch weitere Heiligenlegenden und -viten - Cod. St. Georgen 12

Johannes <Tinmouthensis>

[s.l.], um 1425

Liber octavus

urn:nbn:de:bsz:31-68928

Visual Library

Laurencij martyris capitis secundi custodiendum volui illa nocte commendatum. nymis autem fere milli constantine ad: prius secundum moneje poduerunt. Requiet ergo ipsi deo et eos Quibus so sepulcrum non erat. ob publicam securitatis de: jegno ad regnum p cujus loci quasi ad operacion capitis ipsius defeji. et ecclam quos penes est. gracia lucri vel honoris seu fauoris adipiscendi. Capitis sci matthei in ci: urbe venerunt. coebrisq; in jejaciis choriscinerisq; illum cum majoribus in celo mercede cunctis innotuit.

Explicit liber septimus. Liber incipit octauus.

Kalendis Augusti. De uincula sancti Petri.

Festum sancti petri quod die ad: uincula. quadruplicia de causa institutum fuisse putatur. scilicet in memoriam libe: racionis petri. sicut p liberacione alexandri pape. p destruendo jtu gentilium. et pro impetranda absolucione singulorum cinculorum. Prima causa est in memo: riam liberacionis petri. legitur enim in historia ecclastica. quod mortuo imperatore tiberio. et gaio ad imperium sublimato. misit herodem in iudeam. qui gentem ipsam iratus et afflixit quosdam de ecclia. Occiso quoque iacobo fratre iohannis. gladio ante dies azimorum. et cum: quia hoc gratum erat iudeis. petrum apprehendit. et in carcerem retrusit. volens post pasha populo eum ipso. Angelus autem ei noctu assistens. mirabile cum a cinculorum nexibus absoluit. et de uinculis predicacionis libertatem ire iussit. In memoriam igitur inde liberacionis principis apsorum a cinculis. ecclia festum petri ad uincula colere instituit. Et secundum hoc videtur quod hoc festum debet vocari petri a cinculis. Sed causa institutionis extitit. quia alexander papa qui sextus post beatum petrum. jenit ecclam. et hesmes prefectus urbis jome qui p alexandrum ad fidem conuersus fuerat. a quaterno tribuno in diuersis locis in custodia tenebantur. Dixitq; tribunus ad hermetem. Quia te et alexandrum custodiam diligenter. et si ipsum tecum. vel te cum illo inuenire potero. vere fidem tuis. et eius dominis adhibebo. Effecit quod dixit. et alexandrum hoc primus indicauit. Quante autem cuncto alexandrum angelus ad eum venit. et ipsum ad hermetem in carcerem adduxit. Et interrogans eos quinnus instruxit. plurimum admiratus est. et ait. Habeo filiam furiosam nomine balbinam. precito me quam recipe fidem. si filie mee impetrare potes sanitatem. Dixit alexander. Date eaus et ipsam in carcerem meum ducito. Et ille. Si hic sis. quomodo in tuo esse te poto inuenire. Ad quem alexander. Da de cito. quia qui me huc adduxit. illuc me cito reducet. Adducta autem filia ad carcerem. cecidit ad pedes sci alexandri. et de uore cinculi sui cepit osculari. Cui alexander. Noli filia. has meas osculari cathenas. sed potius sci petri diligenter inquire. quas devote osculans recipies sanitatem. Quibus diligenter inquisitis et inuentis. balbina illas osculata. et sanitati integre restituta. Alexandrum de carcere extrahit. et cum omni familia sua quinnus bap: tisati. Tunc sicut alexandrum. hoc festum in kalendis augusti celebrandum instituit. in honorem petri apostolorum fa: bricauit. cui cinculi ponitur. et ad cinculi nominat. Tertia causa secundum bedam talis est. Gregorius imperator et fratrem sibi mutuam affinitate continuit. nec se iohannis imperium susceperunt. et octauianus in occidente. antonius in oriente imperauerunt. Antonius sororem octauiani ac: cepit vxorem. sed ea repudiata. cleopatra regina egipti ab: usus est. Ob hoc indignatus octauianus. iniuriam ejusdem. cum antonio processit. et ipsum in omnibus oppaunit. In medi: tatem tristi et honorem victorie illius quinnus prima die augusti. octauianus habuit. omnes romani hac die celebrabant. usque ad tempus theodosij imperatoris. quinnus ei: dem ipsum dicit ciuitas athenas quibus sub herode petrus cinctus fuerat. de iherusalem iome deduxit. et habita collatione cum pelagio papa. blasidis exhortationibus primum indueuerunt. et obliuionem tradere memoria principis pelagiani. et celebris fuerit memoria principis apsorum. Quod dum cunctis plurimisset. illa athenas quas de iherusalem ruderat. protulit et ipsa ostendit. papa eos et illam athenam qua sub ne: jone idem apsis cinctus fuit. demonstrauit. hac igitur illis socata. tra miraculose qua athena facta est. ac si semp cuna. et eadem extitisset. Inde et papa et populus gratiaruit. et quod hominum indistricta religio faciebat. gentili dampnato. mutatis in melius facere apsorum pri: cipi petro. hec beda. Quinta causa institutionis assig: nari potest. Dis enim a cinculis petrum injaciebat. absoluit. et eadem ligauit. atq; soluendi potestatem con: dedit. nos autem cinculis peccatorum obligati tenemur. et ab: solui indigemus. ideo igitur solemnitatem que dicit ad uincula honoramus. et sicut ipse a cinculis absolui petiuit. et absoluendi a dno potestatem accepit. sic et ipse a peccatorum cinculis nos absoluit. Quod autem per claues quas accepit medium eciam dampnandos absoluit. satis claret. Nam prio colomban in monasterio sci petri erat quidam monachus. lenis. lubricus. et lasciuus. hic dum subita morte fuisset defunctus. demones ipsum accusa: bant. et quilibet peccatorum genera contra ipsum estimabant. Dimis dixit. Ego cum cupiditas tua. qui tam frequenter contra dei precepta concupisti. Alius clamabat. Ego cum vana gloria. qua te apud homines iactanter exaltasti. Alius dixit Ego cum mendacium. in quo peccasti. Et sic de reliquis petis. Sciens petrus cunctis erat monachus p ipso deprecaturus dum adhuc. Cum jrasci dns. Nonne prheta ne inspirante dicit. Dne quis habitabit in tabernaculo tuo dicit requiescet in monte sancto. Qui ingredit sine ma: cula. etc. Quomodo potest hic culpis esse. cum nec sine macula sit ingressus. nec sit instructum operatus. Rogante igitur p eo petro cum lacrime matre dei. hanc dns sententiam protulit. ut ad corpus redeat. et ibi penitentiam agat. Tunc confestim petrus. clauis qua iniqui tenebat. diabolum ejecit. et in fugam vertit. et iam ad corpus redijit.

De Sophia cum tribus filiabus suis.

Quidam nobilis nomine Sophia. cum tribus filiabus suis. adiuuante domino. ex: cue religionis et sobrietatis. multas ac nobiles feminas. connexit ad fidem. et adherentes ei vitiis. et sumptuosis omnimis abstinebant. Inde indignatus quidam prior ciuitatis nomine antiochus suggessit adriano imperatori dicens. mulier quedam cum filiabus suis. nec alterq; in ypi cultui quemqm placere posse affirmat. nisi a coniugio et delicias abstinerint. quod domi vxores nec hereditates illis. iam nec ad consecium. nec ad aliam nobiscum veniunt. Tunc imperator iratus. misit eiuocari uiderem. et filias eius. Erant enim pulcre. speciose valde. et diuitis stipendis ornate. Et interro: gant matrem de nomine suo. Que respondit. Quod pri: mum et nobile est. ypiana mihi nomen est. secundum carnem vero vocor sophia. de genere primo et eminenti existens ciuitate. et cum filiabus. vt eas offerem in mune ypi. Tunc adriamus iussit eam custodiri metum cum filiabus suis in domo pallatij oriu: tioris. Eo die iussit imperator adduci filias nuce sequite

Mo

Dy spirita bestialis

Regis adriani imperatoris

1 ingressa hoc ciuitate sepe dicto a nobis matrimonia. nisi. Deos. et qui deum colendi. et ypiam filia eius

2 Ingressure ejus palatium. ac eius ac romani ypi signacula minuerunt. et in eis obedisset. adiuuans filiis ad prosecutionem. cum. nichil lo: qui poterit. post paucitatis adiu: dicio prodigium

3 nocturnis diuersis eis in illa custo: dia horribiles filias matrem ad con: tempti. que presentis. et ad miserim estim passionis pro ypo

lauzenti martyris capitis sicut custodiendi solet illa
nocte commendatur. nunc autem sed multo consummione ca-
pitis sicut moueri poterit inde? Liquet ergo ipsum deo et sed
quia ipso baptisma non esset. ob probatione scilicet de
regno ad regnum p cuius loci quasi ad speculum capitis ipsius
defecit. et ecclesiam quos petrus est. gracia lucis vel honoris seu
fauoris adipiscendis. Capitis ea materiis in illa urbe
tenuisse. celebris ipsi iniquitatis chorustanis. illum enim
martyribus in celo mancipe cunctis innotuit.

Liber incipit ornatus.

Vincula sancti Petri.

sancti petri quos dicit ad-
quadruplia se causa istituta
tate. celebrat in memoriam libe-
petri. sed p liberacione alegis
destruendo petri gentilium. c
terrenda absolucione spiritali
Prima causa est in memo-
racione petri. Regnante enim i
imperatore tiberio. et gaio ad
[illegible] in insulam. qui gratum —
mistr matrimo ge affligebat quosdam de ecclesia. Decaso autem
iacobo fratre iohannis. gladio ante dies azimorum. et videns —
quia hoc gratum erat iudeis. petrum apprehendit. et in car-
cerem retrusit. volens post pascha producere eum populo. An-
gelus autem ei noctu assistens. mirabiliter eum a vinculorum
nexibus absoluit. et ad ministerium predicationis libertum tra-
dissit. In hodiernam igitur iniere liberationis primo apostolorum a
vinculis. ecclesia festum petri ad vincula celebrauit. Et
ideo hoc vocat. qd hoc festum debet vocari petri a vinculis
Secunda causa institutionis extitit. qm alexander papa qui
sextus post beatum petrum. tenuit ecclesiam. et hegines phariseo
rubes iomne qm p alexandria ad fidem conuersus fuerat.
a quirino tribuno in diuisis locis in custodia tenebantur.
Dixitque tribunus ad hermetem. Quid te et alexandrum custo-
diam supplicabo. et si ipsum tecum. vel te cum illo inuenire
potero. vere fidem tuis. et eius dinumbi adhibebo. fecit
quod dixit. et alexandrum hoc primus indicauit. Quante autem
cruciatus alexandrum angelus ad eum venit. et ipsum ad hermetem
in carcerem adduxit. Et intendens eos quirinus insinuat.
plurimum admiratus est. et ait. habeo filiam furiosam
nomine balbinam. permitto me tuam recipere fidem. si
filie mee impetrare poteris sanitatem. Dixit alexander.
Date aquam et ponam in carcerem meum vicario. Et ille. Ci
bi sis. quomodo in tuo ciste te poteo inuenire. Ad quem
alexander. Date cito. quia qui me huc adduxit. illuc me
cito reducet. Adduxit autem filia ad carcerem. cecidit ad
pedes sci alexandri. et de uore vinculis sua cepit osculari. Cui
alexander. Noli filia. has meas osculari catenas. sed
potius sci petri diligenter inquire. quas deuote osculans
recipies sanitatem. Quibus diligenter inquisitis et inuentis.
balbina illas osculat. et sanitati integre restituitur. Alex
de carcere extrahit. et cum omni familia sua quirinus bap-
tisat. Tunc sunt alexandri. hoc festum in kalendis augusti
celebrandum instituit in honorem petri apostolorum ecclesiam fa-
bricauit. vbi vinculis posuit. et ad vincula nominauit. Tertia
causa secundum dedam talis est. Octauianus imperator et antho-
nius sibi inuicem affinitate continuari. nec de iomnam
imperii susceperunt. et octauianus in occidente. antonius
in oriente imperauerunt. Antonius sororem octauiani ac-
cepit vxorem. sed ea repudiata. cleopatra regina egipti ab-
usus est. Ob hoc indignatus octauianus. multum ipsum
contra antonium processit. et ipsum in omnibus superauit. In medi-
tatione triumphi et honorem victorie illius quam prima die
augusti. octauianus habuit. omnes iomam hac die colep
brabant. vsque ad tempus theodosii imperatoris. quando ar-
doxus pydiam duas athenas quibus sub herode potens vinctus
fuerat. de iherusalem iome detulit. et habitat collacione cum
pelagio papa. bluredis cyborteacinis pplm indulgentiam.
vt oblimoni tradatur memoria principis pelagiorum. et cele-
bris fieret memoria principis apostolorum. Quos dum cunctis
pluimisset. illa athenas quas de iherusalem tulerat. protulit
et ipsas ostendit. Papa vero et illam athenam qua sub ne-
gione idem apostolus vinctus fuit. demonstrauit. hac igitur
illis sociata. ita miraculose qua athenas facta est. ac si
semper vna. et eadem extitisset. Inde et papa et iogina
contriuerunt. vt quod hominum indistricta religio faciebat.
gentili dampnato. mutata in melius faceret apostolorum prin-
cipi petro. Hec hesa. Quinta causa institutionis assigna-
ri potest. Dns enim a vinculis petrum miraculose
absoluit. et eadem ligauit. atque soluendi potestatem —
dedit. Nos autem vinculis peccatorum obligati tenemur. et ab-
solui indigemus. ideo igitur solemnitatem que dicit ad vin-
cula honoramus. vt sicut ipse a vinculis absolui
meruit. et absoluendi a dno potestatem accepit. sic et
ipse a peccatorum vinculis nos absoluat. Quod autem per
claues quas accepit in medium eciam dampnandos absoluit.
satis claret. Nam prius colomban in monasterio sci petri erat
quidam monachus. lenis. lubricus. et lasciuus. hic dum
subita morte finisset. dyentus. demones ipsum accusa-
bant. et quilibet peccatorum genera contra ipsum clamabant.
Vnus dicit. Ego cum cupiditas tua. qui tam frequenter
contra dei precepta concupisti. Alius clamabat. Ego cum
vana gloria. qua te apud homines iactante exaltasti. Alius dic
Ego cum mendacium. in quo peccasti. Et sic de reliquis
peccatis. Cum petrus cimus erat monachus p ipso depre-
cantibus suum adiit. Cum audisset dns. Domine ipse
me inspirante dixit. Dnc qms habitabit in tabernaculo tuo.
aut requiescet in monte. et c. Qui ingredit sine ma-
cula. c. Quomodo potest hic culpa esse. cum nec
sine macula sit ingressus. nec sit iniquitatem operatus.
Rogante igitur p eo petro cum virgine matre dei. hanc
dd sententiam protulit. vt ad corpus redeat. et ibi
penitentiam agat. Tunc confestim petrus. clauem qua
mutum tenebat. diabolum ejecit. et in fugam vertit.
et iam ad corpus redeunt.

De Sophia cum tribus filiabus suis.

Miles nobilis nomine Sophia. cum tribus filiabus suis. adhirentes iomam. cu-
ius religionis et sobrietatis. multas ac nobiles feminas
conuertit ad fidem. Et adherentes ei pryor thoris. et
cumptuosis cibumque abstinebant. Inde indignatus
quidam prior ciuitatis nomine anthiocus aggressit —
adriano imperatori dicens. miles quedam cum filiabus
suis. nec alterius in xpi cultu quemquam pficere posse asserit.
nisi a conuiuio et delicias abstinuerit. quod domi —
vxores nec hereditates illis. iam nec ad consortium nec
ad cibum nobiscum veniunt. Tunc imperator iratus
misit euocari militem. et filias eius. Erant enim puelle
speciose valde. et diuitis stipendiis erudite. Et inuo-
cant matrem de nomine suo. Que respondit. Quid pri-
mum et nobile est. xpiana mihi nomen est. secundum
carnem vero vocor sophia. de genere primo et eminenti
existens ciuitate. et cum iomam cum filiabus. vt eas
offerrem in mune xpo. Tunc adriamus misit eam —
custodiri medium cum filiabus suis in domo pullatorum senatu-
torum. Eodem die misit imperator adducti filias nec sequite

Nota

De spirita hystoriale

Ingressa hec ciuitate spiritu dicere a nobis
nullo nomine nisi deo. et cum deum
colerent. et xpm. filios eius —

Ingressuque ei sed pallatium. accessit ad
fromam xpi signaculo munierunt
et ei cibum obtulerunt. adriano frustra
ad pulchritudinem eius. quia nolo
qui potestis post paulisper adhuc
eius progrimus —

Mortuisque dicem eis in illa cuisto
dia horribiles filias matrem ad con-
tempnendum pseuis. et ad obseruan
cias passionis pro xpo —

Quibus ait. O infantule miseremini etatis vestre. et soceri-
tuis matris. Quorum fiente vos in filiis sub
testimonio stari senatus. et militaris exercitus. Si vestri
audire contempseritis. nuncq; p deos. me nec etati parcere.
nec generi nec decori. sed diversis vos tormentis exercu-
ciatas consumam. et membra vestra particulatim incisa. canibus
in escam pracam. Ad hec puelle quasi vno ore dixerunt.
Nobis imperator nec promissionis tue ordi sunt. nec omni-
nationes terrori. Nos habemus patrem. qui nos adoptaunt
ad eternam hereditatem. cui et omnium nationes timemus. quia
eterna in illis tormenta sunt. De cetero si qua supplicia
habere te estimas. que fidem nostram valeant vincere. Ecce.
et agnoscas christianorum vires tuas quantas sortes. Tunc
fervore repletus adriamus. adhocuit matrem eay et dixit
Desum ordinem etatis. Dicato nomina puellarum. Que ait.
Prima vocat fides. annis vero eius sunt duodecim. Secunda
spes. que est annorum decem. Tertia caritas. annorum novem.
Tunc adhocans fidem dixit ad eam. Immola magne. O
insipiencia cecitatis humane. derelinquere deum. qui ora
verbo suo ex nichilo fecit. et adorare lignum et lapides artes
hominum. et sculpturas mortalium. Tunc iussit eam expolia-
ri et virgis cedi. Duodecim itaq; centurionibus in puelle
corpore mutatis. nullus tactus plage. patebat in corpore eius.
Tunc iussit ferro insecari mamillas eius. et de loco insecuisse
fluxit lac p sanguine. Virgo ora dixit ad regem. Hec sunt
ne mine tue. Iussit imperator imponi eam super catasticum.
et assari. At illa requiescebat super eam. quasi natus in tri-
quillo maris. Tunc iussit eius eiiciri in carcerem. c figu-
lorum. cum. et bitumine in et ferventibus. Cumq; nec hoc tor-
mento lesa fuisset. adriamus ira repletus. Si in nullo potest
iudeis virgam vt immolaret. iussit eam gladio perimi.
Et adhocans ad eam. scilicet spem dixit. Filia adquiescere
michi. quasi patri et sacrificia. vt subtraharis ab immi-
nenti pena. Puella dixit. Cito imperator quia michi p plagas
matris dabis. Iussit ergo eam expoliari. et nequis videri. Et
cum decem fuissent in eius carnem incisa centuriones. non
potuerunt a dei matrem optinere consensum. Res comissa
ad imperatorem dicebat. Tirannie immane pietatis. Quid ad-
huc habes tormentorum adhibe. vt exprimenos agnostas tu me
dei esse virtutem. Iratus adriamus. precepit eam vivam in-
cendi. Cumq; ingredere in fornacem. oratim flamma
extincta est. et ipsa oratio laudabat dominum. Et audiens vox
oratio. et admirans adriamus. iussit eam educi de fornace
et suspensam torqueri. Cumq; torqueretur. de membris
eius odor suavissimus exibat. et hilari vultu dicebat.
Tirannie non sentio penam. adiuvante dno ihu xpo. Tunc
iussit afferi vas eneum. et mitti in illius pectus. et adipem
et ceram. c resinam. Cumq; ferventes eneo vase ministri
levarent puellam. vt eam ibidem ingerent. resolutum est
vas eneum. et liquor ferventis exussit. incendio exussit
carnifices vsq; ad ossa. Adriamus vero. nec tamen impacid
mitigatus. iussit eam decollari. Post hec euocans
adriam. scilicet carnifices. et audiens eius clamorem magis ac-
census. iussit eam suspendi. torqueri. c flagellari. deinde
in ignem mitti. Et illa ingressa incendium. signavit se
in nomine xpi. Et cum intrasset. erupit subito flam-
ma de camino. p quisq; gideon turbam virorum. Sancta
vero deambulabat in igne glorificans c laudans deum ...
Adriamus stupefactus erubuit. et precepit eam de fornace
educi. Et cum ministri apprimassent ora fornacis. tres
iuvenes cum ea videbantur. quorum aspectus splendidior sol
erat. Et tremuit ad visionem. cecideruntq; in faciem. Inde
recuperato opti surgentes. hymnis dei laudabant. virgine
vt egrederet. Que egressa. venit cum ministris ad imp-
eratorem. Et vt eam vidit. illo gladio iussit illam cedi.

c cadaver

Sancta vero sophia mater puellarum collegit corpora
et custodiens ea aromatibus imposuit vehiculo. et portaunt
ad octavum decimum miliarium ab vrbe roma. ubi ea hono-
rifice sepelivit. Et cum dies pasceali se precasset in ora-
cione super sepulcra filiarum. et cum lacrimis diceret. filie
accipite me ad vos. velut corpore pressa. quievit in pace.
et mixta filias sepulta est. Adriamus ex iudine cadaveris
est. nam eius oculi eruerati. carnes liquefacte. de ore et
pectoribus primedinis cum vermibus decidebat. Ad vltimum
in extremis positus. voce magna dixit. Domine deus
tuum christum. et matris eay. velocius audiri mea anima
de corpore. scio enim quia pro ipsas. hec omnia mihi vene-
runt super me. Et cum hoc dixisset. in magno eiulatu
exclamans cecidit. et dispersa viscera eius. vix potu-
erunt colligi. et sepeliri. passi sunt autem vigintis se-
cundum diem octavum. mensis. De finito

Passus est in hispania in ciuitate gerunda sub daciano preside.
Qui apud ceteram liberalibus studiis vacans. cum audisset
quod p omnia loca hispanie. p secundo gradus ypatus gerens
est. omnia volumina legum pacat dicens. Quid michi
est philosophia huius mundi. ad illam nunc perabo.
que initium non habet. et finem nesciv. Ecentosimas lar-
gas manus pauperibus erogabat. hospitalis sup modum. obu
cetam dei predicabat. Post hec venit in ciuitate gerundi-
sem. et omnia ibi fecit. ita vt eum apostolum vel ypsetam
appellaverint. Aderat autem iuvenis. qui hec daciano
nuntiaverunt. Cum daciano auctoritatem abiit. vt eum ferro
vinciri iuberet. et nolentem sacrificare. tormentis affli-
geret. Qui iussit eum nolentem sacrificare fustibus cedi et
in carcere iussit retrudi. Et cum gradus agere deo. et psalleret.
probasti dne ac meam et visitasti nocte. et ad hanc vocem
iuvenis audiens. iussit astantibus eum vinculatum manibus
et pedibus. ac collo ferro ingentis ponderis aggravare. eique
in loco equestri positum. fame et siti habestere. Et cum
iam crederet eum defecisse. cognovit eum adhuc superstitem
esse. suosque asperius precepit assistere. Et cum nolle sacri-
ficare. iussit iterum catenis eum aggravari. et ab vrsom-
tis mulis. p totam ciuitatem trahi. donec totum corpus
eius laceratum. et sic in carcerem iecitur. Qui dum hum
prostratus orasset. iuvenis splendidus ei apparuit. eique
confortans tetigit eum. et statim omne omnia vulnera
corporis sui. Et cum in crastino ad mirarent eum integro
fide aut. Discedite miseriores a manu fidei vestri. et cognos-
cite deum vivum. qui vos de limo terre formavit. Tunc
facto pugnaq; imperii. iuvenis tradidit eum carnifici.
vt extinguerent ungues eius a scapulis vsq; ad cingulum.
iussiq; eum capite deorsum suspendi. quousq; carnifices
eius profuse sanguinem exalarent. At ille psallens. et
suspensus ab hora tertia vsq; ad vesperam. a deo confortat
nichil doloris sentiebat. Post hec iuvenis eum deorsum
iussit. et in carcerem arcius custodiri. vbi cum introisset.
iuvenis splendor. et odor balsami apparuit. Quem ea custo-
des sentientes exhati sunt. et voces cum eo iuvenum
psallentium audiebant. Et mane facto. cum iuvenis in
carcere dicentes illum verum dei filium esse. ergo cum
eo vidisse tota nocte. que non licet hominum dicere ...
Tunc iratus iuvenis. iussit eum in mare demergi. liga-
tis post tergum manibus. Cumq; eduxisset
eum in mare. quinque quibus erat consecratus dissolvit sunt
et ad michilum redacta. Tunc visus est a nautis ambulare
super undas maris. in manibus angelorum manus eius tenen
eum. ymnorumq; et alleluia. decantantium. Audiens iu-
venis qui sancti felix in litore deambulaverit. vt leo rapi-
dus exclamavit. Heu quam sumus. Iussiq; retum eum tor-

Ex gesta hu
sus. a. et exorc
et sequens ...

Ille gladius qui
eii ex pedibus fuit
ligatus cum illo
magna filia

f. minuit

et p nonis quidem dignumerat

quem. Dicens. Vides filij quantis tibi miseri sunt. Dij ut
loquerer mihi et sagittas eis. et faciam te mirificari sacerdotem.
eorum. Et ille. Tu desperas eos cum patre tuo Abdolo. ego
autem deo vivo omnio et sagittis. qui me de limo erexerunt. et de pulvere matris fecerunt vincula tuorum matutini angelorum serpentum. Tunc nuntii eum mirabili ut enim ossa ad ossa
ejungulabantur. et tunere longinquo ductum fatigaverunt. ut
vel sic aggravatus in itinere opus evaluerit. Qui cum transiisset. emisit opus. hic est filij socius carissimus de quo supradictum est. passus est cum quinquagesimum quintum.

Justus iustus **De sancto iusto puero et martire.**
apud urbem antiochiam. cuius sanctus psalmis cotidie
in tenera etate virtutum maturitate floruit. Hic alia
casum plerumque fortuitum pestilentiam optimeque meruit.
Huius puer iustinus. multo felicior videbat. Hunc iusti
filium iustinianus furtim de civitate puer iam diuinum
fuerunt sublatum. ambiamus deuinus. ibique quidam negotiator nomine lupo in arenam venundatus. Cum ergo
puer iustus nouem annorum esset. hoc et de fratre suo diuinitus revelatum est. per visionem. Qui ambianus ho bonus
nomine lupus. eum ad servitium suum detineret. Quos
cum patri suo retulisset. iter cum patre suo arripuit. Et
cum in quodam loco ceos et claudos elemosinam petentes
inuenisset. puer ubi tumulum detrahit. et quid eorum
veste cadentem aspiciens. eius inopie compatiens induit
Et cum arguerent a patre. puer dixit. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem. et c. Cumque ambiamus venissent. et iusti fratrem inuenissent. quidam qui forte ad
jaunt exploratores nunciauerunt preterea. venisse in domum lupi pegnus noce xpiano cuncteres. Quo audito. tribunus ait. Obsecrate inquit ne ab urbe discedant. Donec
obtutibus meis presentari offerantur. At lupus de salutare hospitium collatus. noce cyatatos egere ut fugam matutinam nunciarent. et propinquum quem petebant abscedere
licere concessit. Cumque milites mane lupi domum
ingrediens. eos non inuenissent. hoc presidi retulerunt.
Tunc missi sunt equi quatuor in equis velocibus. ut fugientes
jedere facerent. aut nolentes occidere. Illi vero ad
myra fontem quendam conuenerent. puer suis dominus
quid ubi inuenerit. presciit. totus qui iam in celestibus
corporali vestiere noluit esse. Dixit patrem ut eo
conuenerent. et fugam arripuerunt. ed qui vetaves eos ad
venerent. et ipse mecum in conuenendi loco. quasi in speculo
stans aspiceret cui eos qui venerant. Cumque ipsi illi
appropiarent. et parentes ad mutum puer in memore
se cecurent. puerum interrogant et interuenem se esse xpianum
occiderunt. Amputato eius capite. et iuncum corpus
sumens illius manibus immobile producebat. et lingua pal
pitans. desi integro vigere in corpore deo supplicans ut
se respiret eloquebatur. Quo quid miraculo. presentores
cum timore magno reuersi. omnia presaro retulerunt.
Comites vero abscondere ad martirium venientes. ubi
corpus sepelierat. eduti sunt ab eo. Et ut capite matri
per consolatione deferrent. monuit. Ubique dicunt. ut si
filium cognoscere cupiunt. eum sequi ad supriam uberlin fu
dere. Confestim autem lux eum accumulatur. et cum ea
parte ad oculos inguinum. Sepulto autem corpore in tem
plo beliacensi. in quodam opelinae edificio edera cooperto
sicut eos deuenerat. antiochiam regressi sunt. matrem
autem iusti febrat. caput filij lacrimis profusa suspiciens.
in interiori loco domus illius reposuit. et accensis noctu
luminibus. sacris insistebat vigiliis. Et ecce fulgor in
minus de celo lapsus. domum illam plusquam. et insuper
tecum ambitum cubiculum. Inde suus amator episcopus. caput
eius ad ecclesiam deferri fecit. et in secretario eii honore

sepelunt. In loco autem sepulture eius in territorio belia
censi. basilica nomine eius conseruata est. postea vero ossa eius
beliacum translata sunt. Passus est autem anno diocletiano
anno quadringentesimo quinto. Octauo quosdam passus
est. xv. kalendas nouembris.

De septem fratribus machabeis.

Quinque autem septem fratres. cum ma
tre iussu antiochi regis arpheusos capelli
ad esum carnis porcine. Quibus commentibus iussit rex co
jam eis sagittines. et ollas succensi. a primogenito lingua
amputari. cuius cute capitis abstracta. et omnimoda
mutuum et pessum presecti coram matre et fratribus mis
sus in sagittinem torquebat. In hunc modum singuli
fratrum eorum ordinem genere torquebant. premissa
tamen cunctorum exhortatione ut legi obedirent. et diuerse
Cupra modum autem mater mirabilis. et bonorum memo
ria digna. singulos hortabatur hebraica lingua. et femi
nee cogitationis. masculinum animum inferens. dixit ad
eos. Nostro quidem in deo meo arpeuis. Nec enim
ego scilicet. et anima donam tubis et vitam. et singulorum
membra non ego ipsa compogi. Ecce quia firmamentum cos
cum tibi cum mundo et vitam. et nunc ut
mei pos despicatis apud legem eius. Cumque ad huc ad
olescentior superesset. suadebat rex matri ut adolescentem
flectere ad salutem. Cumque promisset se quasiturum filio
melioris ad illum patris voce dixit. Fili miserere mei. dig
nus fidei tuis effectus. sustine matrem. ut in illa misericordiam
oculis in gaudio salutandum in die iudicij cum fidei tuis
te recipiam. Tunc rex indigne fecens se deridum. in huc
modum omnes deserunt. Nouissime autem et post filios
mater defuncta est. apud hac tanti progenitus matrem asse
runt plerum de hijs septem fratribus eccliam solempnizare.
Et dicunt machabei. quia in libro machabeorum de illis
agitur. Sunt autem quatuor causae quare eccla de istis
machabeis licet ad infecos deserendum solempnizat quia
est. apud progenitum martyrum. Quia enim iniquitas supplicia
vitia sed veteris testamenti passi sunt. priuilegiati sunt.
ut eorum passio celebrent. Ecce est apud iepsentacorum mysteria.
Deprendimus enim inuidus. est numerus ministratus. Oigni
ficant ergo in istis omnes patres veteris testamenti cele
bratione digni. Nam licet de ipsis non solempnizat ecclia
tum quia ad limbum descenderunt. tum quia mundiceo
nouarum subiunxerunt. In hijs tamen septem imperator omnibus
jedenaam. quia per septem ut dicit est. universitas designatur.
Dicta est apud exemplum placendi. apostolus enim in exemplum
fidelibus. ut scilicet hoc confirmacio ad zelum fidei diuinae.
et ad placendum per legem euangelij. sicut illi per legem moysi for
cius accingant. Quinto est apud causam supplicij. Non
per defensione legis sue supplicia talia passi sunt. sicut et
xpianum per defensione legis euangelij patiuntur. Et noctu
apud occidentalis eccla fiat festa de sancto veteris testamenti.
occidentalis autem non fiat festa de sancto veteris testamenti
ex eo quia ad infecos deserendum. propterea de innocentibus ex
eo quia in ipsis singulis occisus est xpus. et de machabeis

Ecce cui patrem **De sancto Eleazaro episcopo.**
tes ad eleazarum ex ingenua xpianorum pugnae
cunctis. Ventum cunctis urbium. tempore senioris es
tarsi regis angelorum florentes. in iuuentatis sui maceratur
fecit eius genitrix cum eum in vero concepit gaudio. in
tempestate noctis somnum vidit. visum natum orbi est. et
pre foribus domus sue cedere. et obuentis suis adesse. quam
sublime vexillum. cui summitas celum tangere videbatur.
Qui et iniuriando honestae ad etiam simbriae sicut velamine
circumdedit impregnatum. Eius pecora alterius eccle
tum. et insuperabili stabilitate robustum. ipsum vinde nuc
nabat repeatur celum. Exposita autem mulier. iustus

Quum autem aquisset puer tradit. est fidelis lumen in tenebris. Est enim natura lapidis. aut aqueus ingenio. et quantum videretur veritatem memorie commendaret. —

Elphegno Epo

Ethelwoldus fuit de gente nobilium surrexit

hic fuit infirmitate matris sue edgine —
Contulit ei rex ad repletiem donum de ecclesiis suis. de matercenis slegnis solitis minuere ecclesiis diregit —

Ideo mihi Dunstano

Ethelwoldus ad se gentem

cydes —

oratione depremitur. et ecce repente cadit ex ore suo pstilire. et aquolae quasi aureum unie magnitudinis aquilam. que volando circa Venetiae civitatis edificia aliquatus pennarum remigio obumbrabant. et in alta celeri et elevando disparuit. Accidit enim quadam solempni die cum more solito. mitrey illius ad ecclesiam pgere. et oratione manibeye deposuisset. cum validum immediatus plume tempestatem ipsumque. ut ex ipsa loci limen ubi pretium tenebat. pedem movere non posset. Quae dum mezens amarissime flezet. caput humilit deum rogaturus declinavit. Et ecce nulla molestium tempestatis sentiens. subito inventa est cum infantulo sedens in ecclia quam adire disponebat. Et qdi nulla ratione cordere potuisset. ut flezet. fratrum ceremonie expavit. Quum autem puer ethelwoldus adolevisset. et famam eius ethelstanus rex audisset. eum a cursu preparet. et secum manere fecit. Denique iubente rege ad gradum sacerdoci promotus est. Contigit eum tunc elphegenum epm ordinasse summ dunstanum. ethelwoldum. et quendam vocabulo ethelstanum. Completa autem missarum solempnitate. ait epus. Hodie coram deo et hiis quibus manus imposui. quod deus ad ephalem pertinere aperuit. tejanus autem p libidinem voluptatum illustrissimus. miserabili fine thabescet. Tunc ethelstanus dixit. Sum ego eo pontifex. Et ille. Non erit pars in ordine illo. neq in hac veste dei pmansuros es. Et sicut est ita. Nam post modicum ad libidinem secuti lapsus est. Ethelwoldus tandem glastoniam adiit et sub abbate Dunstano habitum monasticum susceptit. vigiliis et orationibus insistens. et abstinencia se domans. semper ad aquam cyzicum anhelabat. Quem cum ab omnibus amaret. et ab abbate decanus monasterii constituerat. nullum eius modi periculum timuit. sed tanto subiectus plurimum humilitatis exemplum. ut quotidiano manuum opere ortum excolendo laboraret. et fratribus ad pridum ponit. de diversis gentis legumina plantavit. Egregius rex audita eius fama. dedit ei quendam locum nomine Abendoniam. quo modicum antiquitus habebat monasterium. sed tunc neglectum ac destructum. Factus autem abbas loci illius monachos congregavit. et in magna cure civitate illos vexit. Venente ad monasterium rege. rogavit eum abbas. ut cum suis ovium pascere dignaretur. Annuit rex. et iussit abbas abunde pparari ad prandium omnibus. Hausit rex ego ministri tota die. et cum liquor ipse ad mensuram paline mediatis omnibus minutus est. Unde cum namque congregave. erat fratr quidam elstanus nomine simplex et magne obedientie vir. quem abbas iussit pascere abaria artificium monasterii. Qui quotidie ortum exit. et aparis sedulis ministrant. forum ascendens. aquam apportans. Accidit autem ut abbas quadam die illum fratrem intra calidarium ferventem stantem aspiceret et videret omnia vasa munda ac paramenta suspatum. hilari vultu dixit ad eum. O mi frater elstane hanc obedientiam mihi fiduciatus es. quam me ignoraste. Ecce si talis miles es qualem te ostendis. mitte manum tuam in bullientem aquam et vinum fluviis ne imo impiger attrahe. Qui statim sine mora mittens manum suam ad imum lebetis. abstraxit fiscum feruidum. atque non sentiens — calidum. Hic postmodum abbas effectus ad sedem apalem Wintonie pmoveri meruit. Iubente rursum rege edgaro. ethelwoldus a sancto Dunstano epo Wintoniensis consecratur. Erant autem in pedi tunc monasterio. canonici nephandis moribus implicati. ebriosi. insolentes. atq; luxuria plenis. ascos. et nomen soli cori dedignantes. missas suo ordine celebrare. respuentes cydes quas illicite diverant. et alias nec

Erat namq; ethelwoldus ecclesiae ac diversorum operum edificator eximius. Exercebat ergo et inimicus omnis solitas suae malignitatis insidias. ut eum si gallo modo posset extinguere. Nam quidam die dum ex dei instructura laboraret. ingens ignis super eum cecidit. et in quidam foveam decidit. omnes pene ossa ex ligno eius late confregit. et nisi foveae eum suscepisset. totus conquassatus extinxisset. virtute autem dei ab hac infirmitate cito convaluit.

pientes. gule et ebrietati ingenio vacabant. Quos minime ferens epus. accepta a rege edgaro licencia. expulit eos et monachos introduxit. ipsi autem rex ministros suos clericos. ordinans ut confestim loco renunciarent. aut habitum monasticum susciperent. Qui omnino pulsare conati. cyrica exercentes. — venenum fortissimum epo pparavit. et statim facie in palloreem mutata. vestera illius infestante veneno quaciant. Surrexit a mensa. et posuit se orationi fortium. dicens in corde suo. Ubi est nunc fides tua. ubi sunt cogitationes sensus tui. Nonne ubi xpi verba omni q; ubi in euangelio pollicet dicens. Et si mortiferum quid biberitis. credentes non eis nocebit. Nonne ipse qui hec locutus est. pseus. est divinitate. licet absens sit corpore. ipse pcul dubio hoc cuius in te euacuare potest. his dictis. omnem letifero haustum quem biberat fides sua primus extinxit. et hydri vultu fugato solere surrexit. Accidente autem rege edgaro canonicos de nouo monasterio unde hida vocato expellens. monachos introduxit. Apud Wintoniam quoq; monasterium monialium. in honore beate virgine construxit. Locum quidam modo heli vocatum. fisco regio redactum. Ditation modico pdio eunti. monachos ibidem ordinavit. — Emit quoq; a rege locum modesbiri. modo burgh vocatum. basilicam longitudinis edificans eximiam in honore sancti Petri. quoq; locum pdio adquisiuit. qui ppe oppidum aquicunq; successerit thorneya vocabat. et monachos ibidem statuit. Circuiuit vir dei singulis monasteria mores instituens. obedientes ut in bono proficerent verbis admonendo. et stultos et obstinatos ut a malo desisterent verberibus coercendo. Erat namq; exhibitio ut leo. desolis. et puerisis. humilis et obedientibus. se quasi agnum mitissimum exhibebat. Iniquis tamen paternam pietate diexit quos foris quasi insequens castigabat. Denique erat quasi consolator. peregrinorum susceptor. defensor ecclie. corrector egrotantium. rejectator pauperum. pupillorum et orphanorum adiutor. Tuc g; invalescente fame molestia. omnem pecuniam quam habebat. in usus pauperum expendit. Cumq; pecunia deficiente. tolli iussit ornamenta quoq; et argentea vasa de thesauris ecclie conflari iussit. et in pecunias redigi. intimo cordis suspiro. prestans se equanimiter ferre non posse inuita metallia integra perdere. hominem vero ad imaginem dei creatum. precioso sanguine xpi redemptum mercenarie et in media pire. pdant tantam innumerabilem multitudinem egenorum. qui ad eum undique confluxerant. singulis necessaria ministrans. Donec mira dei humano generi solita pietate subveniens multi inopie tempsaret. Cum dei frequenter infirmabatur in visceribus. morbos tumores in quibus patebat. tamen quasi sanus. et nil molestie sentiret ambulans. Et quis aegri pulsaret molestia. minime tamen esset cessatio. nisi semel urgente maxima infirmitate. iussit dum stam archiepi. et ultimum in infirmitate qua obiit. Contigit aliquando alicui ordi epi. cum suum crisma fuerat designatum. minus olei quam necessitas exposcebat accepisse. et hoc parum quod accepat. in ipso urnae perdisse. Cum autem epus. pueros confirmare vellet. et altus ampullam non haberet. turbatus animus repetit unde quo venerat. et invenit ampullam in via iacentem oleo plenam. cuius nec medietas paulo ante fuerat repleta. Quam monachus quidam furti reatum pretaxasset. ethelwoldus iubebat. ut qui rem abstulerat. qui locum redderet ad sua benedictione. Quod cum audiretur frater fide negligisset. introiuit epus capitulum. et ait. Nolui sacrilegus pecuniam quam furatus est reddere ad benedictione. —

De Abendonia.

Ordinatione dum illius abbatis ethelwoldi qui postea dunstanus ipsi sancti dunstanis ordinatus est. —

Burghonii quod sunt abbatem reforma et loci ordinatio restituit. —

Petri constitutio monachos ordinatum. ordinatione ordinatus abbatem ordinavit. —

Humilitas ethelwoldi abbatis. —

Quia assimilatio est virtus et perfectio. —

Quia assimilatio est virtus et perfectio necessitas est. —

Quia ethelwoldus fuit de gente nobilium surrexit. —

pedibus cum modo cum dei omnipotentis maledictione. et
sic ipse ligatus non solum in aere sed etiam in corpore
illud auctoritate. Et ecce monachus ille sedens invisibiliter
ligabat brachiis sibi invicem adhaerentibus sub axilla.
omnia reliqua membra mobilia. et ad ejusdem fletibat apis
et eadem cycnus post epm confessus est ei se fusse verum.
nichil tamen de ligatione indicantes. Cum epus blando
sermone respondit. modo autem bene fecisti. licet sero
confitendo peccm tuum. Habe nunc ordinem benedictionis. et
statim soluti sunt brachia illius ipo nesciente. Cum
nocte quadam lectionem operam daret. contigit eum ob-
ivisse vigilantiam obdormisse. et candelam super
librum decidisse. Consumpta fere candela. et expersa
epo liber illesus repertus est. Cum autem suus dom
sanctus esset abbas glastonie. erat in sompnis quasi
quandam unice celsitudinis arborem. que ramos suos
expandere visa est ad orientem. et occidentem. ad sep-
tentrionem. et meridiem. quip omnissam britannie re-
gionem. Cuius arboris rami. innumeris erant maioribus
et minoribus cuculliis onusti. ipsa vero arbor in summo
caeli vertice gestabat vidam pregrandem cucullum. que
manchas velamento supeminens protegebat cetera.
et ingenti proprietate suppgrediens universas. ipsam con-
tingebat celum. Qui autem dum sanctus vehemenet
admiratus. interrogabat hec sibi demonstrari. cuius
angelus decoratum. dicens. Quesso considerde cenor-
que est hec robusta. et sublimis arbor. cuius ramu
longe lateq expansi. tam immutabiles cucullos susti-
nent. Et ille. Arbor hec quam vides abba dum sanctum
designat huius insule. magna autem cucullu
que huius arboris summitate cingit. ipsa est monachi in
ethelwolde. qui in hoc monasterio deinceps ypo famulat
Relique vero cucullae. quibus hi rami videntur onusti. multi-
tudinem designant monachorum. qui eius eruditi sunt
instruendi. et quidem in hac regione ad dei servitium
congregandi. eius quatenus pruentur sunt ad gloriam jes
xi celorum et ad societatem cum ypo jegnandi dum spiritum
beatorum. Ipse quoque ethelwoldus sompnum quod ipse
viderat. quibusdam monachis suis referebat dicens. Pri-
tibam me deinde neyra liens magis. ubi michi videbat ad-
esse quedam magna navis. in qua multitudo copiosa
piscium. et maxime anguillarum conclusa tenebat ad imo
usq ad ostium. Cumque mecum talatus cogitarem quid
sibi velleret hec visio. jecente audivi vocem dicentem mi
ethelwolde. ethelwolde hoc tibi mandatum celitus ad
missum est. ejecta hos pisces quibus hoc navis impleta est
et cuculli tuis effice ut sint homines sicut antea fuerunt
Cuius missioni moy ego obtempperans. orati p eis ad oto
tum. et lacrimarum imbre profusis ingemiscens dixi.
Dne ihu ype cui michil est impossibile. respice propitius
ad animas diabolica fraude deceptas. que a sensu hu
mane jacobis alienate sunt. et more bestiarum in lubricos
hinnus deceptae cecis mirabilis moliuntur. ne quesso bone
ihu pruritas. ut de eis triumphans gloriet humanu
generis inimicus. des p tua sca nomina omnipotentiam
resistrent ad vitam. ut compiti esse mortis cuadentes.
te verum et unicum mundi saluatorem agnoscant.
et deinceps semp ad tranquillum salutis tue portum con-
fugientes. ad omnibus mundi perturbatis turbinibus existant
et sub tua gubernacoe sancti pmeneant. Tuus est enim
ype mortuos vivificare. et vinagnem tuam quam
creasti. in decorem suae pristinum reformare. qui venisti
in hunc mundum pitocos salvos facere. et dira mor-
tis supplicia passus in cruce. fundere dignatus es
sanguinem tuum pro nostra p salute omnis nrhi. Cum

heo et hejs similia compunctio corde. et spu humilitatis effun-
derem. ecce quos antea pisces videram. subito homines effecti
et a morte restituti sunt. Et proficiunt ad tempsam copi-
osa hom multitudo. quoq unitos agnovi. Inter quos
cynus retrorsum abiens. vidum in anguillam versus est.
ille qui ei ethelstanus qui mecum quondam presbiter
fuerat ordinatus. quem deinceps nullo modo cyatenere
nec et homo fieri potuit effici. Reliqui omnes leta
nunt vocem in celum. mirabiliq plaudentes. et gracias
deo referentes. quia p ineffabilem eius clemenciam. et
p mee paenitentie indicium. meruerunt a morte ad vita
transire. et humane jacobin quam amiserant restitui.
Ego autem gaudens in dno. et congratulans illis congratu
et hanc visionem o. filioli mei clarius refero. ut et vos
cum bonorum fructu operis. in suo proposito perseveretis. quo
p gratiam dei possitis in eorum numero computari. qui mihi
licet indigno commissi sunt. Hic suus epus. kalendis au-
gusti. anno dni nongentesimo. octuagesimo quarto. epa
tus est. vicesimo quarto. regnante ethelredo rege in
gratiae ad dnm. Cuius corpus subita tumefactione fuit
venenatum. facieq eiusdem pfusum. fosdoq pribere vo-
luntatem. ita ut quodam sepeens prius pulchri prenite
re videretur. et apud Wintoniam in veteri monasterio
in capite. ad australem plagam ecclie abbatis olim sibi
celitus ostensum fidat sepeliri. Hic uno diebus post
obitum eius eidem ceo apparuit. precipiens ut Win-
toniam pgeret. et ad eius tumulum vestem jacere
deceo mente te instro. et que tibi venenata sunt pmitto.
ut p tue salutis signum vitam festes. quia me oportet deus
p te tumulo. in quo mine iaceo. Qui cum locum tu
mul et nestue dicerent. suis dix. Cum illuc venerits
monachum accersi facias uode Culstanum. Hic cum
verba tua audierit. mox te ad meum pducet tumulum.
et ibi jecipies lumen oculoq tuoq. Qui cum omni ut
vissimum fuerat pfecisset. sanitatem integram jecepit.
Translatum est corpus eius. quarto idus decembris. et
in choro ecclie collocatum. ubi meritis eius multi infir
mitatis sunt ostensa. Puer a natiuitate ceus. lumen je
cepit. Quendam fratrem p multiplicia jeatu suis elpho
gis epus. flagellis cesum mitti iussit in carcerem. atque
ab suppliciis quiescendum. Cum q diu in penis tenuisset
quadam nocte apparuit ei sancti ethelwoldus dicens.
dimisey eum tanto tempore. sic in tenebris iaces extensus.
Et ille. Dignas dne sustineo penas. qui frequenter
in fratres deprehensus. ab eis non cessavi. Cui sancti ait.
Cessa vel unoquo a fratribus. et ab solutus a nexu com
pedis huius. Qui surgens et exiens. pedes ad ap
pedes sci ethelwoldi epi. Qui dicitur jo gesta. p honore
tanti pntis. dimittere eum abiit redempturem. Hic ut in
conuis innotuit. nec profuit commissa que tunc in
anglia a danorum adventu exhibebantur. patere q aqua
crebat. Vir p omnia beate memoriae. et beato cuthberto
devotus. annis eadem post obitum eius. nunquam
potuit aliquis impune dominando preceptis. quin
tetis vulgariq rhetis jestitutis. incepturisq illis cui
cedem epi indignus usurparet. Dum ortum quedam
simultas inter p godwinum comitem esset sub
orta. nec pacificari possent. iratus epus. jecedendo dixit
p suam meam magnam. male sibi erit. Mox ab illa
hora qui erat godwinus a visiey tertiana. donec bene
dicerem ab epo jacepere. Et p dunelmum transeundo pfectus
est. ubi qd magnum videbat aedificare. jemulsq sepulcri
opem. cum ad cuthberto quasi cum amico loquebatur.
magnus amoris deposuit. et abiit

non miraculis

Eglos

Anno dni 984 Eius ethelwoldus
Episc migravit ad dnm

translatio corporis
sci ethelwoldi epi

apparuit

7 A. Anno Domini M. De s̄o Hugone puero crucifixo.

millesimo. ducentesimo. quinquagesimo quinto. apud lincolniam quidam puerum furati sunt nomine hugonem octo annorum etatem habentem. Et cum ipsum in quodam conclaui secretissimo. lacte et aliis puerilibus alimentis nutrierunt. miserunt ad omnes fere anglie ciuitates. in quibus iudei habitabant. et conuocauerunt. de quaquaue ciuitate aliquos iudeorum. vt in contumeliam et opprobrium ihu xpi. interessent sacrificio sui lincolnie. Habebant enim vt dicebant quendam puerum absconditum ad crucifigendum. Et congregatis multis lincolnie. constituerunt quem iudeum p iudico tanquam pilato. cuius iudicio. et omni fauore affectus est puer diuersis tormentis. verberatus est usque ad cruorem et lineam. spinis coronatus. spuitis et alapinis lacessitus. et a singulis puteis custodibus. potatus felle. deristus ab eis. et blasphemijs. et cerbio ad eisdem flexibilibus sine ceritibus. ibi pseudo ypocrite vocate. Et postquam diuisisse illusiuant ei. crucifixerunt eum. et lancea ad cor pupugerunt. Et cum expirasset puer deposuerunt corpus de cruce. et ne sciret qua iactione eum sepelierunt corpusculum. Dicit autem ysaias. Sicut ouis coram tondente se obmutescet. mater autem pueri. filium absentem p aliquot dies ostium clausum. et est ei a vicinis. qui vltimo ordinatur puerum quem quesiuit sedentem cum pueris iudeorum. sibi occurrens. et domum iudei cum illam mentem. Iudeum igitur iudex subito domum illam. et vidit corpus pueri in quendam puteum priuatum. Et cum conuocatis ciuitatis baliuis. inuentum est corpus et extractum. mater autem pueri querula et clamosa omnes aduenientes ad lacrimas et suspiria prouocauit. Erat autem ibidem nobilis quidam nomine iobes. vir quidem crudelissimus et iratus qui aut. audiuit qui quando iudei in opprobrium ihu xpi sui iudi. tabla non sunt recepti attempnare. Et capto eo iudeo. in cuius domo interfectus puer. iudeus. et ait illi. quisquis iudeus qua re festinus interfectus. totum aurum angle non sufficiet ad redemptionem vel redempcionem tuam. Verumtamen dicam tibi. hac die quia. quatinus potes vitam tuam saluare. et membra ne mutilejs. Verumque tibi saluabo. si quecumque in hoc casu preiudicia. nec falsitate aut fraude nisi prudes. Iudeus igitur ille nomine iobinus sic audens quam mutuasse euadendi. respondit dicens. Dic iobes si sicut facti compensas paradam tibi mirabilia. Et annuitur eum et iuratur ad hoc eiusdem iobis industria. Et ait iudeus. Nota sunt q dicunt xpiani. Iudei fere quolibet anno vnum puerum in inuisam. et contumeliam ihu xpi crucifigunt. ad non quotidie anno corpus. Nam occulte hoc faciunt. et loca abditis et secretis. Hunc autem puerum quem hugonem vocant inuisibiliter nostri iudei crucifixerunt. Et cum obisset et mortuus abscondere vellent. in terra obruere non potuerunt nec abscondi. Quidem enim sepeliebant corpus infantis in angulo. ad hoc enim conseruabat. Et cum mane putrebat abscondere. cedebat illud terra. et euomuit. et super terram inhumatum apparuit. Quo visso iudei multum abhorrentes. cum illud in puteum precipitauerunt. Deo volente nec tunc occultari potuit. Nam mane pueri inuenti. omnia pertinentia corpus inuentum baliuis nuntiauerunt. Iudeo igitur precepto ipsum iobis vinculis manupato. canonici ecclesie lincolniensis corpusculum ad ipsum perceperunt. et tanquam pignus maximum venerabile corpus et cum honorifice terre tradiderunt. Iudei vero decem diebus puerum missa sua frequentia clausa tenuerunt. vt vel diebus lacte pasceretur. atrocia pro dolor tormenta forcius tolerare posset. Incepamus autem rex iohem ipsum. qui tam pertinaciosus. vitam quam defendere potuit. et potuerat. Cum iudeus videret. et nullo modo mortem euadere posse. dixit. Imminet michi mors mea. nec potest michi aliquis iobis prorsus suffragari. Nunc venit vobis vestrorum paradum. Nam hunc puerum de quo calumniatis

7 B. iudei. consentiebant fere iudei omnes totius angle. et cuiuslibet fere ciuitatis quidam eleti ad pueri illius innocentia. quasi ad pasciale sacrificium conuocabant. Et cum hoc et alia deliramenta palam enarrasset. ad eiusdem equi ligatus ad patibulum trahitur. et dejectis eiusdem iudei in corpore et anima presentatur. Alij vero iudei huius facinoris participes. quater vigiliis et decem Londonias duxerunt. carceali custodie tradebantur. Affata demum p iusticiarios regis inquisitor diligenter. Decem et octo de nobilioribus iudeis vobis lincolnie. pueri martyrio consentientibus. equis ad patibulum sunt traci. et postea suspensi. cetis in arta custodia reseruatis.

7 C. De sancto kenelmo virgine. Est enim tessa quedam que antiquitus fessoe dicebatur. nunc autem minor britannia nuncupatur. in qua quidam princeps ex regia progenie ortus nomine Kenelm. filiam habuit pulcherrimam. quam sepe intuens. et eius amore occupatus. flameis cupiditatis telis agitabatur. Tandem instigante demone eam cognouit. et in primo accessu predatorem rebellem. Illis diebus arthurus totam britanniam regens. cum exercitu suum in nachall sui in prouincia quadam nomine gorie. tenebat. principes sibi subiectos ad predictum locum conuenire precepit. inter quos et princeps britannie regali missu obedientes. illuc accepit. et filiam predatorem secum adduxit. Completo autem tempore. vt filia eius parceret. quasi vno infantio a patrico regis arthuri in ventrem affixus eumque est. Cum eum puer suo fomite predio adherebat. sic filia que sub patre erat patri suo cum nato fuerat suppositus. Cum ibidem et dum ex vimine contorto. arpis agrestibus suppositis. puerum imposuerunt. et illico vas prius suppositum in torrentem precipitant. A quibusdam tamen quidam antequam in flumen pueri baptismi gratiam consecutus est. Fluminis autem tanquam eius mitis ad maiorem flumen cum detulit qui inter lothur innuitur. Et maior fluminis gurgite suo vsque ad mare puerum suscepit. Et subito tanto motu in de ferocium estuabat. quasi ima abissi partibus superioribus permiscebat. valida quoque orta est tempestas. Cum ibidem vero prefatum sup vidisset apices indissolubiles et immobiles vehebat. Dum igitur puer turpia aliqua in vitis agnosceret. ad insulam que beatamque hetysbeyn. latice autem insula insule exponit. appinquaret. ecce subito aues magne quamplurime puerum circumsaliebant. et vngulis et rostris puerum ab vitis separauerunt. et in aqua elenantes. cum vitis sup et subter tangere conabantur. Illuc hinc et illuc volantes. sup puerum puerum statuerunt. catulatim agminantes. stratum quoddam ex multiplici plumarum serie composuerunt. Aquilas et vultures. aquilas et gradiues. et milues. vulnera aliorum suarum lenimentis. Dum vero puerulus in lecto suo recuperet. antequam nonem dies transisset. angelus dei ad eum descendit. et volatu quidam eneum aureum affoyens. illum mytra os puerulo apposuit. Qui tu es inquit. Aut infans ad vberi matris de vestiri. ad dei campanam facem suam vocauit. Ista autem campanula mamillam eneam ex ore et sup ore p modum puerulo. mulieres mamille. quantum infantes lactantes in ore suo subingurgitare. Quam in ore suo assumens. illam tanquam mamillam. sic matus suggebat. que dulcissimum puerulis allicere saporem omnem lacte mulieris. et melius fanus desiderabilorem ori infantis reddebat. et vt manna antiquis patribus omne continuerit saporis habebat. Ex hoc in hodiernum diem eleoch vocabulo appellatur. quod vsque campana mamillata. Oedes enim quas puer naturaliter in secessum emisit. iste nequaquam faciebat. Quibusdam vero diebus vestebat. que secum non habebat eadem tunica vestum ducebat in tribus. quousque completa

erat tempus in quo naturaliter ambulare poterat — Pater vero quibus innotuerat. velut ovem que erraverat laborem in circuitu puteri crementum percipiebat unyta quadraginta pueri e mensuram. Nec aliquo semo patuitur affiebatur. Hys siquidem patris contigit quod quidam civitatis unyta maximam mansionem habens e liberis cujus. Sunt die quadam unyta filius matris deambulatur. exit a longe dissa civitatis ad quendam locum glomeratim commeniv. Quo cum pervenisset. infantem gratum minis ibidem invenit. et cum ab antiqui deferens in vitus sinus ad vyden fluctu dentile dicens. O mulier licet nobis fortuna hucusque multum adversum pertendere. quantum sororilitate amisimus. hunc infantis inventi nobis restituatis sunt. Tu letum ingredere mecum parentum. et te dicemus istum reposse. Et cum ita apud eos esset dispositum. ecce subito militum permatorum agminum ad tentum pacifici juvenis vocaverunt concurrebant. Et in duas turmas se dividendo. quia pars latus invidit. et tegmen quo tegebat postus aurea. et cipus cyrinibus in terram posuerunt. Altera autem pars in pecora illius agresta impetum faciebat. et ad lucra majus paupertatem agitabat. Tunc vir et mulier stupefacti. de liberato consilio pueriam ubi invenerunt fugiebat. in insula turbe detenerunt. Et quidem infans in cubili ex vipis plumis constructo esset repositus. statim tegmen quod a pollicibus in humid fuerat prostratum. sup latus in suo sinu optime reponebat. pecudes que ad mare fuerant agreste. ad pascua ovis iam redierunt. et ad loca a quibus prius egrete erant. Cum autem beatus Benedictus in matutinum genuisset centum. singulis diebus in die. cujus silvestris gravide ubere. et lacte eminens deferens. ad locum in quo campanula locata erat. et cup illam sursum eversam astans. illam sese lacrimando implebat. Et ecce quod vesperum lactis in ubere relinquerat. in concavitate petrae illos diminuebat. Puero autem pueritis exutus cursu. cum ad invenendum fratrum devenisset. mollicia cibaria iam venisset. asperitate medietate abaji. Et cum angelo multoties collocutus. dedicat quo quem corpus sum recreaver. A quo accepit. ipsum quanto magis eum asperior. tanto deo magis eum placabiliorem. Dulce gurdoq herbis vescebatur agrestibus. quandoque ex fructibus quibusdamque. Ore quoque annis decem et octo in illa insula vitam heremiticam ducens. ab angelo suis instructus est. Completis autem annis decem et octo. angelus dei dixit ad eum. O dilecte scripture pscriptor. veritatis constans et nobilis amator. quia tibi suffiat gra dei. te hanc sedem sua deus tuus disposuit relinquere. et aliam quam tibi monstrabo oportet adire. Cum sunt. licet hominis consuetudinem natalis subcedine revocet ad mortalem. ad quemque locum angelus. inquit. presto sum et petrae. Cum angelus. locus est deuso a jundium tegumine arborum septus. quasi hinc quo multitudo desertus. Summo officio fruitur donetis. Et tunc igitur mortem. et inquit angelus diligent. Deus enim tecum est. Ibi invenies strophium obliestrem. et cilicium. que scutum tibi sum relinquet cubiculo. Quinis lusterum templum ibidem edificatum presignatur. Cupens igitur sanctus quam in calore diei. cum fatigatus et reclinasset. subito fontis pulcerrimus jnnus emanavit. De quo ille libens. opus inceptum exercitus est. Et cum ita. atque ecce lassitus in terram et pecasset. antequam ad locum ab angelo designatum devenisset. Fluvius et aqueus fontem clarissimum dedit. Et cum appropinquaret ad locum. sitis a lustro suo excussa. cum impetu magno fugere cepit. Et constructa ibi cella cum oratorio. ab angelis orare confortabat. Quidam fluvius accessit ad

— in loco ubi lassitus membra quiete fovebat. fontes virginum atque tellus in plurimum decurrentes exivit

eum. ut et orationem vita heremitica fungeret. Quo benigne admisso. multis diebus cum eo mansit. Latrones nonnulli in quibus illam gleonos. fame et sitis minister. vipi statuti quidam de latronis latronum arripuit. et in loco occeto occiderunt. et postea de hoc requisitus iuramento asseruit se nihil de hoc cognovisse. Tunc vir sancti dixit illi. Ante istum alienigene non ad nos declinaverunt. ut jes suas committerent. Cum ille jurare. Eloquia quod mandavit hic appo nat. et cup hanc injuriam me jem istam non pegisse. Et oratum post iuramentum. crusum amittens interjacendum. horribili fumare. et mentis instinctu huc et illuc volvebat. Et ad mare pervenens. insidiis cup illius ambulantes. et non prius a menenis herbis et jadicibus vivens. septem annis moram fecit. Tunc sunt benedictus pietate motus. die dum exoraverunt. Deus pie et misericors cum primum est misereri. jenoca impetum furoris tui et sejunii mei ad pasnum cum sensus fratrum dignetur jesuede et vivere. Cum autem misericordie tue abundantia. anime sue indulgeas. Et ecce nutu dei fratrum jesunt. et prostratus ait. Serve dei cum cunje manus est. qui p totum mundum jegnare. licet indignum me jecipe in fundo tuo. Dum enim furoris asperitas cessavit. et que mejito abstulit. gratiae sue favore benignus contulit. Cum sanctus. Que deus dimittit. nemo tenet imputare. et quia deo gratiae fecisti. mihi et placuisti. bene ego vivus. et noli amplius peccare. et dum tuum omnipotens esse voluerit. et indulgentie fugitivum cognosce. Sanctus autem dicus. thesaurus et pasnus ad consolationem fratrum ambulantes. ad vitum dei deveneverunt. Qui in eorum adventu exultans benigne illos suscepit. et tanquam jendendus patulis humilis ministrare. Beatus autem dicus synodum commissam civitate frumjam. et sancti benedicti illuc ministrare. Qui jespondit. Ego mejito humilitatem habens cum vestra societatem habeje indignus. tantis vipis indignus sum assocari. Justis ad mere aggressionem potestas deficit naturalis. Cuius dicus ait. Oremus ihm xpm ut medicinam ejusdem ad ucy pagendum. Quos cum fecissent. ejus a femore est jesolutum. que naturalis disposicio melius et habeje debebat. Et cum ad vitam cappendam essent parati. parvis incessunt. Cumque in via ambulaverunt. ecce dei benedictus. fusti in secretis cordis sui ad deum preces. statim eius sunt femori sicut prius adhesit. Et ait ad eum sancti dicus epis. Que mihi despicis societatem. cum nos tuo gaudeamus consorcio. Cum nos relinquis pater. pie in tua absentia solicitos. cum tua presencia cuncta mihi omnia possemus excellere. Et cum mutuam dedissent osculationem. abiejunt epi. et ille ad locum suum jeverte. In domo tandem apis. scilicet benedictus kalendis augusti migrant ad dnm. In quo tamen loco Sublio. quam sed benedicti invenje potui. in qua — multa scripta erant. que plurima. et vetustate ac negligencia fessata. et maculata legi non poterant. Eodem die. castro ac bolio. sci cypri epi et confessoris. qui sunt a nativitate illuminati. energumenos septem sanavit. et unjatula multa in vita sua fecit. Eodem die sancti albani martyris. dive cupid in vita eius. Ut ita sunt. sci mysti bom presbiti. fausti. manji. cum aliis septem. philadelphie. sci cirilli. aquile. petri. donnatum. justi. menandri. quia die coronatorum. In pago lisinno sci nemesii confessoris.

De Eusebio vercel. sci Eusebio vercellensi epo

Eusebius vercellensis epis. cum olim temporibus diocletiani et maximiani. adhuc christiani multi cum patientibus jo mam pgerent. ab eusebio papa. baptismum et nomen accepit. papa vero eusebius instructus est ab angelo

flicti degerunt intra se. Est hic non longe silvis quidem qui ad silvam et instructus. et cum fortes qui debiles costat egenos. et vagos inimicos. eratque multe fabule intra est. Accedit mus igitur. ibi cum per suffi egroto eum pre ipso. Quo ad pervenissent. hospitii plurede decepti sunt.

cum pili pellis in lumbo. corpus ejus ad plurimis tegebatur.

et volentes

De martirologio

De legenda aurea ca. xlv.

prius quam eum baptisaret. qualis et quantus esset. et
et quo eum nomine vocaret. In ipso enim bap-
tismo manus angelice quid essent. quae eum de aere
sonore tenuerunt. Virgo semper mansit. nullam fe-
minam post baptismum. nec etiam matrem ostulando
tetigit. non despiciendo naturam. sed refugiendo
culpam. Cum enim quedam matrona nobilis eius
pulchritudine capta. etiam velles eius adire cubiculum
custodientibus angelis prohibita non potuit. Vide ut es-
timo ad pedes eius prolapsa. et veniam petens. cuncta
quod cogitabat coram omnibus confitetur. Cum enim
presbiter ordinatus fuisset. tenta etate dejunii et
missarum solempnis. inter manus eius sacrum ministe-
rium apparet. Post hec iubente papa. videns arianos
sub imperatore constantio prevalere. consecrant enim
urbis vercellensis episcopum. que tunc optinebat inter alias
urbes italie principatum. Cum autem vercellensis ecclesia
fuisset. facientibus hereticis. cuncta ecclesiae ostia
clausa sunt. ut nullus intret. Compiens autem
eusebius tantam eorum malitiam ante ostium maioris
ecclesie. que est beate marie semper virginis. et statim
eo sunt gente omnis ostia apta sunt. ac diuinitus reso-
lata. ac si minime clausa fuissent. Cum ante beatus
eusebius omnes principatus occidentis. et sanctus athanasius
totam ecclesiam orientis. ab arianorum peste sua predica-
tione purgaverunt. constantius imperator eos ab ecclesia
in exilium expellere laborabat. Eusebius vero in tri-
pscantus est arrianos. ut autenam hereticam mediola-
nensem episcopum ab omnibus ypocritis expulsum damnaret.
et p eo virum sancti dionisii episcopum ordinaret. Vide
iratus constantius contra eusebium consilium convocatis
et multas eius epistolas ei misit. Ceterum ille eorum consci-
entia fugiens. scienes malitiam in multitudine prevalere.
venire noluit. et suam senectutem opposuit. Vide im-
perator statuit contra eius exclusionem mediolanum urbem q
ipse erat consilium celebrari. Quo cum ipse imperator
venisset. et collecto episcoporum consilio. eusebium adesse voluit.
misit ad eum litteras ut veniret. Ceterum ille venire
noluit. et imperator liberium papam. et quosdam alios
expectaret. interim misit arianos episcopos fidem suam
describere. et cum athanasio sicut absente damnato.
catholicos qui adhuc erant subscribere. quorum primus
dionisius mediolanensis fuit. Cum ergo eusebius de
urbe vercellensis exiret. et multa de passionum proiecta
ad quendam fluvium venerunt. Navis autem ex alia ripa
fluminis parata erat. que statim eo iubente ad eum venit
et ipsum cum omnis multo gubernante rusticorum. Tunc ob-
mans a presbiteris dionisius. petunt ante eum dicens
precorum patere. liberia me si vales venerunt itaque simul
in ecclesiam. ubi papa liberius catholicos episcopos fidem con-
firmabat. et ipse eusebius. et prefatus dionisius eadem
fidem subscripserunt. Vocatus autem eusebius ab imp-
atore. cum nec minis. nec blandiciis — mollere. cora
omnibus dixit. Vos dicatis minorem esse patre filium.
cui michi meum filium et discipulum preferistis. Non est
enim discipulus sup magistrum. nec filius sup patrem.
Quia illi iacone puero. statim ei cirographum que
subscripserant. et cum dionisius subscripserat obtulerunt.
Quibus et ait. Non post filium scribam. cum presum
auctoritate. sed istum meridie. nouit q eum subscribere
si vultis scribite. Dicit mutu dei mensis est ajosphus
cum dionisius et alii episcopi xxix. subscripserant. Rursus
q arianam alium cirographum eius conscribunt. ut
eusebius et alii subscriberent. Sed cum multitudinis con-
sentiret. gaudere catholica cernunt. Nam ipsi qui contra
subscripserant. cirographum illum ab illis arianis
mensum credebant. Tunc ianus constantius tradit
eusebium volentem arianorum. Qui statim eum ab aliis
episcopis extrahentes. et fortiter flagellantes. trahentes
per gradus palatii a summo usque ad imum. et rursus ab
imo usque ad summum. Cumque lapidibus gradum quassato
capite multum sanguinem iam fudisset. et adhuc eis
consentire nollet. vincus ferro manibus. eum p collum
trahebant. extorquere volentes ut eis consentiret. Ipse
autem quasi nil passus. constanter dicebat se mutare in
sua confessione. et pro ea libenter occumbere. Tunc
decerunt constantius. ut omnes episcopi qui eius exemplo fu-
erant animati. in exilium mitterent. Hilarius igit
pictaviensis. et paulus tredecensis. et dionisius mediolanensis. cum liberio papa pro fidem in exilium decerunt.
Eusebius vero in cauea constitutus. reclusus est apud
scythopolim palestine. in tribu manasse que est betsan.
Et quia scithe eam condiderunt. scythopolis appellat.
Videntes autem arianam. quia ibi constitutus ejaculare
posset. inde abstractum. negato cibo et potu in domo
angustissima reclusserunt. Cumque ibi septem dies
remansisset. et hoc custodibus intimasset. pietate moti
in alium eum hospitiolum receperunt. permittentes
ut eum quisque visitaret. Sed arianam animati hos-
pitium irruperunt. et eum rapientes. in tali ergastulo
mensuerunt. ut esset longitudine breuior. latitudine
angustior. ita ut arianus nec pedes extendere. nec
ex latus alterum vertere. nec aliquem eorum posset
videre. Capite depresso. humeros tm et cubitos modo
valebat. Et nisi angelorum eum visitacio releuasset.
humanum corpus tantam miseriam tam diu sustinere
non posset. Sed qui ionam in ventre cete fluctuantem. et
hunc usque ad exitum constantem custodiunt. Iulianus
igit imperator et successor volens placere omnibus. iubet ex-
ulatos eos. revocari. et templa deorum apertis. et pace
fieri sub lege qua quisque vellet. Et sic inde exiens eus-
ebius. ad athanasium venit. et suam passionem ei exposuit.
Indeque veniens ad liberium papam. ab ipso gratanter
exceptus est. Sic eorum defuncto iuliano. et iouiniano
regnante sapitus arianus. eusebius vercellis redijt. et
cum ipsis cum magna exultacione suscepit. Sed iulianum
valente regnante arianam repullulantem. et contra eusebium
seditionem excitantem. Et vastata domo eius supremum trahen-
tes extra domum. lapidibus oppresserunt. ejecta domum die tricen-
tesimo septuagesimo. et sepultus est in ecclesia quam
ipse construxerat. Vixit autem ut scribit. lxxxv an-
nis.

De Didimo Alexandrino

Hebi illis didimus alexandrinus multa
de nouo dogmate p nostros conscriptat. Qui
post quinquagesimum natalitatis die omnium luminibus orbatus.
elementorum quoque non ignarus fuit. In puerili enim etate
cum prima adhuc hyeme elementa ignorasset. luminibus ce-
catus. maiori desiderio veri luminis inflammatus est. du-
diens scripturam in euangelio. Quod apud homines impossibile
est. possibile est apud deum. Unde confisus in deo. pal-
bat obtrectans. ut illum cecum cordis aperiret. insistebat q
precibus studiis. et lacrimis. et inges continuatis q vigiliis.
ut quod oculis visus illi conferret auditus. Dicit tanq
minimum animal. pruminatus cibum quem ceperat. ex
integro revocabat. ut ea que diuum patientibus aliis
ex liberi locione cognoscat. memoriae et animo retineret
ita in breui deo docente in tanta omnium. humanarum q
rerum cognitionem. ac scientiam venit. ut omnes ecclesiae
doctor existeret. athenis sic ejus ceteros q viros sapientibus
in ecclesia dei de nouum probatus. Sed et in ceteris omne disci-
plinis ita ejus peritus. ut nullus unquam philosophorum

aliqua ex his artibus proponens. aperuerit eum vel concludere quiverit. Ces statim vt responsiones eius accepisset magistrum eum illius de qua posuerat credere disputare. Eius scripta in magna admiratione habent. Hunc etiam beatus Antonius. cum fidei athanasii testimonium latinis aduersus arianos de thebaide alexandriam descendisset. magnificis consolatus est verbis. Nichil inquit te offendat vidisse qui carnalibus oculis videris orbatus. Desint enim tibi illi oculi. quos muscis. et muscis. et lacertis habent. ces letare qui habes oculos quos angeli habent. et quibus deus videt. et p quos tibi magnum sciencie lumen. accedit. Hic plurima nobilia scripsit opa. scilt commentarios in psalmos. et in euangelia matthei et iohis. et contra arianos libros duos. De operum sex dierum quod. In osee libros tres. In zacharia libros quinque. et commentarios in iob. et multa alia. Vixit autem vsque in octuagesimum annum cetus sue. ff. lxxiii. qui annus fuit trecentesimus. septuagesimus octauus.

¶ 21 Et autem in ¶ De fructu Josaphat

diebus illis in india rex quidam nomine abenner reddere fructum desinus qui editum posuit. omnem christianum contrahere. vt fidem negaret xpi. Tunc alii primatum virtutem fuerunt. alii se in solitudinibus et montibus abscondebant. Et ecce quidam regis archisatrapa videns regis impietatem. monachorum exercitus se contulit. ac monachi desertis petens. ieiuniis. vigiliis et diuinis meditationibus intentus fuit. Quo audito rex de armis petito voluit. et cum monachos amplius in ipsam exercitii. Quo quesito et inuento. rex in palatio et aspiciens desitu. cum videns et miserantem. tristitia repletus air. O. crudele. meus pire. cur honorem tuum in contumeliam commutasti. et sicut prius te constituisti. nec gratiae. oblitus es fidei. nec patrem filiorum misereris. cum ipsum ut iniuriam insinuasti. et omnibus dis. fidem illum qui sicut pretulisti. Et ille. Quid iaceres o. rex a me audire cos. tuos tuos de medio consilii publice. Illis nunquam presentibus. nullus a me secundo recedet. Et air rex. Quin omnes illi. Ira inquit et concupiscentia. Nam concupiscit in nobis agitat voluptatem et iracundiam. ira vero destruit. Abscedant igitur isti. et assistant ad audiendum sicerdos. iustitia. equitas. et prudencia. Cunque rex eius petitio annuerit. ille air. Gratias ago deo p ihm xpm. qui eripuit me de laqueo insecie. et de luto fecis. et ostendit mihi viam facilem. per quam in hoc fragili corpore possim angelicam vitae conuersacionem. presencia contemnendo vanitatem. Cum enim omni principale bonum a nobis amputare contendis. id est pietatem et deum deserere. quod sumpsimus omnibus est preferendum. quod in hoc tibi contrarie possimus. et non magis contrario. amicitiam et honorem. et filiorum affectum. et si quid aliud erat negabimus. Credimus enim te nigrum esse deo. qui tibi esse et respirare prebuit. qui aedes et ipsam stabilitatem. hominem formauit. et ipsum a diabolo voluptate detentum. et omnibus bonis priuatum. morte eius redimens. in pristinam libertatem restituit. Tu autem eum respicis. et in eius quem offendis. totus delicias corporalibus dedicat et idolorum exercere possitis. Insipientes enim ea que sunt despicimus quasi non sunt. ea vero que non sunt. quasi sunt appetere molimur. Quis autem non irrideat eorum que sunt diuitiarum. non potest eorum que non sunt medicare egritudinem. Certe igitur quia non adquiescam tibi. neque meum benefactorem et saluatorem negabo. etiam si me destruis seruorum publicus. et gladio vel igni tradis. Non enim mortem timeo. nec dum presentia quoque letitiae et exultacionis. omnis copulatur dolor et tristitia. His dictis air rex. Vinci in me. tu prauam meditatur ad hanc vt arbitror es fortuna peruenis. Accusti enim mentem et lingua tuam. vt p hanc effundes flamma et vanitatem fabulacionis. Ces nisi in principio omnino prumisissem tibi qui de medio consilii tuum remouerem. nunc vtique ignis omnes tuos viderem. Cunque igitur et fuge. ne quid te videam. et male pdam. Tunc egressus vir dei. decessit in desertum. contristatus quidem qui magnum assecutus non fuisset. Et nec hoc nostri regis filius. quem iosaphat nominant. Conuocante autem rege infinitam multitudinem. vt dis p orta pui innoluerit. et ab astrologis quid futurum esset filio suo diligenter quesiuit. Cuius autem respondentibus enim magnum in potencia. et diuitiis futurum. omnis sapiencia ex ipsis dixit. Puer iste natus est tibi o rex. non in tuo erit regno. ces in alio contrabitur mercori. Nam quam prudentis xpiture religiosus vt estimo. futurus est cultor. Hoc autem non a generipo. ces deo inspirante dixit. Audiens hoc rex palatium in ciuitate construxit. et ibi puerum inhabitandum posuit. et iuuenes pulchrissimos ei collocauit. precepit illis vt nec mortem. nec senectutem. nec infirmitatem. nec paupertatem. nec aliquid quod sibi posset afferre tristiciam. a noscerent. ces omnia iocunda et delectabilia proponent. quatenus mens eius letitia occupata. nichil de futuris cognoscere posset. Cum autem puer iuuenis infirmari contingeret. hunc primus rex precipiebat eri. et alium loco eius in solium substituit. Accepit ne sibi de xpo aliquam fidem mentiretur. et precones p diuersas regiones precepit distinxere eiusmodi. vt nullus omnino p tres dies monachorum meminerit. Si vero aliquis post tres dies tres meminerit. p ignem et gladium perierit. Et ibi vir quidam inter primos illi regni aulicus erat. solitus. p timorem regis laudat. Cui et aliquido cum rege as conuocem egressus esset. ambulans angelum. inuenit hominem in loco nemoroso in habitu pietatis et pedem habentem a bestia contritum. Quem rogabat cum. ne permisisset illum. ces miserere eius. et in somni signum de pedem. dicens qui medicus est verbum. Si enim aut aliquis in verbis lesus. aut in tribulacione inuenitur. confessus medicis illa curabo. Religiosus ille vir. quos dicit fuerat p in child computus. qui deum tamen in omni cum adiuxit. et cuiam adhibuit. Tandem dicitur est qui est xpianus. et qui malit aduersus regem meditatur et regni. Si inquiunt hoc probare vis. se temptaro te velle fidem regis derelinquere. et xpianus fieri. monasterium habentem assimile. quem quondam frequentas es. Quem cum vocasset rex. air. Quosti o. amice quanto malo obstiti monachis et omnibus xpianis. nunc vero penitentiam dictus despicio presentia. que regem inuocatis dei. et ad futuram vitam cupio pertingere. nam presens morte amputate. sed eo aliter hec consequi potero. nisi xpianus fiam. et abrenuncio regno. certo p delectabilibus. Ramus vite monachos sequitur. et illis me adiuncam. Ille vero vt hec audiuit dolium non intelligens compunctus animo. et lacrimis profusis amplius ridet. Rex in omni vite consilium omni bonum et salude respicit. quia et difficile est ad inuenendum regni celer. animae omni virtute est quietem. Nam qui quiete. inuenit illud delectacio vero presentia. et si in presenti iocunda air. et delectet. tamen bonum est illi abiere. nam in illo dio de non est. et quod letificat amplius. iterum contristat. Nam dulcedo hoc temporalis. dolcedo vero perennes xpianorum vero labor temporalis est. dulcedo vero et sanctis eternal. Hec audiens rex. valde contristatus est. tamen iam contemnit. Quod cum ille cognouisset. et quidem numeris sibi pacium euadere. multum in corde hesitauit. Et accersito ad se verbum medico. cunctis p ordine enarrauit. Et ille. Cingere et comitum tonde. et abiens vestis alcium induce. et ad regem accedens. dicas. Ecce ego

issimum suis in rex. paratus sequi te quocumque iveris.
Sicut eum vocum me huiusmodi in prosperis. ita te no dimittam
in adversis. Que omnia cum rex audisset obstupuit.
fassusque quid de eo sibi fierent agnoscens. amplioribus ho-
nore et fiducia eum sublimavit. Hoc rex nondum egressus
ad venandum. vidit duos monachos per hesremum gradientes.
quos ad se advocari precepit. eosque fugibunde respiciens ait.
Non audistis sedulitores. et ecce iam prones meos clamo-
res. ut nullus vivus superstitis in hac regione post tres
dies inveniatur. aliquem igne cremabo. Qui dixerunt.
Ecce ut nosisti egressuri de tuis regionibus. sed longa
nobis imminente via pergendi ad fratres iuxta. necesse ha-
buimus aliquid emere. ne fame deficeremus. Et ait rex.
Mortis minas metuitis. estque mirabilis non adhibet
fidem. Et illi. Quis mortem timere. nisi qui nullam
bonis in futuro speramus. presentibus iudicetis indigen-
Nos autem qui mundum contempsimus. quid ipsum. nec
mortem timemus. nec presentia aliquid. sed futura deside-
ramus. Rex ait. Si mortem non timetis. cur fugam ar-
ripuistis. Et illi. Non mortem a te minutam timentes
fugimus. sed tui misereri. ne maioris tibi causa sumpti
culpe efficiamur. Discedere contendimus. Ad hec iratus rex.
iussit eos igne cremari. Filius itaque regis ad etatem
adolescentie pervenens. omni ethiopum et persarum imbutus
est disciplina. et adiunxans cui pater eius. cum sic decreverit.
et accessum homini ad eum denegaverit. ad patrem tandem
dixit. Quid est o. dilecte rex. quod iussisti unus istos et pauperes
concludens me. miserrimum prorsus. et in contemptibi-
lem omnis constituisti. Non enim in gaudio et letitia ut pu-
tas meo. sed in tribulatione et angustia mihi. in tam ar-
dente abiis et potus mihi insipidus apparet. Tunc rex claus
equos addiri continuo. et obsequium regalem prebere eum im-
perauit. Sapiens ministrus ut nichil fedum in oculis sum
ens ponere. sed omne bonum et iocundum et demonstrans ei
que diuerse tabule prediuite. quasi quae prius erant. et vidi
leprosus et obmutescentes. Quos ille videns et stupens dixit
his qui secum erant. Qui sunt isti. et quales erant asperi
tus fedus. Et illi. passiones iste humane sunt. que ex
ciborum corruptio. et corporis multa complexione hominibus
solent accidere. Et ille. Numquid isti omnes hominibus
eueniunt. Dicunt illi. Non omnibus. sed quibus omnium
omnibus ex humore multo abundantia. Quid ait. Ego
noui sunt quos apprehendi. sunt isti. dixit medicinis
et impuise sequentur. Et illi. Et quis homo futura
cognoscere. vel previdere potest. Hoc enim humana nam
iam superaret. solus qui deus hec ordinauit est immortalibus.
Iterum vidit senem imbecillem diei maloq. iugitem
habentem faciem. dissolutis brachiis. et dorsum inclinatum.
et toto capite albo. caligentem dentibus. et balbutiendo loqui
tem. Cruplefactus igitur discere cupit visionis miraculum. pre-
sentes autem dixerunt. Iste iam existit primo annos
paulatim quinquaginta obi cupiunt et egrotantibus membris
ad hanc quam cernis quietem in senium. Et quis est igit
finis finis. Responderunt medici. Et ille. Numquid ne
omnibus hominibus illud. an aliquibus eu. Et illi. Nisi mors
prevenens hinc horem differat. impossibile est succedenti
bus annis ad illius experiendam non venire. Et ille. In
quot annis supponunt aliqui. et si penitus meos timuerit
vel non est ars hanc cuidenti. Dicunt ei. In octoginta qui
dem. vel centum annis. ad hanc senectutem deuenient ho-
mines. Deinde morientur. nec aliter fieri potest. Ingemiscens
puer. de profundo corde ait. Amara est vita ista. et omni
dolore. et amaritudine plena. Si hec ita se habent. quomodo
secunus potest esse aliquis mortem subitam prestolando. aut
adventus. non tam mentibilis. sed mortis est. Et abiit
mista se cogitans tacita secum.

Ego ne mors aliquis do
me apprehendat. et si moriens in inferni dissolutus. an est
aliqua alia vita. alius quoque mundus. Hec et alia multa co-
gitans. pallidus thabescebat. in presentia tamen prudens
letitiam pretendebat. plurimum desiderans in huiusmodi ar-
gi. et docti. Monachus igitur quidam. vita et opinione
perfectus habitans in deserto terre Germanie nomine Barlaam.
Hec que circa filium regis agebantur per omni cognouit.
et iudicatoris habitum sumens. ad ciuitatem illam venit.
Accedens quoque pedagogo filii regis. locutus est dicens.
Ego cum negotiator sum. lapidem pretiosum venalem heo.
qui lumen oculis tribuit. surdis aures aperit. mutos loqui
facit. insipientibus sapiam infundit. demones effugat.
et totum quod bonum est et amabile. huiusmodi possidenti tribuit
Nunc igitur duc me ad filium regis. et hunc sibi tradam.
Cui ille. Videris homo mature prudencie. sed verba tua
prudencie non concordant. Dei nempe cum lapidem non
cum habeam. ipsum lapidem mihi ostende. et si talis
ut asseris fuit comparatus. a filio regis honores maxi-
mos consequeris. Et ille. Lapis meus hunc visus habet
virtutem. quod qui non habet sanum oculos aciem. et qui
non servat integrum castitatem. si forte illum aspexerit
ipsam virtutem quam habet. visibilem perdit. Ego autem
medicinalis artis non expers. video te sanos oculos non
habere. filium autem regis audiui pulchrum esse. et oculos
pulcherrimos. et sanos habere. Cui ille. Si sic est. noli
mihi ostendere. quia et oculos sanos non habeo. et in pec-
catis sordesco. Et ingressus diligenter omnia filio regis
annunciauit. qui ipsum quibusdam introduci fecit. Tunc
precepit eum sedere. et pedagogum abscedere. Quo se-
cedente. dixit iosaphat senex. Ostende mihi lapidem de
quo quidam magnifice pedagogo dixisti. Et ille. Si
prius experimentum tue capiam prudencie. in congruum
est tibi hoc mysterium reuelare. Aut enim vis meus. Exsis
qui semiuiuus semiuiuus. Et dum semiuiuus. alius ceca
dit sup eum. et venerunt volucres et comedebant illum.
Si ego tessam immendo in te fructifera et bonum. non
tarda diuinum ibi semen. et magnum mysterium reuelare.
Respondit iosaphat. Ego quidem perdende senex. deside-
ro quidem et amare incorruptibile quero sermonem
audire nouum et bonum. Tunc barlaam ait. Fuit quidam
rex magnus et gloriosus. et fecit procedere illo in curru
deaurato cum obsequio regali. cum quibusdam aureis
vestes induitus. et milite armatus obuiasset. continuo de
curru siliens. eorum pedibus se prodens ipsos adorauit.
et surgens in ostiola iunt. Proceres autem indigne hoc
ferentes. sed regem sup hoc arguere formidantes. fratri
ipsius retulerunt. quorum rex magnificentiae regali dignum
fecisset. Frater autem regem sup hoc redarguit. Erat
autem regi consuetudo. qui quando aliquis mori debuit
esset. ante eius tamen domum cum tuba ad hoc depu-
tata mittebat. Vespere autem venente. ante fratris
tamen tuba diuini fecit. Quod ille audiens. et de ma-
tine oriri desperans. totam insomnem duxit noctem.
mane autem indutus iugis vestibus. cum exercitu et filius
ad fores palatii stigens accessit. Quem rex ad se ingredi
faciens dixit. O stulte si domum fratris tui. cum te
nihil delinquisse agnoscis adeo timuisti. quorum domes
tui mei. in quem adeo peccatum timere non debeam. qui
omnibus tuba mihi mortem significant. et tribulem
iudicas aduentu in denunciante. Deinde quattuor capsas
fieri iussit. et suis cum exercitibus. duo quidem aurei
et ossibus mortuorum plenis. duas vero pice limpi.
et gemmis et margaritis pretiosis implere iussit. Omnes quoque illos
magnates. quos suebat quejunoniam apud fratrem se
posuisse. quattuor illis capsas ante eos posuit. et que pa
ciores essent inquisiuit. Illi vero duas deauratas ingen

esse precor. Reliquas vero vestis esse precor indicaverunt. Respondit
igitur Rex. Duas deauratas habui. et continuo inde fecit magnas
conflavimus. Quibus rex. Hec illis similes sunt. qui gladios vestis
tibi sunt amici. intus vero immundicia vitiorum plenum. Deinde alias aperuit fecit. et ecce odor mirabilis inde exhalavit
Et dixit Rex. Iste illis pauperiores quos honoratis similes sunt. qui et si vilibus vestimentis operiuntur. intus tamen omni virtutum odore repleti sunt. Vos autem solum que foris sunt attendistis. et que intus sunt non considerastis. Decentius igitur illum regem. tu quoque fecisti bene. suscipiens me. quia de foris paupertatis apparentia non attendisti.

Dixit ad eum Iosaphat. Volo scire quis est deus tuus.
Cui ille. Si vis Dominum meum agnoscere. ipse est omnipotens
dei filius. Rex regum. et Dominus Dominantium. qui solus habet immortalitatem. et lucem habitat inaccessibilem. cum patre
et spiritu sancto glorificandus. Non enim ego de illis omnibus. qui me
tos istos deos mentitos. et surdos colunt. sed omni agnosco et
confiteor deum in tribus personis glorificandum. patre scilicet
et filio et spiritu sancto. in quo natum et gloria. et regnum indiviso.
qui cuncta visibilia. et invisibilia fecit de nichilo. Et
naturam et qualiter deus creaverit mundum. et qualiter diabolus
mundi destruxit hominem ad ymaginem dei factum. Et qualiter
crescente malicia hominum. deus iratus est super diluvio.
Qualiter etiam post diluvium homines multiplicati. deum
oblivi sunt. et in omnem pravitatem ceciderunt. Alii
namque omnia pulchrius sparte sua fecit. et sine principio
ea regit. Alii fortunam prenunciant. totum fato ascribentes
Alii plures deos colunt. varios. ut habent eos victorum
auctores. Quorum etiam formas figurantes. statuas erexerunt. et concludentes in templis adorantur. Abraham vero
solus in illa gentilitate inventus est. qui sensu incolumi deum
per creaturas agnovit. quem etiam deus sibi familiarem
effecit. eius quoque semen multiplicando. et pluvia sibi peculiarem notans. De civitate egipciaca. per multa signa et prodigia liberavit. Data quoque lege per moysen. in terram promissionis quam
abrahe promisit introduxit. multa quoque magnalia. gloriosa atque
preclara. eis ostendit. per que omnia ad fidem fuit. ut ab
omni cecitate idolorum separaretur. et accolae. genus hominum
adhuc haberet. et ad antiquum statum redueret. Deus adhuc
omnibus moris diaboli tyrannide contemptuosum infernum omnia
transmittens. In tali igitur miseria constituti. deus qui de nichilo
nos creavit. non despexit. sed per voluntatem dei patris omnipotentis misericordiam. de virgine natus est. et triginta
annis cum hominibus conversatus. multis quoque miraculis
clarificatus. crucem et mortem passus est. ut nos passionibus
liberaret. Tercia vero die resurgens incorruptibilis. post
quadraginta dies celos ascendit. ubi sedet ad dexteram patris.
inde venturus est iudicare vivos. et mortuos. et vivificare
omnes opus eius. Postquam vero ascendit. spiritum paraclitum
suis discipulis misit. qui eorum fuit illuminatus. in omnes gentes
dispersi sunt. et fidem ortodoxam predicaverunt. baptizantes.
et mandata salvatoris observare docentes. Non ferens quidem
hostis antiquus delectamen suum. bella mihi contra nos exercitat. suadens similes adhuc sequi idolatriam. Ecce tibi domine
meum patris notificavi. quem preceptis cognoscere. et gratiam
eius suscepi. et secundum illius factus filius. hinc audivi.
filius regis surgens de throno suo. pre gaudio amplexatus
est barlaam. dicens. Ecce iste est lapis ille preciosissimus
quem in misterio continues. non omni credere volenti ostendens. sed quibus iam sunt divini sensus. Ecce enim ut hec
verba suscepi. lumen suavissimum cor meum ingressum est.
et illius grave tristicie velamen. iam diu mentis mee suppositum. statim sublatum est. Audiens quidem iosaphat de regis
celaro. et ipsum moriens in michi dissolvitur. et his
similia. Barlaam plenus dissedere cepit de resurrectione

futura. et de iudicio. de veniendo iustorum. et predicatione
reproborum. Quibus audivit iosaphat vehementer compunctus
totus qui lacrimis profusis ait. Quid nos oportet facere. ut
eiusdem penas predicto. et mereat premia gaudio iustorum. Ceteris
ait. Ante omnia accede ad eum. qui vocat te de morte ad
vitam. et de tenebris ad lucem. visibilium. et invisibilium
dei veram noticiam. Nam ignorantia dei. vetustas mors est et
tenebre. et idolis servire omni stolditate deterius est. Illes
enim sunt idolorum adoratores vipo sagittario qui philomenam
comprehendit. Quam cum occidere vellet et comedere. dixit
ei rex philomene. et ait. Quid tibi mors mea prodesse potest.
non enim de me tuum implere ventrem vales. Si autem
me liberam dimiseris. mandata tibi dabo. que si custodieris
magnam utilitatem consequeris. Ille vero stupefactus illius
loquela. consensit ei. Dixit illa ait. Dimiti aliquid co
rporis apprehendere eas que apprehendi non possunt. Et ne
doleas de re perdita. quam recuperare non potes. Et verbum
incredibile non credideris aliquando. Hec tibi mandata as
servi. et bene tibi erit. Quos audiens vir ille. solvit eam.
et per ipsam dimisit liberam avolare. Et statim avis dixit ad
illum. De tibi qui malum consilium hodie dimisti. et qualem
thesaurum hodie perdidisti. Est enim in visceribus meis margarita. que structoris omnium sua virtute magnificine. Quos
audiens ille. contristatus est valde. et denuo tentans
illam apprehendere dixit. Veni in domum meam. et omne tibi
humanitatem exhibebo. Cui illa. Nunc agnovi verissime. te
fatuum esse. cum ex his que dixi. nullum profectum assumpsisti
es. Doles de me perdita. et irrecuperabili. temptasti me capere.
cum non valeas. Credisti in visceribus margaritam esse stercoris omni supprehendentem. cum totum corpus meum ad tuitum
quietatem non possit pertingere. Que ego stulti omnes et
illi. qui confidunt in idolis. Optime enim quos adorant
dicentes. Isti sunt qui plasmaverunt nos. Quomodo ergo
plasmatores suos ab ipsis plasmatos et factos existimant.
eos et adorare eos in custodia. ne a furibus rapiantur. custodes
vocant. sine salutis. Ex hac ergo gentilitate mala. et infidelitate
egrediere. Sunt dicens tibi. Exi de medio eorum. et separa te. et
munditiis ne tangis. eos alia te de gentilitate ista. Surge
et vade. quia non est tibi requies in ea. Si ergo credideris.
et baptisatus fueris. salvus eris. Si vero non credideris.
condempnaberis. Nam isti que cernis hodie. et in quibus
exultas. ad est gloria. Dulcie et Deliciae. omnes qui te seducere
cito tuserunt. cecinit te hinc volentem. et corpus perpetuo
monumento concludet. solum derelictum. omni quoque destitutum
amicorum et cognatorum affectu. Abiciantur vero delectationes
mundi. et multi fedatis. purgata quoque corruptio. per presentem
decore. et bono odore induere. Nam vero tuam mittetur
condempnationem infernum. usque ad futurum diem iudicii.
quando iustus dei suo simpto corpore a facie dei eicietur
et tradetur igni inferno sine fine derelinquendum. Et ait iosaphat.
Omnia verba tua bona. et admiranda sunt que credidi et cognovi.
Deum quidem volo exhibentem. ex corde etiam pruriunt
mirabiles ad me quasi mirus et dubitans ergo iste ex hinc
animi mei. Nunc vero profecto odio omni discens a te vanitatem illorum. et insipientiam illorum qui diuinitate eis. Desi
dero autem vestis dei effici. si tamen non repudiatur
me indignum apud magnitudinem meam. Ego confido quia dimittet mihi omnia peccata. qui benignus et misericors est. Ait
Deus. Iam ego paratus sum baptismum suscipere. et omnia
quecumque dixerit in custodia. Quid vero oportebat me facere. postquam baptisatus fuero. et si hoc solum sufficit baptizari et credere. an aliquid oportebat subsequi in ecclesia.
Dixit ait ad eum barlaam. Ab omni quidem peccato
et ab omni vitio. oportet te abstinere. et edificare super fundamentum fidei virtutum opera. quia fides sine operibus

mortua est. sicut et opa sine fide. Si autem post acceptam
vestitus cognitionem priora rursum opa adhibuerunt mortua.
ut sicut eius ad cognitionem reversi fidem. tunc quoque re-
missam illius priora priorib. Josaphat aut. Iste quidem
ex hac dogmatis subtilitate pendere valeo. si post bap-
tismum mandata me violare contigit. ab omni mea cognita
intencione. et omnis spes mea ipsa fiet. Credit barlaam.
Sed sic ista pendere. nam p culpa gentis nsr. homo
factus deus. sicuti infirmitatem nature nre. non in hac
parte dimisit nos sine medicina languescere. Sed sicut
sapientissimi medicis lubrice nre voluntati commisit
ut quotidiani penitencie. pducatur istam in remissionem
peccatorum. Baptismus etiam vocatus est fons lacrimarum sed
gratiam. des labore et dolore ingens. ubique p superiora pen-
tencie priorem distinx. et nuptiis preceptis et parabolis
dni nri ihu xpi. Ait enim. penitentiam agite. appropiabit
enim regnum celorum. Sed et in parabola. filium quendam nay-
tam qui accepit patris obtin. et abiit in regionem longinqua.
ibique totum dissipavit vivendo luxuriose. Deinde fame
in regione illa facta. abiit et adhesit uni civium regionis
illius. qui misit illum ut pasceret porcos. asperimum et abho-
minabile sic notans pcm. multum eum tribulatus. et ad
cognitionem deveniens inopiam. in tui ut nec de siliquis
quas porci manducabant. sum posset implere ventrem.
tristem ad se conversus. etiam sensit confusionem. tamen
cans dixit. Quam mercenarii in domo patris mei ha. pa. se
Et accedens pater. accidit sup collum eius. et osculatus est
eum. et in priorem restituens honorem. fecit solempnitem
mencionis eius. occidens vitulum pastualem. Ecce hanc
parabolam de penitentia nobis narrant. Insup et de pastore
qui habet centum oves. Dixit ad. quia pdidi. Dimisit nona-
ginta novem in deserto. et exivit ut pditam quereret.
Quam inventam in humeris suis levavit. et alias que non
erraverant convivit. Vocavitque amicos et vicinos ad epulas
in eius inventione. Sic inquit salvator. gaudium erit in celo
super uno peccatore penitentiam agente. qui super nonaginta no-
vem qui non indigent penitentia. Oportet igitur post acep-
tam notitiam vitam. justum summopere omni virtute obsequare
ne pereamus. Nam adere non expedit ejectum. qui tam multi
qui vestiuntur. jestique non potuerunt. Alii viam tamen ap-
tentes. et minus adherentes. vestitus ad penitentiam venire
nequiverunt. Alii vero mente pretenti. et non occurrentes
p pigritiam. nec se a peccatis abstinentes. contemnam sine ju-
dicio pericolosum est in qualibet quo radere. et si contingit
statim vestire oportet. et iterum in bono statu existere.
Josaphat aut. Quomodo si quis custodiet semper post baptis-
mum mundum ab omni peccato. Nam si jestat delinquentibus pen-
tencia. tamen in luctu et fletu. et planctu. que non facilia
multis fore videntur. Et ideo malleem invenire viam. qua cus-
todiem diligenter precepta dei. et non declinarem ab eis. ne
post insultem priori maloque ad ipsum priorem sul-
tissimi dum deum. Cuius barlaam dixit. Bene dix-
isti mi jeo. nam et hoc mihi desiderabile est. sed laboriosum
est. et valde impossibile aliquem in vita conversari. et non fu-
migari. Difficile est ego. et mirus adhuc sectari vitam
negocis. et eius curis implicatum. et in diuicis. et delicis
viventem. mandatorum dei viam inflexibile pergere. et
se mundum conservare. Aut cum deus. Nemo potest duobus dis
servire. Illes vero patres nri et apli audientes. et quis per
multas tribulaciones oportet nos intrare in regnum celorum. cul-
toribus tabor jejuniis et vigiliis se ipos p xpi nomine obla-
cientes. omne genus tormentorum sustinuerunt. Quorum non
tm verba et opa. sed et singulis ossa omni civitate sunt
plena. Demones namque potenter eiciunt. et omnes languores
curant. postquam vero celestes illi triumphum pecunt. et
p sterilis quiemt. jejeo et fideles p orbem regnaverunt. Suf-
cipientes alii et imitantes zelum illum. et desiderium summum.
omnia relinquentes. quasi quidam frigium desertis abierunt.
egentes. angustiam afflicti. quibus dignus non erat mundus.
Alii quidem sub suo abscq tecto pervagantes. solis estu. et pi-
goribus. frigoribus et imbribus. et turbinibus ventorum affligebant.
Alii vero tugurii conservientes. aut speluncas. aut antros
degentes. vivientes vivientibus cumulantes. omni cujusdam consol-
atione. et jejunii penitentia abstinentiam. oderibus cibis.
et herbis. aut glandibus. seu pane aqua. et valde sicco. vita
tribulabant. Nam tm de ipsis vivebat et abstinentia sumebat
estus. ut solum vivere possent. Quidam vero totam ebdo-
madam sentientes. diversa die cibum sumebant. alii vero
bis in ebdomada. hui mediam hiejunii. alii post duos dies.
vesce edebant. tmen modum gustantes. oratoribus et vigiliis
vacabant. angelorum quam imitantes. omne voluntatem
suam obedientiae gladio occidentes. et quasi defunctos emptionis
se voluntate reputantes. xpo vivunt. omnia propipiu des-
trentes. Hos enim sos. ego indignus imitari satago. Od-
bilis namque est mundus iste. et abhominabilis. inimicus est
eum amantibus eum. et hostis omni qui facimus eius volun-
tatem. Discerpit carnalis membrum sup se. et eiejuit
illos qui confidunt in eo. fenus posuit cum insipientibus. et
promissiones falsas eis pollicitus est. ad hoc tm ut trahat
eos ad se. Adquiescentibus et instantes. et falsis monitis.
nihil eorum completo que promisit. Hodie namque epulis
delectabilibus eorum gratum illicit. aures omnias totos delectabilis
proicit. Hodie regem aliquem constituit. et cuius diuitias
ingo ditipont. Hodie multus affluentem homo. qas men-
dicantem reddit. Mirabilem omnibus aliquem efficit. qui
post facit odibilem. hodie letificat. eius fletibus afficit.
Qui cum tali dulco et malignio dno finunt. et a deo mere
perdita seipos elongant. et pventibus insiant negocias. et eos
tenent astuti. et multum fortiorum habent mecum. sed ex
parte delectacionis semp desiderant. aliis suas dimittentes
fame habescere. et immundis affici malis. similes esse
alibi ex hominum fugiunt a facie vinearum ne deveniant
ab eo. Et dum fugit. in quoddam magnum decidit barat-
rum. Dum autem caderet. manibus extensis arbustum
quoddam apprehendit. et forte tenuit. et in base quodam
pedibus impressis. in duas invices. unum album. et alterum
nigrum occurrentes messant jacentem arbuscule. et tam
que erat. ut eum abscederent. In baratri profundo vidit de-
monem asperum horribilem. ignem spirantem. et horribilibus
oculis aspicientem. et ipm deuorare cupientem. Intuens
iterum basim illam pedibus eius suppositam. contemplatus
est quatuor aspidum capita de pariete prominentia. ubi con-
sistebat. Elevatus autem sursum oculos. vidit de ramis
arbuscule. modicum mel distillans. Dimittens ergo omnia
cedere mala que acciderunt eum. sursum vivere
cum deuorare quierentem. deorsum deuorantem. inhiantem.
arbusculum ceo eyaculatum. lubricum ois pedibus basim
tamquam de talium malorum oblivis. illius mellis modica. de
vorabit dulcedinem. Hec similitudo est. qm seducitur
presentis seculi adhesentes. Diuorans quidem mortis fi-
guram tenet. que semp persequitur. et comprehendere cupit
genus humanum. Baratrum vero. immundus est iste plenus
malis. et laqueis mortiferis. Arbuscula que a muscis mu-
tibus messant nocebat quam apprehendimus. vite nre mon-
sina est. que consumitur et diminuitur p horas diei. et noctis.
et instantis appinquat. Basis quatuor aspidum. corpus
ex quatuor elementis compositum. quibus inordinatis. corporis
compago dissoluitur. Draco terribilis. est os inferni. cupi-
ens dilacerare eos. qui presentes delectationes. finem ponunt
homo. Dulcedo vanitatis. est delectatio falsa mundi.

per quam destruor ille suos amicos non cunctis precium
pendere valuerunt. Dixit autem iosaphat. Quis verus est
iste sermo. et qui bene compositus. Ne quaeso pigriteris
insinuare. qualis est presens vita. et quae malorum amicos
sint auctor erit. Senex dixit. Omnes fere rerum mun-
di amatores. hominum qui vocos amicos habent. quae cum
plus qui se. secum. tum quantum se. tanum. unum qui se.
et quasi mensis sibi vivit. In magno mare procul positus. et a
lege civitatis. aeque ac primi antiqui eius angelum quaerens.
et quales eum dilexit. semper commemorans. Cum ille. Ses-
ao quis sis. o homo. habeo alios amicos. cum quibus me ho-
die letari oportet. quos amicos amico possedebo. prebebo
tamen tibi duo calculos. ut habeas quibus valeas operari.
Confisus igitur ad senem abiit. Cum ille. Non vacat in
tecum subire agonem. Quaeris enim multus arduos. mo-
diam tamen est ad ostium palatii te coactio. et oratum do-
mum ingredere. prius vacans negocio. Tristis igitur et desper-
ans. ad domum amici pervenit. sibique facie demissa dixit
Non habes os loquendi ad te. qui ut debui non amam te.
ecce in tribulacione aerumnatus. et amicis destitutus. iugo
et angustum in fenus. et multi veniam petas. Ille vero
hilari vultu dixit. Certe amicum carissimum fator te esse.
et tu licet modica beneficia non invenior. precedam te. et apud
regem intremam p te. nec in manibus unicuique tradet te.
Venius itaque amicus est divitiarum possessio. p quibus ho
multus pauperis subiacet. Demente vero divino mortis. in
chil ex omnibus his. nisi vites accipit ad sepulturam pauperis.
Certus amicus est vere. filii. et parentes. qui tum ad mon-
mentum secum pgentes. primus iudicium. suis vacantes
curis. Verus amicus est fides. spes. et caritas. et eleemosina.
et cetera bona opera. quae nos cum de corpore eximus pos-
sint precedere. et p nobis apud deum intercedere. et ab inimi-
cis demonibus liberare. Hoc insup addidit dicens. In qua-
dam magna civitate consuetudo fuit qui hominem extraneum
et ignotum. omni anno in principem eligebant. Cum omni
potestate accepta. quicquid volebat facere. licitum erat.
et sine omni contradicione legebat. Illo igitur in omnibus delicias
permanente. et semper sic esse existimante. repente cives in
eum insurgebant. et p totam civitatem medium habentes.
in remotam insulam. ubi nec cibum. nec vestimentum inve-
niens. fame et frigore vegebat. Tandem quidam alius in
regno sublimatus. cum illorum civium consuetudine dedicas-
set. infinitos thesauros ad illam insulam. premisit. ubi post
modum in exilium relegatus. cetus fame deficientibus. ille in-
mensis deliciis abundabat. Cum ita hec. mundus iste est.
cives. tenebrarum principes. qui nos mundi falsa delectacione
allicunt. nobis q non sperantibus. mors supervenit. et in
locum tenebrarum deducit. Dum vero ad eum locum
premissio. fit manibus egenorum. Dixit autem iosaphat.
Quam ita quidem despice. et istam laboriosam assume vitam.
sicut dixi supius. tradias est antiqua. ab apostolorum desperata
fortuna. an nobis nonne sic visum est mentis mee stecis.
quasi melius eligentibus istius. Et ait senex. Non legem
fecisti antiquorum vocro te. absit hoc a me. ecce ab antiq
nobis traditum. Dixit enim dis certum fuit qui interrogant
eum quid facere vitam eternam possidebit. et statim sic dil
custodire que scripta sunt in lege. quid inquit tibi deest vade
et quecumque habes. vende et da pauperibus. et habebis thesaurum
in celis. et veni sequere me tollendo crucem. Tunc iosaphat
ait. Si antiqua et necessaria hui sit philosophia. cur no
nostre hanc multi sequuntur. Senex ait. multi quidem in
vitati sunt et invocati. plurimi vero pigri venientes et negli-
gentes. Nam cum omnes sicut ait dis. qui stricta et
strictam p gemit viam. amplam vero et latam. plures. Sic
ego cum vocatore mandante. apostolorum et sic alio

ope et sinone ad cupitum viam ianuissimam nos hodiernis.
et a prava p hanc stadium. cum plures spiraosam. et que
ad principem ducit eligimus. non ex hoc. comitem facio dumo
humus admiratio sapiencie. Neque enim deest aliam voluntatem
et mineri colunt. neque tamen cogit oponere sua tenebre
eligentes. ad pacto cuiusque relinqui arbitrio. et
delectacionis ad deum in hoc solo est. Iosaphat autem cas-
tante quis esset liberum arbitrium. et quis precedacio.
respondit senex. Liberum arbitrium quidem est. aut ratio-
nalis voluntas. sine prohibicione cuiquam nota. ad quodcumque
voluerit. sive ad bonum. sive ad malum. sic ab auctore con-
cessum. Finitum liberum arbitrium. intellectualis animae.
motus sui nutus. precedacio vero est consilium desiderium
eorum que in nobis sunt. aut consilium desiderabile. Quod
enim premeditatum est ex consilio. tenemus eligentes. Con-
silium vero est desiderium pensans. de his que a nobis
sunt faciendi. Omne enim consilium fit propter id quod agen-
dum est. et sic ante delectacionem omnem consilium est. Ante
omnem vero actionem precedacio. Ideoque non solum actio-
nes. sed et ea que sunt intencionem delectationes exhibent. et
corone et tormenta inde causa fiunt. Principium enim
peccati est inutile accidens delectacio. ex his que a nobis
sunt indulta. Quod enim nobis affectus sunt. hoc et
actiones. Tunc iosaphat ait. Quid ne alii. qui et ea que
tu predicas. predicent. aut solus es hodie qui ista vocas.
et sic oblivisci presentem vitam asseris. Ridet senex.
In mea infidelissima regione ista nemine esse cognosco. nam
patris tui tirannus crudelissimus immutabiliter hos mortuos
tradidit. et omnes ne penitus audiant. in nobis dumne
predicacio noue. In cetis vero singulis omnibus canuntur ista.
et glorificantur. Dixitque iosaphat. Numquid non aliquis ex
his. meus aliquid dicere patet. Senex ait. Subtiliter et
convenienter nihil dicat. clausis enim mentis sensibus. bonum
non quid iustum. ad malum vero precepti iure imperat.
Sed vellem inquit iosaphat. eadem illum ista dedicasse. Se-
nex ait. Apud hominem impossibilia sunt ista. apud deum
omnia possibilia sunt. Quis enim sis. et in cuius faciem
patrem tuum. et modo mirabili genitor tui genitoris effectus.
Respondit iosaphat. De patre meo faciat dis sicut ei placet.
ego vero ex eius signis omnibus presencia cognoscens quantum.
Disiedere quidem penitus cogito. et terrum relinquam vite mee
dulce. ne propter temporalia ista et fluxa. ab eternam et inme-
riperibilem exercitat refugio. Cum senex. Si hoc fecis. certe
nullum omnis eius. qui cum quadam nobilem nollet des-
ponsare eyem. sed iuvenis puellam quandam emisset
senis pauperis filiam liberantem. et ore dum laudantem
vedit. ad quam ille. Quis est quod agis o mulier. cum
enim ita pauper sis. gracias tu vero agis deo. acsi magna per
pisses ab eo. Et illa. Sicut patrem medicinis sepe a magno ve-
nere liberat. sic gracias deo. in patris domo. magnos effun
dunt dona. Hec tamen que extrinseca sunt. mea non
sunt. sed ea que in nobis sunt. nostra sunt. Ideo magis
precipi. quia me ad imaginem suam fecit. et intellectum in
dedit. ad quam me gratiam vocat. et tamquam pegnus sui mihi
aperuit. Pro tantis ego. et tam magnis donis ipsi laudes
convenit. Audens iuvenis eius prudenciam. eam a pre suo
in vyotem pecuniae accepit. Et postquam senex suavis eum
probavit. in thalamum eum duxit. et immensum pondus aurum
quantum mihi videtur sibi ostendit. Dixit autem
iosaphat. Convenienter ista me tangit admiracio. et a te hoc
factum esse bene existimo. Ego desiderans cure. precor
ut ista nota mihi facias. sumptus scilicet dei. et magnitudine
superminentem virtutis eius. Senex ait. Deo dum ut
ista dorat te. et caenaculum talium insigne dic tue. quapro
hominem ipsius ensiare gratiam et potentiam. procul est.

impossibile. Et si omnia que modo et aliquando fiebant hominum
lingue cuncta fierent. Deum in quit cognoscitis. nemo vestrum quis
Mos vero ex philosophie ea. et ex ipsa lex naturali. mystica quod
possibile est dicimus. Dicit enim scriptura. Celi enarrant
gloriam dei. et c. Si enim aliquis domum cernens splendidissima
et artificiose fabricatam. cui forma ingeniose compacta est.
edificatorem. et architectum moy considerans mirabitur. Ita
et ego de non existentibus formatus. et ad hoc quidem sum
adductus. et plasmatus atque faciem videre non possum. sed
tamen ex bene compacta. et mirabili fabrica mei ipsius. ad
noticiam dei sapientiae eius. non solum quod est. sed quod sunt
potui intelligere. quia non a meipso cum. nec meipsum feci.
sed ille plasmauit me sicut dicitur. In principio quidem
omnes fere creaturas. quasi aliquas diminutas. et contrarias
iursus meliori innouatione informat. Deinde subleuans
hunc dumno suo impio. ad aliam transfert vitam infor-
tam. et eternam. Nullus enim potuit homo aliquando aliqua
hora pfide. neque rex. neque sapiens. neque diues. neque abus-
himana fortia pagens. Ex his ergo que cecidi me sunt ad
sapientiam creatoris magnificentiae productus sum. Cum his
autem. et bene compactam fabricam. et consequentem ce-
atque vocus considerauit et vidi quia ipsa omnia semper
consequentem subiacent et obseruantur. Intellectualia quidem
solum liberum arbitrium eadem in bono profectum. et a bono
defectum. Sensibilia vero mixta generationem. et corruptionem
augmentum et detrimentum. et mixta qualitatem transmutan-
omni et localem motionem. et ex his pdicunt vel mobilibus
ab immoto et immutabili facta esse deo. commenere con-
seruari. et semper prouideri. Quomodo ergo contrarie naturae
ad omnis mundi compositionem insimul commenerunt. et insol-
solubiles permanserunt. nisi quidam omnipotentis ipsa com-
unstinxisset. et semper indissolubilia conseruasset. Quomodo enim
aliquis maneret. nisi ipse voluisset. Quemadmodum nauis sine
gubernatore non potest subsistere. sed mox submergitur. Sic domus
mostra magni fabri sine prouisore. minus quomodo consistere
tanto tempore. creatura sine magna sapientia bona et mirabilis.
sine gloria quadam et magnificentia. atque mirabili gubernatore
et sapientissima prudentia. Ecce enim celum quantum tempus
habent. et non deficiunt esse. terre quietus non est lassata ex
tanto tempore. fontes non desinunt fluere ex quo fo-
runtur. mare tot et tanta distinctis fluminibus non superfluit
mensuram. Cursus solis et lune non mutantur. ordines diei
et noctis non pertranseunt. Ex omnibus istis. ineffabilis dei pu-
tus et magnificentia nobis declarat. testificata a prophetis et
apostolis. Sed nemo digne considerare. vel laudare eam
potest. quisquis vero omni quia omnia potest. et dissimulat
peccata hominum propter penitentiam. solus bonus. et amator animarum
benignus est nomen eius. et laudabile. et superexaltatum in secula.
Dixit autem iosaphat. Ei multo tempore mecum eris capi-
tissime. quatinus proposita eius questionem nobis dis-
solueres. non metuis ad facere michi posse videteris. Sed
dic michi quesso. quot annos ipse es. in quibus edas commessationes.
quesso hinc philosophie socio hes. Respondit autem anima mea
sup te collignata est. et nequaquam a te omni tempore vite mee
separari volo. Et ille. Annos omnes vt opinor. xlv. in
deserto vere demorabar degens. Agonizantes mecum habeo-
qui in cursu supra omnis laboratis. Iosaphat autem. Ampli
enim in a patres lxx. annos esse. Et ille. Ora naturale
annos meos quietis distere. bene eos estimasti. Sed nullo
modo a me in mensura vite computantur. quotquot in vem-
tate mundi expensi sunt. Quarto enim quidem aere. ex
meis pedis. mortuus eram in matrice hominis. annos igit
mortis. nunquam vite notabo. Ex quo vero michi unitus
quasi fixus est. et ego mundo. et deposui hominem veterem qui
corruptus secundum desiderium erroris. non iam vino in carne.
sed vivit in me xpo. Quod autem vivo in fide. vivo filio
dei. qui tradidit semetipsum p me. Hos mortuos et annos vite
et dies salutis mortalis. quos cecidi. xlv. annos computo.
Iosaphat autem. Qui quidem vita eius talis non mire vita
dotata. ergo nec mores temporalis. mores non debet appellari. Senex
autem. Irrubitanter et de his ita sentio. neque quidem temporalem
hanc mortem ipsam appellans. qui contemnens patris tui
minas absque timore ad te venit. et obstitate tibi verbum an-
nuntiam. cum tamen nosset. quia si ei ipsa in notitiam ve-
nerunt. mille me mortui si possibile esset subiecerat. Sed
ergo inquit iosaphat. delectatus ipse philosophie exercitatus sup-
gressus naturam temporis vite presentis miserentem. Beati
estis vos. qui tam virilem. atque constantem habetis voluntatem.
Ecce vide et qualis tibi in deserto victus. et ornamenta qua-
lia vestitus quesso mihi insinua. Et ille. Victus enim nobis
est fructus arborum. et herbe quas habemus deserti. loco pigna
celesti. Ornamenta vero sancta. et aliena. et excelsis mise-
ratia. et aspera. que ex quo induimus. multo modo exuevo-
lacerat. Vnde inuicem pannis corruimpunt. Iosaphat autem.
Vnde hoc si vnum est quod induetis vestimentum. Et ille.
In ipsi illud a quodam fideli iuuenis de te factus suscepi. Non
enim congruebat cum consueta veste hic adducere. Rogauit
igitur senem iosaphat ostendi sibi ab eo consuetum vestimentum.
Tunc barlaam exuta qua induitus erat veste formosa.
apparuit iosaphat visio horribilis. Erat enim corpus illius
tota consumpta. Deinde ceteris ab ardore solis. Ossibus herbis.
dorsi pellis subtilis veritas calamus. Lanco vero quodam pelle
distinctus. et valde aspero. Pedes eius a lumbis usque ad ge-
nua. pallidi omnis arcta humeros operuit erat. Dum
iratus est iosaphat minus hunc stupe considerans habitum.
et pendulum. stupuit et ingemiscens lacrimatus est. Et
ait sem. Cum me de ipsa. et amara seruitute diaboli liberaste
ipsi. Hic autem mecum de ipso. et me vestimento stupo.
camus hinc. vt de mundi ergore liberatus. baptismum ostipsa.
et sacrum admirabilis huius philosophie. et exinde consolatus
fiam. Senex autem. Humilium carne induitur quidam vinum
que cum gemisset. desiderat desiderabat naturali carnis affectu.
Excessit igitur die quadam. inuenit gregem capra pascentem.
et iuncta his ascendit p ea montes. et siluas. Venerat tamen
ad vespam. Demum omnino dilicuit familiam negligentes ex-
ibat. et silicestribus aggregata capris. pascebat cum eis. Quibus
longius ad pascendum accedentibus. subsecuta est et illa. nunquam
qui duxit hoc sentientes. asperis equis abiecunt post ipsis.
et eadem capram vinum reducentes domum. De eodem exte-
phibuerunt. Reliqui vero pecum gregem. alias quidem
occiderunt. alias vero male perdiderunt. Eodem namque modo
timeo fieri in nobis. si me subtraxeris filius. nam et tuo con-
sorcio carebo. et multorum malorum fraterni meis auctor existam.
Sed hoc te vult suis. nunc quidem signum signo baptismi.
et manere in regione illi. omnemque firmiter tenere pietatem.
et mandatorum xpi operaden. Cum hoc autem auctor dederit
omni bonorum. tunc venies ad me. et reliquum presentis vite si-
mul habitantes ducemus. Confido vero. in deo. quia et
in futuro sicut coniuncti eximus et associati.
Rursum hac iunatus iosaphat ait. Si deo ista placent.
voluntas eius fiat. Tabile ergo doctrinalibus. et verbis salu-
taribus instruens barlaam filium regis. teminare quoque et ora-
re et mirabilis. p multos dies non desiuit eum. sed fructu
ingressus totam ex integro septem octodecim fidei insinuans.
et summum euangelium docuisse ei. Iusip et apostolorum admoni-
ones. et prophetarum dicta exponens. pfecte in fide eum illumi-
nat et baptisauit. Tenentes autem iuuenis frequente
barlaam in paradiso introeuntem inuabant. Vnus autem q
inde eos prohibebat. Zaradan nomine. aut ad filium regis. Nosti
domine mi quidem patris tui timor inest in. et quidem ergo eum.

mea fides est. ideo q̃ me quasi famulum fidelissimum vt tibi
gerunem preceptis. Nunc autem ipsum hunc exercitatum
frequenter verum colloquentem videns. Timor ne fiere ypocrita
sit. ideo ab eius cessa aspectu omnino et colloquio. Quatenus
eius me a facie eius ne male pessim. et alium loco mei posui
la hic introducta. Cui ille. Ingredere infra cortinam. audi
verba eius. et postea dicam tibi quis te oportebat fuisse.
Introduxit itaq̃ barlaam. dixit ad eum filius regis. Recapi
tulat in memoria doctrinam quatenus corde meo infigatur.
Exercitus confestim barlaam. multa de deo. et fidei pietatis
promiscuitate. primo q̃ homo plasmatione conuenientiam
et quomodo creator ipse filius dilectissimum genere. bene
mereatur eum imperatis. multa q̃ de immunitate sive aspu
tans. presentem vanitatem demonstrans. et post hoc ad hospi
cium suum redire. Regis autem filius. Zardan temptans dixit.
Audisti qualia mihi sermonatus verbo iste dixit. sed ne
me vanis suis suspicionibus moliens. et alienare a locutis ipsi
delectatione et refugio. et cynicus sequere deo. Zardan dixit.
Et quis deus mi. temptaze me volunsti. Nisi enim ut corde
tuo verba eius profundus detendisset. tam libenter cum eo
multotiens loquerens. Josaphat dixit. Opus istud bonum ma
infestum. tibi fieri volui. vt stultus ad quis facius es. et
creatorem tuum qui te fecit cognosceres. De tenebris ad lucem
tuis. Sed vt video spes mea fefellit me. Nam certo te
dignum ad ea. que dicta sunt et prolatum. Ut vero ista pri
meo manifestatus. nihil aliud efficies. qui cuius a tristi
cia illius dum perplebis. Sed si illi gratia vis impendere
multo modo usq̃ ad tempus opportunum. quoquum de hys
dimaces. Hec autem barlaam venens. de predicatione
sua loquebatur. verbis q̃ consolationis ac illius stabilitur.
et vt se alacriter dimittere. precabatur. omnino et dixit
quod non post longum tempus consanguineus ipsi societate inse
parabilis. Tandem regis filius. volens amplius eum la
bores inaterere. metuens etiam ne Zardan de ipso regi mani
festaret. et tormentis ipsum afficere. dixit. Quia precedere
tibi visum est. vbinus te impedire non audeo. Vade ergo
in pace a deo custodiens. et mee memorie in suis tuis orationibus
memor esto. ipse hoc ut audiens venire ad te. et venerandam fa
ciem tuam semper videre. Sed fac vnam meam petitionem
iustipe aliquam peccatum ad vatum et vestitum p te et fili
tuus. Sed cum barlaam non adquiescere. petere pressum ve
relinquere. et laneum illud vestimentum. et aspum pallium.
et tam in medicum religionis magistri. qui ad monimentum
ubi conte omne sathane operationem iustipet. Et fecit ita.
Tunc filius regis laetanus profusus. letitia et lumen deinceps
a patre tam amabili. et integro optimo derelinqui non suf
ferens. dixit. Quis michi pater vicem tuam supplebit.
aut ubi talem pastorem et ducem valiens aliq̃ reperiam.
Ecce enim malum fuit. et apostatam deo reconciliasti. et qui
pierant et erraueram. Dei omnis copulasti. et ostendisti in
veritatis viam. educens me de tenebris. et umbra mortis.
Barlaam itaq̃ lamentationem illius cessare volens. surrexit
et in oratione stans. elevatis manibus suis ad celum dixit. Res
pice domine oup hanc pacificabilem omnem tuam. accedentem p
me insignis ad sacrificium tuum. et edificat ipsius animam tua
virtute et gratia. Consummata igitur oratione. osculatus est filium
regis. pacem et salutem plenus. gaudio de palatio. Exiuit
itaq̃ Josaphat. omni custodia puritatem mente et corporis se
cutus. in abstinentia venens. orationibus totis noctibus manu
debat. Genitrix autem Zardan illius confusionem. tristicia
et angus agitatus. Jei geste ordinem regi nunciauit.

Postquam autem rex. filium suum christianum audiuit. in
dolore mirio positus est. Quem quidam amicus suus con
solatus est dicens. Cognosco rex senem quendam hesemita
qui de mal secta est. qui p omnia barlaam similis est. Hic
igitur barlaam se simulans. primo ypocrita fidem defendet.
deinde diuitias se punitet. et omnia que habuerat pauperibus
et sic filius regis ad nos redibit. missus est itaq̃ princeps
quidam cum exercitu magno ad quaerendum barlaam. plures
exercitus vitaq̃ occupauit. Et tandem ad hesemitas semitate.
quasi pro venatione processit. multoq̃ heremus et ad ultimum
spacio. montes ascendebat. et valles minas. et prupes
quasdam pedibus et manibus repentes. Ob quosdam tandem
monte heremitas ambulantes vidit. Ille vero qui precedebat
eos sicut abbas patrum portabat faciem. eorum patrum se
lipsum plenum. Quos considerans princeps. et barlaam
non videns. contristatus est valde. et dixit. Ubi est exercitus
ille. qui filium regis seduxit. Tunc ille qui patrum gesta
bat. dixit. Non est inter nos ille. Absit. fugit enim
sicut xpi sepulcrum. sed in nobis hereticum habet. Ait princeps.
Cognoscis ergo illum. Etiam inquit heremita non de
bucrucem dicunt qui est diabolus. qui in medio cordis habitat
et apud nos latitat. et ibi pugnat. Princeps autem dixit
De barlaam ego te requisiui. et videre cupiens. vbi dixit
mihi quem te. Tendey dixit. Ut barlaam quaeris. oportebat
vitaq̃ te dicit. Ubi est qui de errore connexit et liberauit filium
regis. Ille enim fidelis. notior est. et sed confessionis. sed ex
multis iam dicit non videmus eum. Et dixit princeps.
Nisi barlaam exhibueris. morietur. Tendey dixit. Etiam
amittere non formidamus. poenis enim tibi gratias confite
bimur. Si nos virtutem amatores presentis subiugeremus vite
hys dictis. princeps ira commotus. multas eis imposuit
plagis. et tormenta. et ad regem vsq̃ adduxit. Quin sta
tim plagis eos quadam latebra iussit. et post hec dixit.
Cur ossa ista defunctorum circumferetis. Et illos dimittes
ossa eorum humilitatis. ponam et vos cum ipsis. vt desiderios
aspectu gratias nobis exinde referamus. Tendey dixit minas
regis p michilo computans dixit. Ossa ista mundi et sed
circumferimus o rex. illud reprehendimus amicum qui ex ea
demum liberauit et exercitu eorum. et sed confessionis in mo
nam nostrum ipsos reducentes. et ad similem zelum exci
tantes. Requiem quoque speculantes. et delicias. in quibus
modo conuersantur. nisi et mortis assidue memoriam praesen
tamus. et edificationem nobis hoc modo habemus. Tunc
rex dixit. Ab hac ma stulta magnae questus. barlaam illico
offerre michi. aut expiatis tormentorum genus. quoque mihi
expiationem accepisti. Tendey dixit. Hac quos vis nobis. quos
exigis agere non est congruum. nec vellum peto habimus assen
sum. Non autem hoc patiuntur pauperes esse petitum. et confitere
mihi in eius manibus traderunt. Quoscuq̃ nosti tormentorum
genus exhibe. nobis enim quid xpe est. et mori pro eo lucri
optimum. Tunc iussit linguas eorum abscisi. oculos eorum. manus
et pedes detruncari. In talibus ergo tam diuis tormentis pere
dentes. mundo xpi. animas diuo tradiderunt.

Mirum est
autem quidam nobile nathor de barlaam similius. cui dixit
rex. Tu es demonis apostata barlaam. Ait ille. Dei
apostata non. et non demonum. Nolo ergo multum dicere in
multis enim michi gratias agere debes. quia filium tuum deum
colere doceo. et ab omni errore liberam. et vero deo reconcilia
tum. Tunc rex quasi iratus dixit. Ut michi obediens fuis
indulgentia signum ejus. omnium autem multa mora prius. Et
detrusit eum rex in carcerem. Audiens autem filius regis
captum esse magnum suum. amare fleuit. sed postmodum per
dei generationem hunc non esse cognouit. Ingressus est pater
ad filium dixit. Fili mi in tristitia magna me posuisti. et
meum amicum inhonorasti. et lumen oculorum meorum abstu
listi. Quare fili hoc fecisti. Cui ille. Tenebras pater fugi.
ad lumen eternum. et exercitum desiderium. Nolo autem filius letitiae. qui mihi a xpo me potes
revocare. Quare enim tibi impossibile est aliquid

manum tangere. aut magnum creare pelagus. sic et ipsum esse cognosco. Tunc ioy ait. Et quis hoc nisi est auctor vialoz. nisi ego qui tam magnificia tibi feci. que nequit alios iegum fecit filio. Quappe promptus voluntatis tue. et conscencio efficiatur adversus capiet meii te insuper fecit. ayento astrologi in naturitate tua signum te adjogantem et patientibus molestientem futurum. Nunc vero si mi non adquiescis. a meis discedes filiis hic. et p patre innanis effectus. illa faciam tibi. que nec hostibus adhuc feci. Josaphat ait. Cur ioy tristatus. quia bonoz patriceps sum effectus. Quis quippe pat in filii sui prosperitate tristis appetiunt. Non ego iam patrem vocabo te. sed si mihi admisaberis. cuiuz a serpente fugiam a te. Hoz igit ab eo cum ira discedens. amicis cunctis jenuit. Qui sibi consiliunt. vt non aspis verbis cum eo credet. quia blandus et lenibus prey melius tractaret. Sequentes g. ac ad filium venit. et circumplectens osculabat eum dicens. Fili suavissime honora carnem pris tui. vereri fili pridem tui. An nescis quale bonum est patri obedire. et eum letificare. Cicut e contrario. malum est ipso exacerbare. Quot quot autem fecisti. male pecisti. Cui iosaphat ait. Tempus amasti. et tempus odiendi. tempus pacis. et tempus belli. Nullo enim modo audientibus nos adeo obedire debemus. sine sit pat. sine sit mat. vides enim patrem eius construcciam ait. Barlaam qui te seduxit a me quintus tenet. Mox igit et vestri convenient. et prouenem mittam. vt omnes galilei sine timore veniant et disputacio incepta. si vester barlaam obtenuit. nobis concedemus. si autem non. nobis consencietis. Josaphat autem faciens hys. ait ad nachor. Nosti o barlaam. qualiter me docuisti. si fidem tuam defendejs. in sortuna tua ysp in fine cite punietio. Si autem superatus. in confusionem incidejs. statim meam continuciam cindiabo in te. et manibus meis cor tuum. et lingua tuam cyrahens. canibus cum ceto corpore tuo tradam. vt discant omnes p te. ne presumant filios jegis in ejusdem incidere. hys audiens. nachor tristis effectus. vides scipsum decisse in foveam quam fecit. et laqueo suo comprehensum. addiuejit melius esse jegis filio adhercere. et pacem illius defendere. quatinus periculum possit evadere. Tunc cunis jethoz dixit ad nachor. Tu es barlaam qui dis nisi contumeliam et pedicas infejo. et jegis filium in ejusdem introxisti. et quasiqo eius doctus. Nachor autem apiens os suum dixit. Ego dei prudencia vem in mundum. et conscidis celum. terram. mare. solem. et lunam. et cetera. admirans cum ornatus eoz. Cejnens autem mundum. et que in eo sunt omnia. quia sedum necessitatem movent. intelleyi moventem. et tenentem esse deum. Omne enim movens. forcius est moto. et tenens forcius tento. Ipsum ego dico esse deum qui constituit omnia et tenet. qui sine incio est. et sine fine. immortalis. eternus. nullo egens. superior omnibus passionibus et diminucionibus. id est ira. oblivione. ignorancia. et ceteris. p ipsum vero omnia sunt constituta. Non indiger sacrificio. et libamine. nec aliquo munuz appetenciam. omnes vero illo indigent. Qui dei natuzq nescientes deum. ejjaverunt post elementa. et coluerunt colere creaturam pocius qm sum creatorem. ymagines q fancies. concidebant in templis. et adorabant. vocantes deos quos sciunt indigere ne japiam a finibus. Non intelleyunt qm omne quod cejnat. maius est cejnato. et faciens maius est fac. Quis ego de elementis. qui dicunt celum esse deum. ejjant. nam videmus ipsum volubile. et ex sum necessitatem motum cy mobilis constitutum. Nam ascia ordine. et opacio fecit. de loco ad locum. et nunc quidem occumbitur. nunc autem oriitur. et secum tempora tuer pagunt. vt pfecatur estatem et hiemem. omne ordinatum est eis a deo. et perseverant pjnos finitos secum incertabilem nature necessitatem cum celesti ornatu. Unde manifestum est non esse deum celum. sed opus dei. Quum autem putant terram esse deum. ejjaverunt. Videmus eum illam ab omnibus communiciam patientem. et diuacion cor subiacentem. defossam. et conspsam. et mutilem facinorum igne torrat. efficit mortua. Insup et si paulo amplius infundat. corpus et ipsa fructus ente. Contrariat autem ab hominibus et ceteris animalibus. sangue interfectoz inquinat. et cadaver putrescoz fit sepulcrum. hys ita se habentibus. non sequit aqua esse deum. sed opus dei ad utilitatem hom. Qui autem putant aqua esse deum. ejjaverunt. nam et ipsa ad usum hom fal est. et diuacion subiacet eoz. Polluit. corrpit. et inundat. calefit. et tingit. coloribus. et frigore congelat. et calorib inquinat. et ad cuiuslibet corpoz ablucion assumit. Ideo impossibile est aqm esse deum. sed opus dei. Illi vero qui adhejant igni esse deum. ejjant. Nam ignis fcis est ad usus hom. et inhibet eoz diuacio. cyamfejt de loco ad locum. et accidit ad elixandas carnes suissas. et assandas. Adhuc autem et mortuoz corpora combujens. multis eiam modis coinquinat ad hominibus et extinguit. ideo deus non est. sed opus dei. Qui putant solem esse deum. ejjant. Videmus ipsum motu ordinis necessitatem. et emutjtur. et senescentem. eiam se nolente. et aliquando letat. et aliquando tristat. indiget cibo et potu et desinit. Et iacunitus et mutatur. et pencet. et innocescit multis hens. corrpit eciam multis modis. ideo deus non est. sed opus dei. Greci vero plures fiebant deos. alios masculos. alios feminas. cum vicioz et inquietatum autores. Tarinus concedit insumens filios suos. Jupiter multos in adulterio filios genuit. patrem cum omnibus de regno expulit. cuiusdam pedis sui abscidit. stupratum soroci sue intulit. Hercules ebriosus fuit et insanus. et suos occidit. et ad ultimum igne consumptus interiit. Venus aliquando mecum fuit martem. aliquando achillem. aliquando adonise hec et multo plura turpicia. et indigna ordinant greci. de hys suis. Quae a hys sumentes occasionem. perpetrant omnem inquietatem. et luxuriam. et impietatem. polluentes terram et aerem prauis suis actibus. Egipcij bestia animalia adorant deos esse. terrena videlicet et aquatilia. et arbores et fluminaria. et contaminati sunt omni instantia. et luxuria deinus omnibus. Nam ovem colunt. hircum. vitulum. et porcum. corum. cocodrillum. catum. et canem. draconem. et aspidem. et ceteras creaturas. Israel cum exeuntes de terra egipti habuerunt in egipto. et edurat illos deus in manu fecit. Nam septus hys gentium serjnepunt. et missos ad eos prophetas et nuntios occiderunt. Denique postqm complant filio dei. vt venter in ysam. negantes eum videjnt pilato presedente. et crucifixerunt eum immemores beneficiorum eius. et innumerabilium miracuiorum quae inter eos operatus est. et prejunt ppria iniquitate. Colunt enim solum deum omnipotentem. sed non secum sicenatum. Nam ypm negant filium dei. et sunt similes gentibus. licet appinquare aliquo modo videtur videant. a qua corpos elongaverunt. Ipsum autem a ypo dicit. sic enim filius dei altissimi vocatur. qui de celo descendens. ypo salutem hom. de spu sco cy maria virgine natus absq viri semine. et salui mater integritate. carnem suscepit. et hominibus apparuit. qui mirabili ordine disposuit p crucem morte gustata spontanea voluntate post tres dies resurgens. p xl. dies cum eis conversatus. celos ascendit. suos decem discipulos habuit qui post eius in celum ascensum. exierunt in omnes orbis partes. et dominerunt illius magnificentiam. quae adhuc manifestant iustitiam pdicacionis illius. ypsum vocant. Et hi sunt qui sup omnes gentes terre inveniunt veritatem. Cognoscunt eum deum creatorem et auctorem omni in filio vnigenito. et in spu sco. hec est via veritatis. que ambulantes p eam in regnum psuae veritatis eum pervenit a ypo in su-

tura cura. Et vt nosti Joy. quia non a metipso dico superiora
arbitrans ypsianoy innemes michi esse fratrem me dicit. Quas
ppter questiones finitis sapientes tui. Adversus ypm vana loq.
Expedit enim vobis deum creatorem colere. et mandata eius
observare. vt condempnationem evadentes et inferni. hereses vite
edne esse meremini. Pseudoprophete autem et sacerdotes rabbi tuum
orabant. nec quicquam responsare valebant. Filius autem Joys
exultabat. quia p hostem et inimicum fratris. deus veritatis
fidei defendebat. Rex autem furore repletus. iussit consilium
dissolvi. Et dixit Josaphat. Ait magnum meum pmitte mecum
manere. vt simul de responsionibus fiendis conferamus. Ut
tuus mecum pmissus. accipies mecum. Aloquin non instructus
sed violentam exhibebis. Quapptey nachor sibi Joy concessit
opem adhuc habens qd eum deduceret. Abiit ergo Joys filius
ad palatium. et dixit secreto ad nachor. Me putasti me ignorare
quis sis. sciao enim te non esse barbaram. sed nachor astrologum.
Et major quoni vobis est cursum talem simulare ipo
cersum. et tanto certatus me putare esse. vt media de lupid
p ore suspen. Cogitacio enim prudentis. et consilium
istius vanum fuit. et opinio fatua. Sed opus quod operatus es
omni intellectu plenum est. Ideo nachor gaude. et exultare.
plurimas tibi gratias refero. quia defensor hodie gratus fes
es. et non contaminasti labia tua pollicitis dolosis et dolo
si simulacro. sed potius illa purificasti. exercem falsoy adhy
hesiguerio. et fratrem ypsianum dogmatis asserens. Ego
autem fateor te mecum adducere. Duabz de causis. ne scilt
Joy. tormentis te afficiat. eo qd sibi non placeda pnun
ciasti. et vt ostendam tibi declinare a via mala et liberet
p quam hactenus incessisti. et ambulies p veritatis. et
salutarem semitam. quam non ignorasti. sed scienter et sponte
male agendo effugisti. dixerunt ad precipis tempn committendo
Intelligo ego nachor. et solum desidero ypm. vt vitam et dia
ligens. et ista corruptibilia despicias. Non enim p omne vi
ves sibi. sed cum sis mortalis. dispones huic p merito. si
cut et omnes alij qui ante nos fuerunt. Nachor igitur com
pletus animo. in verbis istis ait. Novi enim et ego verum
et qui metit omnia deum p quem omnia facta sunt. et futura
nscitur. sed malia consuetudo. et cortus ejus oculos cecatum
cordis mei. Nunc autem in verbo tuo crucem vehiculum
ad lumen cuijo cultus dei. forsitan miserebit mei. et animus
poenitentiae aperiet. Licet enim impossibile videatur michi veniam
nem peccatorum meorum. que aveni majus gravioca esse possit
adhuc. quia sciens et non ignorans peccavi ab infancia
usq ad hanc diem. Josaphat ait. Nulla sit tibi o nachor
dubietas. Omnipotens est enim. possibile est deo de lapidibus
istis suscitare filios abrahe. qui ppter omnium hominum
eminentiam. omnibz ad se conversis. celestem aperit januam
nulli alieno denegans introitum. Licet enim hactenus in pcis
consentiens. si poenitens ex corde ad eum accesseris. regni ce
lestis consortio dignus efficieris. Cumoy pfecto in fide eum
instruxisset. misit eum ad heremum. Egressus autem nachor
compunctus corde ad cellam cuiusdam heremite. qui in spo
lunca ppe jegis tumulum latebat. transiens venerat. et ante pe
des eius pstratus. cum lacrimis baptismum postulavit. Qui sci
tum catechizans eum et instruens. in nomine trinitatis baptisa
vit eum. ipsaque itaq nachor cum eo. pnitam agens de pcis
suis. Accessit autem ad jegem magus quidam nomine the
odas dicens. A filio tuo cunctos jemonie. et mulieres decoras
et valde speciosas. et ornatas unguenta pope. vt ornet eum
eo assidue. et ministrent ei. consent et moceat cum eo. Ego
autem cum de sinjenb meis ad eum diligam. qui eum ad li
bidinem instigabit. Nichil enim sic potest iuvenes seducere
sicut faces mulierum. Rex enim quidam cum filium unicum
cum habisset. dilexit pretissim medica. qd si infra decem
annos solem et lunam videret. lumine oculoy privaret. Rex

igitur in quedam pezia et opelunca existens. filium ejus ad annos
decem manere fecit. Quibz finitis. misit Joy vt omni jeru
salem ante eum assistent. vt omni notis. et notiaam posset
habere. Adhuc ego ante eum duxo. et argento. et lapidib
preciosis. equis jegalibz. et omni jeru galibz. Et cum de civi
tatibus nomine interrogatoy. ministri omni ubi notis indicat
junt. Cum autem nomen mulieru audivit dixit. quinque
quatuor jegis liberis dixit. Demones eis esse que hoies
seducunt. Rex autem interrogante filium. que de omnibus
que viderat plus amatoy. quod inquit pater alius insi de
mones illos qui seducunt hoies. in mullo enim diceat Thys
exarsit aiia mea. Et inde qd turpiniat jes est. amor mu
lieru. Et tu igitur non aliter potes cupaje posse filium tuum
nisi hoc modo. Rex igitur eunus ministris. puellas deco
ras et ornatas ei locavit. que eum ad libidinem sempr pro
vocabant. ipsaque non spis a mago missis ipsum in mente
et maxime cum in libidine accendit. Sed statim surgens. et
manus in celum elevans cum lacrimis et gemitib deum
invocabat ad auxilium. et dicebat. Dne deus omnipotens
misericors et miserere. spes desperatoy. et destitutoy adiuto
rium. peccatore mei indigni servi tui in hac hora. et ppter
oculo me respice. et libera a gladio demoniaco aiam meam.
et de manu cuius cunctam meam. Et cum dixisset ame
diuvatum sensit consolacem. et omnis temptacio abstessit.
Et cepit corpus suum amplius affligere. fame et sitiv. vigiliis.
et alia contrice. Totis namq noctib stabat cum pedes suos
reducens in medium que pmisejat deo. describens in alio
hunc instoy opleudorem. et inde multoy ichemadu commeno
rans assidue. ne oaosum et vanum fuisse hostis inveniens
aiam. cognitoriis illi malus facile aspgeret. et meritis mu
diciam posuisset. Inde quadam puellam pulcherrima
cunisdam jegis filiam. sed patre orbatam ad eum misit
cum et iuvenis ait. O mulier cognoste quinoutem in celis
dmi. et noli hoc exercere tedium corpri. sed dmi ypm dile
ge creatorem esse omni jeru. et beata ejus desponsata unice
tali sponso. quidq talia dicente illo. ait illa. Ei mee
oblitus solatiosus jeru. et cupis deo tuo nic offerre. et anim
nam meam saliai fide. filio quam peccatorem meis. et stati
abrenunciatis idolis adhereo deo tuo. Coniunge michi
in pacis copula. et ego preceptis tuis gaudens obediam. Cui
ille. Iuvenis o. mulier talem in preceptis suam peccatorem. Ego
enim licet forem jejunus solicitus ne salutis tue. inquinare
tamen corpus meum p tuppem omnigrione. in licitum non
est. Illa ait. Ve quis pollutam jem et tuppem vocasti co
mixtionem. Non enim et ego expers sum scientie ypia
nor liberor. In non antiquios patriarchas. et ppias ydes
fuisse docent septuje vie. Petrus quoq apstoy princeps
ydem habuit. Quibz igitur antecessoribz fulcis. nupcias
pollucem debes appellare. Fidei. permittere solemnibz ex
ceres dicere. sed non eis qui semel pmiserunt xpo virgin
tatem illibatam servare. Quos enim deo pmisi. violare
non poteo. Et illa. Cur ita vt dis. sed si diam meam cul
nare desideris. vnam ultimam peccatorem michi pfice. Co
cumbe mecum tui hac nocte. et pmitto tibi qd omnino
dilicto efficiar ypiana. Et esse tibi non solum dulcedo
p dispensacoe ista. sed et mineri jeruibuo p salute mea
a deo tuo. Nonne pterina principes. et jeligiosi vestre
apli sedis dispensacem eglie. prodeuntes nonnunqm
minus ppe maius mandatum. Nonne paulus decar
circumcidisse timotheum ppe melacem dispensacionem.
Et licet execrabilis sit ypiana circumcisio. tamen ille no
jesprit hanc facere. et multa talia in scripturis tuis inve
nies. Nam scriptum est angelis in celo. sup
vno peccatore pnitam agente. auctor comissionis nonne mag
mercedem debet. Semel tui michi adquiste. et sic me ipsam

calliabis. Illa igitur autem illius fortius concaluit caput. Quod
demon videns, socios suos ait: Vides quomodo puella ista concus-
sit, quem nos non potuimus commovere? Venite ergo, et in eum
fortiter insistamus. Ex quo congressum tempus hominis. Et dixit
amicam puellae suggerentes, ignem vehementissimum concapie-
scere incendemur in eum. Cernens autem ille secum fortius inflam-
matum, et ad pertrandum capitulatum, moy se ad oratorem
contulit, et flumina lacrimarum ex oculis largis profundens,
clamabat ad deum qui salvos facit sperantes in se. Et multas genuflexiones faciens, tandem super dentis, vidit se
a quibusdam visibilibus laqueum, et loca quae nuspiam videbat
prius fuerunt, et ad quosdam pratum pulchrum decoris floribus
bene jucundantem exornatum. Ubi arbores erant omnigenis
varius fructibus ornatis, gratissimum odorem emittentes, sedes quoque
posite erant de mirissimo auro, et lapidibus pretiosis fabricatae
mirum splendorem jacentes. Aquae eiam praefluebant
limpidissimae ipsos lenificantes oculos. Tandem videtur est in
auritatem ineffabili fulgore splendentem, mirum ex auro
erant, et lapidibus pretiosis, pulchrioribus altissimis. O quis
illius civitatis decorem jucundae valeat, et adjutatem esse
jucundam exercitus audendi in ea conversantes, canticum
cantabant, quale auris mortalis unquam audivit. Et
vocem audivit dicentem. Haec est requies nostra, et locus
illorum qui placuerunt deo. Cum autem mirans ibi manere
velle, dixerunt. Quam labore multo et sudore venimus huc.
Dedimus est post haec ad loca tenebrosa, et omni foeditate vis-
ticia, et tribulatione et tristitia plena, ubi fornax ardebat
ignis succensa, et vermium genus omne atque serpentum
inter filiorum vivens, et aliis quaerens. Et vox audita est
dicens. Iste est locus praedo, ista sunt tormenta eorum, qui prius
aliquid, et tripudia se quos polluit. Tandem invenis in se vel-
lis, omni illius impudicae puellae pulchritudinem, et ceteri ar-
fendiorem fetore jacentibus. et desidia bonorum, et tristitia
malorum sicut lectum infirmus decubuit, nequaquam surgere
valens. Quod cum audisset rex, venit et interrogavit quid
nam accidisset. Ille autem jacere ei per ordinem, quod videbat
et audivit. Et quod laqueum pedibus meis parasti, et deliquisti an-
mam meam volunsti. Nisi dominus adjuvisset me, paululum
in inferno habitasset anima mea. Et nunc o pater, quia au-
ros tuas obturasti ne audires vocem meam bona tibi sugge-
rentem, saltem me ne prohibeas, per quam jetram medere hoc
enim desidero, hoc ambio, ab omnibus tetigens liberari, et ad loca
pergere ubi barlaam xpi familiis habitat, et cum eo jesidium
presentis vitae experiendo. Et autem et tu vetuerit volueris,
videbis me jacentem tristitia et angustia mori. Quod audiens
rex, turbatus est valde. Et hoadas autem magus quidam
et astrologus a rege missus, audiens cernuoque uniens, quasi
tonitrum flagrare consternatus, sine voce obstupuit, et voce
magna coram rege clamavit. Vere vox spiritus dei habitat in
filio tuo, vere magnus est deus xpianorum, magna fides eorum
magna mirabilia. Et conversus ad filium regis dixit. Dic mihi
o illuminata anima, suscipiet me filius dei xpe, et discedens
a malis actibus meis, convertor me ad ipsum. Et ille. Venera
suscipiet te, et omnes qui confugunt ad ipsum. Noli timere,
ecce venit ad xpum benignum deum nostrum, et illuminabit te, et faciet
tua non confundet. Hoy ergo cum baptisatus fuerit omnis
velis hominis omnis, et tota satanae potestas deprehendet in ag.
et in inferium deficiet. Tunc theodas omnes libros magice
artis combusit, et ad fontem xpi est qui nachor baptisa-
verat, pergit, et pulsidem sup caput aspergens, gratias et
gemitus emittens, baptisatur. Tunc rex vehementer tristis
effectus, de consilio sapientum, dimittit regni filio
suo tradere. Ipse autem licet desiderium tota mente desiderabat
tamen propter fidei dilectionem ad tempus ipsum regnum suscipere
valet destruxit, et ecclesiam magnam in medio civitatis fe-
dificavit. Omnes qui in montibus et deliciis propter timorem
patris latitabant, egressi ad eum gaudentes venerant.
Quos ipse cum omni humilitate suscipiens, et pedes lavans,
caritatis eis opa ostendebat. Commersa per eum tota regio
omnibus largis ministrabat, pater erat orphanorum, et
viduarum, et egenorum omnium. Tunc illi qui patris eius erant
custodes, et prius adhesebant, fratres fieri suspiebant.
Ista autem rex a demum considerans, et cum atque eo
ad consilium jedicens, scribit epistolam filio suo in hunc modum.
Rex a demum dilectissimo filio suo iosaphat bene valere.
Cognoscens primum fili karissime, meam submittentes dominam
gloriae contribuant. Nam nihil omnia cernens deficiant.
quemadmodum fumus deficit, quae vero sunt sicut ignis
sicut solem jesplendentes, sensi vera esse quae mihi a te
semper dicebant, quibus tibi quidem mala ostendimus,
infelicitatem hen xpianorum non paucos occidimus. Nunc
autem galaxiam illam nebulam de nobis auferentes oculis
lucem quaerendam, licet modicum, veritatis cernimus, et pax
nobis penitentia subintrat malorum. Et ad hanc lucem
multos alia malae desperationis inferendis obtenebrare tentat,
multitudinem opponens meorum malorum. Et quia abominabilis
iam ego sum xpo, et non suspiciendus sicut apostata, et
hostis illius fuis, quid ergo ad ista dulcissime fili dicas.
ipse manifesta mihi cauis, et quid oportet me facere, tum
patrem eloquor, et ad notitiam jei quae expedit, me praebe.
Hanc epistolam iosaphat suspiciens, et quae in ea continebant
legendo pertusiens, gaudio gaudet et admiratione jeplebatur.
Hoy qui ingressus omni arbitrium, et laqueus tetigam jugans
dit. Gratias tibi ago dne amator hominum. Deus mine, qui pa-
cientiam sustinuisti, et patientiam sustinuisti excessus nostros, et
fecerunt nos imperitos dimisisti. Nos enim signum cum
olim propter a facie tua, et exemplum fecit in sodoma isto, sicut
pentapolim hirantes facinorosi fuerunt. Sed immensa
patientia tua misericordiae effusa est sup nos. Iude ad regalis
officio ad domum patris sui venire properabat. Et ante patri
nuntiatus est adventus filii, egressus confestim obviam
illi, amplexatur, osculatur, et magnum gaudium fecit illi, multos
que de eo, filius patris locatus est, et fidei pietatem ostendit,
et quoniam patratus est xpo semper ad suspiciendum
penitentiam convertentem ad se. Et quia non est petrum
vincens eius pietatis visceribus, et tum solidum pulsum
agere. Et multis hoc exemplis, et saepiusque confirmans
testimonio, patrem lenificatur. Compunctus itaque rex,
voce magna salutatorem xpum confitetur, in conspectu omni
gentium quem adorans, et deum credit esse verum dum
nihil xpum xpum, potestatem suam confitetur, et suam adjutus xpi-
anos, quietatem et hominum agrum, multa ergo iosa-
phat, his qui convertuntur magnitudine, et caritatis, et
omni pulchro de deo, et de pietate fidei illius poenitere, et si
gnica lingua canticum tantum, cum spiritus gratia suppe-
nemens, omnes exurgit ad confessionem nominis dei, et
quasi una voce turbae conclamabant, magnus deus xpi-
anorum, et non est alius deus praeter deum nostrum, cum patre
et spiritu sancto sublimatum. Rex autem alexandrie, in regno
suo omnia idola subiecerunt, thesaurum pauperibus distribuit
et ecclesias edificavit. Iosaphat autem patrem de sacro
fonte suscepit, et carnali genitori spiritalis regenerationis
auctor effectus est. Epiq et elegia per loca dissa oriuntur
Rex autem jeliceto filio regno suo, solicitam curam
diuens et primam agens, gratias gemitus emittebat la-
crimis et ipsum abluendo. In tantam vero compunctionis
et humilitatis abissum deprimi posuit, ut non auderet
eadem dei nomen suum notare labiis, et cum hoc filii ex
hoc ad presidet, per quatuor vero annos, ita vivens
in penitentia et lacrimis et omni virtute, in eremitione

pecabit. in qua et mortuus est. Et cepit timere et redire in
memoriam operum suorum mala que fecerat. Josaphat autem ob
consolationis. abstinuit tristitiam. et fortiuit que sibi
conferuntur dicens. Nol pater timere. Non timeant eum
patres considerant se ad deum. inestimabilem illius bonitatem.
Ipse quippe sus mensura omnis et mundo quantitatis sum.
illa ejus immensa est et immutabilis. Non enim potest quos
subiecit mundo. Timensum superare. Talibus igitur verbis con=
solationis. animum patris confortabat. et letitiam cordi eius
ingerebat. Deinde extendens pater manus gratias agens
bona filio imperabat. et diem benedicebat. in qua natus fuerat
se. dicens. Fili pulcerrime. fili non meus. sed celestis
patris. quam petebam tibi gratiam. quibus benedicam te benedi=
cionibus. Quam ego gratiam accipiam pro te.
Perditus eram. et inventus sum per te. Ut leprosus est
mundatus. et frequenter siccam ostulabat filium. Deinde ora=
vit dicens. In manus tuas fide benignissime deus. commendo
spiritum meum. Et tu in penitencia. animam suam reddidit deo.
Tunc filius eius iosaphat. patrem non coepit vestimento
regali. sed penitencie texto alicio. Erans autem sup eno=
minentia. manibus in celum elevatis. et flumina lacrimarum
ex oculis deducens. eavit ad deum septem diebus. nullo in
a monumento surgens. timens cibi et potus. Octava die ad
palacium regressus. omnes divinas urbi gentibus distribuit.
Elapsis autem xl. diebus. convocatis principibus. et omnis
populo. sedens per tribunal in audiencia omni ait. Ecce sicut
videtis. rex adventus. pater meus quasi vinus de pauperibus
mortuus abiit ad illa iusta iudicia. jacem reddimus con=
sacrad psonis vite. nullum de omnibus diceris deum adiu=
torem. nisi tui que egit opa qualiacunque sint. Nunc ergo
audite me amici et fidei. tempus est eundi. quo deducetis
me dno. et reddam vota mea que vovi ei. Considerate qui=
cunque volitis esse vobis. et regnare. Omnes plancius mag=
nus fierent in populo pre iustitia et bonitate. et illum nequaquam
se humiliaverunt. rex illos cedere volens. promisit
se obedire volentibus eis. Et principem quendam secreto
alloquitur. rogans ut regnum suscipere. et cum timore dei
populum regere. quatinus ipse desideratam viam carpere posset
cum ille. O fide mi rex. qui ministri est nequam tui. et
non sum mandatum sui tuus domino est. Ut enim proximum
tuum diligere sicut seipsum edocuis es. qua racione omnes quos
ipse deponde festinas. mihi contrarios imponde. Quia si bonum
est regnare. ipse quos bonum est tene. si enim istius est anime
carnalium. atque offensiculum. cur mihi impronis illius. a
vis me supplantare. Audiens autem rex. cum sermone
a colloquio cessavit. Et ecce intempesta nocte epistolam scripsit.
omnem precatem. et quidem vitam ipsius diuide continente.
In qua precepit milium alium qui barachiam post se regnare
debere. Et eam in aulicula relinquens. etiam discessit. Erat
autem nitidus cyrius consiceo restibus. intexus vero la=
neo palmis illo quem barlaam ibi dederat. Vestes dicitur
cyriaces eidem pauper contulit. ad heremum pgens. non
panem. non aquam. nec aliquid ad abum premens. secum
deferebat. Edebat enim herbas. que per heremum nascebantur.
atque pomis in arena heremo placebat. Diabolus autem
ei invidens. plurimas ei tempestates excitavit. de regali fa=
cies filii. et amicorum obsequio. de asperitate conversacionis incepte.
et multa talia in mentem eius ingerebat. Aliquando vo
gladium acutum tenens insilium sup eum. et pcuere minabat
nisi recederet. Alia vice bestiarum diversarum formas assu=
mebat. fierendens adversus eum. Aversum edens mugitu
et sonitum. Deinde in draconem. aspidem et basiliscum.
transformabat. Ves qui de in deo confidens. et dicebat.
Non latet me o. seductor quis sis. qui mihi ista excitas
et qui ab initio contrarius humani talia es fabricatus

Dus mihi adiutor est. et ego despiciam inimicos meos. hec
dicens. et signo crucis se muniens. omnia fantasmata dia=
boli abscendunt. exiuit autem iuxta annis in heremo cra=
gibundus. nec barlaam invenire potuit. multas tempta=
ciones demonum. et herbarum indigenciam sustinens. Invenit
tandem monachum quendam. quem ampleyatus et ostiatus
rogabat ubi ostium barlaam habitabat. et de corpo eius
ejus illi manifesta fecit. A quo ejectus. pervenit ad ostium
speluncie. et pulsans ait. Benedic pater. benedic. Ve ante
vocem audiunt eius. exiit barlaam de spelunca. Cognoscit
autem eum per spm. quem senem exercitem asperam pce
cognoscere non valebat. pre mirabilem transfigurationem
qua immutatus erat ab aspera pcede. et aerea et floreta
iuventute. Nam pengratus erat a fervore solis. comatul
ex humoribus. oculos humidos. et cilia erecta. habens. vinis
lacrimarum. et multa inopie afflicione. Erans ejus moy=
cuta oculorum senex aiunt. gratias agens deo. Et post
oracionem apprehendentes se. et osculantes ferventissime
alterutrum. amplexibus constringebant. et pre nimio amore
cacari non poterant. Et exordium autem incipiens bar=
laam ait. Bene venisti fili dei. et heres celestis regni.
per dnm nrm jhm xpm. quem dilexisti. quem merito desi=
derasti. sup omnia temporalia. et corruptibilia. Et sicut
prudens negociator et sapiens. omnibus venditis pciosis
margaritam emisti mirabilem. Josaphat autem recesse cepit
quia post illius abcessum facta sunt ei. et quomodo dns ola
in pspicuitate vertit. Quibus audiens. barlaam ei lacrimis
gratias egit deo. Adhesperascente autem die. apposita est mensa
et oleum cicli. quod senex ipse operator et cultor fuit. et pa=
tri panis. et olivestres herbe. aquam de fonte quibus adejat
potabant. oransit autem iosaphat cum barlaam pstrinis
annis. et quasi patri et magistro suo per omnia obediens. et
subiecione et humilitate de illi subiacens. et ad omnem virtutis
speciem se exercens. Tantusque incepit ei fidei confessionis
ut et ipse barlaam mirabatur. et pseudanti illius vincere
instancia. tunc de cibo participat. ut solum posset vivere.
ne a violenti maceret. meroedem bonorum operum amittere.
Die autem ad vigilarum naturam subiecit. quasi incre=
pacens aliquis et sine carne. Oracionis causam illi. et intel=
lectualis opus. opus erat. ut nec locum ipse pservet omnino
exipso in illa heremo habitant. Quadam autem die vo=
cavit barlaam iosaphat. filium omni dicens. Dilcissime
fili. mihi xpi oratio de te pmisit. ante vite mee obitum
te videri. Vidi ego sicut desiderabam. et lectus sum.
Nunc ergo qui mihi resolucionis tempus in manus est. cor=
pus meum terra operi. et in pulverem pulvis redde. quane=
de cecidit in hoc loco oriatur. et ne memias fili laborem. neque
temporis longitudinis. et versucias demonum ne formides.
sed hoc infirmitatem xpi virtute munitus aggredere deinde.
Adversus vero vigiliam labor et temporis spatium quasi
quotidie hinc ingrediem sic ejus expectans. et quasi unum
tibi esset consolacionis tue. Hiis dictis. jam lacrimis iosa=
phat mensuram non habebant. sed totam terram in
qua sedebat roborem rigabant. Deflens autem separa=
cionem vehementer rogabat ut comes itineris eius. morietur
fieret. et ne post se relinquerer illum in hac vita dicens.
Cur que tuli sunt. tu quesis pater. et non ei que pxi=
mum sunt. Ad requiem ipse pgens. in tribulacione et in=
sequi me derelinquis. primum bene exercitatus sum labo=
ribus consolacionis. Sed deprecare dum quesio te. ut commi=
nus tecum. de hoc solo assumas. Hec iosaphat cum lacrimis
dicente. senex ait. Non debemus incomprehensibilis in=
diuis dei resistere. Ego enim plurimum deputatus sum do.
ne separarem abinuicem. et esortus sum ab illo non
esse congenium te mite potestus deponere cupiens. sed prima=

uere oportet in exercitio. Donec splendidiorem coronam tribuat comparis. Non enim sufficiunt adhuc secretissima eam que tibi parata est perducere. Sed oportet te hic modicum laborare. vt letus intres in gaudium domini tui. Ecce enim fere centum anni amoris in hac vita hesterno annos lxxvi. pergit. Cuique ergo finis liberis que a deo secreta sunt. et sic iosaphat consolatus est. Exercitus tandem ad celum manibus. et oratione ad deum fusa. spiritum reddidit creatori. Dum iosaphat sepelunt eum. et uxor sepulchrum sedens et flens obdormuit. Et vidit exhibiles viros quos et prius viderat venientes ad se. et deducentes in magnum illum. et inestimabilem campum. Deinde ad ciuitatem gloriosam et splendidissima introducunt. Ingrediente vero illo. alii obuiabant. multo fulgentes lumine. coronas in manibus festas in effabili decore resplendentes. et quales humanum oculi unquam viderunt. Interrogante vero iosaphat cui essent corone splendidissime. quis ergo. iniecerunt. Tibi quidem quia. propter dies multos quos calliasti. preparate sunt. omnibus vero uno amplius propter exercitationem heremitica quam pagis. et tenuit in hac vita. ille vero in fine perfecisti. Alia quidem tua est. sed patri tuo oportet te exhibere eam. qui propter tua mala declinando. et primam veritatem agendo. reconciliatus est deo. Iosaphat itaque hoc audito. hesitauit et molestebatur. hoc accepit et dixit. Quomodo possibile est non mirari multi qui tantum existimant. patrem meum adipisci domini propter solam penitentiam. Dixit hoc. et barlaam confortans estimabat se videre. quasi exhibentem ibi et dicentem. Isti omnes mei iosaphat quos aliquando dicebam tibi. quia cum primos filios. non benefacias eis. et ipse hesitabas in verbo. Nunc autem quomodo contristatus es de equali honore tibi videlicet et patri. et non potius letatus es ideo. quia exercitatus est tua multum propter odio. Iosaphat autem prius mos erat. et semper dicebat. ignoscere pater aut ignoscere. et vbi hostes offendit. In hac nunc senex operosa. et magna cunctate hesitacionem habere moriuo. in media vilio platea luce fulgente eximia. Rogate vero iosaphat et putabat barlaam. vt cum induxerit in hesitacionem omnem. Sed nondum tempus venisse dicebat ille. adhuc onerosi subiectus exercitus. Et autem vestite aut pendentis quietudinem maiorem tibi. hic dignus efficeris mansionibus. et celestem consequeris. et in eternum omnia equalia. Exercitatus autem iosaphat. grates ego deo. vixit autem usque ad finem vite sue. angelicam in terra ducens conversacionem. Exercitus vero sue ypsilanti desierunt regnum. et hereditatem subiecit labocem. et in hesperio xxxvi. annis consultus est. et feliciter ad suum migrauit. Audiens hoc barachias pater mortuum iosaphat. cum magno gaudio venens. corpora iosaphat et barlaam illibata. et integra reperiens. cum vestibus mirabilibus cum maximo honore ad ecclesiam quam iosaphat a fundamentis construxerat. tulit. et in theca preciosissima collocauit. vbi innumerabilia sanitates miracula. omnes fideles. apud dignitatis est. qui est benedictus in secula. Quarto nonas augusti. De

Capitulum. Sancto Stephano papa et martyre.

Stephanus papa natus. Sancto Stephano papa. one romanus constituit vt ordines et lectores vestibus sacratis in usu quotidiano vterentur in ecclesia tua. Cum enim verbo et exemplo multos gentilium condiuisset. et multis martyrum corpora sepelisset. valerianus et gallienus imperatores. summo studio eum perquirere fecerunt. vt eum. et clericos eius. aut sacrificare cogerent aut diuersis suppliciis consumerent. Dederunt quidem vt quemcumque eos preter. omnes eorum diuitias possideret. et decem eius alia comprehensi. gratiam sunt omne diuitiarum collatu. Sequenti die comprehensus stephanus cum multitudine clericorum. collis autem tribunal iudicis introiuit. manens quidem immobilis. ad templum maius dicit. vt ipsum adoraret. aut gratiam capite priuaret. Quo dum ve-

nisset. eyorant deum. vt templum destruere. et gratiam maxima pars templi accepit. et militibus pro tunice figentibus. beatus stephanus cum aliis clericis ad ciuitatem oct. hic preces. et audiens valerianus. qui eos ille ad tolerancia roborasset. milites multos misit ad eum. Quem inuenerunt eum missam celebrantem. et stantem in preparatum. et cepta proficientem. et de in sede sua eum accollerunt. circa annum dni ducentesimum quinquagesimum secundum. et in quinto kalendas sepultus est.

De sancta Theodora cum filiis suis.

Euerentes autem adriano apud ciuitatem a macedonia oblata est ei theodora. cum tribus filiis nacone bithinecelenus mecum. que deo fugerant de ciuitate sua. quia christianos ille persecutus vehementer commota est. Comes autem leuchadius qui eam tradiderat. pecuniam ab imperatore diuitias. et ube michi eam dari eydem. Que si non significauit mecum. iuuetis eam penis mortificam. Accepta ergo potestate. cum eam persuasionibus et verberibus fatigaret. illa dixit. Si enim me petisti coniugem. vt facultates meas inuadas. omnia que possideo. vade occupa. et redens. accipies me vxorem. Quo audito. illa quia mimis cum anastasia permanens. quotidie orationibus vacabat. Et cum in laudibus dei permanerent. adueniens comes leuchadius. agebat vt eius coniugio theodora iungeretur. Sed cum diu blandimentis et verberibus insisteret. et illa nullatenus consentiret. fecit eum eum tribus filiis. ad consulatum bithinie destinauit. Qui cum illa significare nolebat. primogenitum eius eunuchum fecit fustibus cedi. Cum mater clamabat. Noli quaeso fili istum verberare. quia per istos pranges ad gaudia eterna. Tunc consulatus hiratio eidem in libidinibus famosa dixit. Comprehendens eam iucundo. et postea illuseris et. inter publicas eam meretrices constituo. vt videamus si xpi eius eam deserat. Quidam ad eam perrexit. tenuerat. et diuerberauit. cepit de uasibus eius sanguis infinitus effluere. clamantque. Erat iuuenis pulcher. et cunus manu. pugnis accepit in nasibus. Tunc consulatus iussit ignem copiosum accendi. in quo cum tribus filiis missa. benedicens dominum. martirium consummauit. apud mecam bithinie. quarto nonas augusti. circa annum dni trigentesimum quintum.

Decimo nono augusti. De sancta Ordinatione sancti Gregorii maioris.

Cap. 19.

Eg. lect. dni. c. cap.

Decano presbiter sancti gamaliel nocte quadam apparuit in testorio ierosolimitano. Quem cum vocasset. dixit ei. Quare vade et die iohanni episcopo ierosolimitano. vt nos veniet velocius. quia eius tempore venerandi sumus. Non propter me hoc dico. sed propter illos qui mecum sunt. Quod cum audisset magno honore eum illum in quo iacemus locus. mirus est sepeliuit. et in hanc arcam. Die quis es tu. Ego cum inquit gamaliel qui in tuum paulum apostolum. Qui autem iacet mecum. ipse est stephanus. qui a iudeis lapidatus est. et vt a feris et uolucribus deuoretur in via prectus. et eum nec aues. nec uiuere gere presumpserunt. Ego autem fecit eum sepeliri in monumento meo nouo. Alter qui mecum iacet. est nicodemus nepos meus. qui nocte ad dominum venit. et a petro apostolo et iohanne baptismum suscepit. Vnde indignati in eum principes sacerdotum. cogebant occidere eum. sed ob iudeorum iniquitatem relinquerunt. et ab urbe euentes. omnes substantiam eius diripuerunt. Cui cum necessaria ministrasset. paululum supuixit. et fecit eum ad pedes sancti stephani sepeliri. Dominus qui mecum est. ipse est abibon filius meus. qui anno etatis sue viginti. mecum baptismum suscepit. et quasi pruriens cum parui distrusio meo legendo dicit. Dixit vero mea aetes. et celeriter prouenientes. nolentes in xpm credere. alibi sepulti sunt. quia sepulchra

vacua inuenies. Hoc dicto disparuit. Cum ego lignum
adorasset deum. et oculos hec visio ex deo esset. vidum ei et tercio
apparuit. in sequenti sexta feria ei omnia prius apparuit
Et interrogauit eum. cur tot dissimilitudines. ad iohem epm no
pertinent. Non inquit dissimilitudo sue: sed iohannis omnia et
si hoc ex deo esset. tibi quare mihi apparuerit. Cum gaudio
fleb. Quid ferunt. quia cognoscis. O nos omnis inuenies.
quoniam reliquias singulas discrete possis. prede que tibi
offerro. Et obtulit ei quatuor calathos. tres aureos plenos.
omni iosis iubentis. et duos alios iosis albis. et quartum
calathum argenteum plenum croco. et aliis. Isti sunt loculi in
quibus iacemus. et hec rose reliquie use sunt. Calathus ple-
nus iosis iubeus. est locus in quo sancti stephanus requiescit
qui solus ex nobis quatuor martyr fuit. Alii duo iosis
albis plenum. sunt loculus meus et michaelis. Quartus
autem argenteus. est abiborus filii mei. qui ipso exist
de corpore. Et his dictis. iterum disparuit. Aperta autem
porta. Aquentus exhortatus. et tercio quasi minus tertius
apparuit. et de hac dilatione negligencia eum increpauit.
Qui statim agens. commonitis epis illuc properat. Et cum
cepissent fodere. facto terremotu tantus ortus est. quan-
tum nullus sensisse se meminit. Ad annos octoris uirtus
flagrantiam. metus eorum septuaginta homines a diuisio
infirmitatis liberant. Et sic cum magno gaudio in eccle-
siam ipsum que est in rectum. ubi sancti stephanus archidiaconi
officio functus est. cum magno gaudio eorum reliquias tra-
nsferunt. anno dni quadringentesimo septimo decimo.
Ea autem hora prima deferuntur. Hec autem inuencio
de stephani facta est ei die qua eius passio celebratur.
et eius passio in hac die fuisse dicitur. festa autem ab ecc
ecclesia sunt duplici iacione. prima est qui xpi eius na-
tus est in terris: ut homo nasceret in celis. Deinde igitur
ut natiuitati xpi continuaretur natale de stephano. qui
primus p xpm martyrium sumpsit. quod est natus in celo.
ut p hoc notaret iohannem ex alia sequi. Deinde iacio est qui
festum de inuencione celebrabat qui de passione tri
xpi reliquiam natiuitatis dni. tum xpi multa miracula
que in ipsius inuencione dni ostendebat. Quia igitur passio ei
dignior est qui inuencio. ideo ecclesia festum de passione
ad illud tempus transtulit. in quo in amplior reuerencia
habebat. Translacio autem eius hoc modo fuit. Nam
alexandrie ciuitate constantinopolitanus rex cum ex
eo cum dipt. et beato stephano oratorium construxit
et post eius obitum. uxor eius corpus de sepulcro fecit.
Exclusus autem septem annis. infirmitas eius exit in pa-
tium volens redire. utpote que a principio impiam pate-
ret. corpus eius secum volunt deferre. Quod cum ab eo
cum multis precibus postulasset. epus duos loculos argen-
teos petit dicens. Non nomen quis ex hiis est loculus ipsi
tu. Et illa. Ego nomen. Et impleta est corpus stephani.
Et cum dum corpus ipsi putat accipere casu corpus pisio
matrisio accepit. Et cum navigaret. vnupti ardentes
angeli. crudelissimus eos effugerat. clamantes demones.
ceruam sustinent tempestatem. dicentes. Ve nobis quia
phonitetur stephanus transit. Duo nos iberimus igne. Cum
autem navite naufragii formidarent. stephanus inuocatus
apparuit dicens. Ego sum. nolite timere. Et statim tran-
quillitas magna facta est. Tunc audiuit sunt voces duo-
rum clamantium. Inquit princeps navium incende. quia adu
sanus noster stephanus est in ea. Tunc princeps demonum.
qui navem incendere. misit. ad angelus dni in pfundi
eos dimersit. Constantinopolim incolumes pruenientes
in quidam ecclesia corpus sci stephani cum magno honore
condiderant. Contructio autem corporis sci stephani.
cum corpore sci laurencii. hoc ordine facta est. Contigit

enim eudoxiam filiam theodosii imperatoris a demone gentis
quadam. demone in ea clamante. Nisi stephanus iohannes
non exibo. qui sic est apostolorum voluntas. Quo audito. imperator
a clero et populo constantinopolitano obtinuit. ut corpus sci
stephani iohannis darent. et ipsi corpus sci laurencii darent.
Tunc imperator dixit hoc pape scripsit. qui imperatoris
petitioni consensit. missi igitur constantinopolim cardinales.
corpus stephani iohannis detulerunt. et ipsa p accipiendo corpore
laurencii prosequuntur. Capite igitur corpus stephani recepit. et
brachium eius dextrum a capitanis demonis precibus optinuit.
et metropolitana ecclesia in eius honore dedicauit. Cum autem
iohannem permisissent. et in ecclesia sci petri ad uinculum corpus de-
ferre nolent. vectores substiterunt. nec ultra procedere possunt.
Demon autem in puella clamabat. Huiusque habeatis. quia
non hic. sed apud patrem suum laurencium eorum elegit. Illuc
igitur corpus deferet. et ad eius tumulum puella liberat. Lau-
rencius ipso flatus sin adueniens quasi congratulans. in
altam partem sepulcri accessit. et medietatem illius flat
vacuam detreliquit. Greci ipso suum manus apponit. ut
laurencium auferant. ad terram pellit exanimes corpus
Sed cantilena pro eis papa. et clero et populo. vix ad se ad pristinum
redierunt. omnes tamen infra dierum dies mortui sunt. Latini
eadem qui sibi consenserunt. in ficuesi versi. sanari non
potuerunt. quoadusque sed corpora insimul tumulata
fuerunt. Tunc vox de celo audita est. O felix iohannes. quia
corpus laurencii hispelin et stephani tersolinnam gloria
pignera. quo clarescis mausoleo. Facta est ista commoratio
anno dni CCCC. vicesimo octauo. Dex autem
mortui. ad innocencium sci stephani sunt restituti.

De quo de Walleno Abbate.

Omnes autem Walleuus serenissimi eduardi comitis
filius. comitatu northumbrie. et eboracensis principatu
possidens. inuitum willelmi regis et conquestoris repro-
bacionem incurrit. et iniuste demum accusatus. ab eodem rege
innocuus decollatur. et croylandie sepelitur. Eius enim filia
nomine matildis cognomen comes huntyngdon nupta. qui
de walleuo siue waltheof concepit. et ad multos salutis
peperit. Nomen eius in anglorum idiomate disillabum. si
secundum syllaba correpto accentu profertur. celestis sapor.
si prolato accentu. celestis latio intelligitur. In pueris eius
et moribus. saporem optimis sunt omnibus exhibuit. et
pio fluxo regium celorum latiocinari videbatur. qui virtutes
suas et pietatis sibi diuinitus ostensas. et signa patrum
occultare semper nitebatur. Exhortante demum patre suo. et
in tristitiam patribus moerentibus. mater eius cum comitatu
regi scocie datus copulatur. De qui eodem rex henricus comitis
patrem regium duxit. malcolmum scilicet et willelmum procreauit.
Walleuus enim quia et moribus placens. parentes et ministri
fugiens. in cenobio sci oswaldi eboracensis. habitum cano-
nicorum suscepit. et in omni honestate speculum fratribus effectus.
et de sagistri in preceptorem de kirkham. quamuis consensu
electus est. Et quanto in oculis omni videbatur sublimior
tanto in oculis proprio humilior apparebat. In natiuitate
dni cum missam in magna cordis deuocione. et lacrimarum
effusione celebrans. verba sacramenti profertur. mirum
tristium pre filiis hominum speciosum in manibus suis videtur.
et in capite eius coronam auream gemmis stelliferis fulgentem.
Erat enim omni mitis clarissimo. et diuitiis si-
milimus iusti. pulcrum et decenter. blandorum manuum applicatio
capiti et faciem eius tangens. contrectans. complaudens.
demulcebat. Et quidem capiti capiti. et os ori applicans.
osculacionis imprimebat. Dilectus tamdem infantulus.
ille electus manibus quasi impressione eum benedixit.
et ab oculis eius disparuit. michilque preter hostium. vix de
in manibus videtur. Quociens hiis visionis postea recedit

malcolm filius de kirkham

funt. inestimabili cordis iubilo repletus. lacrimarum profluvio genas irrigabat. Quadam quidem cum in eius presencia celebraret. agnica in calicem ejus agnus dei cecidit. et inde et hoc eum celebrantem inuisit. Walkelinus autem hoc viso. fusa oratione. et aqua benedicta inspersum. vt agnicidium cum suo libamine. in uoce dni cumulare non subintraret. Ille vero patris precepto deuote obtemperans. cum magna constancia et fide totum sumens. nullam ospitatis iactura vel nausie procacem sensit. Redeuntibus post confectionem in claustro fratribus. quadam ille agnum sui confiuabatur. et vnicum tuis gestans in digito appareabat. Nec mora. agnica iuxta cute quia egredit. et cunctis ei euentum obstupentibus. iubente priore flammis combuitur redit. Is cum malachias episcopus. nacte hibernias eboracum venens. a plurimis cum magno honore suscipit. potissime quia a gratio presbitero de trenbald. dei famulo predicabat aduentus eius. hic enim saccos opti aphie portans. epi aduentum. multum gratulatur. et sonoq; intuitu eundem designabat. huic sto pontifice. prior Walkelinus equi subingium. et huic pretium dedit. Quin infra paucos totius albus. et quantum dum bustans effectus est. Cenobio demum aracis religiosus. et asterensis ordinis. alterius vir dei Walkelinus. in monasterio de Warsona habitum suscepit. et inde ad venallem transitans. postremo in abbatem de melros est mutus eligit. Quibocens eum tunicam vel cauliem lederem fracem eius. et quidq; sanguinem eliacerem. et p impracenad percutiendo pinceret. virgaq; nioy verbere in capitis vlnar. iaciens insurgens. sanguinem aprosum de corpore suo tyr. Quis enim instruxit et hortatus cymon gradinus suus. monasterii sancti andree in northampton cenobii monachi sancte marie cytra vrbem fundauit. necnon et saltreiam ordinis cisterciensis. Quodam famis tempore biduum medium in diuisi horreis cry pro diuisi exprimens sufficiens. fusa oratione benedixit. et non solum fratribus. sed et quatuor pauperes milibus p tres menses abundanter sufficiebat. Alio tempore famis singuli fratrum supplia iogatim abbatis. dimidium panis sin pauperibus erogandum sedeunt. et impleta opercella vsq; ad messem sine diminucione multis pauperibus abundant. Et cum fides die illa ad cenam accederent. coram singulis panis integer. et quasi de clibano recentes extractus inuenit. et omnia gratulat. frumento repleuit. Alia eadem nice opercella habens diuoderim panes. adiuentibus multis hospitibus p diem et noctem sine diminucione sins meritis perduratur. Hospites tres ab ipso humiliter suscepti. loris nigra incerti predicti. cum ad mensam locati essent. hospes tertius non comparuit. Nocte sequenti quidam vidit precedens et splendidus in sopnis eundem fratri apparens dixit. Ego sum hospes hesternus ille qm ab oculis vestris euanuit. Hinus loca custos a dio constituitis. Elemosine enim et oracones abbatis vestri. sic fumus aromatis asterunt in conspectu dni. Vix autem iato oratio sine lacrimis finit. iucrissime sine fletu missam celebrauit. Quadam vigilia epiphanie dni fratribus in choro psallentibus. vidit in aqui stellam iudaicam. reges ab oriente cum magno apparatu venientes precedentem. et puerum illum in gremio matris infinis munibus ab ipsis honoratum. et demum in somnis dimittis reges admonitos. vt p aliam viam redirent in regionem suam. In quadam nocte pasche dum matutinis insisteret. videbat videre dnm ibm post flagella. et illata irridicia. coronam spineam capiti impositam. crucifixum in patibulo. palmas et plantas clauis oppositis. in manus patris aliam commendantem expiraisse. et ex latere fluxisse profuto sanguinem et aquam profluxisse. Contemplabat aliam exuto corpore bajatrum spoliantem. et ex eo innumerum multitudinem educere. corpus pasti-

mere. et milites sepulcrum custodientes. velut mortuos effectos iacere. et omni lectulis choris angelicis celum intrare. Completorio dicto. pretaq; in cella manebere solitus. vidit nocte quadam angelum cathane in variis formis se transfigurantem. Cumq; se signasset. et ille euanescens. demum in specie leonis multus apparere. et ignem de ore et naribus emittens. lanceam contra eum dei vibrauit. abbas prudenter corpus dni continuo assumpsit. et se cum illo signatus. contra demonem pressit. Dicens. Ecce pessime miles. funeste ostellis. nequam tuus te transitus in abissum expectat. et ardes illum. Ad hanc vocem victus et confusus inimicus. velut fumus euanuit. Redit cum vice eadem iugi oracione et contemplacione aditus. celos apertos. et gaudia dei. et mansiones in regno celesti. Equus suus dni cum habere cessorem. quasi agnus mansuetus mestefe se habuit. Et cum abbati ascendenti. familius qui strepa tenere non adesset. genua equus flexit. et ventre terre adhesens. latus versus abbem vertit. Et cum abbas ad placitum in cella se composuisset. equus mature surgens. iento gressu quam cepit. Et quidq; abbas dicunje mayer. equus ille moderate passus dirigens. lutosam et liberam viam declinauit. planam et mundam eligens. Ex cusso autem sopore. celeri gressu primos precedere solebat. Cuiq; familius eum adaquare. vel inquirere deberet. feminis et vario membroq; motu se agitare consueuit. Mortuo abbate equus expiratus euanuit. et vsq; ad interitum elanguens. nullo opere aptus fuit. Ecclesia autem ad epatum sci andree in oscia. et consentire iensatus fuit. Expoliam me tunicis meis. quoni nudum illum. Lauit pedes meos. absit vt illum induere debeas solemnis inquinem eos. Nos ebriatos. tecum duo sed et ecclesie sanauit. Quomesus quidam dum. et mirabi puerilis. et vitibi cepeis robustus. vestis in sompnis. quendam oratum. et vulter habilem. qui meces eius negepins. et nudus eius. et certa membra fustigatum stridens. in sportellum quam gessit. posuit et abiit. Et ecce obuium habuit vnum precedentem. et splendidum. qui precepit. vt nuda a membris coaperet. et hoiem integrum redderet. eo qd Walkelinus in illa hora p omnibus sibi commissis deuotis dno preces fudisset. Illo vero ad statum pristinum restituto. meces compleuere. vitam de cetero corrigere. admonuit. et ad dnm conuerte.

Obiit autem vir dni Walkelinus anno dni millesimo centesimo octuagesimo tertio. regno nostri angisti. 2 celos conscendit. Quomesus quidam a cathana temptatus. in tm desperauit. vt lumen iacens pene predere. et vsdatam sectam veritatis catholice deserto prefere. Demum milium altam vitam. nisi presentem credere. et quos de penis iepbq; et gaudiis in sacra scriptura ceti loquitur. mane iepuiantur. In tali error septemnio sub habitu religionis viuens. singulis diebus ac noctibus ad ostium iesuse. et dies suos in malum consumere disposuit. Quadam ergo meridie in lecto quiescens. vidit duos viros precedentes. ipsum apprehendentes dexteram. et in quendam ocum viridissimum. deuenientem. occisent. flagellatum. et satis amentem. Illi vero eius infidelitatem increpantes. et asperis et amaris se meruisse asserebant. Cumq; se excusset. si forte ei auxilium aut solacium preuenire. vidit abbem Walkelinum in eminenti loco. 2 psalcedo ordinem. cum magna turba candidatorum astantem et fidentem. Adiuratq; illo in conspectu abbatis. et precibus eius p fratris. veniam petere. Et ait vir dei. Quod in cordis secreto dno occultasti. nunc in publico iencelabitur. Et dumq; ait. Quam puerum. iore versatili imponit. vbi similes sibi aut imponendi. Deinde sicut ad loci penalia. vbi distat quantum ort inter vos et infros distantia. Imponit ergo iore eius gratia et alterido erat horribilis.

Walkelinus in abbatem eligitur

Saltreia ordinis cisterciensis

valde. eius sublimitas celos. et cytheriorum abissum tangere videbat. Cuberus igneis ejus flumina vorans. et si quis forte de ipsa cadebat. in igne vorandum demergebat. Erant autem in ipsa vasti dentati. quasi clavis ferreis acutis et longis. In hac vota frater imponit. et quibusdam clavis totam pariterque moy velocius versabat. qui lapis molaris in molendino vertit. Demum inde depositus. ad quoddam mare ductus. in cuius profundum mersus. vidit barathrum. cuius os supius angustum. pars inferior inestimabilis profunditatis. et latitudinis apparebat. Ibi plorantium fremitum. et ululatum audiunt. et neminem pre tenebris densissimis videre potuit. Inde per vastitatem horrendam cuiusdam spinis et tribulis cynosis. gradientem plantas perforantibus repletam adduxit. Et ipso castellum quodam altissimo et ingrato. et in eius fastigio. igne picto et puteo. quales inde demissus fuit pentris ignoscant. Venit ergo ad vallem infinite longitudinis. latitudinis. et profunditatis. flumine fetentis fetidis animabus plenam. De quibus nonnullos in octo novit. Quos aliquos cucullates. alii religiosi et pontifices et abbates fuerunt. Omnes pre ceteris eum lauteum arduum. qui in octo prelatus magnum nomen. et loci fuit. Et cum tremulus medius flumine deprecaretur. et velocem fugam arripere. duo retro illum insequentes comprehendere niterentur. Quo velocius arripere. sanguis ab ore eius et naribus manare cepit. Et cum venisset ad portam quidam scalarum quarum illum per brachia. et ingressus per tibias ad se trahebant. Et statim evigilans. cernuus sanguine respersum invenit. et de sanguine fluere sensit. Et invito post in conspectu coram abbate Gallenio. ab eisdem de albatis assumptus. Quem cristus sedens. et locutus accedens ne timeret admonuit. et diuturnis precepit. ut ad loca pacis et gaudii redeunt eum addiderunt. Sublatus ergo in monte excelsum valde. et in quadam regionem maximam lucis et pacis. vidit mansiones multas. quasdam quasi de auro purissimo. quasdam de lapidibus pretiosis constructas. Quid mole mirence. splendore letitia plenum. vidit ibi fluvium mellifluum. et delectabilem. et omnia genera arborum. Dulcius est quam in omnem quendam aureum et altum in regione floridissima. ubi cantica letitie audiunt. quale humane aures vel lingua exprimere nequeunt. Affuit ibi Gallenus abbas. et ait. Vidisti supplicia pecorum et pena nostrorum. amodo non esse incredulus ecce fidelis. Declina a malo et fac bonum. et prosterna ordinis. in quo voluntas es diligenter observa. Porta inquit et porrigo vallis. que prius vidisti. dei pertinent. Infra castelli ambitum puteus pulcedinis. igneus. et sulphureus. aditus est infernum. infidelibus et criminosis. impenitentibus deputatus. Prima pena quam vidisti. infus eis impiis assignatur. Ista vero pena. prima est celo. quam nullus ingredi nisi pentus et innocens. et ab omni peccato penitus purgatus. hinc dictus. Dulcedinis enim subito celi recepti. ad portam de meliores fiat ille dimittit. Simpliciter ille frater ante visionem et impedire lingue. tam eloquens et subtilis postea factus est. ut de enigmatis expositionibus et historiis. prudentes. celebrare et venuste componere. et audientes in admirationem convertere. ad laetitias procedere. In abstinentiis. vigiliis. et orationum exercitiis usque ad mortem perseverans. certam majam ante obitum suum vidit. corporeis oculis ipsum consolantem. et diem egressionis die que a corpore fratribus predixit. Fuit autem abbas dei Gallenus. eundem fratri in conspectu dicens. Suffragante mediatore dei et hominum. sed maxima matre dei nostra. et precibus assidens meis omnibus quos sub cura pastoralis suscepi. a calliatore usque vite eterne beatitudine impetrant. Quinque illorum negligentiores vigiliis. post ignis purgatorii emendationem. ad celum migrabit. Hoc inquit signum vobis meis fidem certam tibi prestabo. potestis. cras enim hora tertia tres fides portam intrabunt. qui eodem ordine quo intraverunt. a celo migrabunt. Et factum est ita. Ty dei Gallenus. tropicos tres cuiusdam monachum mortum et eum pristine salutis restituit. calculosum sanavit. demoniacum liberavit. Elapsis autem post obitum eius annis tredecim. corpus eius cum parvis quibusdam fuit inmolitum. incorruptum et integrum inventum. Constantinopoli. sicut hermelli inventus. Augustinus. ad enfrony. Predicatus. non augusti. De eod Ligerio abbate

Ex mirologio

Cal. iij

abbas ligerius generosis parentibus in hibernia ortus. ab annis puerilibus divina doctrina spiritualibus frequenter eruditus. Cum infans esset. multis quidem precentibus. annis tribus incertum petrinus patrum. in omni accepto. liberata est. Oves die quidam custodiens. repente cum solet supore secus viam in quadam tumulo dormiunt. Iuxta beatus congallus abbas benedictus. tres ignis inde transiit. locumque cum obliquo intrantes invenit sestius fryth. et quendam fidem quis nam illic esset videndi invisit. Qui cum ibidem puerum invenit ad eius hanelitum existere dormientem invenit. Quem adventum. beatus congallus puerum consensit adduxit. et his instruxit. Erat in monasterio moris fessel arrendente massa. flatum abscisi potum. Cum autem aliquando sitis ligerius in refectorio immissus. in beati gallii vas posterius ignitum cum feretro massam tenebat. in ignem ipsa decidit. Quo ille vino surgantur eum. sed non tenaciter fessum tenebat. Quibus ipse verbis confusus. mace impatiens. manu sua massam accipiens apportavit. sed nec ollam tenentem molestiam intulit. Die quadam binis congallus fidelis ait. Quis cum precedit noctem domini a deo postulavit. Ego ligerius fidet intellectum. Pater autem filii rem prudentiam petisti. multis cum prime fuit intellectus. Et ille. Si intellectum mihi deus donaret. ipsum non offendere. diabolo non consentirem. Nam si animo conformatus essemus. non me ille vincere. magno magnum pater filii es fuit. fiet tibi stolam petrocin tuam et sedem. et quia prefuisti eius. Nocte paschali beato assistens congallo sagaciente offerentem custodiam tenebat. que celsu in consecratum accidit fontem. Cum festinus extremitatem elevans et humectrum instillavit. et confestim in fluvium accidit. Deinde pertexta fustis benedicte. myra quosdam stagnum motus testum constituit. Erat autem in stagno illo bestia tyrannis et pernicosa. Que die quadam prius duos in illo natantibus eos submersit. Quo audito fusa vir dei ocasse. pueros ad vitam restituit. et bestiam ne vetera amplius nocere compescuit. Resistrato ad vitam regis opere. regnum quidam a beato veritatem liberavit. Decollato quodam vino ab inimicis suis. vir dei capite corpori apposito. restituit illum. Cronam sororem suam antequam suum corpus et sanguinem funeret. Et funeratam ocasione sua restituit. et salutari restituit. in pace dormiunt. Regnum quidam mortui pazerso puerum defunctum cum patre vite restituit. Cronam hubulum restituit. et puerum unum lapsum sororum. Phene aperiens aliquo. presentibus abstinas minans. ventura predicens. homines cognitos novit. Die quadam dicebat legens monachis et per contestari et lacrimari. postmodum per gaudio exultare. Cum iter cantum illis interrogantibus. dixit. Primo inquit beatus gregorius in aplicum est creatus. et flendo resistit. Ego magis cum flente flevi. et propiente ei angelo sedem tenere aplicam exultavit. et ego cum exultante exultavi. Quum autem per viam ambularet. cantusam sin cantus per in terra est confiamus. Quem cum vir dei audisset. dixit. Nulli quisque hoc referas. Quia cum die hoc dixeris. fidato pede incertis per annos aliquos. senex ille factus in vorno habitans senex. mirabilem illis suavem confessentibus illum habitant. et primus iuvenis pede obiit. vir tandem dei. plenus apis suis migrant ad dum. Cum ergo die beatus gregorius forme dicebant

celicolarum choros canentes. et dicentes. Tuas pas o. sugre
virtutes tua non taceo merita. Totas namq; noctes tene-
bras. p totam effusa hiberniam lux effugiant. omnibus
egrotis p puncta sanatio. Angelus autem dei sed finem
no apparens. Ayut qd totel celestis curia. in adventu eius
lugisq; exultant. Et ille. Patet ergo qd ille plus celes-
tia mandata adimplent. Angelus aut. Lugentis in oes
mitis fuit. et lenitet monachos correxit. tu vero asperes
tuos. Natale beati aristarchi discipuli oci pauli apli.
Eodem die oci milti presulis et martyris. Hoc die pa
latina passio oci tecanian martyris. qui sub diocletiano
imperatore. post multam macerationem. et igniu cruci fixa
cruciatione. ac oris conquassationem. atq; cerulei extensio
nem. nequaq; p cesionem. data sentencia capitis ampu-
tacione martirium compleuit. Cap. Xcis augusti. De
Cap. 9. Dum enim gallorum sed Thomas monacho cuiusdam
classis valida armatorum manu repleta ad
infestandam angliam. cum pecunia sibi bruga-
dam. iussu dicionis regis fidelium prinoge-
nitu. qui angliam cum suis multorum terre nobilium primo
cibi auxilio. et fauore affectus erat. sonoriam applicu-
isset. villam c monachorum cenobium in ea constructum. de
manibus egressi omnibus bonis spoliare ceperunt. Cumq;
monachi qui fugere poterant loca cauta fuge presidio
petiissent. gens prede auida. cenobium intrans. monachi
quendam venerabilis senectutis virum nomine thomam.
primum. modestum. bonis moribus. in ora conversacionis
monastica a primicia iuventutis. in decrepito sedentem
invenerunt. Qui nullo cocorum suasu ursia poterant
vt relicto monasterio. fugiendo mortis periculum euitaret. Et
cum minis. terroribus. blandicijs. ad pecunium c preciosum
thesaurum ecclie. vasa et vestimenta. et que preciosa
erant. cum incitare intendens. et nullo quasu adquiescere
vel. verum de sacrilegio cor. cedis q; flagris ducitat et the-
prise adquirendo corripere. vehementer ita succensi. in xpi
dei manus ulciscentes. gladio vitam eius amputaverunt nonis
augusti. anno dni millesimo ducentesimo nonagesimo. post an
tiquitum. suo fides firmam. quoq; ab prorsus passionibus
minus torquebat. ab manu habuit ita constantem. vt omni
ope inepta redderet. Qui multum vri sci dei notere insistentes
salutem operatum reportaverunt. effectuq; sanavit. cecos q;
tuo illuminant. surdo audiendi tribuit. vnos duos pedum
ac manum beneficio prevalentes valentem dedit. naues
nomillas magis tempestate pulsatas tres. scilicet vetus
et conocone. magis ad portum redeunt optatum. De
functos quinq; resuscitavit. et alios nomillos varios
mobis oppressos. salute gaudere fecit. De sancto
Anno ab incarnacione domini Osualdo rege et martyre.
dni quingentesimo. quadragesimo septimo.
ab adventu angloru in britanniam. nonagesimo octauo.
Ida primus rex ex anglis cepit regnare in northanhubrorum
provincia. a quo primus anno eiusdem primae regna
lis prosapia originem duxit. Venit enim idem ida cum
patre suo comite nomine oppa. cum quadraginta na
vibus ad flambrugh. inter scarburgh. inde ipse predicto
et borealem plagas occupans. ibidem regnare cepit. et xii
annis regnum tenuit. Genuit autem ida sex liberos. oslac
adda. etelrik. theodorik. etbrik. thoothere. osmer. et ex
concubina alios sex. scilicet ogi. alricum. ecgum. osbaldum.
osuu. et scoothere. mortuo ida. esse in regno duxit ouacsse
vero filius ide. tui regni hereditatem suscepit. Esse tui
ipse de semine ede non desciuit. sed tui ex eodem. de quo
ida. et ipse esse originem traxit. Regnum enim deiorum a flume
humbre vsq; ad tynam fluuium quondam se extendit. Re
gnum vero bernicorum a fluuio tyne vsq; ad mare scoticum quos

scotiae fortis. dicit. possidebat. Quicquid enim inter tinam et
tesam fluuios cernitur. sola heremi vastitudo tunc temporis
fuit. et tanto minus dicum fuerit. eo qd sola idoneitas
et solitudinis amplium spelunca et habitacio fuit. Assa rex
nauit in bernicia. duo. annis. post quem glappa. hussa. ffiuda. f.
theodericus. etelricus. virgum sex annis. successive regnaverunt.
Quibus ordinis etelfridus. virgum quatuor annis in
deira regnum tenens successit. hic accidit filiam esse regis
deiorum in eydin situm. septem filios genuit. scilicet eanfridum.
osualdum. osuium. osidium. osuiscum. osuphum. offam.
Quorum eanfridus et osualdus de regis esse filia fuerunt.
ceteri vero de concubinis natu sunt. De successione esse regis
in quibus ordo regum osuium. et osuin. insula vetera potest.
Occiso tandem ab osuino etelfrido rege. filii eius cum
ad matre fugam inierunt. in scocia tuo tempore regis os-
uini exulabant patria latuerunt. Ibi enim osualdus bone indolis
adolescens. pre matris sue doctrinam suscipiens c fideli
baptismi gratiam percepit. Degrinatis sue tempore scotorum
lingua perfecte addiscens. veteris vite conuersacionem perfecte peni
tuit. Interfecto tandem rege osuino. et in pace eius in
insula eadem patet. suscepit regnum deinde filius elfrida pa
tris eius nomine osricus. regnum vero bernicorum suscepit eanfri
dus. filius etelfridi regis. frater osualdi. Et fidem xpi
abiicientes. idolorum cultum et subiecerunt. Nec mora vesuvius
rex britonum. ceadwalla insio dei iudicio interiit. Quibus
ita deletis. supperiente cum pacio exercitu fratre eanfridi
osualdo. xpi fide munito. ceadwalla cum suis copiis im
mensis. quibus nichil resistere posse videbatur. interfectus est
in loco qui dicitur hirsi. id est ferrus densi vocat. Locus
autem ille qui est hostie in magna venacione habet. vbi ven
turus ad pugnam osualdus. signum de quercus erexit. de
flexis genibus suum depestrans est. vt in tanta rei necessi
tate suis cultoribus auxilio celesti succurreret. Cum enim
crux lignea. facta fuisset et erecta. aut osualdus. affec
tuosus omnes gentes. et deum omnipotentem vnum. ad
deum deprecantur. vt nos ab hoste superbo. c feroce. qui in
iniquitate defendat. Cecit eum ipse. quia p culture genius
inde iusta bella suscepuit. Cumq; deum deuota mente
exorasset. inpetrare diliciis in hostes p gressi. inyta
inpetum sue fidei victoria sunt potiti. In cuius loco adhuc
humide virtutes sanitatum noscuntur esse patrare ad indi
cium et memoriam fidei regis. Nam et multi de ipso ligno
arcuo de quercus. hastulas cystulas in aquam mittentes.
languentibus hominibus aut pecoribus in potum dederunt sine
aspersionem. et mox sanitatem percepiunt. Locus autem
locus heuenfeld. id est celestis campus. et est inyta illi
mirum famosum ad aquilonem quo romani quondam
ad arcendos barbarorum impetus. totum a mari ad mare pre
cingere britanniam. Ibi enim postmodum ecclia constructa est.
et ab ecclia hagustaldensi non minori distare noscitur. Nec
ante tempora illa vlla ecclia. vllum altare in tota berni
corum gente fuit. primusque rex osualdus in illa pugna
crucem erigere. Monachus quidam hagustaldensis di
mittatus forte noctu in gracie mereretur. repente corpus
beatum contremuit. et grauissima molestia fatigari cepit. De
deceri mirabo quo suppliciis signum erat obsitum cepit. et inyta
se in terram posuit. de mense nostro tempore cum cingulum
illa omnis beatum. manusq; perfecit. desi nichil quidem
tamen laboris hinc fecit. Sicut itaq; osualdus ucpo de
dum regis et martyris ex corore. regno potitus. petiuit et
obtinuit a gente scotorum. inter quos tempore exilii sui bap
tismum fuerat. virum sibi aptum epm. ad instruendam gente
quam regebat. Erat autem vir ille omnine mansuetissimus
et pietatis. ac moderatissimus habens zelum dei. quinimo non
plene secundum scientiam. Nam diem paschae more eius gentis.

Quinta

Sexta

Septima

Quinquis

Capt. 9

a quarta decima lunæ usq; ad vicesimam observabat. quos
et septentrionalis scotorum primatis. et omnis natio pictorum illo
tempore fatebat. Cui Joy osWaldus dedit locum sedis episcopalis ubi
ipse prædicabat. in insula lindisfarnensi. qm dicit locus
decedente et crescente bis quotidie insulae insula magis ejusdem
fluit quindecies bis remeando litore contiguus terræ jacet. Atq;
eius admonitionibus humiliter ac libenter in omnibus ascultans.
ecclesias in suo regno edificare et dilatare curavit. unde autem
operatio sepe contigit. ut evangelizante antistite qui anglorum
linguam perfecte non noverat. ipse Joy anglice interpretatus præ-
dicabat et ministrus sanctus. Tunc conflluebant quotidie de gente
scotorum ad prædicandum anglis monachi. de monasterio iudaeorum.
quos erat in insula hy famosissimum. Quæ quidem insula
hy ab insulae primebat angliam. non magno ab eo spatio distans.
ordinavit primo tam episcopum monachus scotorum ydanea. eo
qui illis prædicantibus fidem xpi perceperunt. Construebant
ecclesiam p loca. conflluebant ad audiendum verbum dei xpi
credentes. Donabant munere regio possessiones et territoria
ad construendum monasteria. Oswaldus igitur exemplo et
verbo audaam instruens. non solum opem celestis regni. sed
etiam terrenam amplitudinem plusquam aliquis predecessor suus
consecutus est. Quippe preter illius quos senior atq; bernicia
primatus quæ caterus dissidebant. in unam redegit
compagem. omnes nationes britanniae: quæ in quatuor linguis
dicit britonum primo. scotorum. et anglorum tunc dominabatur ho-
mine sua accepit. Nullum fidelem publice pauperem esse
passus est. quia pauperem quoq; nomine incognitum. vel presens
vel domo copiosis suspensare curavit. Igitur cum ita dei
gratia sibi subditos optata dilectionis impenderet. dei dispen-
satione contigit. ut flagellis suis geminatis fidem exercendo co-
probare vellet. Immissa igitur atramquaq; p anglorum gentem
peste. plurimi ortage cruentissimi premuntur. regna celestia con-
scenderunt. Cum itaq; Joy sanctus xpi sibi subdito dominae
aduersionis iudicium munere conspiceret. cum lacrimis
et querelis gemitibus ac gemitibus hoc dei flagellum suis mag-
ime petit ascribere cepit dicens. Ego sum inquit qui peccavi. ego
iniqui egi. isti qui oves sunt quid fecerunt. In me
domine. et in domo mea giadius vestrorum tuae conquiescat. Si tu
mea vel meae hoc iniquitas commisit. Cum igitur precibus
et lacrimis diuturnis insisteret. subito dei collimatio. eadem
peste correptus est. placante eum pietatem domine qui vis edere
cum suae. ab omni labe terrene conversationis ad primum emi-
gravit. ne quicquam quantulus mundane in corpore suo pernis
venumaneret. Cumque ad exitum quae spiritus egrave premens
deficiente commisset. oculos in celum erigere. et quasi quibus-
dam colloquendo labia movere cepit. Intellectualis quidem
oculi eius sunt sacris quid postmodum fecisse solebat. quia
cum corporalibus angelos quos dum spiritus precibus intuitu as-
sistere sepe videbat. De quorum numero ipse ad se consolationem
accedentes dicebant. Os Oswaldi rex dei clementissime. mortis
horrorem non timere. nostrae collegii et consortes in celo recipiemus
tuos. Dato quae tempore. in eo collegio adjacentes eius. Non
tamen in ipso mortuus es tempore. nec illi pestilentiae acer-
bitate vulnus ferendus. xpi tue desolationis angustias in
secretis. cum anglorum patria a peste et clade mortis tuae et
precibus absolutum liberantur. vitae qui tue tot annos insepe-
dit adjacens. re mutatio coronandi instituit. nobis qui amo-
do tam quietis qui morientis tui cristoriam delegatis. Sit
et horam tui mutationis designavimus. eos tunc ibi affuturos as-
serentes. Cuprea solis adjacentem faces eos jaculabantur. sed
nec formam eos verbis Joy explicare celebat. his dictis.
ab oculis ejus in celo recepti sunt. Rege autem confestim cum
tam festinatio. anglorum fines diebus quae sue multa pestis perpetu
bantur. Ex illo enim tempore in omnibus. deo et hominibus emen
dationem se prebuit. et vitae sue exitum cum gaudio exhibuit.

Hic prudens quantitas tuorum devocat tristitiae. eleemosynis et
laquinis precedens negligentias quotidie jejuniis. Post hanc quoq;
visionem. ita eum binebuisset vivere sua. Joys osWaldi nepotum.
Finegilsi filia ex sororis mundiciam in posterum consecravit.
Erat autem osWaldus prudens et pegnis semper humilis
benignus. et largus fuit. Cum enim quidam die paschae
assidente eum in mensa episcopo aidano. venerit ad illum je-
gis indigens pauperes ministrando eleemosynam potens. et rex
aliud ad manum non habere potuerit. ipsum argenteum argentatum
positum. cum disco argenteo ministrandum confringendo ad pau-
peres misit. Quo visio pontifex tali facto delectatus. ap-
prehendit dexteram eius et ait. Fiat dominus ut manus iste
non a quo vetustatis fuerit. Quod ita factum est. Nam osWaldo
postmodum interfecto. brachium a corpore jescentium. hacte-
nus dicitur incorruptum. Quinto tandem anno pho
ab eadem gente pagana. paganorum rege mercia perdita. ab
et predecesse eius ceadwalla. pauperius fuerat. in loco qui
lingua anglorum maserfelth vocatur. occisus est Joy osWaldus
anno aetatis suae tricesimo octavo. nono augusti. Est
autem locus ille confinium saxonum australium Walliae.
quia antiquitus pars maxima Walliae. dicta est armorica.
Ab urbe enim caerlegion. septem fere milliaribus. versus eiusdem
Walliam distare probatur eadem locus. abbatia quoque caerlegion
vocatur. A fossa quoque regis esse. quae anglorum et Walliam di-
videt. milliario non plene dimidio. Et a Berlocensi coenobio
milliaribus sex dicunt separatur. In quo quidem campo ecclesia
quae caerdicii ecclesia dicitur. in qua osWaldi honore fundata. Et
non procul inde fons perennis exoritur. qui ab incolis fons
osWaldi nominatur. Perdita vero Joy. capitur osWaldus
abstulisse. cum brachio p annum in stipitibus crucis infixum.
osWaldus igitur Joy. regno mercorum primus subiugato. et rege perdito in Walliam fugato. congregatis pa-
ganorum copiis. in loco medicato. scilicet regem osWaldum
interfecit. Sepulto vero in cimiterio lindisfarnensi capite
fecunde in loco illo quasi lucerna. quidam ut caerdicii for-
ma aliquid nitet oculata. modo interdum velut tabu-
lae ceratae emissa jescitur. Extinctum quoque capitis in
urbe bambuirgh honorifice locatur. Ipsa vero dum
ejusdem osWaldi jesiquias pro devotione. nec erat qui dignae jesiquias
exercerent. vel custodiae diligentiam exhibere. monachus
igitur quidam de burgo osWaldi petit in patriam illis adventans.
et oratorii ecclesiae ubi reliquae essent sepultae diligenter expo-
nens. habita opportunitate brachium osWaldi de tecta
extrahens. secum clandestino asportavit. et in suo coenobio
cum honore collocavit. mansit eum talis fuerit sanctae
fore sepultura. qui tanto fuerit thesauro. sive consciencia
nullis accusatur. De pari eum quinque. quosdam laudem
gloriae adquisivit. Sicut de ore nostra infantum. honoris cu-
mulum sive ecclesiae contulisse. et ore matrum pietatem
indicium adquisivit. Ipso post mortem oswaldi
Oswaldi anno quo. apparuit quidam in visione regi osWal-
dicens. Vade inquit citissime. et capitis eum brachio fratris
tui. pro xpo occisi diligenter inquire. Scilicet capitis Dunans
in stipite confixi xpi clementiam indigni. Ipse et bra-
chium eum nunc dei honorare hominis disposuit. et a co-
lentibus celi lesi non punisti. nec a pulchritudine sua tanto te-
pore mutilati. Deyrtum eum brachio non tam in stipite. sed
in aquis quietibus jacentes. vel melius ipsius. de gayo Du-
nissimo fons vivus emanare cepit. hys dictis heros esse
disparuit. et Joy rex eum festinatione nuntiantes. missa com-
plevit. Et capitis in cimiterio lindisfarnensi sepultum. et
brachium apud bambuirgh compositum. Corpus quoq; et
ossa adhuc sancti regis nondum ostendit filia regis osWaldi
est ad monasterium de bardney in lindesey deducta. Ibi
repositum eum monachi gaudentes mortuo. quia cuiusq;

Kineburga vocat sancti osWaldi neptis

nō a quo vox osWaldus pemptus erat a cruce 38.

ponda vox nunc pagnus osWaldi regis sui perimebat

nō de burgo de burgo sancti petri qui fuerat 3 de aliquo solum habitatio regis

nō ad bardney

eos. bellum iuxta pagum acceperat. Qui nocte intempestiua lucos
visa columpna sup corpus Iussa diuinitus. ultro pecierunt
quos iuxta jecerunt. Ibi enim ex cadente sangine jacuerunt aspos.
Post ministros martyris eius iuuenes suos cuthbertus curasset
in obsequijs eius deuoto. appaiens dixit. Quare inquit et
caput sci oswaldi in ecclia de hamburgh negligentius custo-
dimus. id me defesse ne differas. vt qui mecum. qui uno
loculo requiescit. Quod enim in cimitio meo humanum
michi deus concedendo delegit. hominis violencia a me
separari non debebat. Quigens qui ille. et ad locum desig-
natum pueniens. octasione habeni caput multis impletens
festino gressu domum jedit. Et ecce sci cuthberti sepulcrum.
nocti medius pscrepuit. sine cunsci manus tacti subito
aperti videt. et composito capite. spontaneo more jecitur.
Quod annis dni nongentesimi nouii scitur in historijs
legit. ossa sci oswaldi translata sunt de barseney vsq
glouerniam. p ecclesiam diuersi itinera. vbi in honore si
oswaldi monasterium construxit. Quanti enim fides eius
oswaldi in deum fuerit. que mentis deuocio. eadem post
mortem pyramidum miraculis claruit. Nam in loco vbi pro
patria diuinitus a paganis mactatus. vsq hodie diuinitus
infinitaq celebratur non desinit. Nec minutum in loco mar-
tris illius infirmos curari. qui cum diu pmaneri. infir-
mis et patribus consulere. elemosinas dare. opem ferre no
cessabat. Ut in loco quidem martyris eius. paralitici que-
dam stirpis. Pribius de loco martyris eius in poste cum sedem
domus appensus. conflagrati toti domo. postis solumodo
in qua pusius pendebat. intacta permansit. Quam quasi
ab minutio opi gratiam pcepisset. allata est aqua in qua
pssa sci martyris fuerant loti. et ecce subito demonstratus
conscenit. et quasi in somnium lapsus. caput a ceti medes
in quietem composuit. et post aliquantulum hoc opiatum je-
scens. et gratias suspirans dixit. noy quigo cum capsella atq
domus approximauerunt. recesserunt omes qui me pmebat
opis maligni. et me jeliquo insqui compatiuerunt. Ait qui
enim de sci oswaldo quia a tempore matutine diuisus sepius
ad diem vsq in oratorio pstitit. atq ob crebrum nocem
oranti huc gras dni agnoui. cum vbicunq sedens supinas
sup genua manus hoc solitus sit. Dignum est autem ut
eadem nec verba oratoris omissa fuerint. Nam cum hostile
vsq sepius vbique et pmanerit. oratur p animam eiusdem
qui vide dicit in psalmo. Deus in sancto suo. Dixit oswal-
dus cadens in pelliam. Ait pro fratribus. in honore sancti
oswaldi. constructa est ecclia. in qua multi beneficia eius
postulantes. infirmitates a mortuos jemedia multociens
expeti sunt. Cuius ecclie latio quidam fuerunt aiuses
apero ostio intrauit. et omnia illius ornamenta japiens
asportauit. Et ecce lumine oculoz obtenebrato. quo se
diuiptet penitus ignorauit. Adiuenente tandem sacerdote
hacinus pfusio. mirum illius homo miser deplorabat. jeliq
se et miserio dampnabilem iudicauit. qui fiducialiter dia-
bolo instigante egisset indicauit. Quo audito. sacerdos de
et beato oswaldo fiducialis gratia referens. ejecti illius con-
solatus. et libertum abire pmisit. Quam autem in mon-
terio celestie. et vbiq in primaui mortalitatis pcessu semper
et passim de hac qui multa japeuit. visum est fideli tri-
buatur ienium indicit. et diuinam clemenciam supplicq
obsecrauit. vt miram illis dignaret impertire. et huic pcidi
tantes hoc morbo a pseni morte liberaret. seu japtos de
mundo a pena animae dampnacie ereuaret. Et ecce tunc
in monasterio illo puer quidam qui eadem tentatus infirmi-
tate in lecto iacebat. cui aploz pmiaqs signum cum ap-
pareret dicentes. Noli timere fili mereri pro qui solicitus
es. nos enim te hodierna die ad celestia sumus jegna pduc-
turi. Vocat ego ad te presbiterum coppatu. et dicito illi. quia

dus exaudiuit pres quidem. et deuocam. de cuiusq pricula
aspexit. nec aliquis de hoc monasterio hac clade mortuus est
preter te solum qui hodierna die ad visionem pducendus es
in celum. Quod diuina clemencia tibi p intercessionem gloriosi
jegis oswaldi confesse dignatus est. Hac audita die eadem
vox ad infeciti in bello extinctus. noy ad sempiternam
gaudia assumptus in celum. electorq agminibq sociatus est.
Celebrent igit missas huic p gradu decorum. quas exaudire
dignatus est. pri. huic casum in memoriam jegis prefati.
qui pro eis supplex ad deum orabat. Cum audiuit puer eius
transisset. eadem die mortuus est. et cuncta que dixerat. veri
jepta sunt. et dies sci oswaldi matutinus p monasteria
extunc vbiq celebrari cepit. De sci Affoci martyre

Hic vocatur ego pscaudo comes cum oswaldus
sci affoci comprehensi. et a uidue comonici vt sa
tisfacerent. ne mo tormenta deficerent. jespondit. Sufficiunt
michi pena mea que ignorans contra deum gessi. Quod aut
nubes miqui fucatum. xpm dine oculos meos habeo. xpi timor
et pena confiteor. Et quia non sum digna ei crucifixi offere
ego ipsa. pro nomine eius caput offerri. et corpus in quo
peccauit. dum penas fuerit passum abluat. Judex dixit
Liquidem et audio mereri es. crucifixi quia alteris es a de
tuo. Affoca dic. Dns noster ihc xpc dixit se p peccatis
descendisse de celo. Nam euangelia eius loquit qui mereri
jigerunt pedes eius lacrimis. et indulgentiam accepit. et me
retrices. et publicanos minqui despexit. quinno eadem scai
manducare pmisit. Judex dixit. magis crucifixi et dili
gatis ab amatoribq tuis. et dicit es dilecti ab eis timeris.
et conferent tibi multe diuitie. Affoca judex. peccatis
exercabiles tam minqui accipiam. nam et quas habui ex
pendi. quia non fuerunt de bona conscencia. tamen fides
meos pauper exorant. vt a me dignaretur accipere eis. et po
pcis meis exorare. Tunc judex diuulgat sententiam dicens.
Affoca publicam meretricem que de xpianam pfessa est. et
nolunt crucifixi patriapari. crucem meriti pcipimus. Cru
cifixq japta a ministris dicti est. ad institum fluuij. que
dicit Leae. ibiq eam expoliantes. stipiti colligauerunt. Ac
illa clausis oculis suis ad celum. cum lacrimis orabat dicens.
Dne deus omnipotens. ihu xpe. qui non iustos vensti vocare
sed pcidos. suscipe pricula penitencia mea. et p hunc ig
nem corporalem qui corpus dignatus est. ab igne eterno me
liberet. qui et animam simul et corpus exinitq. Et hys dictis.
exanimata fuerunt igne suppositio. voy eius audiebatur
dicens. Gracias tibi ago die ihu xpe. qui me dignatus es
hostiam hoc nomine tuo. qui pro toto mundo solus hostia
oblatus es in cruce. iustus pro iniustis. bonus p malis.
benedictus p maledictis. mundus a pcto. p peccatis iniu
stis. tibi offero martirium. qui cum patre et spu sto jegnas in
secla seclorum. Et hoc dicens emisit spm. ejecta anima dominica
trecentesimum quinquagesimum. Erant autem in jupa flumina
eumenia. et euprepia. que fuerunt amasse eius. et simul
in pto. simul q a sco iuraso epo baptisate. et jogabant.
milites vt eas trisumerent. Cumq trisumissent eas. nec
nejunt corpus integrum. Quej autem qui cum epo ejecti
nunciauit hillarie matri eius. Que venit nocte cum
sacerdotibq dei. et tulit corpus eius. et posuit in ecclia sci
cuthberti augustina. in monumento quod sibi eiusq con
stituerat. Quod cum iudia monachi esset. misit ad epm
monumentum dicens. Ite et comprehendite eis. et si consen
serint vobis ad sacrificandum. cum honore eis ad me adducite.
Eunuchi autem milites. blandito quidem ornatu eis pricu
bant. post hec tessoribq compellebant. Ac vbi videjunt
eis simul contempsit martirium. jepleuerunt monumentum
aromatis. et siccis spinis. et clausierunt sup eis. et suppositio
igne abiejunt. Et cum fecit est. vt eadem die quo sepultus est

affoci

affjd. simul eadem et mater eius hilarata. et puelle eius
martirio coronate sunt. De istarum ergo conuersione. vide
plenius in gesta ss. nazari epi. De sco pomio martire.

Sanctus pomius cum beato dionisio. de patribus
athenensium eduente. Deinde ad martyrium ciliano
coactus. urbe roma cum beato dionisio presbitho officium
sumpsit. et castrensium pagum phesanis. cuiusdam pdicauit.
Alius a cibis. non erat assiduus. qui esus herbarum diuen-
cum. et aque frigide potus. Quadragesime vero diebus
bis in septimana abum corpori ministrabat. Tres autem
lectores a iuliano pfecto missi. vt eum pauperem. pre-
patrium puerezin. ad vicinum est pagus castrensis. qui ab
eius sti pomii. ibique eum reperiunt. nonis augusti decime
pdiii. In quo loco pdi cotesia plurima. p eum ad xpm conuer-
sa fuerebant. Et autem pseudoprophetes eminus venire conspiciens
a predicatione non desistit. ad ea dilabendi pdm monitis hor-
tatus est. et lenitus ad celum manibus dixit. Gracias tibi
ago dne ihu. qui me ad tentum dignatus tue vocatio-
dignatus es. et beatorum martyrum tuorum consortem effecisti.
Egressus igit ab vrbe pausatus. interpsus venit ad
montem pomii. Adiuenientes milites. eum qui virum appre-
hendentes. cum indignatione allocuti sunt. Quem cum no
possent a fide xpi auertere. pulsis manibus ceciderunt.
Deus qui nec terrore conuertit. nec dolore corporis superatur
sed confisus in dno. imberbia gerentes membra. nine
nil vigore sustinentes. xpi nomen confitere non metuit.
Tunc omnis ex militibus indignatio gladio. pajatd eum sti
capitis. precosum abstulerunt. Quinq; ad qui adduxerunt
iacet exanime. videntibus milibus lux de celo cum sancti
corpus emissa est. et coy pajatey cum luce venit dicens.
Euge famule meis pom. qui pro me sanguinem tuum fundere
non diberasti in terris. cum sts gratulatur mansus. Fide-
bentibus autem a loco ministris nequi. eligens de ea vipi
corpus exanime. apprehendens qi mium pris dni capitis
abstulim. stabili gressu. mijn in mosu. desi vinens in corpore
ter sti capitis plantis firmissimis cepit. portans qi illius
a monte quasi imitatio quo. pruenit ad locum quem vir
sctus funeri tradendi elegerat. vbi cum patris gratiosis
cais requiescit in pace. Cumq; sti corpus fideles recon-
dererent. apostate cum naves eorum. consequunt qi a iuliano
missi. qui a dno ob vipi sci obsequius fuerant destina-
ti. Florent ergo anni gre nonagesimi quinti.

Sanctus cassianus ex nobili ge-
nere in alexandria vrbe natus. a ccl zenone eiusdem
vrbis epo. diuino his eruditus. Deum ab infancia co-
luit. et omni pro xpo deseruens. in arcensi vrbe ecclesiam
in honore ssi laurencij. sicut ab eodem in visu dcns
fuerat. construxit. Tunc iouinianus dcum tuenes
qui successerat iuliano apostate. elegit eum concilium ante
xpo. in arcensem epm. Ses cum eum aliquandiu in omni
caritate rexisset. valedicens omnibus omnia dereliquit. Et cu
pauca eclias p xpo pegrinacoem accepit. mitis qi ma-
re prospere deo. vsq; ad massiliam iuugatur. Et inde
cemente hesperia. et pagnacey inuitrissime. augustu
dum pruenit. a ccl simplicio epo gratanter acceptus. ad pe-
tionem ipius simplicij. cum eo p triennium mansit. Quo
anno sctus simplicius migrauit ad dnm. et omnis clerus et
ppls cassianum elegerunt epm. Cui tantam gratiam dns ob-
tulit dignatus est. vt assidue p eum miracula ostenderet.
ceas lumen. surdis auditum. debilibus gressum. cecos mobi-
litatem. tribuerent. et omnes hominem diligebant. Fecit autem ecclesiam
beatus cassianus epus domus cignata. et migrauit ad dnm.

Cum autem beatus gaudentius epus aurelisiocensis de beneficio
ieuenalis. p augustinum ad tumulum ssi pontificis cassi-
anum pertinent. Quem cum quod de hesperia inquirerent. ille
oratum de tumulo cunctis audientibus dixit. Dulci quiete per-
fruor. et aduentum saluatoris expecto. Cui gezenanus respondit
Quaeste p longum in xpo tempus. et p nobis attentius inter-
cede. vt optuneo sacre resurrectionis gaudia mereamur.

Qui ut illis dicit cui illustris. prudens. et facundus io-
hannes hesperita. qui et cassianus. Hic nesto qui ex ciuitate
constantinopolitana a iohanne crisostomo electus. cum
ad sirian galle presbiter ordinatus. multa conscripsit. Que de
ipius opuscula multum edificationem continent. diuq; et lucu-
lento eloquio intestuit. nec mp multa antiquorum opuscula
quorum ad optatum profectus. atq; pfectos aptum tendent
certius arbitror me legisse. Hic cassianus apud constantinopo-
lim a iohanne crisostomo diaconus ordinatus est. et apud mar-
silian presbiter. vbi condidit duo monasteria. virorum et mulierum. que
usq; hodie extant. Obiit ergo anno sui quadragesimo sesti-
mo. sesti augusti. Eodem die in antiochia angustina. virginum
quinq; passi sunt. scilicet quintilia. lucia. eusebia. anatolia.
donata. eutalia. philadelphia. agape. petrus. et alij decem et
septem. pro xpi nomine decollati sunt. Quorum dies
sancti memoria epi. Octauo dies augusti. De sco Syrio papa.

Syrius papa athenienses natione. primo quidem
philosophus. ses postea xpi discipulus. et pontifex
ciuitatis electus. Dero et calixto. cum diuis ma-
ribus sins felicissimo et agapito pseuitatus est.
Quem cum dcnus multis blandicijs mouere potuisset. dum
est ad templum. vt aut sacrificaret idolis. aut iecipet in car-
cere manerent. Audiens autem beatus laurencius qd iecep-
tus esset in carcere scus syrius. pgens ad eum dixit ei. Quo p
gaderis sine filio pater. quo ordinis sci. sine ministro pres-
bitis Dic beatus syrius dixit. Non ego te desero fili neq; derelinq.
sed maiora tibi debent p xpo certamina. Nos quasi senes sen-
ioris pugne cursum iecipimus. te quasi iuuenem maiores gloriae
de tyranno triumphus. Post triduum me sequeris ad patrem.
lenita. Iustum ergo accipe thesauros ecclie. et quibus tibi videt
dunde. Tunc beatus laurencius accipiens thesauros. cepit
p regionem querere. vbi xpiani latiebant. et quantos pauper
opus esset ministrabat. Beatus autem syrius cum ductus
ad martyrium. et dictis eius nimine consentiens. valedicens
profectus decurrit. vt sacrificaturus ad templum ingressus
dicerent. aut si nolet ibidem capite puniri. et. Tunc beatus
laurencius cepit post eum clamare dicens. Noli me derelinquere
pater. quia thesauros tuos iam expendi. Tunc milites aucti
entes thesauros esse dispersos. beatum laurencium tormentis
martyrium. vero cum felicissimo et agapito ibidem decollatus est.
Sup. idus augusti. Eodem die in hispania cuiusdam capitis
ecclie. nisi et pastoris fidelium. qui cum adhuc puer lauzes
imbuerent. proiectis in suos tribulis. sponte ad martyrium
cucurrerunt. Et mox a diabolo tentus. cum et tormentis exhor-
tationibus constantissime iobiecerunt. extra cuiusdam sacri
a ciuitatis angulum sunt. De transfiguratione domini.

Eodem die transfiguratio dni. Assumpsit autem
dns petrum. iacobum. et iohem fratrem eius. et
duxit eos in montem thabor vt oraret. et transfiguratus est ante
eos. Et facies eius resplendunt sicut sol. et vestimenta eius
facta sunt alba. sicut nix. Et ecce apparuerunt illis moyses et helyas
loquentes cum eo. De excessu quem completurus erat in iersalim.
id est de morte eius. Et facta est vox de nube. Hic est filius
meus dilectus. ipsum audite. Ita enim in carne mortali ostendit
dns gloriam immortalitatis sicut postea. sicut post resurrectionem
in carne immortali creaturas. et palpauit et pedibus. et comedit
in hac enim die. sanguis xpi de nouo gratia. et iuuenum potest
in aliquibus ecclis conflari. vel saltem de materia quia aliqui
tulum in calice aliquate. Facio autem hoc est. ex eo qd dns
discipulis suis in die cene dixit. Non bibam amodo de hoc

genuinue vitis. donec bibam illis novum in regno patris mei.
Illa vero transfiguratio sum. et sicut dixit novum vinum. repraesentat
gloriam immortalem. quam xpo post resurrectionem sumpsit habituri
et ego in hac die transfiguratio. que resurrectionem repraesentat vinum
novum inquirit. Non sic in hac die ut quidam dicunt transfi-
guratio facta fuit. sed ab apostolis in hac die manifestata. Transfi-
guratio fuisse dicit christi puerpuri vestis. Discipuli autem ipsum
publicorum ne fatum ipsum celaverunt. et in hac die manifesta-
verunt. Dis. xvi augusti. De sto donato epo finito.

Cap. iii. Ex le. dni. capi. xxi

Beatus donatus arretinus epus. fuit quidam
clericus. in titulo pastoris nutritus. a puero
mo presbiter electus est. omni mundana sapi-
entia cum multo imperatore. Divina doctrina. man-
suetus. et humilis factus. postquam autem multum impium
commisit. patrem et matrem donati gladio missit occidi. Donat-
tus in aeternam civitatem aufugit. et apud hilarium monachum
manens. in magna abstinentia deo serviunt. et multa miracula
ibi fecit. Cum presentis civitatis habens filium demoniacum
cum eum ad beatum donatum adduxerit. clamare cepit immun-
dus spiritus. ac dicere. In nomine dni nri ihu xpi. noli mihi
molestus esse. vel de domo mea egredior. O donate. cur co-
gis me exire antequam tormentis. Sed oante donato fuit puer
liberatus. Cum quidam custodiis nomine fisti exercitus
civitatis. peccatum publicum in custodiam vinculis sue cuiusdam
sine deliquit. Sed cum primum ab hostibus vinceret. peccatum
abscondit. et dolore premente vitam finivit. Dis autem
eius pedens cum peccatum invenire non posset. et cum et
filius suus ad supplicium trahi deberet. ad sctm donatum con-
fugit. Donatus autem ad sepulcrum vinculis cum eo perrexit.
oratione facta. etiam voce dixit. Eufrosine p opm scrip te ad
me. ut dicas nobis ubi talem peccatum posuisti. Et fcm est
vox de sepulcro dicens. In ingressu domus ibi eum suffodi.
Et euntes sicut dixit. eum invenerunt. Post obitum epi
donatus in epm electus est. et licet senuerit primotus. Cum
quidam die missa celebrata ppter oriatur. et diaconus con-
citatus xpi sanguinem ppinquaret. subito paganus impulsu dia-
conus cecidit. et calicem eam fregit. De quo cum xpe. et omnis
ppulus plurimum mestus esset. donatus fragmenta calicis colli-
gens. oratione facta in formam pristinam restituit. pagani
autem hoc viso mirabili. conversi sunt. et octoginta bap-
tisati. Post hec quadragesimam ipm cum hilario sibi
presentari fecit. et ut dis immolarent. precepit. Cui donatus
dixit. Calificent dis eius misere. qui non genuit xpm
filium dei. Tunc iratus quadragesimam iussit ut os eius
cum lapidibus tunderetur. Qui cum hoc cederet in conspectu
hilarium pdicti. donatus epus dixit. Ego semp hoc optavi.
Deinde iussit hilarium expoliari. et extendi in palmitio.
et fustibus cedi. Qui cum cederet. emisit opm. Hoc videns
quadragesimus. confusus est. et iussit donatum epm in cus-
todia retrudi. Eodem tempore ceperunt ad eum venire christiani
venire egrotantes. ut a languoribus suis curarentur. in
xpi nomine invocato curabatur. Unus illis eum loquitur et
fons aque tam novus. ut siquis ex eo biberet. statim
morietur. Tunc sctus donatus a vinculis quadragesimam tam
absolutus. vertus asino ad forum pressit. Et exiens scho
tinamus cum ingenti impetu. in occursum eius venit. cui
ri pedes involvit asini. et contra donatum primus de ex
Quem donatus flagello quodam pagens. vel cedit
illi legit. in os eius expuens. continuo interfectus est.
Oranes ad dnm. et omne venenum a fonte fugiunt. Tunc
ppulus strictum lignea ingentem compositum sup dictionem
posuit. et igne accenso consumpsit. Vetum minus habere
defectus ppulus cepit sitis arbore fatigati. et tamen non au-
debant fontis poculum appetere. Approximatus autem
fonti sctus donatus. et facta oratione aquam benedixit et

omnibus circumstantibus dixit. Ecce quae sum ipse cum sitis
multum sitiret. quia oratione fontem de terra produxit.
Eo tempore filius theodosii potissimum pagani a demonio
vexabatur. qui donatum p legatos ad se vocatum letus
suscepit. Introeunte autem sto. demon exclamavit. pater
donate. quid me persequeris. Cui ille. Exi immunde spiritus
ab illo. Et ille. Da mihi tantum quo exeam aut quo
vadam. Video enim signum crucis in te. ex qua ignis exit ante
me. Cum donatus dixit. Vade. Et ille. De heremo et
arbis. Et illic perpetere. Et exeunte demone. omnes est
totus sanus. et iamque convalesse sunt. Cum quidam mer-
cator effectus. abiens quidam cum avorgrapho. assessor
ab eo debeat solidos ducentos. unde mulierem ipsum sepe-
lire cinebat. Quos cum exire eius vidisset. sed donato cu
lacrimis indicasset. adiungens qd homo ille totaliter
pecuniam recepisset. Venit ad locum donatus. et iuxta
definitum tangens ait. Redi me. Qui prodit. Ego sum.
Cuique inquit donatus. et vide quid agis. cum hoc iste qui
te sepelire non sinit. Cum residens. eum de collice
debit aeram omnibus omnibus. et avorgraphum adimpleri
iussit. Deinde dixit sed donato. Iube ut pater
iudum dormire. Et ille. Vade amoso fili in pacem.
Eo tempore cum fere annis tribus non pluisset. et fideli-
bus magna fuisset. infideles ad theodosium imperatorem
convenerunt. petentes ut sibi tradere donatum. qui
p arte magiam hoc fecisse. Ad instantiam igit imp-
eratoris donatus egressus dum exorant. et plurimum co-
piosam dedit. et aeteris infusis. ipe in aeris versus dum
iunt. Audiens autem quadragesimus quanta mirabilia
p eum xpe operatus esset. iudum misit eum in custodiam. et
nec multo post. fecit eum capite truncari. ac dum sui
trecentesimum. octogesimum septimum. Cuius corpus a fide-
libus sepultum est. unde sepultum est hilarium xpe multos
civitatis arretine. Romae. sci petri. miliarium cum aliis
decem et octo. Apud mediolanum. sci fausti. sibi angu-
lio convolvo multis tormentis martyrizati.

De sancto Dominico

Omnium ordinis predicatorum
duxit. et pater. nidens. ex hispania patribus
oxomensi diocesi oriundus fuit. Cui mater ante ipsius
ortum. vidit in somnis se catulum gestantem in ore
ardentem in ore faculam flammantem. Qui egressus ex
vetere totam mundi fabricam incendebat. Cuidam cal
matione. que ipm ex sago fonte levabat. videbat qd
puer. Dnus stellam splendidam habentem in fronte. quo
totum orbem illustrabat. Dum adhuc esset puerulus. et
sub nutricis custodia constitutus. deprehensus est sepe
lectum dimittere. et sup mediam nocem tacere. missus
tandem valenciam ad studium. quod p decennium non
gustabat. ubi cum esset fames valida. libros cum omni
bus suppellectili vendebat. et pecunia pauperibus erogavit.
Crescente itaq eius fama. ab epo oxomensi. in sua
ecclia canonicus regularis effitur. et postea superior or-
dinat. Apud tholosam. hospitem cui hereticam. ad fi-
dem petrum convertit. Auctoritates quas contra hereticos
scripserat. ab hereticis in ignem prete. in combuste ab
igne post modicum horam exiliebant. Hoc itaq opere
tercio factum est. Post hec cepit de institutione ordinis pre-
dicatorum. cuius officium esset p mundum predicando destruere
et contra hereticos fidem catholicam communire. transit
autem in partibus tholosanis p decem annos a transitu
oxomensis epi. usq ad tempus quo lateranense consilium
debuit celebrari. cum fulcone tholosano epo. pontium ad
consilium adiit. ac a sancto pontifice innocencio. ordinem
qui predicatorum dicitur esse confirmari postulant. Qd
cum aliquantulum se difficilem exhibuerit. nocte quadam

Ex indulg.

Ex le. dni. ci. dom.

Dnus conversus regularis effitur

tem pontifex credebat in somnis. qd lateranensis
ecclia gravem subito ruinam minaret. Quod dum
tremens aspiceret. ecce adversus vir dei dilectus occurrebat.
humeris qi suppositis. totam illam casuram ecclie
sustentabat. Evigilans autem et visionem intelligens.
petitionem viri dei libenter acceptavit. Hortatu inde innocencii. et honorii in summum pontificem sublimati. confirmacionem ordinis anno dni millesimo. ducentesimo sexto decimo a predicto honorio impetravit. Dum igit homo
in ecclia dei p dilatacione sui ordinis exoraret. paulatim e
paulatim ad se venientes aspexit. petrus baculum. paulus
vero librum sibi tradere videbat. Vade inquiunt et
predica. qm a deo ad hoc ministerium es electus. Hoc qd in
momento temporis videbat ei. qd filios suos p universum
mundum dispersos aspiceret. incedentes binos et binos verbum dni ppis predicantes. Monachus quidam ante ordinis predicatorum institutionem in extasi factus. videbat
beatam virginem flexis genibus. et junctis manibus. pro
humano genere filium deprecantem. Cui dans deprecacionem repulsam. tandem instante ea sic ait. quantum
mea quis possum. vel debeo illis amplius facere. nisi
patriarchas et prophetas. et patrum se emendaverint.
Venit igit ad eos. Dixit nisi apostolos. et me et illos occiderint.
nisi martires et confessores. nec illis adquiescit. Sed
quia non est phas ut tibi aliquid denegem. Dabo eis meos
predicatores. p quos valeant illuminari et mundari. Cui
autem veniam contra illos. Similem visionem alius
vidit. Nam cum matri filius respondisset ut sup. Dixit
mater. Bone fili non debes cor malicium. sed sedmi
tuam unam agere debes. Tunc filius virtus precibus
ait. Ad votum tuum adhuc hanc cum eis unam faciam.
qd predicatores meos eis mittam. qui eos moneant et in
forment. et si se non correxerint. amplius iam non parcam.
Cum enim beatus dominicus pome p confirmacione sui ordinis instaret. vidit in opu ypni in aere existentem. et
tres lanceas in manu tenentem. et contra mundum eas vibrantem. Cum velocitate mirabili occurrens. quas iam vellet
facere inquisivit. Et ille. Ecce totus mundus tribus
viciis plenus est. scilicet superbia. concupiscencia. avaricia.
et ideo his tribus lanceis ipm volo percutere. Tunc virgo
ad eius genua pedens ait. Fili clarissime miserere. et
tuam misericordiam iam temperato. Cui ypn. Mone vides
quante multe mihi irrogant. Cui illa. Tempora fili
furorem. et paulisper expecta. habeo enim fidelem ocium
et pugilem strenuum. qui vobis destruens mundum expugnabit. et tuo filio subiugabit. Alium quoq sibi
in adiutorium dabo. qui certum similiter decertabit. Cui
filius. Ecce placatus faciem tuam suscepi. sed volleni
ego videre. quos eis ad talentum officium destinabis. Tunc
illa ypo sibi dilectam presentavit. Et ait ypo. Vere bonus
et strenuus pugilis est. et virtuosus fuerit que dixisti.
Obtulit etiam sibi fratrem suum. et hunc ypo. sicut et
primum confirmavit. Ecclia ergo dilectus eorum sibi in
visione diligenter considerans. quem ante non viderat. in
crastino in ecclia inventum sine iudice cognovit. Et in
eius amplexus et osculum ruens. ait. Tu es sanctus meus
tu pater animae meae. Eremus simul. et mihi dilectus
frater prevalebit. Visionem predictam sibi p ordinem
enarrabant. et extunc sancti est eis cor unum. et anima una
in dno. quod et in posterum manutenuerunt. primo obserantia.
Cum quandam ad ordinem recepisset. et ille postea
ad ecclm redire vellet. et oratione pro eo ad dnm. cum
monuisset. camisiam induere vellet. clamare cepit. Eu estuo. eu aqua. eu totus exuror. nullo q modo quiescere
potuit. quousq reiecta camisia religionis vestibus denuo

esset induitus. Cum quidam frater a demonio vexatus
ad virum dei haberet. Dixit ei vir dei. Adiuro te demon
inser. ut dicas michi quare vexas creaturam dei. et qm
intrasti. Vero inquit eum. quia meruit. Dixit eum heri
in civitate ore licencia. et non abhibito signo crucis. ut
mihi mittam in eum in opere dominico. Et ad oracionem
beati dmci exire compulsus est. Cum libri viri dei
multum hostes consequentes in flumen cecidissent. Ecce
tercia piscator quidam absq omni lesione illos hinc ex
traxit. Ante foris ecclie omnibus clausis. frater oracionis
intus se subito invenit. Cum apud tholosam in theologia legeret magister quidam. dum ante diem suas lectiones diceret. oppressus somno. vidit septem stellas
sibi presentari. Evigilans autem dum legere inciperet.
beatus dmcus cum ex fide ad magrm illum accesserit.
interruptentes de scholas suas velle frequentare. Cum vo
lens visionem ipos esse septem stellas illustrissimos sub
tilissimos suos discipulos. fuit oracione ad eratum vocavit. Vir eratum suus. signo crucis edito. in magrm
philia cum suo pergens socio. nec ad guttam ad flumen
tum subiecit eos tetigit. Cum ibidem venisset p incede
a quo dei pereret. et ipse nec aurum nec argentum se
habere asseveret. aut capam inquit iubas michi dimittes
aut denarium michi solves. Tunc suus fuit oracione ad
dnm. et denarium in terra videns. ecce inquit frater quod
postulas tolle. et me liberum in pace dimitte. Oblivio
sibi quidam demoniaco. multis demonibus obsesso. edi
tus est exprimere. Dimitte nos iu. quare nos hic compellis
cruciari. Et ille. Non dimitto vos inquit. nisi michi
fideiussores dederitis. qd ultra nequaquam de cetero vexetis.
Quos fideiussores inquirimus possimus tibi dare. Et ille.
Dos mittitis. quoq corpora in hac ecclia requiescunt. Et
illi. Non possumus. quia nos ad inquirendum conscriptum. Oportet
inquit vos dare. Aliquin a quaestu hoc. nequaquam libeas
vos dimittam. Tunc respondentes ad hoc aprum et dixerunt.
Et post modicum dixerunt. Ecce impetravimus licet invitis
qd ei martires fideiussiunt p nobis. Quidam mattore
ab hereticis depravate eius pedibus prostrare dicunt. Deprecamur
dei ministri nos. Et ille. Constantes estote et credere qd
dno adhesistis. Certatim credentes de medio sui. certatim
vos tradentes prosilire. Cum magni cuius preferens qui
titatem. habebat grossos oculos et flammantes. linguam
longam. latam q. atq sinuosam. et pectatam ipsi
ad publicam. caudam vero habens curtam. cussum q p
tensam. postea cuppidinem quoq et pertrahere ostendebat. de quibus fere intolerabilis eya habebat. Cum q
ejus illius mationis de aliquem hinc illucq dressent. tan
dem p oratione in campanile consideret. et sic disparuit
fere post se vestigia derelinquens. Ille igit mationis de
gradis agentes. ad catholicam fidem sunt conversi.
Quy suus frequenter quido corpus dni elevabat in missa
in tantum mentis jacebat excessum. ac si ibidem ypm
incarnatum videret presentem. ypo quos missam cum oculis
multo tempore non aperuit. Tres singulis noctibus jace
bat manus ypus. Et quidam cathenus fecit discipulus.
Cuiam p se. altera p proximis qm versant in mundo.
tertiam vero p hys. qm in purgatorio quaerunt. Interrogatus cum non libenter tholose cum carthaginense mo
riretur. Quia in tholosa inquit. timeo qm me honorat
inimicus. apud carthaginem vero omnes conversos me impugnant. Interrogatus a quodam in quo libro cum
plus fuerunt fuerunt. respondit. In libro caritatis.
Cum in ecclia quiescerent. diabolus in specie fratris
eorum apparuit. Quem suus dilectus frater esse existimans
ei innuebat. ut cum eis ad quiescendum pergeret. Ille

vero quasi de tedio eidem. ubi multis videbatur. Tunc
sanctus. quis non esset qui sic eius mansuetudinem contemneret
aut volens. extendam ad lampadem accedit. et in facie
ipsius respiciens. qui diabolus esset. confestim cognovit.
Quem cum vehementius increpasset. mox eidem diabolus
de statione oculorum insultare cepit. Dans autem vehe-
fratrum magno. ubi loqui licere assentis. coegit ipsum ut
ubi diceret. de quo fratres in choro tentabantur. Qui respon-
dit. ffacio eos tardare venire. et ado exire. In dormitorio iquit
facio eos multos dormire. tardare surgere. et a divino officio
tenuiter. et medium minimis cognitos fieri. Dicens ad pesti-
ferum demon. p mensis stantes. plus et minus. semper perdere
videbatur. Quosdam autem fides tempto ut plus concedant. et sic
ex minus ab compunctione delinquant. Quosdam ut minus su-
mant. et sic in dei opere debiles fiant. Ad ultimum diuti-
lingui quidem genuflexus miserabilis confusionis omni pinebat.
Dicens. hic locus totus meus est. hic fides temptatis fortiter ut
confiste loquantur. et multis est similis verbis insistebat. et vil
alium non expectat. Adhuc ad ostium exercitii. demon mul-
tatenus intrare volunt. Dicens. hic locus maledictus et ifernus
unchi est. et totum hic dimitto. quos in aliis locis luxuriae. In hoc
loco maledictus omnis negligentia punitur. hic monetur. hic
confitentur. hic accusantur. hic verberantur. hic absolvuntur. et sic
totum dimisse video. quos alibi luxuriam sanabam. Et
hiis dictis exivit. Sanctus Antonius tandem vidit iuvenem
pulcherrimum. his verbis se volentem et dicentem. Veni dilecte
mi. veni ad gaudia veni. Et commotus fratribus dixit hec
omnia que vobis tanquam me hereditatis possidenda relinquo. Ca-
ritatem fiete. humilitatem servate. paupertatem voluntariam
possidete. Illa vero quia potuit distrahere prohibuit. ne quis
unquam in suo ordine possessiones mundiales temporales. mi-
sericordiam dei omnipotentis. et gratiam christi impetrans et q
presertim omnem. Genitrix virginis pulchre. presumpsit
magnifice. ffratribus vero de eius transitu inconsolabiliter
volentibus. dixit. Ne vos filii mei. corporalis tristetur discessio
multitudinis subsentes velocem me vos mortuum hinc ipsa
qui vivit. Et ad extremam horam veniens. anno Domini
millesimo. trecentesimo vicesimo primo. dormivit in Dno.
In eius enim transitu. quidam frater in Compto vidit
celum aperti. et suas scalas circumdas ad eam submitti.
quasi summitates ipse cum matre tenebat. et angeli per
eas ascendentes descendebant. In medio autem
scale in uno sedes posita erat. et ipse eidem velato capite
insedens. Ipse autem et mater eius sursum scalas trahe-
bant. Donec sedentem in celo elevato aperuit. et clausa
est. Cum autem post multos annos corpus eius de
terra elevaretur. tanta ex ipso suavissimi odores exiuit fra-
grancia. ut non tam sepulchrum quam cella videretur aromata-
tum pavisse. Cum quidam nobilis filium defuncti vestisset
tunicam. subinstinx quendam quae pendebat. altum qz in hac
gratia mortem. quide facit. eum illuminante. et multa alia
miracula fecit.

Capitulum. De eo Cirulo medicine.

Cum autem esset Diocletiano augusto. qui filia eius
arthemia a demone vexaretur. vide gratiam de
flicione contristatus est. Et dum multo tempore
in custodia esset. beatus antonius. et de eo oblimo
ejat facta. misit ypocam precabant ad eum in custodia. et eos
illuminabant. et infirmi salui fiebant a languoribus suis.
Cum autem Diocletianus intraret ad filiam suam arthe-
miam. cepit demon clamare. eo presente dicens. Nisi venit
antonius diaconus non egrebo. misit continuo Diocletianus
ad eum in custodia. ubi ejat inclusus et constrictus cum
lapeo et cinctagio. et eiecit eos de custodia. Et cum ei
presentatus fuisset. cepit rogare eum. ut veniret ad
filiam eius. Et dum intrasset ad eum. dixit antonius.

In nomine Dni nri ihu xpi. precipio tibi ut egredias ab ea demon.
Respondit demon p os arthemie. Qui vis ut egrediar de ea vis
ubi ingrediar. Dicit ei antonius. Ut potes ecce corpus meum.
ingredere. Respondit demon. In vas tuum non possum ingre-
dere. quia vindicta clausum et signatum est. Tunc antonius dixit.
In nomine Dni nri ihu xpi. quasi dixit. ut fiat vas munda.
ad suppletentem opus dni. egr. Et dixit ad arthemiam.
ffilia tuis in dei patrem omnipotentem. et in ihu xpm
filium eius unicum dnm nrm. At illa exclamavit sed.
O antonie. si hinc me eias. in pestem te facam demo-
dixit ad eum antonius. In nomine Dni nri ihu xpi. egr.
Tunc exclamavit arthemia. p ipsum nomen. vaco de-
longe dnm quem tu predicas beate antonie. Tunc tenentes
manum eius beatus sanctus et omnes sancti sanaverunt eam.
Alia autem die catechizatum eam. Et alterum aquam bene-
dixit sanctus antonius. et baptizavit eam presente matre sua.
serena augusta. A illa die dicebat serena filie sue ut
fideliter amaret religionem xpianam. Cepit autem Diocle-
tianus here arianam diaconum bene. et donam illi dnm.
et precepit ut scarnus cuiter in urbe roma. facienti serena
augusta. Post multum vero tempus venit legatio a rege
persie ad Diocletianum ut antonium diaconum ad eum mittet
quia filia eius a demono vexabat. Tunc Diocletianus
videns tantam supplicationem regis persie. caporis. precepit
serene ut sic ut rogaret antonium ad se venire. Quod et
fecisset. et ei antonius permisisset. ait sanctus. Cum angelis dei
mei veniam obsequio. serena autem xpianissima. dedit ani-
mo. lacto. et omnia quae omne vehiculi. et necessaria que
opus fuerant in navigatione. Circumdans vero cum beatus suo ipsi
ad regem profectus. Et ait rex. Quis ex vobis dicit arianus
diaconus. Et cum cognovisset quis esset. adorant eum et
rogant ut intraret ad filiam suam nomine tonitam. Eadem
hora exclamavit demon. Quis est antonius. Fidit antonius
In nomine Dni mei ihu xpi. precipio tibi nunquide spiritus
egr. et iam non redeas in eam. Fidit demon. ffatigatus
es. Et ille. Non sum fatigatus. sed in omnibus a deo meo
subjectus et precatus. Et demon ait. Tamen ad quos
volunt te perduxi. Expiratis autem eum vidisset prostratum
fatigatum. pecat se in pavimento oculis. et flens. Et ait
Imperat tibi Dns ihe xpe quem confessus es. ut egredias.
Respondit demon. Da michi vas ubi ingrediar. Ait
ait. Dns ihe xpe. Deus de deo. ipse tibi imperat ut egredias.
Et cum ululatu magno. et clamore exprimatur. Dicebat in aere ipse demon. O nomen ihesu quod me coactus
egre. Ab eadem hora salua facta est tonita. Et ait ad
illam antonius. Tu cede in filio dei. et semper sana es. Res-
pondit tonita. Ego credo in Dno ihu xpo quem predicas.
Et fecit eam catechumenam. et allata aqua. deposuit eam
in aqua. in cathedam argenteam. et baptizavit aquam. et
dixit ei. Tonita credis in deum patrem. et filium. et spm sanctum.
Respondit. Credo. Et dixit ei sanctus. Credis carnis resur-
rectionem. Fidit. Credo. Et elevata de concha. cepit
dicere tonita. Vere deus ihe xpe. quem predicat beatus a
tonitis. ipse est deus. Eadem hora omnes affines baptizati
sunt. quia cum rege caporis. numero. [illegible] viginti. Et
obtulit rex beato antonio munera. et aurum multum minus.
Cum sanctus dixit. Nos gratiam dni nri ihu xpi precio non
offerimus sed fide estimamus. Et nihil accepit. sed tan-
pane et aqua. cum lacto et omnigno usus est. Post dies
quadraginta quinque tonitam regressus est. Quem Diocle-
tianus cum gaudio honore susceptit. cum uxore et filia sua.
et cepit habitare in Dno quidem et augustus domi habitavit
tertius Diocletianus. post menses duos tribulatur Diocle-
tianus ad Salinagas. ubi egritudine fatigatus. mortuus est
hoc audiens maximianus qui ei successit. precepit ut xpi

Sudabant capit infirmorum sicut de fumo [illegible]

Serena mater antonii

Serena filia Diocletiani

Tonita filia caporis regis persie

Diocletianus [illegible] Salinas

tum ubicumque inuenire fuisset. puniuit. et zelo ductus
pater archiepiscopum. misit et tenuit apostolum Siscouium. et
misit in carcerem. Et precepit vt ad exemplum ypolitanorum.
nudus cathenis ligatus. diuine sedem eius traheret. Eodem
autem tempore. martyrium episcopus obtulit se maximiano au-
gusto dicens. Pietati tue suggero. deinde dei qui orbem p
pegno tuo. et pro te publicat. quare truncatis. Time vltus
maximianus precepit vt fustibus cederet et expelleret. et
misit carpasio vicario dicens. Cum tuorum sacerdotum q
carminibus magos. et mentiri omnibus omnes homines ypm
confiteri. si non obtempererit. diuersis penis afflige. —
Carpasius autem misit suos apparitores. et inuitauit
eum. et arcessentes sibi presentari. Quibus ait. Quare non
obaudiens precepto principis. et offertis libamina dis.
Respondentes. Nos pro dno ihu xpo offerimus. Et carpa-
sius dixit. Affacite quos vobis placet. Genera tua laudata
est auiace. ego modo eum iuuenem facio. Et iussit puerum
relinquere. et cum relinquere fuisset. precepit vt in capite
beati apostoli funderet. Tunc cepit suis clamare et dicere.
Gloria tibi dne qui nos dignos tuos dignatus es ponere regni
celestis introire. Dixit et alius carpasius. Sacrificetis ad
pire cultus diuos presidis ciuitatis. Responderunt. Nos
pueri dno ihu xpo nostro sacrificia offerimus. Tunc
carpasius iussit crucem in oculis suspendi. et fustibus
cedi. Et cum sui traherent. nequeunt. q fustibus et cingulis
iaceret. voce magna clamauit dicens. Gloria tibi dne ihu
xpe qui nos ad gaudia tuam dignatus es vocare. Carpa-
sius dixit. Date flamas ad latera eius. Et cum incendio
conferuntur proceres. emisit spiritum. Quius corpus iussit iac-
tari in platea ante templum palacii. Iudei ante presbiter
corpus eius collegit. et cum salaria in cimiterio prestitte
sepelierunt. Die. kalendis decembris. Carpasius quoque apparitor
largum. et quinquagesimum detruncari in carcere. et post quinque
dies eos sibi presentari iussit. et ad ajunum dixit. Quare
dies senectutis tue cum tormentis deducis ad inferos. Et
ille. Ego semper hoc optauit. Carpasius ait. Sacrificet
dis immortalibus et viues. Ceius respondit. Sacrificent eis
qui non cognouerunt creatorem suum dum ihm xpm. Tunc
iussit eum in carcere exponi. et attahi. nerius q fustibus
cedi. Cuiatus autem clamabat dicens. Miserere mihi
pueri dne ihu xpe. Eodem die minauit carpasius maxi-
miano omnia que gesserunt in suos dei. Et iussit ille
iussit omnes iunctos qui essent in custodia. quat cum ajuto
capite truncari. Et dum sententia datur simul cum
vejusq seyrus iuuenis qui dixit deo. et Secollam via ad
latua foris muri. Quorum corpora collegit nocte iohannes
presbiter. et in eadem via sepelitur. Die. kalendis aprilis
dno aure tempore maximianus interfecit azchemium p fratrem
Dioclitiani filium. post dies autem octo venens marcellus
episcopus. cum lucina matrona. et condiunt omnia corpora cum
aromatibus et linteaminibus. et posuit noctu in pauonem cum
omnibus suis. Transtulit autem suum corpus cum beato
tiburtio via hostiensi. septimo ad vbi mutatio. vbi requi-
escunt in catacumbas lapideas. Cum autem carpasius
de nece omnium martyrum audisset. et placatum
imperatorem audisset. precepit ad eo sonum ajuda. et statim
obtinuit. Quam cum intrasset et vidisset baptisterium
ypolitanorum. fecit in eodem loco balneum quasi ad derden-
dam legem ypolitanorum. vbi frequenter christiani. et omnes
lunacra exhibebant. Et dum frequenter ista fierent. et
epulae cum saltatrix. quadam die exiens carpasius de
balneo cum xxxvi. subito omnes corruerunt. et mortui sunt
et clausum est balneum. et factus est tumor magnus in
loco. Eodem die apud vrbem galliae vrbem sancti
ceneiani presbiteri et confessoris. qui vt eius gesta testati

tanta euangelii predicatori laboriosam pugnauerunt. et
ad pfectam vbem deuenerunt. ingentem populorum multitu-
dinem. verbo et miraculis ad fidem xpi connexerunt. Quinto

Die. Mensis Augusti. De sancto Cornuciano vnde
eo quoque scribimus. assiano. et Felicriano.
qui cum valeriano pfectum agonis in ypi
nicos sunt. Qui scilicet cornicianus tanta
deum cognitione cepit. ait ypolitum tanto amore flagrantes
mallent p xpi nomine mori. qui delicate viuere et
blandis persuasionibus assentire. Cumque esset eloquentissimus
et omni eloquentia peritissimus. mirabiliaque qui et ipse sapien-
tissimus erat. et ypolitum persecutor. ad domum suam inui-
tauit. et cum eo de variis sermonibus disputauit. Tandem
ad autem gratiam sermonem peroquens. ad locum vir
gilii venimus. vbi de mirabilibus orti nomen loquens. velut
apparente dno in eique denuntiatus est imminens. illa tempore
obtinuit. ad cuius laudem. suos destruit libros. aureos
seculi hoc modo nasti —
magnus ab integro. seculorum nascitur ordo —
Iam redit et virgo. redeunt saturnia regna.
Iam noua progenies. celo demittitur alto
Tu modo nascenti pueo quo ferrea primum
Desinet ac toto surget gens aurea mundo
Cumque solicite perquirerent. de quo virgilius hoc dixi-
sset. erat sententiam logen de ypolitum. qui tanto flagrabat
amore. vt p nomine xpi mallent mori. qui tabula adorate.
Aiunt eum inquit iesse precorem. et nescitis face post mortem.
illam quam post istam obscuram. expectant futuram
perpetuam et immortalem. vbi nullus dolor et gemitus. ad
pax et pennae gaudium. Vbola ergo que nos adoramus. deus
coeli abhominatur xpo. Cum hys mirabilibus admiratus dixit
quis est xpo. Cum respondit. xpe dicit vnctus. sicque
legisti. quis eius historiographi dicunt eum. caecos mortuos
suscitasse. leprosos mundasse. coecum natum illuminasse —
hys eius signis ypolitum fidem dantes p eius ardentem amore
coronam desiderantes. Vide q ego credo. quia et ipse est dei
filius. qui crucifixus est et mortuus. de post tertium
resuscitatus. et in celum ascendit. Quando eum dixit a quo
dictum est deos nobis talia fecisse. quos scimus semp
sordidissime ac turpiter vixisse. hys et alius eius obis-
consensit mirabilibus. tecum quoque amborum amicus
nomine veriamus. Hos vero itaque amicorum presidis bap-
tisant. et scius papa sixtus eosdem confirmauit. Post
hec steriamus a valeriano pfecto requisitus. introuit ad
eum. Et subito mutatus est vultus eius. tanquam vultus
angeli. Valerianus ob tanti luminis fulgorem stupefactus.
ipsum interrogauit. et in ypolito pristinum iussit
custodiam reponi. Qui cum comprehensus a militibus. simul cum
marcellianus et nereus clamabant. Vt quis innocentem
custodiam retinetis. si p confessione nominis xpi hoc a
vobis patitur. et nos ypolitum sumus. qui cum p amore xpi
ad pastum martyrii sequimur. Tunc valerianus eos simul
in custodia mandari iussit. et ostiarium ypolitum
essentum nunciauit. Cui ad se addueto dixit. O secun-
dane. ait immutatus est vultus tuus. Qui ait. Ela
pice et bitumine est vultus meus solito. quia iam in con-
spectu regis celi contemplacione mentis assisto. qui me
de tenebris ad lucem pduxit sue visionis. Demque iussit
dari. vnde diuti simul contricellis. et gladiis quibus p
moto consilium cuiusque. Qui cum sacrificare nolentes iussit
exponi. et fustibus cedi. Deinde illis in omnibus
experientibus. subito cecidit et confitentur est. Tunc in cruce
suspendunt. et latera eius vngulis exparant. et
ad latera eorum flamme adhibent. Cumque sui assarent. je-
pente vnus ex ministris qui ad penam interpretis fuerunt.

Ex martyrologio

assistebat / martyrus esset. Cepit ipse a demonibus arripi / clamare
cepit. O omnipotens deus / qui quid nos requiramus / sed oratoribus
tam hic eadem tormenta / que infeximus / nos ipsemodis
afficiat / quicunque deinceps hoc primus / iussit sed expire tyrannus
et eorum corpora in mare precipitari. Que tamen diuinitus ad
litus pietas / fideles vel deodatus sepelierunt. Prudens augustin.

Ex martyrologio

Quae est iohannes. De eodem romano martyre.
Ruinus. qui in passione beati laurentii occisus fuisse
Quidem autem te iuuenem pulcherrimum / frantem. et membra tua cum
linteo cyrogrenem. Adiuro te ego per dominum. ne me derelinquas /
sed festina me baptisare. Quo baptisato / iussit deinde occidi. et
demum decollari. Dede iussa in urbe est laurentii martyris. Ut
cetera est laurentii martyris.

Cap. y.

Ex lectionario romano.

Quarto idus augusti. De sancto
Laurentio martyre et leuita. Laurentio martyre.
Deinde hispanus. a beato sixto iohannem secutus est.
Nam cum beatus sixtus hispaniam profectus est.
Sixtus autem ibidem septem. scilicet laurentium
et vincentium eius agentium in omni actione preceptos. iohannem
secum abduxit. Quod ubi scilicet laurentius secum iohannem
remansit. vincentius ipse in hispaniam iecit. Sanctus autem
sixtus. sicut laurentium archidiaconum suum constituit. Eo tem
pore philippus imperator et filius eius nomine philippus. fidem
xpi susceperunt. quos origenes confortat. licet alibi legatur quod
beatus pontifex eos confirmaverit. Erat philippus imperator miles optimus
nomine decius. qui gallum rebellantem a philippo missus iohannem
imperio subiugauit. Et cum pacem iudaeorum a iohanne pro
philippus imperator obtinuisset. et cum honore suscepit. Sed qui
maiores merites quo magis honorari et conservari. eo amplius per
sublimam intermissionem. Decius in sublimam elatus. imperatorem
ejiciendum decreuerunt. libertate ingressus augustum. et imperium
usurpat. philippus ipse nunc rebellantem timens. totum hostium
patris. et sicut beato sixto et sancto laurentio concordauit
ut a xpiani a deo interfici commudet. thesaurum xpiani occisis. et
pauperibus eleemosynam. Et ideo thesaurum dicunt ecclie. qa philippus
eos iubebat de ecclesiis. philippus tenebat uenor. a deo instantis
satis est. Post hec beatus de thesauro dum fieri inquisitionem fa
cere. obtulit est ei sixtus. tanquam qui xpiani colerent. et impiorum
thesauros haberent. Tunc decius xpiani in carcere iecit iussit. Dicit
per illata tormenta et xpiani negarent. et thesauros prodiderent. Beatus
autem laurentius xpiani sequens post eum clamauit. Quo
progrederis sine filio pater. quo sacerdos sine ministro
properas. Tu numquid sine ministro. sacrificium offerre consu
ciuisti. Quid in me displicuit paululum tue. numquid de
generem me probasti. expure ergo quem tuorum iussisti
elegisti. cui commisisti diuini corporis et sanguinis dispensatio
nem. Cum beatus sixtus dixit. Non ego te deseto fili.
nec derelinquo. sed maiora tibi debentur pro fide xpi certa
mina. Nos quasi senes leniores pugne cursum iecimus.
te quasi iuuenem gloriosior de tyranno expectat triumphus.
Post triduum me sequeris sacerdotem leuitam. Dedit ei de
thesauros. pauperibus et ecclesiis et pauperibus eleemosynam. Beatus
autem laurentius xpiani die ac nocte diligenter quesiuit. et
quantum per opus ejus ministrauit. mulieres a carceribus solue
per impositorum manus liberauit. quendam cecum. facto signo
quos illuminauit. Cum autem beatus sixtus decio nolle
consentire. ad martyrium duxit. Et accusans beatus laurentius
post xpi exclamauit. Noli me derelinquere pater
sce. quia thesaurus tuos iam expendi. quos tradidisti michi
Tunc milites audientes thesaurus. laurentium tenuerunt. et
premio tributo tradiderunt. Apo autem eum decio presentant.
Cum decius ait. Ubi sunt thesauri ecclie quos apud te
cognouimus esse abscondites. Qui cum sibi non credere. tradit
eum valeriano preto. ut aut thesauros prodat. aut sacrificet
deis. aut diuersis faciat eum interire supplicia et tormentis.
Valerianus autem cuidam sacerdo nomine ypolito in custodia ad.

tradidit. Quem ille cum multis alias in carcere reclusit.
Erat autem ibi in custodia quidam gentilis nomine hippolitus.
qui plorando lumen cecitatis amisserat. Cum cum beatus lau
rentius de lumen restituere promisit. si in xpm crederet.
et baptisma suscipere. ille de baptisma instantius postulauit
Accipiens ergo aquam laurentius. dixit ei. Quisquis in con
fessione laudat. Cumque multorum de gentilis fide.
qui confessus fuisset. baptizatus est. Et statim qui cecus fidei
lumen recepit. Quadam mulier cum ad eum pertinebat. et ab
eo illuminata credidit. hoc videns ypolitus. dixit ei. Ostende
michi thesauros. Cui laurentius. O ypolite si in dum ihsu
xpm credideris. et thesauros tibi ostendo. et certam eternam
promitto. Cui ypolitus. Si dicis facta compensis. faciam
quod hortaris. Eadem hora ypolitus credidit. et sacrum
baptisma suscepit. Baptizatus autem dixit. Vidi animas
innocentium letas gaudere. Post hec martyrium valerianus.
ad ypolitum ut laurentium presentat. Cum laurentius aut.
Ambulemus iundo pariter. quia michi et tibi gloria parata.
Ad tribunal igitur iundo pariter. et fit illum inquisitio de
thesauris. Laurentius autem tertio iudicatus pecunie. quas vi
delicet eum aut ypolitus pollicitus est concessit. In hoc
laurentius. pauperes. ceros. et claudos collegit. et eos in palatio
cesariano coram deo ostendit dicens. Ecce isti sunt thesauri
ecclie. qui numquam minuitur. sed augmentat. qui in angelos
distribuunt. et in omnibus manentur. Hoc enim manus ecclie
in celum portantur. Valerianus presente deo dixit
Quid pariatis per multa. iam nunc sacrificet. et magnum
aeron deponere. Cui laurentius. Quis debet adorari. qui
facius est. aut qui fecit. Irratus decius. iussit eum superponi
ceti. et omne genus tormentorum super xpm affecit. Quem ad
sacrificare nolebat ut hec tormenta euadere. iudicat. Infelix
tas epulis ego semp operuit. Qui decius. Si epule ista sint
tibi omnes parate paratos. ut tecum pascat epulentur.
Cum laurentius. In celis nomina sua dedicunt. et cor asperitas
non es signis. Tunc iubente deo milites fustibus cedit. et
ardentes lamine ad latera apponunt. Dixitque laurentius
Die iesu xpe. deus de deo miserere michi famulo tuo. quia
accusatus non negauit. mentitus. te dum confessus sum.
Dixit ei decius. Ecce quia per aeterna magnum tormentis delisis.
me tamen delusisse non valebis. Deinde deos. deos q. quia
nisi sacrificatis. diuersis supplicis punietis. Tunc iussit
eum plumbatis diuissime cedi. Laurentius autem ait
dicens. Die iesu accipe spm meum. Tunc audiente deo
vox de celo sonuit. Adhuc certamina multa tibi debentur.
Tunc decius fuisse repletus. dixit. Ecce iam sonantes
sonores. istum sacerdotem consolantes. qui nec deos colu
nec tormenta metuit. nec iudices principes expauescit. iussitque
rediui eum stropionibus cedi. Cuidam autem laurentius gratias
egit. et per abbatis exorauit. Eadem hora milites quidam nomine
iohannes credidit. et beato laurentio dixit. Video autem te
iuuenem pulchrissimum frantem. et membra tua cum linteo
cyrogrenem. Adiuro te ego per dum. ne me derelinquas.
sed festina me baptisare. Dixitque decius valeriano. quia
stultum per aetem magnum vitii simul. Iussit ego eum de
cerasta colui. et in custodia ypolitii tradi. et recludi. Ipse
autem afferens cruem cum aqua. ad pedes laurentii
credit. et ab eo aquam baptisma suscepit. Quod ait decius
compatiens. iohannem fustibus cedi iussit. Qui cum liberet de
xpiani esse profitetur. iussit decius decollari est. Eadem nocte
laurentius ad deum abiuit. Cum autem ypolitus flere.
et de xpiani esse clamare velle. Dixit ad eum laurentius.
In uerbum domine abstinete xpm. et dum clamando audi et
ceui. Omnia enim tormentorum genera. quam deus affecunt.
Aut dies inquit sacrificat. aut nox esta in te cum supplicio
expiuder. Cum laurentius. ayea nox obstinum non habet.

ces enim in luce claresciunt. Dixit ei Decius. Asperitatem ferreis, vt requiescat in eo contumacia laurencius. Ipse ergo eum eximunt. et super craticem fecerunt eum extendunt. et primus ad ventrem suppositis. cum cum furcis ferreis compressuntur. Dixit ei laurencius valeriano. Iste miser qui carbones tui michi reseruauit. tibi autem centum suppliciis prestauit. quia ipse deus nouit. quia non sitivis non negauit eum. interrogatus. ypsum confessus sum. assatus. gratias ago. Dixit ei iterum valerianus ad decium. Ecce miser assatus quam partem. quia aliam et manducet. Et gratias agens dixit. Gratias ago tibi domine. quia dignatus es me in gremio meo. Et sic spiritum emisit. Confusus decius cum valeriano. relicto corpore ad palatium rediit. Quod apostolus mane rapuerunt. et cum insomo presbiter in agro verano cum decem aromatibus sepeliunt. In quadam autem gouiccitatis autentica legitur. quod non sub deo imperatore qui philippo successit. sed sub quodam deo iunior qui ceste non imperator extitit. martirium passus fuit. Nam inter decium imperatorem. et hunc deum iuniorem. fuerunt triginta plures imperatores inter multos extitisse. videlicet galliis et volusianus valerianus cum galieno eius filio. Inuenimus enim et galienum deum iuniorem cesarem non imperatorem fecerunt. Annuente eis quoque aliqui fiebant ad imperandi cesares non tamen augusti. Sicut diocletianus maximianum cesarem fecit. et postea eum augustum cum creauit. In cecilia sed laurencii apud mediolanum. ecclesia quedam constantinus imperator habebat. qui cum in quadam coemptionem de abbate a diacono pontificis. ecclesiam e manibus in vestem cecidit. et statim omnium fuit. At diaconus metuens fragmenta collegit. et sub abbate potens beatum laurencium exorauit. et statim ecclesiam integrum et solidatum recepit. Legitur in gesta sancti hermetis imperatoris. qui ipse et iulianus vxor eius. usque pruinecenty. diabolo instigante de quorum multis vxorem suspectam haberis. nisi cum eunuchis vomeres. quibus cum nisi possit incedere eum fecit. Qui ascendente dixit. Sicut me ad hermeo. et omnibus intentam nouisti. ita ipse me deinde. Cum vox dixit. Ergo maius te ignem liberabit. Protinus igitur eunuchum massim illesa peruenit. Cum ergo cessasset. multitudo magna demonum aere cellam cuiusdam heremite tristabat. Quin aperta fenestra interrogauit dicunt quid nam cerni. Legio magna demonum sumus. qui ad mortem cessatis properamus. Si forte aliquid parum in eo reperire possimus. Admirat autem et ad se redeat. Qui redeuns dixit. Sicut profecimus. quia dum falsa vxoris suspicio. et alia bona et mala in statera fuissent posita. adulterus ille laurencius offuit. tamen iuxta pondera aurulie. et dum duplex pondera illa statere plurimum pondeuerunt. Tunc ego iratus quam autem ollae precipi. ollam calidam preparauit quem sancti cesar cum constensi in honorem sed laurencii fecerunt. Cum ipsum malignissimum sue aures inorantes. Septimus est et imperatorem tunc obsse. et autem quam ollis fiaerum esse. Qui est beatum stephanum me ceteros meos ministrum suis laurencius teneje iuset. non quia iniuriam penam sustinuerit qui sed martires. cum multi tantam penam. et aliqui iniuriam sustinuisse legunt. sed hoc iuste propter sex causas omnis concurrentes. primo propter passionis locum. quia roma que est caput mundi. et ibi sedes est apostolica passus est. Secundo propter predicationis officium. quia officium predicationis diligenter impleuit. Tertio propter laudabilem distributionem thesaurorum. quos omnes pauperibus sapienter distribuit. Quarto propter auctoritatem et exemplum eius martyrii. Quinto quia et de aliquibus minoris tormentis legunt. tamen hoc ita auctoritatem non habet. et aliquibus in dubium ponit. Huius autem passio in cecilia valde solempnis est. et approbata. Quinto propter dignitatem gradum. quia fuit ei diaconus sedis apostolice. post quem vt dicunt in romania sede archiepiscopus non suscepit. Sexto propter sermonum tormentorum quia grissima supplicia pertulit. vtpote qui sup carbones assatus fuit. Habet autem laurencius inter ceteros martires. tres priuilegia. Primum est in vigilia. Solus enim inter martires habet vigiliam. Sed vigilie eorum propter multas inordinationes et pena que fiebant in eadem. Statutum fuit vt vigilie in ieunia conuertentur. Secundum est in octauis. Ipse etiamque solus cum sancto hermete habet octauam inter martires. sicut martinus inter confessores. Tertium est in versibus antiphonarii. quos solus ipse et paulus habent. sed paulus propter excellentiam predicationis. iste propter excellentiam passionis. Passus est autem anno domini. Ducentesimo. sexagesimo quinto. Rursus suscepto sed corone sui operis.

Tertio die augusti. De sancto ypolito martire.

Corpus autem ipolitus. laurencii sepelitur. vicino in somnio cuiusdam. et dans pacem sepius et amplius. omnes sacerdotes aliquos nostrorum presbiter obtulerunt. collaudant. et apposuit mensa prius quam abum sumeret. venientes milites eum rapuerunt. et ad cesarem duxerunt. Quem videns decius cesar. conuersus ait ei. Stultus et tu magus. effectus es. qui corpus laurencii abstulisti. Cui ypolitus. Hoc fecit non qui magus. sed vt ypolitus. Tunc decius fuisse videns propter vt habere quo vrebat. vt ypolitus exposuerit. et os eius lapidibus tundere. Cui ypolitus. Non me exposuisti. sed magis vestisti. Qui decius. Quomodo insipiens effectus es. qui mentem tuam non quesisti. Nunc si sacrificet. et priuus ne cum tuis laurencio pereas. Cui ypolitus. Exemplum meretur beati laurencii fieri. quem tu ore polluto aures vocare. Tunc decius fecit eum fustibus et pretiosis ferreis laniari. Ille autem se ypolitum esse voce clara confitebatur. Et cum tormentis diuersis deficeret. vesse milicia qua vrebat autem. eum vestiri fecit. hortans vt annuciam priscianam retineret. Cui ipolitus. cum sitet se ypo militare. decius iuxta videns. valeriano precepit eum vrebat. vt omnes facultates eius accipere. et ipsum tormentis eum interficere. Inuento quoque quod eius familia ypolitus cecidit. addicti sunt omnes ante eius conspectum. Qui cum ad solatium cogerent. concordia nutrix ipolitus per omnibus respondere. Nos cum suo usque maximus inter pietas. qui vincere ipsum. Cui valerianus. Semper nisi cum supplicas non credens. Tunc discere ipolito. et gaudente. nisse eum tamdiu flebilibus cecidi. quoniam opinion emisit. Dixitque ipolitus. Ecce ego tibi sue quia nutricem meam ante conspectum suum. quoque primisti. Deinde cytera portam tibi reinam valerianus ipolitum cum familia. sua sua fecit. ypolitus autem omnes confortans dixit. Ecce nolite mereere. quia ego et vos vnum deum homus. Iussitque valerianus. vt in conspectum ipsi. omnibus crepitus amputentur. Ipolitus vero pedes ad collum inbouitur equos fecit ligari. et per arbores. et tribulos tam sua tahi. donec opinion contueret. Corpus autem corporis nostrorum presbiter diuitur. et inter corpus sed laurencii sepelitur. Corpus vero sed concordie mueni non potuit. quia fuerat in cloaca preceptum. Ipse autem nocte prophetis. ardens beatum concordiam. diuum et gemitus in vestimentis suis. ad quendam cloacarium nomine hyeum. qui cum oculis ypolitus accessit et dixit. Scarcium custodi et cytabe corpus concordie de cloaca. quia quoque ad autem aut gemitus in vestibus suis habet. Cui ille. Obsecro ti bonum et scarcium habeo. et quicquid inuenio nunciabo. Cui si cytacati fuisset. et medii inuenisset. tunc ille protinus fugit. et hyeuens voceto abinnio nomine. corpus ad sanctum nostrorum detulit. Quod ille senore dispiciens. inter corpus sed ipolitus sepelitur. Quos valerianus diuisus. hyeuenum et abinnium tenuit. et duos in cloacam quos necauit.

Ex martilogio

Cap. xi

Quorum corpora iustinus rapuit. et cum aliis sepelivit. Post hec decimo cum valeriano arrepti sunt a demone et deum clamare ceperunt. O ypolite cathecumenorum asperis vinculis me suis. Valerianus similiter exclamavit. O laurenti cathecumenorum igneis ligatum me tralis. Et eadem hora valerianus expiravit. Deinde autem dominus exclusus. tyrsio a demone vexatus clamavit. Adiuro te laurenti martirum cessa a tormentis. et sic mortuus est. Quod vyor eius triphonia audiens hoc audiens. dimissis omnibus ad sanctum iustinum ad filia sua cum illa accessit. et ab eo cum multis aliis baptisari se fecit. Alia vero die dum oraret triphonia. spiritum emisit. Cui corpus iustinus presbiter. vxoris corpus ad ypolitum sepelivit. Audientes ylliri milites. quod regina. et eius filia xpiane fuerunt factae. venerunt cum vxore sua ad iustinum presbiterum vt baptismum susciperent. Quos omnes dionisius qui ad sixto successerat baptizavit. Claudius autem imperator a militibus cum sacrificare nolle. iugulari. et ceteros milites decollari iussit. Quorum corpora in agro vetano cum ceteris sepelivit. Nullus quidem nosse potest. cum in festo sancte marie magdalene plusquam limyssent. et boves sequentes maledictus vehebat. protinus boves et carratum a fulmine assumpti. et ipsum petrum ignis arripuit. adeo quod carnes eius tibie et ipsius consumptis. ossa parebant. et ipsa tamen tibia a sua compage penitus solvebat. Tibiam ipsam in foramine cum stamen cecilie beate maxime posuerunt. et beatam virginem p sua libertate cum sacrum iocundum. Et ecce nocte quadam beata virgo cum ad ypolito affuit. et eius iussu sancta yphigenia tibiam de foramine accipiens loco suo in sepulcro. et tantos odores sensit. vt omnem familiam excitaret. et tibiam omnem prisine restitutam invenit. Tempore iovine. de ordine virginum. Quo cum esset nobili prosapia orta. et beatus gregorius pontifex ineptus maritari patrum tempore diocliciani capitis obtrunccatione punitur. In civitate camerato. ad gangeria epi & confessoris.

De sancto Tauerino episcopo.

Eo tempore do- maciani imperatoris fuit vir quidam iovine. nole tarquinius paganus. qui vt cervissimus lupus persequebatur xpianos. nesciens virginem suam esse dei famulam. Illa autem cum cessatione assiduabat dum in oratorio vt sepium cum contegeret. et talem ipsis filium dixit. qui vellem camuel. cum eo deserunt. Et ecce quadam nocte cum fessa quiescere vidit sibi astare virum angelum virtutum habentem. et velum sua virgea tangente. et post paululum prodere virgam stillis. cum floribus numinis habuit odorem. Adventante autem tempore infans natus. et tauerinus a parentibus vocatus. et ad baptismum ad clementem papam. matre eius tradidit. et cum omnibus quos aliquando viderunt. exultant. Quod audiens beatus clemens cum baptisasset. et vocans dionisium archipresbiterum. iussit ei omnium. eunuchum & ait illi. Cristofore illum. quousque gratia christi confirmem illum. At ille gratanter suscipiens puerum. fere tali voce erupisse. O fili multa tibi p xpm debeant certamina. Beatus dionisius in galliam a beato clemente missus. filiolum suum tauerinum pecuniis matris tuae secum adduxit. et eum ad diligencia educavit. et tandem episcopum eum ordinavit. Cum autem beatus tauerinus iudeis destruens ecclesias consecrasset. antiquus hostis suscitavit phemum lucinum adversus illum. Iudea ejant suo magi cambises. et ajas. qui fiebant cultores diane templi. qui concitabant virginum astipulos suos. vt eum interfiderent. Quos cernens vir dei a longe cognovit phisicam eorum. possetque illis signum quod. et illi steterunt illico fixi. Et ait ad illos. Quid oratis facere quod missum est vobis. sinautem abite et cultus. Et autem cognoverunt. de solutos. cecideruntque ad pedes eius. baptismum postulantes. Dicentes autem magi sua figmenta deliri. xpiis se manibus iugulaverunt. Audiens autem lucinius beati viri famam. gallicano villa ubi presentari fecit. Cum eum transeret. obvium sibi quid paralitici. Groecemque cecum surdum. et mutum. Aquam bredyit. ac superillos fudit. et mox sanitatem adepti sunt. Tarquinius hoc videntes. xpo credederunt. mox autem vt dicit lucinius ait. Vide es inuerecunda canines. Et ille. patre sum romis. matre vero greciis. genitor meus tarquinius. mater mea eunias vocatur. Lucinius dixit. Quantum temporis est. ex quo fugisti predium tuum. mens etenim annis fuit. Non fugimus. sed dno meo ibi xpo dicente hinc adveni. Lucinius dixit. Propter hanc demencia ante sex annos cecidisti in medium viam. Episcopus ait. Ecce tibi ago dne. quod medium meam. ante me recepere voluisti. Tunc nisse eum lucinius virgis medium cedi. Cumque parere ait. Domine respice in me et miserere mei iam senis. Et factum est vox ad eum dicens. Noli timere famule mea. quia tecum sum. Oratum aperuerunt manus exaudiri. Leonina vero vxor lucinii dixit. monita a xpi sto. adhuc pagana. Nonne antea dne meus dixisti. quod pater istius senis. finiatur tuus. cuius tam fezeum habes pectus. vt consolerium tuum tam pessime videas flagellari. Ille vero ira accensus. dixit ad eum. Et tu magna effecta es. per calitem deorum quia easdem penas sustinebis. Cum ex habetur. dixit. Tertue dei si potes. adiuva me. et ego credam in deum tuum. Noli inquit episcopus timere. nihil mali sustinebis. Dum hec agerent. nuncius venit ad eos. mortuum esse filium eius. et quia arripuit eius. Venacium eius ferentes ad castellum. velocia arsit. perpetrati nuntiantur. Quod audiens lucinius. omnis qui eius exercitus. omnia affectus angustia. insse lacrimis. Quo veniens. cecidit ad pedes lucinii dicens. Precor dne. vt ecce dominus deum tuum. et veniat filius noster. Et lucinius iussit eum sibi presentari. dicens ad illum. Canicies et ternosa. pres mihi p tuas artes magicas resuscitetur filium meum. Audiens ait eum quia mortuus iam suscitatum ab eo. Omnia inquit episcopus possibilia sunt credenti. Du ego tantum fidem habe. et mox accipies filium tuum. Et facta oratione primum resuscitavit. Et prudens prior ad pedes eius. pariter sibi baptisari. vt sibi ab angelo fuerat imperatum. Surgens autem a fonte. ait ad proem suum. Heu pater nescis. quam miseram vitam ducimus. et quantis vsis similes sustinent penas. et quantum gratia est his qui diligunt. et ignorant illi deo. quem colit vxor iste consolerinus noster. Deo eum nunc angelicos choros cum adesse. et pro nobis deum nobis deprecari. Cumque iussit de vita ecclia predicavit. Lucinius et vxor eius. et omnes optimates prudentes ad pedes eius. credederunt xpo. Et baptisati sunt in die illa mille viginti viri. maximus autem pstrauit se ad pedes sci epi. et dixit. Vir dei altissimi jesu xpi. ut mihi ne jeniaceat in penis in quibus reliqui eum. Quos ait fecisset vir suus. pastasius surgens ait ad eum. magnas sustinebit penas vir ste. quando nuncius venit de altissimo. deferens in nubibus. nec ad te redeo. Et ait ad dum sua matrimu. in die octavo cum albas depositis. mandat tibi ille qui me hic reddixit. vt pedes ad illum. Qui mox lem febre corripuit. et octavo die mortuus est. Infeda dum hec agerent. fabulis vetustis. omnes orientales conf gallos exercitus. Et cum eorum agnoverunt galli se castiros. nec ullo modo quinsent resistere. omnes unanimes ad xpi dei confugiunt angelis. Vir autem dei vehiculum ingressus illico remansit. Quo pazato. dixit ad eum angelus dei. Grias ago creatori tuo. quia alias tuum impetrasti. Locus vero iste desertus erit p longum tempus. sed rursum in melius restaurabitur. Tu vero octavo die accipies coronam laboris tui a dno. nunc autem feo convocato in ecclia xpi. nunciatur illis.

Ex martilog.

que sibi ostendere dignatus est deus. Quidam autem publicus valde pertinens est. Ecce qui dei blande consolabat eos. De diuisi assunt omnis publica et celebrata missa. et benedicere illos dixit ipse. Abite filioli mei in pace. et deus ibi qui vobiscum. Illi autem prospicientes ad eum. videbant. dubio ac et altare mundabilem multitudine hominum circumstantium. et audita est vox dicentium. Deus nobiscum est. Ecce. p. nil amore sustinuisti passiones. intra in gaudium domini tui. Et moxtam densa nebula impleuit domum. vt nullus ibidem alium videre posset. Tunc intra hoc quia recessit obscura nebula. et apparuit in esse epulis quasi oculis. extensisque manus. oculosque versos heus ad celum. Deputato quoque corpore facis est fletus et luctus quasi pungens ad celum. Tunc credit se vir dei quasi cinis de fossa. et dixit ad publicum. filioli mei quid hoc fecistis. nolite timere. istum vinum dixit. Et hoc dicto. in tumulum vt prius destruxit. filioli inquit nolite timere. prudenter quid a vobis dixerim. ego eum fui custos illius in vita. eroque custos illius in morte. et eius memoria in seculum multis erit. Nunc autem cunctis ista cognoscere. sed nullus quid fecit. Recedite ergo velocitercum ab hostibus inimicum. et pestis. per longa dixit tempora magnitudo erit loci istic. hinc dies. amplius visus ito est. Et fugit multitudo illa. et cellula facta est. Hunc natale celebrat. tertio idus augusti. Feliciter minus ad annum dni. lxxxxvi. Dominicano imperante. Hic sunt tantum a beato Dionisio vt publicae confortatus et instructus. eloquio ad eum. prudentiam appropiauit porte ciuitatis. in quibus se opposuit figmentis contra illum dignus hostis. primo in specie vrsi. secundo leonis. tertio diabali. Quibus diuina virtute superatus. dixit ad satham. O miser modo assimilatus mutis diuentibus. Derelinquo conspectu tuo cognoscis. Est tibi modo melius. dixit aliquos gaudium. Fidit satham et dixit. Quale mihi gaudium esse modo. Dum tu hic adiuuis potestatem meam eripere cum ab eo tuo. Illum enim qui te hic trististe ego faciam videre. vt tecum exterminari licam singulare. hiis dictis mirabiliter compaiuit. Dum de cum vir dei in lectulo domo publicae. subito demon filiam eiusdem lectulo vexare cepit. atque in gutem mitis. Que statim mortua est. Tunc vir dei fratis precibus tenens manu puellae dixit. Eustasia in nomine dni vt tibi ypsi surge. Que statim surgebat. et multum admirans in ea apparuit. Baptisati sunt autem illa die centum viginti homines. octo cum illuminati. et triginta mulieres. alie quoque viginti mulieres per eum fecit sunt. Intuitus autem phanum dixit. dixit beatus tanquam. Ecce dia vetus. iocatur eum vir admirer eos. Dum vero autem pfectis cepterunt clamare dicentes. Ecce deam illustrissima dei. virtutem eios de maleficio ipso. Demon autem qui mutus latebat dixit. Cessate miseri cessate me mirare. ego sum qui ipse secundo dei altissimi ingressus est. hanc ciuitatem. tico ausus fui loqui nisi ipse iussisset. Et precepit sanctus demoni vt exiret de simulacro. et apparuit ethiops quasi fuligo polyam barbam habens. et ex ore scintillas ignea emittens. Hanc effigiem credentes ipsi pstrauerunt se ante pedes eius. obsecrantes vt ab hac eos mori fora lesua liberaret. Quibus ille dixit. Nolite timere. tam fidem habete. Et ecce angelus dni splendens vt sol adiuuit. omnibus qui credentibus manus ad cum ligatis. eum in locum deserti abdiuit. Et baptisati sunt ea die duo milia viri. Accedens autem fiat ecclesie baptisatis. ad ordinem electorum p eum primus est. Tunc cepit ejecumque idola destruere. ecclesias edificare. et diuinos ordinis gradus ordinare.

Cap. 3. Deinde Tiburcio martire.

Raptus est autem tiburcius. et ad fabianum adducitur. Cumque nolle diis immolare. iussit fabianus ante pedes eius adducentes carbones effundi. et dixit ad eum. Elige tibi quid de duobus aut thura in istis carbonibus adice. aut pedibus cum eos mens incese. Tunc beatus tiburcius faciens signum quas. constituit mirabilia cum eos impositus est planta. et cepit pfecto dixit. Depono infidelitatem. et iste quem hic colis deus est quem confitemur cuncti omnibus dnis. mitte si tu potes in nomine iesus tui multum tuam in calidam aquam. et si potest iesus tuus. faciat te non sentire ardorem. Nam in eo nomine dni inter ibi videbit. ipse cum flores vestros gradiens. quia creatura ipsi creatoris flammis impio. Fabianus dixit. Quis ignorat mulgratam eos vocasse xpm. vtrum. Tiburcius dixit. Obmutesce infelix et noli animis meis hanc minuiam facere. vt audiat te iabedo ore latentem melliflui nomen sui. Tunc iratus fabianus dictauit sententiam diuinis. Blasphemator dei et deus atrocium minuiax gladio puniatur. Dumque est autem in eius lamentatio militaio ab ipse. et effundens oratione. cuio iam caput eius abscissum est. et in eodem loco sepultus est. Qualiter tiburcius conuiuis fruit. vide in quia cauti debasigum.

Cap. xii. Deinde die augusti. De sancta Clara.

Ex martirologio.

Pius assisium. natale beatae. mulieris et alias. claire virginis. que clara moribus. mulieris virtutibus et abstinencia effulsit. Et in eadem ciuitate cathedra. natalis sancti diaconi sub diocletiano. et maximiano augustis. qui cum diutissime p confessione dni torquetes. martirium tandem gladio cedente percipit. Apud augustianam vrbem. sancte hilladie martis sancti afre mtris. Que cum ad sepulcrum illius exulatur. ibidem p fide xpi a persecutoribus igni tradita est. cum signis et cumenia. et cuprepia. Qualiter fuit ad dnm conuiue. vide in vita sancti macarii epi et mtris. Et de martirio illarum plenius vide supra in vita sancti afre mtris.

Eodem die. passi sunt roma sub presentio primate. quinacus. largio. gestencianus. dionisii. carcius. philadelphus. agape. petrus. cum aliis decem et septem.

Urbe philadi passio gaudium. et felicissime vigenis. Quorum ora primi p xpo lapsibus concussa. Dehinc gladio percussi. optatam martyrii coronam susceperunt. Et in eiusdem. sancti nilam et machary.

Cap. xiii.

Ex ape. li. 22. c. 10. et c.

Ysus augusti. De sancta Radegunde regina.

Radegundis regina vxor chlothacii. regis francorum. natione barbara fuit de regione thuringia patre rege herchario. Qua regione francorum victoria devastata. exiuit de prida. et inter ipsos victores. quorum erat in preda regalis puella. fit contencio de captiua. Et nisi fuisset. tristacio certamine. in se reges armaturi mouissent. Que perueniens in castrum regis lothacii. in veromarsensem diuitia. custodibus deputata. Tandem nupsit chlotario principi tamen cepterat a celesti. Cum eum aliquis ibi de tribunis accederet. ex omnibus autem dedit decimas qui accepit. Deinde quos diuexerat monasteria distribuebat. Nocturno vero tempore cum vestimentis cum principe. iocans pro humana necessitate velle consilio. et egressa cubiculo tandem inter secretum oracionis meminebat. tacitato alicuo. vt solo audiens quid iacebat solii penetrata tota arcane diuinitatis. De illa vero dicebat se magis fere in galeam monachal. quam regnum. Hinc ex ipse assistitus p bono esset assumi. sed illa p pace lenient. pro pace tolerabat. modestie regis illatus a coniuge. p tertium quadragesimum sub vesse regni aliquam deferebat. Et autem iey dessert. quis qedat aliquo oracionis vacabat. et iejunio. et lacrimis. Desprecio enim vestis cilicio. ypse erat tota iejecio. Triquis enim p culpa criminali a rege inuisa deputabitur. regina cuiusdam p domesticos fideles cernentes. et procedere. quod blandimentis mulcebat animum regis. Sonet ipsa eius spiritu ad. Cum vice eadem post prandium ambularet p ortum. mendicati multi circumsteterunt ibi clamabant. vociferantes de carcere. Ipse autem quos

hoc cet mitigante / menantur mimsti qui mendicor turba
eleosinam quereret. Credens hoc illa / eleosinam illis mis-
sit. Iudea a medice compellunt tacere / qui eiant in carcere. Et
ecce fiamas vinculis solutis. et occuluerunt se ejecte. Tam-
dem beatum instanter supplicat / ut ipsum mutatis veste
suo consequeret. Pressit vero temporis. pirates lacrgente
jege lothario monasterium construxit. et magna virginum o-
piam congregauit. Infrigante vero humani generis inimico
jey lotharius turrons adiuenit. quasi denocuis causa quo
facilius puttans accedere. et eiam jegnum acciperet.
Quo cognito / et dei sacramentales isas sub contesta cone
Suina. et Amano parisiensi epo. qui tunc cum jege erat
secretus iureyn. Quibus pletis / vir deo plenus. lacrimans
pedibus jegis ante sepulcrum et pstitit. deprecans cum con-
testa et Suina. ut puttans non accipere. Tunc jey intelli-
gens hanc penitentiam esse et jegine. penitentia summus malis
consiliarius illis deprimans. et qui indignum indignus talem
eiam in jegnum possidere. Prosternit se et ille pedibus epi.
rogans ut a beata jadegunde pro ipso veniam peteret. et qd
in ea per malos consiliarios peccauerit. et indulgeret. Vir
vlao diuina in presenti eam iudicauit. Ciant eiam alijo
qui contra fidem catholicam certans. omnia interfecta sua
in secessu deposuit. ita et istis euenit. qui cont ecam pe-
ram machinauerunt. Tunc episcopus ad precs regis pirratum
perrans. ad pedes virginis et pstrauit. veniam p jege
implorans. Illa vero gaudens de fauabi et ejectam.
benigne indulsit. Hec et vipso vsq ad infirmitatem. ni-
chil preter panem siliginis. legumen. et oleja comedit. no
pomi. piscem. vel ouii. nec perum preter aquam bibit.
Capiti egenor fuit. quicquid erat scabiei. aut tunce
extrahens. et mundans aitus putredines. oleo q cuppfus
mulcebat morbi contagii. Vestes vestiuit. mualidis os
et manus tergebat. carnes et quicquid eis apponebat ma
dere consuerunt. Languidis et ceas. aiui cordeaji aios peri
gebat. mulieres leprosas ostilians. faces aqua calida lau
mundis. vngues. et vlcera. per totum dedigesima in cella
reclusa panem non gustauit nisi dnico die. sed cum herbas
et oleum de malvis. sine olei gutta. sine sale composita.
Verum aque toto iemmo nec dno seyrajs sumens. Tamen
cum laborabat in fauabi deficiens / vix psalmum dicere posset.
Tiliao ingiu vrens. tormentis sorcidis calidamenta cau
tersit et cinyti. monasterij lecta vel angulos. et quicquid
fetidum pugens. ligna lecthis humidum ad ignem pajadi
Aquam de puteo tragit. oleum et legumina lauit. cocinam
purgare non fastidit. Quadam die arculos fetidos diebus
quadragesime collo vel lectulis imuyrit. tyes cathenas et
corpus eius alligauit. De cetero vel ac illius in tri lans
non recedebat. ut cum sepe monachum trisentem vocaret.
non illam proprio nomine allectiuo dicens
jet. Hec milies fecit. Nunquam mendicam ab ac eius pro
cessit. detrahentem pacient non audiuit. pro pdquentibus
semp orauit. et orare docuit. Nunqm aliam imposuit.
quod tpa penus non fecit. Mulier quedam a demono vex
ata. cum ad eam vix adduceret. impulit adversitio ut
ac cum vinace paumento pstrauerset. Et in ipsam deterius
et quasi pressuris flatu ventis egressit. Cum eiu stolt
quem sed filiaudit perdejet in cameja. vehemens imus an
tequi filium instraret. mortuus pepedit in morsu. Ac
hoc lauri ad suam cellam transportata jedit defiente
fit tota fonis aqua. Orante vero sed vigine. lauatus
sicuti jeuuit. Non multo post socorem quandam de
functam. eius precib resuscitauit ad vitam. Vitis q
busdam in magi pictentibus. cum sed virginis dinyfiu
implorassent. subito columbi aduenit. que natiem ar
cuens cum pprius aduolajet. vt quidam de aiuis eius

penuas abstulit. quas maji timegens. tempestate ces-
sante. tranquillitas secuta est. Mulier quedam diu
tenejatio. in ecclesia jegine post eius decessum sedere
presumpsit. Que statim vindicta dei passa est. et debatur.
vt videbant omes finiui de ea in alteri procedere. Post
tedium ad pdes mulieris. ignem sed compescunt. et mulier
cospes in domum suam jedit. Mouent autem aiui
dni quingentesimi. quadragesimi sedi. Eodem die
tome / beati ypolti miis. Quere vitam eius in principio
folij precedentis. que ibi ex vitas sanctorum male scribet. et
hic debet poni. Eodem eadem die forosilde. natalis
sed cassiani. qui cum docere idola noluisset / vocatus
pueris quibus docendo exosus fuejat. Datus est facinus
eum puniendi. Quor quanto infinitior ejat minus
tanto gutturem maiorem penam dilati mere facebat.

Cap. xiij. Eusebius xiij. kal. Septembr. De eod presbitero / vrbis ro-
Eusebio presbitero.

Eusebius presbiter vrbis romane. cepit ipm libejum de clandestine hejetaum
multisq per eius doctrinam coidiem libery
pape vitabant. ipsum congregatum confortabat in dno.
Denecq a constantino augusto cum ipo liberio diuerso
Tu solus ypiatus es in vrbe roma. Cui respondit.
Qe in dno confidimus / quia inuenem ypo fideles. quia
benedictiones ejeuimus. quam a beato illo suscepimus.
Et dic liberius. Nonne nili fingum vrabi. Et ille di
pseuerasses nique in fide. quam in pseudicone primo esse
visus fuejas / fidelis fuisses. Ut res ipa te doceat et de
clarat. Constantius. Quis est nid fidem et fidem.
Cui jespondit. Nos patres integre fidem tenemus. vos
autem diabolo tenet insania. qui et cupfidinis nimia
felicem epm primum sacerdotem ab omnibus declaratum
exilio dejectis. et ypiatus insuyane ejectis presbiteris
et diaconibus necem infeyp precipistis. Tunc iratus constan
tius suis vgatu liberij iussit eusebium presbiterum in qua
dam cubiculo domus sue quos humile ejat. in afflictione
penum quatuor. et ibi mensibus multis in oratione con
stantes pseuerans. post mensis septem dormiuit in dno.
Cui corpus collegunt gregorius. et oesius presbiteri
et pazentes eius. et sepelierunt in cripta. iuxta corp
sed sixti. vbi et titulum eius posuerunt. Eusebio bon me.
Hoc audito constantius in eadem cripta primum iussit
precepit gregorium. nocte occulte pro constantio augustum.
et emisso apud sepelierunt eum. iuxta corpus sed eusebij
presbiteri. Ab eodem enim die in plateis et in vias. et in
ecclesiis multi iucundabant. psequente ypiatos constantio
cum liberio papa. Floruit ajas annis dni trecen
tesimi. sexagesimi quarti. Eodem die vigilia as
sumpcois dauere maje dignus.

Cap. xiiij. kal. Septembr. De assumpcione beate marie.

Assumpcio sed nulne virginis quidam conscens in
quidam libello. qui iohanni euangelisse at
cribit edocet. Apostolis namq ob pdicationis
stadium mundi diuisas gubernantibus regiones. virgo beata in
domo iuxta montem syon posita diu remansisse. omnis
q loci filij sui. scilet locum baptismi. semmij. passionis.
sepulture. resurrectionis. ascensionis. quo deuenit. deuocte
sedula visitabat. Et secundum plerat epiphanii. virginem qui
et annis post ascensionem filij sui superuixit. Fecit ergo
sed beata. virgo quido ypm concepit. erat annor xiiij. et
in quinodecim ipm peperit. et mansit cum eo. xxxiij. annis.
Et secundum hoc quando obiit. erat annor lxxvij. annor.
Alij autem dicunt. sed xij. annis filio superuixit. et
sexagenaria sit assumpta. cum apostoli totidem annis pdi
cauerunt in iudea. et ajas pazes istas. sicut ecclasticor
tradit historia. Scriptuje autem quedam assejunt sed sedo

anno post ascensionem dni ipam a corpore migrasse. et
eodem anno resurgere atque in celum corporaliter assumpta
fuisse. Hoc autem solum hic videri potest a veritate
dissonum. Qm apli tamen a dispersi fuerant post ascensionem
dni. cum eusebius in ecclesiastica historia dicat eos longe
post fuisse dispersos. scilicet minorem septuaginta. que
facta est p xnos. Tres forte primo dispersi sunt per loca
vicina. et ad extremum venerunt ad regiones longinquas.
Nam qm longe ante septuaginta dispersi sunt. liquet eos
ex hoc qm paulus post tres annos a conversione sua. ve-
nens thesolimam nemine aplorum nisi petrum. et iacobum
fratrem domini. Et erat eadem in diebus illis elizabeth. Qm
cum decimus mensis sibi appareret. vir quidam
ei dixit. Dna mea placeat benignitati tue. ut de hoc
nos certificare dignis. verum solo dni in celum assump-
ta sis. an eadem cum eisque. Et dixit. Quod inquis
non dum scire potes. futurum tu est ut p te veniebat.
Ego itaque dic elizabeth toto illo anno. michi de hoc vis
ab angelo qui michi familiaris erat. vel ab ipsa cum se in
presentiarum amplius interrogare audebam. Exoluto autem
anno. cum adesset festinitas assumptionis. ejam languens
extremum diem multorum. Et ecce in hoc valde venerunt
sepulcrum multo lumine circumfusum. et quasi speciem
mulieris. circumstante angelorum ministerium. Et post
pusillum ejecta de sepulcro. parvuli cum illa ministerium
astantium. elevata est in sublime. et in celum ejecta.
Post modicum vero temporis qui hec vidi. progressa est
dna mea ad ostium limitis in quo ejecta. et stans osti-
ari in statim etiam. In eadem hora assistebat michi an-
gelus dni. et quesivi ab eo que esset visio quam vi-
deram. Qui ait. ostensum michi esse hac visione
quoniam tam cito que dni ipsa mea in celum est assump-
ta. Post hec iterum ab ea consistitata sum. quomodo die a
dormitione eius accedere jesus ad corporalis. Et de hoc
jursum me bernardo certificatus dicens. Eo die quo
nunc celebratur eius assumpcio. de hac luce migravit
et nono kalendas jesus exivit octobris. Expletis autem diebus
annis. rursum dna mea in apparuit. Dumque mecum
confoveret omnes primos. interrogavi eam quanto
tempore post ascensionem dni vixerit ipse jesus. —
Ambo vobis meis placide ridet. et supervixisse annis
integris. et tot diebus quot fuit a festinitate ascensi-
onis dni. usque ad diem assumpcionis eius. Quadam
autem die annunciationis dni eam iterum in dna mea
apparuit. dicens eam et hec certificari ab eo. cui etatis
fuerat. quido annunciante angelo. verbum dei concepit.
Hinc quoque mihi interrogacio jesu respondere dignata est —
Quindecim inquit annos tunc habui. atque in superi-
ori tempore quantum est a mea commemoracione mee na-
tivitatis. usque festum dni annunciationis. Ro-
gavi autem quidam eum in filii desiderii cor vigilans —
vehementer accendit. estuans animi commotio. et in
cytharam lacrimarum abundanciam excitat. Quinque
ad tempus subtiam filii equanimiter non ferret. sub-
tiam solacia. angelis cum multo lumine eadem afuit.
et jerusalem repete matrem dni salutavit. Ave inquit
maria. benedicta suscipiens benedicciones illius qui ma-
dium salutem iacob. Ecce autem jam pridem pacem de pa-
radiso. ad te dna atque. quem ante fecerunt parte re-
tribuis cum de recta de corpore assumpsis. Nam —
filius tuus te matrem resumpsam expectat. Cui
maria respondit. Si inveni gratiam in oculis tuis. ob-
secro ut nomen tuum michi jenuatare dignetis. Sed et
hoc peto instanciis. ut filii et fides mei apli. ad me
pariter congregentur. ut eos antequam moriar corporaliter
oculis videam. et ab eis sepelir valeam. et ipsum presentis
spiritu deo tradam. Hoc itaque peto et obsecro. ut dna mea
de corpore exiens. nullum spiritum videat. nullaque
unchi cathane potestas occurrat. Cui angelus. Cur dna
seve desideris nomen meum quod admirabile est et magnum
Ecce autem ad te omnes hodie congregabuntur apli. qui
nobiles tibi exhibebunt exequias funeris. et in eorum con-
spectu spm exalabis. Nam qui olim de nubes phecum-
in babilone in crine attulit subito. ipse pariter ad te
aplos adducet potente in momento. maligno autem spm
videre cum metuis. cum caput eorum omnium contriti. et
spoliatus ipsum sue potestatis impio. fiat tamen voluntas
tua ut ipsum non videas. Hiis dictis angelus cum multo
celos conscendit. Palma autem illi minima claritate re-
splendebat. et erat quidem vyse vigilanti consimilis.
et folia eius ut matutina stella fulgebat. Factum est
autem dum iohes in ephesi predicaret. celum repente into-
nuit. et nubes circumdata ipsum suscepit. et raptum autem na-
ve ignaram collocavit. Pedicensque ostium aperuit inclusis
et jerusalem vyse vigilem salutavit. Quem fedy maria
conspicens pedem obstupuit. et pre gaudio lacrimas
continere nequivit. Dixitque. filii iohes memor esto verborum
tuorum quibus me in matrem tibi. et te michi in filium
commendasti. Ecce a dno evocata. debitum humane conditi-
onis exsolvo. et corpus meum tibi cuja solitam commendo.
Audivi enim eum nudeos misse consilium dicentes. Expectemus
cui fides quousque illa que ihu poenitent subeat mortem.
et corpus eius continuo rapiemus. ac mecum ignibus
comburamus. Tu igitur hanc palmam defersi ferentes ante
feretrum. cum corpus meum deveneris ad sepulcrum. Dixit
ei iohes. Certum hic erit omnes apli. fides mea. ut decentes
tibi parare possemus exequias. ac solvere laudes dignas. —
Hoc illo dicente. omnes apli de locis in quibus predicabant a
nubibus rapiuntur. et ante januam ostii collocantur. Cum vero
tres de ibidem congregatos. mirabantur dicentes. Que nam
causa est. propter quam nos hic omnes insimul sunt congregati
iohes igitur ad eos exit. et dum de corpore recessisset pre-
dixit. Et addidit dicens. Credere fides me cum obiecter. abs
cum deflorari. ne hoc videns pietas contribuere. et dicto Ecce
ipsum quorum timent mortem. qui tamen aliis predicant jesus
recedens. Quomodo paulus apli discipulus. in libro de dnis
verbis hoc eadem asserit. aplos esse in domum quemque conve-
nisse. et de similibus interfuisse. Cum autem beata ma-
ria. omnes aplos congregatos vidisset. dum benedixit et
in medio eorum adventum stupidus. et lacrimis consedit. Ipsa
vero horam mortis vidant. ihe adventum cum angelorum ordinibus
patriarcharum. martyrum agminibus. confessorum acie. virginum
que choris. et ante thorum virginum aceis ordinatis. et dulcia
canticia frequentantes. Ihe autem prior inchoavit et dixit
Veni electa mea. et ponam te in thronum meum. quia con-
cupivit rex speciem tuam. Et ipsa. poscebam cor meum dne pacem
tuam cor meum. Tunc omnes qui cum ibi venerant. uno
nanimi dicentes. Hic est que nesciuit thorum in secreto. Rebu-
fortitudinem in refecit aliquid sibi. Ipsa autem de cemeteria
cecinit dicens. Beatam me dicent omnes generationes. Quia
fecit in magna me. Tunc cantor cantorum omnibus thorum
exclusis. Veni de libano sponsa. veni de libano. veni
coronaberis. Et ipsa. Ecce venio. quia in capite libri scri-
ptum est de me ut facerem voluntatem tuam deus. quia
exultavit spiritus meus in te deo. salutari meo. Cuique matre
alia de corpore egredit. et in celestis filii adhibitum. sunt
tam a odore aeterna exhalaret. qm a corrupcio exhaurerent
aliena. Dixitque aplis dns. Corpus virginis matris T
valdem ioseph defere. et in monumento novo quod
ibidem invenietis. illud recondite. et me ibidem tertio

donec ad eos redeam expectate. Post eam apli clamabant
dicentes. O virgo prudentissima quo progredis. esto memor
nostri dilecte. Ires autem virgines que ibidem erant. cum
corpus eius lauandi gratia expoliasset. tantam gratiam corpus
claritate resplendens. vt tangi quidem ab hominibus posset.
videri autem non posset. Tamdiu autem hoc ibidem re-
splendent. donec corpus a virginibus totum finit. Apli au-
tem corpus eius sedentes exprimunt. et sup feretrum posu-
erunt. Dixit ihesus petro. Hanc palmam date feretri petro
portabis. quia filius te nobis preeruit. et quia omni pastorem
et principem ordinauit. Cui petrus. Hanc pacis portabo
te comitante. quia virgo a filio es electus. et signum est vt pal-
mam virginis virgo ferat. Tu nisi sup corpus dni te
commendere nequisti. et ergo apli et qui prius ordo fuerat
portasti. Et iustum vt qui a filio receptis prius munera
impendas virgini prius honoris. Tu igitur portare debes
hanc palmam. ego vero cum feretro potentio sed corpus Ele-
uantes tecum petrus et paulus feretrum. petrus incepit al-
tare et dixit. Exiit iste de egypto alleluia. Cetera ante apli
turba sublime prosequitur. Dis autem feretrum et aplos in
de preeunt. tota ciuitas non cessabant. sed tam cum voce an-
siebant. Affuerunt et angeli cum aplis concinentes. et ha
rorum omnem inde suauitatis repletes. Ayrantur ocu
ad tam dulcem melodiam. de cunctis velocius exeunt
et quid nam hoc sit diligenter constituunt. Et cum audisset
corpus matre ibidem defuncta omnes ad aprta concurrunt
et se mutuo hortabant dicentes. Venite comites discipu-
los occidamus. et corpus illius quos seductorem portant
igni combiramus. Princeps autem sacerdotum hoc videns
obstupuit. et ira repletus ait. Ecce tabernaculum illius
qui nos et genus nostrum conturbauit. quidem gratiam minor
accepit. Et hec dicens. manum ad lectum misit. volens
illum euertere. et ad terram deicere. Tunc manus eius
cubito tenus aruerunt. et lectulo adhesuerunt. ita vt ad
lectulum manus perdurent. et minus quadam vexatus. lu-
mentabiliter ululauit. Fugiunt autem populi ab ange-
lis qui erant in medio cum magno strepitu. Princeps
autem sacerdotum clamabat dicens. Oro te in hac tri-
bulatione me non despicias. sed per me obsecro ad dum
precis funeris. memor enim esse debes. quantis aliquando te
afflixerim aerumnis hostiaque exercitando. Cui petrus.
In obsequiis dei nos inter nos sumus. et angelorum tue mo-
lestiae non valemus. Sed iuxta dum illum ihesum
et in hanc que ipsum portauit egredietis. exercitus dni conti-
nuo sanitatem officio poteris. Qui respondit. Credo dum
ihesum. verum esse filium dei. et hanc sacratissimam matrem
eius. Gratanter a feretro manus eius solute sunt. sed tu
in brachiis eius adhuc et aridatis remansisti. et dolore
nimis non pertulerat. Dixitque ei petrus. Osculare lectum
et dic. Credo in deum ihesu xpm. quem ista in vero pe-
tamus. et post patrem virgo peperisti. Quod cum fecisset.
continuo prisque restitutus est sanitati. Dixit ei petrus.
Accipe hanc palmam de manu fidei nostri iesus. et pones ea
sup ipsum eyceatum. et quicquid crescere noluerit. videat
non poterit in eternum. Palmam autem portantes apli
in monumento posuerunt. et mox illis vt dnus iusserat
consederunt. Secreta autem die genitus ihesu. cum ministeri
dnc angelorum quos salutantes dicens. Pax vobis. Qui res-
ponderunt. Gloria tibi deus. qui facis mirabilia magna
solus. Et dixit aplis deus. Quid gaudet et honoris vobis
videtur. vt nec nunc conferam gentiles. Et illi. Iustum
videtur dne sequis tuis. vt sicut tu deuicta morte regnas
in celo. sic tue resurrectionis matris corpusculum. et a dextris
tuis collocas in celum. Quo audiente. michael archangelus
continuo affuit. et matre dilectam coram dno presentauit

Tunc exaltatur locutus est dicens. Quia gre pyrina mea. co-
lumba mea. tabernaculum gloriae. vas mundum vite. templum celestis
vt sicut per corporis habem non desiuisti quomodo. sic in sepul-
cro solutione corporis minime passus. Gratum per illud ad
matre accessit corpusculum. et de tumulo pdit gloriosum.
Occurrit ad obviandum assumptae thalamum. concomitante sed
ministerium angelorum. Thomas autem cum abesset. et vesti-
ens cedere recusasset. subito zonam qua corpus eius pcinc-
tum fuerat. ab aere accepit illesam. vt vel sic intelligeret
corporalem fuisse assumptam. Desinentes quinque dicunt ad con-
laudem fidelis in tumulo remansisse. Gloriosa virgo assumpta
assumpta et gaudent est incorruptae. letitiae. honorabilis. et
excellentior. Assumpta est enim integre in illa et corpore. sicut
pie credit ecclia. Quos quidem multi non solum assequun-
tur sed eadem hoc probare egris iacentibus volunt. Sequuntur enim
iacet est Quin ecce corpora dei prosit ac venerabilia recedent.
et honore tam magnifico sublimantur. vt et ipsis deputetur dens
coeli vestitum consignis. et ad ipsa mundus pertrahit vnusquisque.
Si ergo magis corpus sup ipsum esse dicit. cum nec remoti.
frequentes visitatione fideles. nec eadem loci deputet honore
ris. unusquisque videretur ypse honorem matris corporis contemp-
sisse. cum tamen sup tegat alios eadem corpora sic hono-
ter. Ceterum eadem dicit qui xpm. Laudibus decorabis
matrem celos ascendit. Quos vero dicit de corporali matre eligere
cellis pocius pie dubitare qui aliquid temere diffinire in
sequentibus credendum esse ac probat. Si non desinunt qui credun-
tur his qui cum xpo suspexerunt. pertinaciam iesu xpi esse
completam. ac nominis accessit cristoferi virginis iosem
in glorificata atque gaudere cum xpo. nec nos de beata maria
hoc fecit abuntur. Augustinus autem non solum hoc affir-
mat. sed eadem ipse iacentibus hoc probat. Et prius quidem
ergo xpi et virginis virtutes. Aut enim sic. potuerit ita et
finis humane est. epbeum conditionis. a quo epbeo. et ibe.
alienus sit. natue naturae excepit. quam ibe de ea assumpsisse
probat. Ipsa vero est corporis eius dignitas. unde et aut Dionisii
dei. thalamum sui coeli. tabernaculum. dignum est ibi esse. vbi ipse
est. Tam pagium thesaurum dignum est celo gaudii qui tenet.
Tertia est virginalis caro pcem integritatis. Aut enim sic.
Certe matris letitia incorruptibili corpore et ita in xpo pro filio
per pueri filium. Nec sicut debet corruptio esse quam unius
decus est filium. pacientio integritatis corruptio. vt sit sup
incorruptae. quam natura pfundit gaudet. Sit integra virgo. quae
cum integrum pfectum et genuit virginem. Sit cum illo. quem in
uno gessit vero. sit apud illum illa. quae genuit. fouit et aluit
illum. magis de genitrix. dei minus filiatrix. et genitrix. De
quibus enim ne abe non dicto. aliis sicut non pfuimus. Ad
hoc fiat qd ille egregius versificator ait. Dilige ad cedere.
virgo pueri. virgula iesse. Non sine corpore. ad sine repore
vestit ad esse. Sed certum. hoc virgine beatam celestis
assumpserunt. sentio. angeli gaudentes. archangeli nubilantes.
throni exultantes. dominationes psallentes. principatus admoni-
tantes. potestates exhortantes. cherubyn et seraphyn vnpan-
tantes. et ad summe supne maiestatis tribunal dicentes.
Ceteris honorabilis. quia vir ibe et totius mundi celestis
cyclitis eadem obuiam venit. Quia eo excellentior. et ipsi
ad thronum celestis intentionis mate et virgo pasitis. atque
in iesu solio sublimatis post ypm gloriosa iesedit. Ad
honorem gloriae virginis matre. et fidelium edificationem hoc in
loco. nativitates. sine matrimonio. eiusdem genitrices dei. mis-
tere signum dixi. Quidam alias virginum matre sanctorum
cum solemnem quinque virginum xpi. cum quotidie per hoc ibi.
quasi consolatur studium. dicens. Gaude dei genitrix virgo
immaculata. gaude que ab angelo gaudium suscepisti. gaude
quia genuisti eterni luminis claritatem. gaude mater. gaude
sed dei genitrix virgo. tu solus virgo immaculata. re laudat

omnis famosa genitrix lacus. Os pro nobis quia pia mediatrix. Hic cum nimis dolore correptus. ad extremum venisset. patrono perturbari cepit. Cui virgo matrix apparens dixit. Cur fili tanto timore trepidas. qui tociens in gaudium mi gasti. Gaude ergo tu. et ut certaliter gaudeas. veni mecum.

Miles quidam potens valde. et dives. dum omnia bona quia ministrari liberalitate dispergere. ad tantum devenit inopiam. ut qui consueverat magna tribuere. iam maxime minimis indigere. Habebat autem quidam civem pauperissimum. et beate marie valde devotum. Appropiante autem quadam solemnitate. in qua potens miles more divitum consueverat largiri. cum iam quid tribuere. nō haberet. minima confusione et verecundia nimis. quousque presumere visisset festinitatis. Desperatum locum mereris animi cepit. et ut fortune incommoda plangere. et verecundiam contrahere. Et ecce subito quidam equus valde habilis. habili licem habens desseden. ad eum accessit. Cui desseder eum alloquitur. et causam tante tristicie instituit. Cum eum audiret. ne ubi contigisset p ordinem enarrasset. ille ait. Si michi in modico obtempere voluerit. magis qui ante gaudia. et divicias abundabis. Oportet ille pauper tenebatur. de quo quid fuisset. libenter faciens summopere ipse impleat quod promittit. Et ille. Ecce in domum tuam. in tali loco requires. et ibidem vas auri et argenti posuerit. vos lapides pretiosos invenies. michi autem hoc facies. ut tali die ego jem tuam hinc ad me adducas. Cum tali promissione miles domum venerit. et in loco de quo ubi dixerat quaerens. ad reperit que pdixit. hoc enim palatia. largae domi. pedum funtos. compajat equos. Appropiante ergo die statuti. cum vyce sua ad locum pgere cepit. Et cum in ecclesia quadam intenisset. illa de equo desterdens. ecclesiam intrant. et beate marie devote de commendant. et subito obdormiunt. Et ecce ergo gloriosa praedē matrone. hinc et quasi ut de altari prosilit. et facies eius equi considerat. Cum autem ad locum statutum venisset. ecce princeps tenebrae cum impetu nimio venebat. et ad locum festinabat. Et cum appropinquasset. statim ille inspiciunt. et tremens ac pavens. accedere non pstimpsit. sed milit dixit. Infidelissime homo cur michi talia illusisti. et p tantus bonis michi talia contulisti. Ego enim tibi dixim. ut ad me adduces tuam conjugem. et tu ad dixisti. Dii genitricem volebam ego tuam. et adduxisti in marian. Nam ei ergo tua ministra in inferne nurias. de ea volebam exprere vlocem. Et tu ad me iam adduxisti. ut me torquear. et ad inferni mittar. Audiens hoc vir vehemente stupebat. et pre timore et admiratione verba loqui non potebat. Beata autem maria dixit. Quia verumtamen hoc spiritus. Denote mee nocere pstimpsisti. non hoc tibi impune erit. Et nunc te hac pedere sententia. ut in iferni desendas. et aliam me cum denuo innocenti de ceto nocere non presumas. Ille autem cum multo timore recessit. et que de equo exiens. ad eius pedes de pstitutus. Quem virgo interpatus ad suam ecclesiam. que adhuc in ecclesia dormiunt. iubet vedere. et omnes dumonas denonis abire. Festinans gl ecclesiam exeruntur. et que accederant enarrant. Demonis dumonas abiecit. in lacus ignis demonissime punivit. et multas postmodum ipsa lazarete virgine dumonas recepit.

In urbe toletana. cui archiepiscopus in die Assumptionis beate marie missam solemnia agere. et a pplo preces dno denote funderent. inter ipsius missae sequentia. quedam vox quasi de celo elapsa est in hunc modum. Heu heu qui sum calamitas. qui matri filii mei. calatoris mundi. calumfere amas. a quando signati gens omnia manet. et regnat mesta gens insania. que filium meum crucem lumen. et calicem fideli iam sero

commiste. et aquas simplicio mortificatione coniat. Heu cum intenacie cedula pdis pecisset. cui consilio decernum est. ut ad domos redeo eiusdem comitatus pgerent. et quos cynguali voce conquestum est. predente et collate pjeret. Omnibus vero domos abeunt pseuentibus. inventa est quedam imago cerea. quam quasi cuentem. ad ypiane fidei. et confessionis dedens. opuris. colaphis. et morte quas desiderabant punere. Hac inventa ypiam dolum et p fidiam redeo dolierunt. tpos q mox nec redejunt.

In urbe bizantina. fuit quidam. qui nos sui fama volens extendere. largas quas habet opes. largos in stipens. cepit expendere. Cumque largiendis desunt. et opibus pens. supro ad amicas mutuo. eadem illis expendit. Et cum iam nec amici. nec etiam ypiam. a quo mutuaret. invenire possit. ordinem quendam adipi. obnixe rogans. ut et mutuo aliquid dyer. Qui cum vadum omnino petere. Ille penitus non dejet. quid et vadere. quia inquit vadum invenire nequeo. velles ne pro vadio accipe dum meum ibm ypm. quem colo. Ille ait. Ibm ypm. deum esse non credo. sed p solem mistum. et ypletum esse non dubito. Sume michi p vadio a deberis. indubitanter accipio. Et ille. Ipm inquit quia tibi pstentem date nequeo. p vinagnis enim vadum pro me et fideiussorem tribuo. Qui a te constituum non precedo. omnis tuus in postrum fidam. et michi dummis tamen tuam tibi pecunia post diuum reddam. Ille respondit. fiat ut dicis. Quibus igitur pejet. ambo q iam commententes ad ecclesiam beate marie astiterunt omnis vinagnum. vinagnem filii sui in gremio suo tenent. vinagnis ergo ipius vinagnis ypiamus tenens. et ipsum pejet intro tenendum tradens. vadum p pecunia dedit. Quis plura. ypianus accepta pecunia. iniuem pajet. mere multiplicia ordat. per equoca fest. et ipsi ad bizantinas nacies longe a bizantia effect. Vendens idemonis suis. dirat nomis. naves multiplicat. et pegnus michi omittat.

Dum q p singulos dies pecunie redditae inventoni elicit. et iam non nisi unus dies supet. jepente et immeritem venit. Si dies redditae pecunie tam pre fiajet. cum locus eiusdem redditae. longe valde distinet. Tunc omnipote pausis tempe collabit. et cyanimis fere pro eo quos accederat tredit. Conciaj nūt fatuus. contristatus animum. causas solens requirunt. responsi nullum accipiunt. Tandem ad se reversus ait. Quid mirum medicus. nomine dum tum. ibm ypm p te fideiussorem dedisti. Ipm ego pecuniam trade. et p eum credito tuo jesumat. qui velit omitte. Consestim g. carum fieri fecit. pecuniam tredo debitam iusto pondere appensam medisit. magi et ei qui mare fecit gubernatori consisti. mirum dei. dies dominicae. nihil impossibile fo. sub qua nocte. p multa equorum sint ea equum bizantine illabit tebi. et inter eius tempestates inter vinas astitit domum. De qua calle domo mane manapum forte egressum. ubi vinas equum conspexit. manum tangere temptat. dies eius manum equum se subjacere cristum est. Quo arripito. ubens exiens. conspectu deimum pressa manu apprehit. et eum deliti in domum aperiunt. et quantum pecunia lecto sito suppostum. post aliquantulum temporis. audiens gl ypianus ille cet jegressus. et pegnus undique ad mosi multiplicatus. more impatiens ad eum accessit. Et permissis gratulationis aliquibus verbis imperando sic intulit. O. venerabis ypiam. Et ille. Cur ait ista psequeris. Quia inquit ille. pecuniam a me accepisti. et eam die statuto michi non reddisti. Et ille. Quid inquit quod michi prestitus. tibi reddi. Quis ait. Ego testes multos prestite pecunie. tu ergo mihi jedde. Et ille. Ipm inquit habeo testem. quem et fideiussorem. mecum ego dem.

et eius ipse testimonium dicit. Ambo igitur ecclesiam pariter adeunt. et imagini salvatoris cum unitis assistunt. Tunc xpianus ait. Dne ihu christe dei et hominis verus es filius. testimonium phibe veritati. verum si hinc video jesu videbitur quicquid prescribe michi. Tunc audientibus omnibus. vnigo jesu christe. Testimoniu phibeo tibi qd dic construxisti oime pstitutum ei jesu dedisti. Hys indicijs qd equum quo peccata causa finejat. Quib facto ipius iacet. Judicis insons obstupuit. signa cognouit. et horruit. et relicto iudaismo. fidei xpiane cum omni domo sua collata subiunxit.

Q. Alexius quidam cupiens corpa. sedo domus. matris sui amarem. jejuniam. et inopiam sic diu vivit. vt qdocunq ecclesiam ingressus. vel p ecclesiam ei contingeret visitus illa sed solacio. illa subiuge posset obtinio. quin id omni devocone. et humilitate genuflexo. illa angelica salutacone cum honoraret dicens. Ave mria gracia. et de Jhu christum genuflexo. Beatus venter qui te portauit. et beata vbera que te lactauerunt dnm et saluatorem mundi. Hic aliquido molestia corporis tactus. despatus est. Tantumq; dolor invasit. vt lingua. et labia sua dentibus comederet. ut pin de membris suis facinus se punitet. Cum iam lingua et labia penitus consumpta vehemenia sua in aliis membris tenet. incaperq; horrendus aspectu. sensibus corporis eximpitus. vsu mixta. ventris sm capitis psuam consiste. pulchra facie. et venerdo aspectu. Quantum dat intelligi. angelus eius ait. Hic egroti sm eximpitus deplorans. in hunc modu lamentari videbat. Quis est dna mea. fons pietatis ecce est gtia saluatoris. ecce est lingua in beatificacone ventris. et vbera e patris tui. longo vsu. et arsenti affect sic affiecata. vt pene nichil aliud contigisset in ecclia dei. Dna dna si in dies tuis. quis aderit filius. Non sic dna non sic. ad nichilu denemet spes hominu. si in te incipiunt non inuenire vestigiu. Hec cu ille in angustiis tui egri declamaret. et in eius tui oculis deplorarer. apparuit vtq; mater dni. et quasi satisfaciens de negtia in domu sua. ad lectulum egri prius accedit. et tacta q; vbera. visa est primus immittere in os egri et de lactis sui zoce infuso. subito lingue integritatem. et labiis antiqui decorem. et in toto eius corpore pristina restituiunt sanitatem. Pedatus q; sensibus. continuo surgens sanus. et incolumis. et fecum ejus de omnibus eadem si lingua taceret. repentinus vice. et mox unicuique omnibus cepit pdicare. Et eum de et qua dei certuo manifestus. de cetro quidam dicit jeligiosum.

Q. Fuit quedam abbatissa. strenue jegimmis animam eyeqiens. et opibus zelo. subiectam sibi congregacoem. ad sacrorum ordinis cultodiam. pio jugore constringens. Cuq; bonoq; pfectus prauus animus lucris ingerit penas. Cepiunt ei monialis p bonis mala rependere. et p impensa misericordia cum jegimmis obnoxi studis exercere. Cociantq; de finoci. cauq; insidiatoris antiqui semp infesta malignitas. statim supplantata fraudibus illa pia mater. at capitefo suo incesti crimen incipit. et concepit. nec tu desinit vestigi jugore subiectam sibi gregem ad obsequiadam ordinis coartare. et minides vagandi licencias singulis denegare. Instante autem tempore partus. tum p incessum qui p abium. a monialibus minicedi sagacione impregnata deprehendit. Pes q; omnibus jeldem in notitiam omni pdiit. omnes q; de in eam causam accusacoms inuenisse cynitant. quam suis voluptatibus adiecisam videbat. Certidine tuce accusatrices quinque deprehensi. ejo loci. Quinimebat illa nesciente potestas adiecimis. et ipa onere filio quos studiose celebrabat. iam gravis sibimet quid ageret ignorabat. Erat ei pernata capella. ubi quotidiano ysu colebat horas beate virginis. vsiaori quo potuit affectu decantare. Hanc ingrediens laudes cotidie devotissime psolvit. effundens horis toto corde et corpore se in oacone pstrenens. precabi lacrimosis. de profundis clamans. pissima dei genitricem matrem obnixius eyorabat. cuius inclinem. et jeatus sm venium optinere. et horrenda opprobria. timentes sibi confusiones euadere. Inter hec subitaneo depressa somno. in silencio omnitatis clamoribus obdormiunt. Cum dormiens. pia virgo. duobus comitantibus angelis apparuit. et mestam clement alloquens ait. Audisti oacoem tuam. nomine tibi a filio meo dulcissimo impetrasse. et peti veniam et a confusione quam times liberacoem plenissima. Tuo duobus astantibus angelis. precepit eam prolis onere quo gravabat eyonerare. et cuidam heremite in vicino posito deferre. Cum et mandant eius cunum. p septem annos gerere. Et factum est ita. Denique abbatissa angelicam onus quo prius quatiebat onere. carere se sensit. et de ac liberatia sue incessabiles gras egit. Interim tunicati antistes veniens capitulum intrant. abbissam vocari fecit. Que ingressa in loco sibi solito. presuli consedere festinant. Quam accedentem antistes opprobrio aggredit. et nimiis fatigatam acius eyere compellit. Diuq; clam qui suuigatum crimen explorent post eam mittit. Qui accedentes et antecedentes. missi q; in ea signu vel pregnantis deprehendentes. innocentiam eius pstulantur. Ceu illos ipo peccata corruptos existimatis. p genetrici dei veritatem curiosius explorent. Sullimq; in ea crimis obiecti signu inuenens. ad pedes eis cecidit. veniam q; de illatis iniuriis exposcit. Omnibusq; que ei crimen adiecerant. vehemenie yatus. precepit vt de monasterio acius exiserit. Abbatissa vero licet eas insinuo dio. tamen vera diuisse pertendens. ad honorem liberatrius sue instituit patri quod fecerat ego venerabile. et eminentiores sicis adiecisse patri pinitere. Stratq; eciam eo. de humilio pstrerunt. et q; omne dei ocine paruit. anxiat ille. et denuo in mensa gtioso gemitus sue pietate benedicens. suos ex clas ad heremitam p causa pii solacius inquirendi transmittit. Qui euntes eodem sui puerum ea de natum. et a diuis minentibus ad heremita paulo ante delatum. et ex parte beate marie sibi ab eis commendatu. Et redeuntes omnia pontifia jeferunt. q leonis pieti vt mat dei precepit. cum vno dei septem annis nutriendu pmisit. Quem post in eu anam suscepitum. ad sias posuit. et religione ac sticia eadem educauit. ipo q; tandem obeunte. in epatu ei successit. et bte genitricis dei marie gtiam vita et verbis magnifice pdicauit.

Q. Fuit quidam romanus imperator. cui precedente dei clemencia. cyrcem genere. et moribus nobilissimis. et pulcritudine decoratum. Venit autem in mentem imperatoris vt peregrere longe latecq; p orbem. visitare loca sancta. et quendam secum suum adolescentem attendens cyi comendans. Digressus est. Adolescens accepius opere imperatoris. in amorem eius vehemenie cyarsit. et tanto quo omnibus vrgebat. ei aperuit. Cumq; ei pluries molestus esset. et illa penitus jenuejet. tandem mutuo cyccato ad eius amplexus se venturam simulate promisit. Interim vero iuxta quidam pazare non distulit. in qua duos adolescentes. et duas puellas ad se inuenit mutuo mutuo cirzare. vt necessaria quecq; illi circum cum funibus trahejent. Determinato autem de quo pattuit et mutuo iuxta illam penitrim consentejent. vt ille quos desiderabat. expleret. gaudens est. Qd illo pedite et instante. pedes sua in domu jeiept. mutuo in iuxta jetento. Post quinq; ante annos. audiens imp-

atoris adventum grauisa est valde. Iussitque nobiles et maiores cleri in occursum eius decum ire. et vicos cum tantis cereis decente. Sed quoque imperatris inconsulte se tulit emisit. vt filium obuius exiret. Qui in occursum illius regnum prouenit. et versa vice cum male tractat. Requisiens eum a fide aut tam afflictus et pallidus. ac cerne deferunt cet. Iudex cum lacrimis. vt fiat hinc pessima uiterq; coniugii tui. Nam cum multis fornicari consuetus. meipsum in scelis depingere decum temptauit. Nullus enim ab impudico eius amplexu prohibitus est. Quos ego fere non potui. sed ab ea recedens in quam tuque me nunc ipse inclusi. Hec audiens imperator. nimio dolore cordis percussus. pene exanimis in terram corruit. et post aliquem quinis hore suspexit. et a suis confortatus equum ascendit. In crastino autem imperatrix ad cum tantum mulio pruenit ad vizum eius. Que cum illum amplecti vellet. percussa ab eo grauiter in facie. confusa cecidit. vocatus q; vnoq; eius imperator ait. Quia non est aum iniquitate cerciandum. ire in aliam prouinciam. et diuere cum ad decollandum. Qui cum ad locum vbi decollandi est. puenisset. ad intrantes eius pulcritudinem. diuerunt ad inuicem. Dis qui interfiat cognoscimus eum. quia non est in mundo pulcior illa. Intentis illis in eum. illa suspiciens in celi voce lacrimabili dei iesu cet. et virginis dei matre efflagitabat auxilium. Nobilis autem heros quidam non longe iter faciens cum comitatu multo audiens clamorem responsare. velocius cursu illuc venerunt. et deinos imperatricem pulcherrimam distrahere videntes. eos concite morti tradiderunt. Requirit mulier que esset. et cur illi talia contigerant. At illa fidere celati. supplicantes et humili voce iogauit. et cum vis eas decum duceret. et ab ea amalitate obsequium. aliis honore prosecutae recepere. Qui petitione eius liberis annuens. illam ad patria deduxit. Quam cum honorifice suspiciens. eunuchum a filium educandum commisit. Parvulo autem illa custepto. maiorem adhibuit diligentiam. qui si ipsa eum genuisset. affligebat lasciuiam. frequentabat ecclesiam. Sed nec ibi malignus spiritus temptare desiit. quam quidem tamen non potuit. Erat quidam miles in curia qui ad amore eius cupiens pingere. blandis sermonibus. de multis promissionibus eam vt sibi coniugio copularet. temptabat. Illa vero aliter se eum dilige respondens amore viri sui. consistere cepit. nubere ei omnino negauit. Qui iterum cepit miser temptare in alio quis mulier que in tanta vilitate eum habebat. pateret et occideret. vel fugiret. Itaque interpestat noctis horam. ducit diabolico vento. vbi illa dormiebat. et infans in eum et sibi comentatus. Gutur q; puerii filii fedis sui cultro per medium secuit. et gladium in manu miseris dormientis velinquens recessit. Cum ergo diuinus ocasi puerii p letum de cuiscere. et latus mulieris inficere. cyrurgi vehementer cypiunt. Et cum de miseram pelamasset. collum pater et mater de filio. surgentes concito de lecto. venerunt ad lumine ad filium. Quem iugulatum videntes. et cultum in manu mulieris. quantus dolor eos inuasserit. et omnem familiam. cry explicari potest. Venit q; scelerratissimi homicidii et fratris fraternus furiosus. volunt occidere tanti sceleris ignitam. Dicens fratri suo. Assuyisti hue meretricem in multis criminibus in alia patria nidicitam inuecta. Iam iam tradit. signum eam facie mors filii tui. At nobilis ille et eius cyor eam mecia prohibentes. manducauerit nactus ad portum pyrum matis. vt eam in alienam iam ducerent. Venit ergo profusi facie lacrimis. et comam decerpens et oculos ad matre et matrem intuitur. Cumque matre p aliud mangassent. considerata eius facie et specie. allocuti sunt ei vt eis assentiret. Resistens autem diuerunt. Dum e duobus eligo. aut nobis consentiet. aut in mari proiecti. Respondit illi se libentius vte fluctus deficere. qui eos libidinosis periculis assentire. Qui mutato consilio in quadam alta rupe. que in mari erat sua prudentia cum reliquiis vite. Ut cum totum iuuenis duxisset in sompnem. Crimo silentio incepto et tristitia semper afflicti. pazum obdormuit. Apparuitque ei sed virgo mirabilis facie. Circumfulsere oculos acie. Dicens ei. Quia multis pro fidem christi coniugi sepulcrum distinuisti adusque ortis amodo temptacio impiaq; a te expelleretur esti. et quis passis es mirque mirque fruebaris. Colligo herbam que est sub capite tuo. et quibustinq; leprosis dabis bibere. in nomine dei sanabuntur. Expaniti et mirabiq. et de visione letificati. cum herbam oracoli herbam collegere. cum omnis dimere non videtur. Et circoficis de mirabiq; sinis expiabens impletur. Hora autem vesci. nauie a deo missi. vtq; facientes in rupem illam. ab eis vocati illuc applicuerunt. et consolates ei. secretam in naui duxerunt ad portum. Egressa autem de naui vestis leprosum mirabilem. attritamq; herbe poci mentum. cum vino dedit ei bibere. et confestim sanatus est. Exiuit fama eius longe late q. et venit ad ciuitate illa in qua erat iuuenis ille leprosus effectus. qui filius in eum eiusdem diue occidebat. Ad hunc multitudo publica ad diuitis. sed nec ab ipso. nec ab illo de familia domus cognitus rogat obuiye a fide ipsius leprosi. vt ei subueniat. et quia quid medicis inde venit recipiat. Illa de subueniue promittere ei de omnibus petis coram ei. et ceptem psonis confessus fidei. Et ille quidem confiteris multis diuitis. sed celabat sceleris quod in ea commisit. Respondit mulier nil ei profuit medicina sua. absque illo quinnali. Tunc iste fratrissimus cuius filium interfecit. Aperi cor tuum. et cognoscit te ab omni peto. et quod adhuc sine male egisti. totum tibi dimittit. Resolutus itaq; in lacrimis. quale egerat manifestauit. Audiens ille nobilis expauit vehemente. Dicens de plus de amissione nobilis mulieris. qui morte filii esse esse. At illa sedit. Ego sum diue. mulier illa que malum pro malo non reddam. sed p bonum p malo retribuam. Festinato itaq; illo cuntati. rogat vt ibi maneret. et quem canaldat in eponsum accepere. Qui hoc non adsensus recessit. et cum illo leprosos non illos. Iordan incognitus periit. ibi q; plurimos a lepra mundauit. Sed et fidem impatoris. vt existente deo. lepra inuasere. grissima est ad mortem. ad quem cursum adiuti. sed a nullo cognitus. omnibus ut et hunc parti omnium quod in eum commisere. confiteri coram papa. et romano senatu fecit. Quo audito impator flens. et pugens faciem. pertisq; pouiens. in seipsum se exclamauit. flebant quasi omnes qui audiebant. et audiebant recordationem impatris egregie. At illa fletus cor non sustinens. cuiato prius mirene. Dixit quia ego sum. Tunc quinti letitia publica iordanis impedienere. Ito est facile dicere. Volunt eum impator quasi a deo resuscitatus in cyrorem accepere. sed illa intra se agens. aliter dixit ad papam. Votum feci in tribulacionibus deo. me mitti vltius cyro coniugere. sed in monachali veste cupiam degere. Requirat ergo illa uiri de manu tua. Si timens ex sui gens hominem. plusquam deum. veste sed non velauis me. Tunc ille moy eam indiuit et induit. Fuit quidem diues eum cyore sua. vetusq; genere nobilis. moribus laudabilis. sola eis proles deerat. cum ad votis cetera cederent prouisa. Commessi ad diuin postulabant filium effusi in misericordiis pauper. concedantes se ad eum consuetudinem sedis dei. Cum videns affiscerem eorum desiderium concepit. et peperit filium. Quo natio. regales adpaiant delice: sonant organa. chori ordinant. Interea dum de eiro filio pater. unius anno duce gratulatur. alitate et caritatis inter aliquitisper suffocata. non ita deinori

ut prius in satoris filium assurgit. vel filium quaerit. Aliquo-
ciens tamen ab se ipsis compungebatur. nec illius aut matris
compunctionem ferebat impunitam. Tandem peperit filius
eum sibi. ut peregrinus factus. ignotus quaerebat. Et fecit ita.
matronae vero libertatem in pauperes exercebat. et filium suum
omni die. aut quo habebat gremio. aut pendebat e collo. Quum
noctu unde vberia mactabat. dum in loco in memoria vel habet
Qui succedentibus infantiae puericia. et puericiae adolescentia.
certam tunc mater cum ab amplexu non avertebat. non ab
osculo repellebat. non certam a latere. Quis puria. carnalis
amor. quia non vigilantur cautele. sed inclinantur corrupte
le. filius p maiorem admittit. conceptus ex fetu. mater mise
ra corde et corpore coangustata. et impellente hinc inde ce
cidie et doloris aestu. prae in desperationem labitur. Ope autem
pene sucta. et aliqui non desistebat a lenimis. oratibus. vigi
liis et eleemosinis. Iudicium vestre ad hoc congruit. venenis et dra
mmice. et p falsum hilaritatem vultus et cordis dissimulat
dolorem. ventum est ad diem patris. et tunc magna celebr
tate convivio eius. Mastro tamen infelix puer. simpetuus
et acri ocissium. de unico finem. Nam fovea tigris. vix bene
natum arripiens suffocat. et suffocatum in una latrine p
iacens. properat sepulturae sampsatur. Et tunc quidem
hominis tam grande praesidium latuit. sed miser princeps
eum in alia expectatum venerit mulierem. cognatum. vt con
tinue trophaeum de ipsa ratione statuerit. volens eam in eam
semper flagellis. quae sibi serviebat in flagitiis. Cumpto
secundis clerici oratione iovium venit. cuiusdam unguentum. pre
tres sublimatur. Interrogatus quis est. clerus inquit dum pocus.
in scripturis. multus in studio. in questionibus solicitus. in se
cretis exercitatus. Et vt prae mee certam habeatis experientiam.
Dicit quis quae gessit. et ego illi manifestabo filium tuum. Au
ditis p omnia causis. certo vestitus iestivis. omnibus gaudia
cebat. et filium iesum. fugam etiam si fuit. aufugisset paula
bat. Ad novam formam conversus tam extra quam intrigene
conveniebant. fatuous diffugebant. aut esse quales fidem
desinebant. Inveta sum sic placens legi. et optimatibus eius.
plebi cui sampsat vestrae. legeque pseudo turbam circumstan
tem sic affectus est. Di vos credulis et attentos possitis illi
aditores. mira loquitur. et quantum vix credibile aliqui
tu. hoc credibile dum. crudele tam. vobis enarraturi. vide sum
est non estis consumpti. est forma fluentis non cernitur. est
furentis pre omnibus detestabile in ea patentia est. mulier. cui
illa quam crassius dicitur. quae in urbis vel plateis et angi
lis. sibi proprium fame titulum arcyr. Scelerissima
est. et omni crudelissima femina. Tam de proprio filio concepti
filii. propis manibus trucidaturi. de ne videret in latrina pueri
Ad hanc vocem omnes consternati. noli inquiunt blasphemare
mundiae sacratum. pietatis templum. multae femine congre
gaverunt virtutem sanctas. sed hoc suggressi est crudelitas.
Hoc est inquit ille. quod dicis. quia difficile credetis mihi.
Secundo examinet. et unum iogus in medis platea pateat. in qua
confessa. vel contumax filii. vivens incendatur. Cum ante ego
ligatus a manibus tergo. medius inter flamas. placuit legi
et satisfaciis eius. et missis circumlibus. misse honoris eam iro
duci. Cum intraret palatium omnes assurgunt. Rex cau
sae eadem ei patere misit. et sibi consedere fecit. Post quae dixit
ad illi. Non te latet nostra fama patris. quem existimatur deus
in militem romane gentis. Quod autem non patri volebamus.
in militus te accusat. et non satis credibilia corde de dicit testimo
Confitere ergo si illius fecisti primi. et da gratiam deo. vel pa
tre a quemque obiecto. Illi autem sic instante respondit. Qui
gratus est causa. et mihi omne consilio dicit facere sapientis. nec
ego tentum fore ceso coram legi et proprio. eius omne consili
patrocinio allegationem mihi exercere. Die accepto tradita p
egressi. non est confisa in hoc. sed toto corde p pietatem confi-

gur ad ypum. Vir autem credibilis vere lucanus. nostri tub
temporis iovinianum iesus ecclesiam. cinus predibus puodiea ad
gremium cordis. torrente lacrimarum calamitatis sue recensur.
historiam. Fluptis ex vestibus. et emissis quibus requiruntur ab
eo retinuit p quosdam malignum penitentiae cuiusdam posse
vulnus precatiras conscientiae. Et ille videns compunctionem
vehementem esse. et totius cup eum pietatis visceribus affli
ens. confisus de dei misericordia veniam. et vere iesu pu
mittere dicens. Animo esto filia. quia maior est di
pietas. quam quemvis iniquitas. Nam et petrus p lacrimas no
testas sui solum veniam. sed et apostolatus obtinuit
dignitatem. Sic magdalena p effusionem lacrimarum
de vase contumeliae meruit effici vas gratie. vestitur vero
ihesu matrum. consulo vt pro omnibus mereas. eamque
assiduis precibus frequentes. Ipsa enim vinea spes humanae
reconsiliationis. ipsa propria causa eterne salutis. Solo ante
tibi multa mutuge. quia tempus hes breve. sed dimit
ecclesiae. et tibi absolutio pro peto. Hoc exemplo animata
mulier. manus in celum. ac ad magnum levabat. oculos eam
in multo fletu. vt eius liberaret medium. ab imperitia adver
sitis. et a confusione. Tentata itaque deo. cum fiducia precur
ad auxilium. in magna virgine. maxime fiducia habens. In consis
torio a lege et pplo iudicum exercitus. consedit in medio omnibus
spectaculum facta. Tunc omni ore clamso et ante apostolis. vox
dicit dicto. Eu quam accusasti dum presens est. magna quod
habes. Et ille mirantus mulierem. interrogabat. que hec esset. Re
spondit eum non ipsa esset que petus. sed ancilla. quia p gratiam
dei spiritus abestis. Cum omnes instarent vt loquere. Non
est eum hec mee fiducia. et hominum illi. quam accusasti. Hec
enim est dei. hec speciosa inter filias iectin. hec est que desce
dit de desideo. delicias affluens et. Quod dicere timeo. et
tacere non possum. magna mater. ipsi ei assistit. eamque confo
tuet et custodit. Ad hanc vocem omnes in stupore versi
fuerunt suas vestibus quas arripuerunt. et diabolis fuerunt
signi sublimatus non sustinens. quasi fumus evanuit ex
oculis eorum. Omnis itaque concio gaudens magne vita gaudet p
solutis. et mulier sic liberata a macula conscientiae. et fame
eadem pdi. imitent nomen gaudet. unyta nomen eorum. qui
sunt in ipsa. Et tatt quedam mulier. que ablend quam a
gnie ypsis laterje affectuosissime. cubiti habebat. quocens in
ad ecclesiam ibat. antequam quemquam pretis exprimeret. quam
beate virginis magne virginis prius sibi videre contingeret
angustiam calumniorum ei iecidenda quantum potuerat exhibebat
Contingit itaque vir cum mulier tunico in emulam michi
facere aliquerat. ad beatam virginem magnam totam se con
iecerit. oratis vt illi mulieri que se sic fiducialiter contigo
celes impertiret gratias. emisque spiritualis non dum pauper mulieris
Tandem beatae virgo. eidem apparuit dicens. Quare super
illa mulieri vlionis expetis a me. Ego plane michi ad ne
sum eam possim. quia quotidiana sedulitate illius michi
meum tenuerat gratiam. quo gratias alius ad illa gratia
dare non possum. Contingit post hec emulam suam sibi
occurrere. quem cepit in hunc modum conuicis lacessere. O
turpissima quor michi angustias infligis. et calumniam meam
a me spiritus. et pseudam quam incapabilis es. michi obui
ando opponis. Festinabat vinam illius opei. est virgo de
mater. in te glorioseri iacinti. et contumaciam. sed ad hoc animo
accedi. Ipsa eam michi dixit. est quid Ave. quod sibi deprecere
quolibet die precipuis. in tui eam demulceat. vt nullum
in conuicium tibi inferre prevaldat. Quod illa audiens ait
Amodo nolim est maritus tuus me nisqui conuicetur ad tui
iniuriam. sed et insuper illi meam denuo pudicitiam. que
modo tam pacto obsequio. tanta prestiterit obsequium. Non
fas est est illa affirmat se iecidet. ista simultatem deponere et
hoc totum ad gaudium gratiosi. mater dei disponeret

Ejatt mulier

Erat quidam dives, et in bellis famosus, qui multum
omnium depredabat, licet in conspectu hominum fenitatem ceteris. Hic
ad quodam torneamentum in hermania cum multitudine apparatu
pergens, iuvenculam quandam in itinere vidit, cuius pulcritudine captus, eundem famulo suo dixit: Vade, et interroga
puellam, si mihi si concesserit cum ea nocte. Si
bo eis decem libras, et puellae vestem unam. Puellaque huic
consenciente, ad locum militis ducta est. Erat enim nox
sabbati. Cumque virgo vehementer suspirare et gemere,
ait miles: Carissima quomodo vocaris, et quare tristis esse
cris? Illa vero tremula iudit: Maria vocor, dignor
affligor, et planctum facio, quia mihi non licet cum
virginitatis detrimento, maxime cum
viro contemnam nolum. Volunt quidem habitum
cenomachii induere, nisi prius mei parentes reclamarent.
Tunc miles ait: Quia nox sabbati est, et maria vocaris,
tibi peccatum, et teste deo promitto si mecum venire
velis, desiderio tuo satisfaciam. Virgo puella, sub hoc
pactum et pacis forma, dormiunt tota nocte secum. Mane
autem facto puellam equo imposuit, iuxta torneamenti loci
ad ecclesiam, permittens sub interiurando, si locum militis
donatus honoraret, et si vita comes esset, singulis annis
visitaret. Post hec autem in torneamenti congressu oc
cisus est, et in eodem loco sepultus. Interea miles non re
cedens cum abbissa sub falsa incertis punitione, tyrem
virginis punitionem accusaret, illa beatam mariam la
crimosis interpellabat precibus, ut de militis statim venenosa
cum aliquam, vel mortem tanto dolori parcaret. Cum
beata maria in visione apparuit dicens: Parce filia,
parce flendo et suspirando. Ego cum mater ihu maria consola
tricis tua. Scito quia qui ad te accessit a te ille tuus in
ypo dicens, in torneamenti congressu occubuit, eodemque
in loco sepulturam accepit. Quin qui mihi servisti m
te, et bona tibi contulit pro me, vejacet in morte coepunc
tus, etiam pregnit salutem. Ammaia ego abbatissa
quatenus illius anus peccatum, et corpus huc transitum in a
mitto reponat, ut per ecclesiastica beneficia adiuvari possit.
Cum cum abbissa non crederet, sed hypocrisis et confinte
visionis impetum inferet, rursum beata maria virgo
apparuit, et asserit de quodam peccato abbissae occulto, si
ipsa confiteri, et taceriam deberet prunire. Et sic cum
suo convento meis pedibus ad misericordiam corpus puro
corde, et promptu gressu ire cepit. Quos abbissa videns
et signum recognoscens, confessione data, et satisfactione
iniuncta, ad loum pervenit, et transitum corpus honeri
fice sepelivit. Dicunt quidam in partibus flandrie,
quoniam diabolum pingere turpem, turpius quam ab
ei diggerere potest cypressus figurabat. Cum ille in
visione nocte apparuit, et cur eum sic irriserit, ac de
ipso visum prius disputaret, cum furore et ira quesivit.
Pictor iudit: Bene hoc ago, quia semper te passus cum
omni qua fea malo intentorem, et adhuc tuum cogita
tionem molliens insidias, quibus emollitam aut mee demolitaris
constantiam. Et Nathan graves minas intemptans, mo
nebat, ut a sua lesione cessaret. Post hec in portiu civi
tatis ecclesie virginis marie pulchrior imagine depingit.
Subtus cuius pedes diabolum figurant, nigris
coloribus tyrem et tenebrosum. Et ecce truxo vehemens
omnes illas artis picture machinas concussit. Quos
ut prudens homo stupendo ad sue imagine cor lenivit
pavit et manu. Que mirum dictu donec pervenit, qui
ei subiecerant, manum iniecta retinuit, et statim ut cessit
Tunc omnes qui aderant, ypm in mde sua sufficabat,
diabolum in fraudis sue frustrando. cum risu et cachinno

blasphemabant. In quodam castello aquitanie duo
milites pugnabant, dos cuius sub alto militabat, et ipse
suam de eius feodo possidebat. Hoc mane cum moveret
filium sub hunc parmulum, alterum militem commendabat
dicens: Esto huic in pedem, et ipse sit tibi in filium, mutu
istum hesitatis mee successorem. Et factum est ita. Sed
puer cozuor sororum lenocinis seductus, bibendi fecit
consuetudine, et predicae fama lacerabat, a militie collate
moribus nec desistebat. Denique mutens omnia abrupit
manumissionem pecunie, et accepit omnia sua luxuriose vendo
consumit. Miles autem ille simplicia intentione possessio
nes eius sum distrahere timebat, aut distractas pecu
niendo sibi attrahebat, ut si eas quodque pecunie posset
facilioren pecuniae accessum invenire. Interea dum
mutens publice meretrizaret, et quasi vas perditum, cum
pacem omni audiret, eiusdem ville preses, qui et ipse ma
gus et maleficus, cum ad se vocans dixit: Se eius insecte
consolere, et tante calamitati consulere. Equos ascendere
mus, et in arpistulo civitatem egressi, quasi spacium
longius pressejim. Et ait preses: Non turbet cor tuum
quia sub te ad patronum redi. cum si consenseris, stati
te testiner in gratiam prestitum. Dumque fabulaterent,
ecce quasi exercitus magnus malignorum spirit. et pernaxe
diabolus in medio eorum. Qui et ait: Insultet huic adversa
ipsi, quia falsi et fallaces omnes omnes ypam. Sepiuen si
volunt ypm et matrem negare, quamque volunt potest
a me impetre. Qui cum ypm negasset, sed militem
matrem negare noluit, diabolus eum cum indignatione
repulit. Preses qui ipse eum secum, et abiata veste
quam ei dederat, pro vestitum pannicula. De domo sua
missa sup eum mira motus eyrurbinis. Ille vero post
noctuas vigilias in festo assumptionis bte marie in ecclesia
quadam aspiratio angelo stabat desolatus, et solus precis
intendit mire. cuius ymago pseus ejat cum lacrimis
implorabat. Quoacis eum supplicatus matre virgine
veniam petebat, ymago ipsi nestrum capite flexo
supplex eum convalebat. Quos cum miles precaris
intelligit, conserto cum matre colloquio, contestatus
est eum vehementissime, ut quod boni egisset, et omnia
que in corde haberet, fidenaliter ei narraret. At ille sagi
tus suffusus, quod inquit de bonitate mea queris, ni
non sit in me nisi malum. imo malicia ipsa sum. Et
cum hac nocte pecunia peccatum quos humane aures ex
pauescunt audire, ingressus qui nazaceum explicant, qui
decepius deberat manu diabolo, pro questum qui sedatus
Et qualiter negato ypo virginem mariam timuit abnegare.
Audiens ille gaudius est, et complexus iuvenem dixit:
Quia fecisti pbum hoc, bene es et bene tibi ejat. Et si
nestis. Dedit tibi maria signum pricacoid in ymagine sua
Pedes tuus amoveris, et mestinato capite visibiliter ocurr
tens quod supplicabas ei. Confortare ergo in eum p hac
re gener meus es, et tibi non solum patria quam lapi
dasti hesitas redder, sed omnis possessio mea post decessum
meum ad te pertinebit. Dedit ergo ei puellam filiam suam
et equipse eum in pseus participem, et in futuro principe
omni possessionis suae ad laudem ihu ypi et marie matris
eius gloriose. Pro clarum vallem, quidam cum pru
disset monachus, subito fecit medicum abstinens nobilis
cum fratrum Gaudalo a abis quos ecl unitas habitabat
Igit quidam die dum fides gratis jejunia ad ecclesiam
pedetentes, p claustrum cantorum vesperantes, ille amicus.
et jactantis, eo qui nulli delicti apposite supplicium
sue libenter facerent ausa vesoallasset in aures Joannis
abbatis, licet ac tacens, corde tu interrumpo loquebatur
Aperis qui oculis opinabilis quiter in interiorem ecclie intrare

ineffabilis pulcritudinis que in manum sua prydem op-
timo celestio plenum. tenebat. et fides qui capite obtra
conedejant. et deuote cantabant. cum ordine omni
iunctes ordinabat. Cui appropinquans omni fortis hisset
qui quasi nichil cord de illo auditoso celesti acciperet.
dicebant eum sitem sibi. Non debeo fiat dare tibi. Cibis
iste mediocrialis cord est cibus pauper istorum qui monasteri
sunt non modo. nec delicias jejunii quejunt. sed cinere
tanquam panem conedunt. tu autem non es sicut ceteri
homi. sed dux et princeps fratrum. Quide circuire mare
et aridam debemus. ut delicias decentes palato tuo con-
quirjamus. Nil ori a cibis corporis abstines. quia tibi grave
caput turbare. ventrem infligere. calcem oris coercere
esse posset. De quo consulitur apostolus. ut qui infirmus est
oris manducet. Quam igitur in galilea sacra intrasti. gra-
tiam te nescio cuius satis acute profecto disciplini. Dico tibi.
Sapiens homo et subtilis medice cura te ipsum. Et ut no-
uejis que cum ego. magna mala inde dicor. vide et vem
hanc filiam meam consolari. ut epulent in conspectu
meo et delecent in lenicia. qui collimitarem proximum no heur
nice monasterii pertubant congratulate sua. Quo verbo
ille passus et confusus. cum de injuncto constringere
dicens. Si amplius talia abstinido. non intermittis. pace
coris sororis. Et qui pax comedunt. et totus in cibi desede-
jo erat. fortis hiare cepit. et sua in os eius buccellam
immittere. celestis epuli dulcedine gustauit. Que dul-
cedo tui sapiunt palato cordis eius. ut extinctus ipsi in
fine vite sue audiens qui ceti comedej et panem grossi
et oleja herbarum. Quidam iudeus nomine Jacobus a
longinqua civitate angelie apis Simeonis pergens. in via
phoniti manus incurrens. captus est. plagis afflictus.
atque in domum vetustam. casum iam minante. tractus
post multas injurias. omnibus jacobi suis spoliatus. ligatusque
ad postem pesibus. et vinculis post tergum manibus. ibi
dem relinquit solitarius. Jejunium no penitus desidere
medio pane et aqua p triduum sustentat. Depejabant eum
pro eo jejunante. magnam peccatum jecisse. Sed deus nocte
cum ex lassitudine paululum obdormisset. astitit ei in sopno
femina inestimabili decora veste ornata. et mico habitu amicta
Que prius accedens vinculis quibus constringebatur potentes
disrupit. Qui pre gaudio et admiratione exclamans. vedit vir
gine matrem sibi assistere. et ex eius claritate totum illus-
trari domum resplendere. Cui et ait Que es sancta. vel vide tibi per-
tus tam benignum. ut mihi miseo subiecisses in tanta angustia.
Et illa. Ego sum maria. cui tu et genus tuum malo vel iniuri-
tatis. nec redemptorem mundi edidisse prunsiere negatis.
Deum tu ad te ut more meo. tibi p malis bona jeddam. et ab
ejore te ab agnicom fratris jeducam. atque qui periclose huc
ipsi vinculis tibi insinuem. Quos ut cundeneus agnoscas sego
diam foras. Ille presenem scamis. in bet sup eminente
perjam. que in prompcu erat asteriste. et intento animo
deorsum aspice. Qui iubeni obtempcans. attendit hiatum ipse
vallem tenebrosam. aspectu horribilem. flammas sulphureas
exalantem. fetore intolerabilem. omnique genere tormentorum hor
rendam et asperam. Cernit eciam in his cruciatibus damnatorum
alias jonhi. et insertime a carnificibus torquiri. Quorum lacri-
mabiles eiulatus attonitus audiens exclamans. pentens ipsi ad
diam christus est. Hinc visis. aut illi beata maria. Hic miseri
hec miseria. hec ignosa tormenta. te tuos sequaces exptam
nisi indaciam impietatem celestis dimisjeris. et ad fidei
xpiane sacramenta confugias. Nunc autem sequere me et
ostendam tibi quis eciam bonis p vita ceterne pendejuns Cui
qui sup collem exaltum cum fratrisset. aspicit eminus ma-
sionem pulcrem. visique pulchejrima. ex qua tanta optum
oculis fragrancia naribus utrientis infusa est. nesi illum omni

suavitas respirasset. Ibi visit eius beatorum splendido vestiri
solempnes. cum gaudio triumphantes. et melos suavissime
concinnentes. Quibus curiose inspectis. aut maria ad eum.
Hec est hereditas sanctorum sanguine filii mei jedemptorum. quam
et tu possidebis si illum ex me quejam carnem assumpsisse
credidejis. Sed iam hinc jecede. et mistejum tibi licet digno
venedum. memoriae jetime. et post hec quid tibi agendum
sit collate pende. Timens mens ne demo hostibus sins
occesejer. ibat densissima nocte quo impetus illum suscepit
quoubi diliciesteret. Diliculo autem pgens ad urbem.
que batha vocat. quendam monasterium quos ibi erat adipi-
scari et filii quaerens vederet. et audiejat. totum ex
ordine exposuit. baptismum petiit et acceptit. iohesque vo
catus est. Fuit vir quidam nobilis et dives. et vxo
ens nobilissima. quorum minus erat pauper erat semp
largissima. Cumque filios parassent. iam de eratis suc
pueccorem pesserunt. celibemque vitam demceps cejuaje
pinsejunt. Hostis autem invidus cor castimonie positum
non ferens. cum vipi in vitis que illicetis amore capitur
ut qui ob amorem pudicae se ab invicem sepajauerunt.
in nocte simile jesinjecrois opajent quos non debuerant
Vir iraque succensus face libidinis accessit ad uxorem. eius
jecordans pudicis pulcritudinis. Obstupefacta muliere nihil
eum incepitum suomibi. et bonaque apeq allocuta est re
cordatoribus. sed nichil pficiens ad vijum ait. Quicquid
in hac nocte a nobis fiuit opatum. sit maledictum et dia-
bolo manicipatum. Concepit et pepit. Natusque est iffans.
visu mirabilis. crescebat decore speciosus. et sermone do-
bilis. et eloquentia laudabilis. Pater non intendebat quos
fecit. matre sacebat quos sirpit. Puer autem cum ad
annum suorum pervenisset. et teneje a parentibus diligi
jet. apparuit matri eius fallax immanis. cum vorum
de pido quod tenere fecit apejuit dicens. Esto paratus
michi pinsium anno tejio reddere. Inde miles in qui
dianos fletus immersa. pinsionis infelicis recordatione
posuit in cogitatione diuisa. anjabat mirens qui puer
de puerili eius gaudebat. solitique inseri matre cup illo
indesinente eum aspiciens flebat. Requisita igitur ab eo
causam. Diu quidem dice distulit. sed tandem inchoatam
rem. qui eum in concepcione diabolo commendarat. Tunc
adolescens nocte fugiens. que prius fiduit reliquit
pecuniam amicis nonnullos sapienti. ut ei de suo tam
pierudo negocio darent consilium. Pagatus rejo multis
principis. non invenens quos quejebat. venit jonam
Et inde cum fratre qui pape ad iherosolimitanum epm
temere longo fatigatus accessit. Qui audiens ab eo jem
et omnes qui ad eo ejant. resolutum in fletibus. adolescentis
gemitibus minus cordolebant. Igitur episcopus jeligiosus. et
sanctus maiores quos potuit congregauit. et de miseri
liberacione tractare cepit. Quidam autem vir gallicus in
heremo longe a iherosolimis eidem epo notus erat Qui
fugiens visus homi. corporales eciam cibos reliquerat. Hic
angelicis quotidie pascebat loquelis. et toto animo conver-
sabat in celis. Hunc ab angelo Dunne celebracion necessa-
rium ministrabat. Hunc de celo Qui vix carnibus me
dicie panis quo refitebat mittebat. Quinque ego de pin
salute solicito. venit in mente eius Dumna revelacione
quis vir ille suis apis Deum posset suscitare pueco Quo
accersito iniste p eum missigus sco. vico. ipsum ab
lestem suscitjeret. Diabolo a matre Donato. Accepto
igitur longo itinere solitus discessit. Quem ante senem
angelus duos panes defejens pressit. Intelligens vir
dei. qui aliquis coleme deo jeniet ad pisum. gratias
egit Dnatori omni. Dementique suspiciens iuvenem
mansuetus est eius pulcritudine. et eloquentiam. plenus spis

ab eo missis, aut ad iuuenem. Arrepte fuit pietatis Dei consilium eius. et genuitque angelum. habet enim virgo maria. Dominum sup omnes malignos spiritus. et potest infernum certis aperire. et frangere inferos aditus. Obiurge igitur eum deprecem. vt tibi subueniat. Iterque fecit jesu christi de. quando ita sapienti precium tantus impleuis eiat. vir Dei p iuuenis liberatione. quem diabolus in vanum expectauerat. cum lacrimis. et cordis contritione. salutarem hostiam vt solitus erat obtulit. Diuinitus vero precium. inter se et altare constituit. Quem de loco illo diabolus pauum ante pacem fugiens. ad infernum rediit. Tenentes igitur fratres iuuenem sibi ab hoste subtratum ingemuit. et vt virgo virginum mater adolescentem suscepere. fidelem in mente diuit. Iterque pia virgo maria subuenire non distulit. sed corpus. et animam precii de infesto inferoi liberauit. restituens eum in locum vide subtratus fratr. vpi Dei merore satisfecit. Dumque pax vobis dicit vir bonis. et cum spiritu tuo jesu iuuenem a demone liberatus. Accepta quoque de manu eius corone sed. nauiauit ei quicquid de sua liberatione noueiat. et ipse multa multa in infesto reliquerat. Denique accepta eius licentia. et benedicte letus abiit. et ad ierosolimitanum epm. et parentes suos consolandi jeiunit.

Colenna ciuitate fuit quidam subdiaconus qui a primeua etate ypm secutus. sedm quod maiorum ordo exigebat impleuerat assecu. et assiduo seruabat familiam. Qui cum quadam die solempni archiepo saga celebrum pro ministro assisteret. cum hora vt legit euangelium. et ille diacono assistens legem. japtus est in spu. vehitque in mentis excessu supra fenestram in fronte ecclie. sedentem demonem in specie cuiusdam horribile et deformi. et in collo eius cum scipuoris. thomus erat in sinistra. calamus in dextera. Cumque tam oculis ejectis qui aliquis suspensis. qui curiosium spectatorem. et sedulum vestigens audiuerem. foribus ecclie frequentius et diuinus insessit. subinde dirripiebat. Ibi siquidem due mulieres que conseruant. que scarcto suam ad mulierem tragedias impudicias enumerabant. Peuelante ergo spu in mente lexit cum accusatorem fratrum. qui eadem mic assiduo ex muliebri epilogio accusatoris materiam. dampnationis eterne antiquum reparare temptauit cirographum. Iam scipturum clar mitis a fons. sed cum multiloquium sedis angustius non capere. apprehensum cum dente a vnguibus pellicularum pesifer. verba detrahere cepit vt detraheret. Dumque fortuite facetus obi non pruuerer. lapsu eidem repentino. tantum visus est fulgorem dedisse. vt subdiaconus estimaret ecclam fuisse. a solus cernebat visionem. Fiste ergo et letanus est cum vehiculum. manus elenatis. in principio postulentis. ad dentem psecutis est. plausu eiso minus tamen castigato. mirati reperunt circumstantes. et stupere. abhominati nec leuis ferre. subite vt obi visum est monstranda leuitatis in dei homine altaris ministro. et presertim pestiferis vmbris. Oblato autem operculo quadam. ad se jeitur homo. et jecogitans quis. quis. vbi. quo quibus astantibus fedet. jepter amaritudine. et induit confusione. Reliquid exequie ministri cui. cum mestia corporis corporis. et compunctione cordis. funeri autem missa. insalutatus reliquit. cedsque ad comunem. et letitie domini mutatus. opprobio a despectione amaritudinis abiciet. Nec vereat archiepus disponere a eternali beneficio. quem paulo ante ad opualia contemplatus disponebat dei benignitas. migrat ergo degeneratus. vagus et profugus declinando opprobrium. Oblectatum intrat ecclesiam. ibique ad beatam virginem humiliter accedens. et diuinis in oratione cum gemitu a lacrimis laborans

accessit ad eo altarium. et exercitio deuotipiu. Et ecce stetit virgo illum beata virgo maria in maiestate et decore apparens. Que diabolice accusationis conspectum pertrei eius supponens. postquam diuinus tristem destituit. tum vultus. qui mestissime voces blandiaps. in altu et rearpit. Exercitus homo in silencio quid eo opus sit. subtatel visione. jeddit sibi. quis ager ypo. et beate virgini. Venit ad epm. et visa jeruilit. Conuocatis multeribus diffitent primo. sed offensi cirographi conuinte testimonio quinimus epo. et sanctis dei dant confessione. Quod mirabile tamissimum jeapit beneficium. in gradu epi jeapiet. et singulariter mirabilis de ceto in eius oculis het. Sanctus hildefonsus toletanus epus fuit. Hic sub nutimentis adhuc infancie degens. diuino tactus spu. contemptis parentibus ac jet affectibus. agaliense monasterium peatt. monachumque de ni co. mitis annis exhibuit. Tandem post obitum toletani epi. sic pontifex subjogatus. vnde cetu bonoq opeq fructu. sedm dei genitricem valde familiaiter diligebat. In cui laudem de eius dissima virginitate composuit insigne volumen. Quod ipsi sed dei genitrix complacuit. vt ei ipm liberum manu tenens apparuit. et pro tali ope gratias jefecit. Tequipsit quoque ibem epis libros multos. et onechias. Volens autem beatam virginem honorare. constituit vt eius solemnitas celebraret singulis annis octauo die ante natale Dni. vt pcius agret festum illius. p quam Deus homo natus venit. Que tunsum ei apparuit cedens in cathedra pre altare posita. et albam casulam obtulit ei dicens. Hoc vestimentum de paradiso filii mei attuli. quo in festo in mea solemnitate vestieris. et in cathedra sedebis quando tibi libuerit. Certo quoque certissime. quicumque pro te in hac cathedra sedebit. vel hoc vestimentum induit impune valebit. Hys dictis disparuit. Post obitum vero hildefonsi siagius successor eius in cathedra predicta cont. phibiciem set virginis conscripsit. et eam vestimentum induere volens. Dixit. Credit ego sic sacerdotem fuisse predecessorem meum. Cur ergo non vestiar eo quo erebat vestimento. cum eodem quo fungitur est. fungar officio. Hec dicens. illico stacu vestimento arcatus constrictus. mortuus cecidit. Quod videntes qui illic aderant. magno pauore pstit. eaquum vestimentum quod indigne acceptit. tulerunt. et in thesauro ecclie vbi hactenus clat. jeposierunt. Ipsi quidem valde strenuus. et beate marie valde deuotus ad vestimentum videns. quodam monasterium ad honorem beate marie construxit in urbe jeptum. missam aurifris intrauit. Cum autem missa missae succederet. et ille ad honorem virginis multum procumbere vellet. tandem monasterium exiens. ad locum conatus peradiit. Et ecce vedentes eidem occurrunt. et eum strenue militasse referunt. Quod cum omnes qui adeiant asseruerunt. et vniuersi eum strenue militasse vnanimiter exclamauerunt. necnon et quidam qui se ab eo captos dicebant. se eidem offerent. Pueridens vir distractus vrbanum regnum vrbano modo se honorasse. quis accedere ma infestauit. et ad monasterium vedens. filio virginis de cetu mistituit. Quedam mulier. solacio viri sui destituta. vnicum filium hebat. quem tenerime diligebat. Quadam autem vice. filius eius ab hostis capte. et in custodia vinculis. Quod illa audiens. inconsolabiliter flebat. et beatam virginem cui multum deuotaerat. p liberatione filii sui imperuinis precabat. Tandem ordens. ipsi sic nichil profuit. ecclam in qua sculpta erat ymago beate marie solii intrauit. et coram ymagine stans. ipam sic alloquit dicens. Ego beta

pro liberatione filii mei te sepe rogaui. et adhuc nequaquam mihi
misere obtinuisti. proinde tui implico. et mihi auxilio
tui adhuc senco fruitur. Igitur quam filius meus mihi ablatus
est. sic et ego filium meum tibi auferam. et obsidem pro
filio meo in custodiam ponam. Et hec dicens prius accessit
ad imagine pueri quam vir sancto in gremio humiliabat auferens. do
mui abiit. et ymaginem pueri in lintheo mundissimo inuolui
Et in archa recondens. ipsam cum claui diligenciis obfirma
uit. Sonum obsidem pro filio suo heje se gaudens. et ipsum di
ligenter custodiens. Et ecce sequenti nocte beata virgo mulierem
apparuit. et iamiam abiens dicens. vt inde eximat preceptum
eique dixit. vadit tue filii dices. vt meum reddat filium. Et
quo sibi redditum fuit. Quam exiens ad matrem venit. et qua
lter beata virgo eum liberauit enarrauit. Illa autem pueri
mirans exultans. ymaginem pueri accepit. et ad ecclesiam pergens
beate maiae reddidit filium dicens. Ecce vobis refero diuinum
mihi meum meum filium reddisti. et quant vobis filium
primi redo. quia mihi me receptisse profiteor. Ipse quoque
diues. de nobilis ordo abbeuuiaiam. et ordinem cisterciensium
introiuit. Et quia has uestiebat. et uestientes monachi ta
nobilem personam non solucos reputari. decreuit et magistrum
si forte monachum assistere posset. Et sub hac occasione inter
monachos permaneret. Ceu cum diu cum magno fuisset
et nihil omnino preter hec duo vocabula Ave maria. discere
potuisset. hec tam diuide retinuit. vt quotiens deambularet.
quoque ageret. ea necessario iuniuaret. Tandem mortuus
et in cimitio cum aliis fidelibus sepelitur. Et ecce cum eius mi
nimum speciosum exuuiis illum. et quodlibet folium Ave
maria his auribus hebat inscriptum. Cuncti omnes ad tal
iaude spectaculum. iam de tumulo effoderunt. et iudicium
illi de ore defuncti procedere requirunt. Intelleximus igitur ad
quantum dilectione illa duo verba dixerit. quem diis tam bono
rum prodigio illustrauit. Quidam miles quosdam in via co
rastum habebat. et omnes diseuntes sine ui seruitio aliqui
exoliabat. pugnis tamen matrem quotidie obiurabat. Ecce
per aliquo interuallo cingenti. ab ipsi obiurationem aliqua die
cessare volebat. Accidit autem vt quidam religiosus vir
suis inde tristitiam faceret. et ipsum pectus miles continuo
expoliari iubet. Vir autem suis iugiter precibus. vt ipsum
ad suum iuui adducat. quia ad ipsum haberet secreta que
pfeiat. Adiuuatus autem iugiter iniuriam vt omnes de fa
milia sua in atrio congregari faceret. vt eis verbum domini
predicaret. Cum autem congregati fuissent. ille ait. Sed quid
hic omnes estis. ecce adhuc aliquis deest. Cum cum se omnes ibidem
esse asseruerent. dixit. Diligenter perquirite. et aliquem inuenietis abesse. Tunc
vnus exclamans dixit. Qui collis
canaueis non venisset. Ille autem dixit. vere ille est qui
collis deest. Ego igitur ato mittit. et in medio deducit. Cum
autem vnum dei vidisset. velutis tribilis oculis. capit
instar insani agitabat. nec prius accedere audebat. vir
autem suis. dixit ei. Domino te per nomen dei nostri ihu xpi
et quis sis nobis edisseras. et quam ob causam hic ve
nisti pallam pandas. Cui ille iudex. heu adiuratus
pedere ego minuens. Ego enim non sum homo. sed
demon qui forma hominis accepi. et vnus. annus cum hoc
minister sic permansi. Nam princeps noster me huc misit
vt diem qua hic die maie calendarum non diebus diligenciis obseruarem. vt in eum potestate accepi. ipsum
continuo stringiarem. Et sic in malis opibus veram fini
ens. noster esset. Quamque eum die illam calendarum
diebat. in ipsum pedem fieri non potuit. Ecce enim de
die in diem diligenciis obseruam. et nullum diem qu
eam calendarum preteriisti. Hoc miles audiens vehemenciis
obstupuit. et ad pedes viri dei se piciens. veniam petiuit
et in melius deinceps vitam mutauit. Vir autem

Demon formam hominis accepit per viginti annos.

stulit dixit demoni. Precipio tibi demon. in nomine dei dei
ihu xpi. vt hinc statim abscedas. et talem hactenus locum
possedeas. vbi mihi gloriam de gentilicem inuocantis noceje
pestimas. Hec vbi missa dedit. demon abscedens euanuit.

Ecce impore quo normanni angliam inuasejunt. erat quia
abbas cistercius nomine constituens in ecclia sci augustini in
glcy xpi. audientes enim dicta angliam normanis subiecta.
a iuna xpiani. et ad eiaceros normannos se disponit. Et
cum arcisset rex angliae Willms. cistercium abbem pdcm in
diciam destinauit. vt hinc sei inquirere videtur. magi
tristo regi dicte uniuersi detulit. ecce in regnum tempestas
valida in magi subito est exorta. Et cum cunctis de tempore di
uinum impedierent auxilium. quendam consilium pontificali
infula decoratum. Quem conuocatis ad se cistercium abbe
tem. his eum vobis affatus est. Quidem magis cupis eui
dere. si in predam sanus vis redire. pauite in conuiuio do
mini concepcioni xpi. diem solemnem celebrabis. ac
obseruabis. Et ille. Quomodo inquit fiadam. vel in quo die
Ipse ait. Decimo tertio decembris celebrabis et obseruabis
et predicabis. vbiumque potes quatinus ab omnibus celebres
Et quasi inquit duo nubes vni in hoc festo. Cui ille
Omne diuinum quod dicat inquit in eius natiuitate
dicat. et in eius concepcione. Ar vbi natalicia in natiuitate
dicat. concepcio in hac celebritate dicat. Hys dictis prospe
rento flante. anglias liuorib; uanis attingit. Moy cuncta
que viderat vel audierat quibusdam potuit uinotum.
Statimque in ecclia sua. cum ipse perat. vt hoc festum omni
anno solemnes decimo tertio decembris celebrarent. Ipse vero
quo adiuyte solemnis ac deuote celebratur. Constituit
augustus. cum in aliis cetu magnatum. tamen ejsa de
cultum exiuit papinus. Is inde cetera bona que exercitus
est. hortatu helene matris sue. ecclam in honore dei. et
sci iohis baptiste construi fecit. quam lateranensem vocat
iunt. In cui portici cum medium beati petri apli fieri mis
sisset. obuiste aute altare ipsius lampadem basilicio plenis
tali cum vino qui ipse quotidiuniter. et omnes successores
eius. hunc honorem sci petri apli de propris possessibus auxilio
conseruarent. Is cum testimonio totius senatus esset sta
tuunt. et omnibus temporibus deuotissime obseruatum. Tan
dem cum quidam imperator de siciliae tali consuetudine esti
matet. commenit apliam vt ipsum illum coadiuuaret.
mensium potius pecunie obtulit. Cui imperatori ad
id exequendum offerens. et plurima promissa adiungens.
Victus tandem papa. tam precium. quam imperatoris pluri
assensum dedit. Cum eum papa apliis eadem ecclam
pressionem fuder. et ecclam intrare vellet. ante tamen
ecclie velut statua substitit. pedemque vltra ire
non potuit. Obstupuere omnes. mutumque euentus tam
inopinate rei inquirere cepernunt. Papa quoque ad ori
nem se contulit. vigilanque matutinam. totis uisibus exo
rare cepit. Tertiam instituit semiam. fuit preces at
tentius omnibus modis quibus placuit posset. inuocat deus.
Apparuit tandem p visum inter nuncium pontifici
dicens. Assum matutinis tuis semiis flexis. Digne crucia
tus. merito contristatus. quia honorem claui regni
celestis pro minimis auxes peridisti. Ego rogo qui nulli
xpianorum possum necessitate deesse. semiis obsecratio
nibus. et elemosinis compulsus. impetrui tibi veniam. Ecce
vix pegi. quia apli petro. clamorem ad thronum maiestatis
dei facienti. dari est ei potestas a filio. vt quidam nostri in
ei honorem semiis cupiendae deuotus abstulisti in terris
sic et ipse tibi honorem celestem auferet in celis. Dejinp
tamen vires resume. apliis placere strue. semp p ure
capabili sumptio. permitens corde. mane fac cum pres
sione ecclam sci petri ingredit. respondit quod com

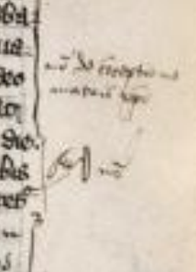

pestierat mordisat. Cymon bariona tu vocaris cephas. quod interpretatur petrus. tantae celi pulsantibus aperi. cup modum peccaminum omnes. dimitte septuagies septies. Qm lapsus lapsor deviasti culpis ignoscere. missam quoque papa celebrant. rei ordinem in canone ad pacem fecit patrem. de horas beate marie virginis diebus decantandas instituit. commemorationem quoque eiusdem virginis semper in abbatie celebrandam adiunxit. officium quoque. Salve sancta parens. ordinavit. Quadrigus quidam de monasterii noue sensibus. in cunctis fere que agebat valde reprehensibilis. etiam tu virginem matrem diligens. bis vel ter in septimana missam de ea devote celebrabat. Cum infirmitate gravissima afflictus esset. confratres suos cum plicate exoravit. ut beate virgini matre. pro suis delictis preces funderent. quatinus eius etiam. cum de corpore exiret. a penis quas timebat. propria liberaret. Qm ipse cum sim quasi exanimis iaceret. subito respiravit. et alta voce clamare cepit. Dna sancta maria dna sancta maria. gratias tibi reddo. qm me hodie liberare dignata es. et dampnationem quam merebar non mihi. Dna sancta maria. gratias immensas tibi reddo. qm filium tuum dulcissimum. qui mea hodie pro me tollisti. cruentus corpus eius et sanguinem pensquam a corpore discederem. haec prius et indignus sumere possem. Cum hostia sancta ante eum allata esset. cepit eum flagitis dicere et gemitibus. et ore confiteri. et corde credere. qm hoc ipsum verum esset corpus dni quod de virgine sumpsit. et pro peccatis in cruce pependit. et sanguis eius qui de latere eius fluxit. Coram ita quoque eo. et minimo de a fratribus absolvito. letus et hilaris omni pessent. Quantus est aeternus. qui nisi clarus mons erat. Hunc fuit episcopus lotharingus. in obsequio beate marie solicitus. et in amore devotus. Qm in ecclesia sancti michaelis orationem altari sancte marie crebras noctis excubias solebat oratio facere. Quadam igitur nocte consuete insistens oratione. magne pressionis sonum audire intuit. Procidunt. pallifici. et albam vii. et lux maxima effulsit. Dulcis vocum concentus prestitis mulcebat auditum. timore tamen consternatus subsilebat. Cernit adhuc lapsus subsilientis vestigia. stant tegumina pavidi. imponebat quasi amatus. Post illos venit subtilis angelus dni. manibus pedibus dicta. Illa missam celebrari cepit. Consulentibus an deberet officium mutari. hominis inquit missam cantet. cum enim dignum iudico. Tunc hominis fustes tribulum fovens. et exulare se volens. ab angulo exultans are sistit. Itaque sacre vestes e sacrario dni preferunt. inter amictus preparo. Ecce oblique pictatis officio mox se exuunt. quis albam induerent. quis cingulum poneret. quis pugilis vestis componeret. Nec mirum si de illius contersione gaudeo. quem omni dna suo dignum promerant gaudeo. Egit ille quidem primo palpitans et metuulosus. et paulatim timore deposito constans et intrepidus. Itaque probe peracto officio. vigo sancta maria ei vestem donavit. et celesti libertatem celestem pietate precepit. Quis vero testes huius rei exigit. totus clerus claromontensis ecclesie testis existit. Venerabilis vero archiepiscopus herebertus. vestem ipsam vidit. nec tu quinquies lin vel textum quinquies agens valuit deprehendere.

Ad vbe carnoto. fulbertus fuit epo. cui infinita et laudes pias. precipue in amore sancte marie matris dei excellunt. Denique quo potissimum aiunt exemplo. ut natiuitatis eius toto colerent cebe latino. responsoriaque et antiphonas festo commendata composuit. Tandem infirmitate depressus beatam virginem matrem ipsi sua presentia visitantem. et consolantem meruit. Cumque iam pene deficeret. pia ego maria hac manu illam facere desperans iuuisti. et interrogatus cur ita tuebat. infirmus tribuit. se de ipsius anima speratur. sed de filii eius uxoris timere. quia iam miserere est et iniquus. rei est iudex et iustus. Et illa. Ne timeas inquit fulberte iam. ego cum tanto tempore devotisti obsequium. mediatrix eo inter te. et filium meum. Et. ut certior sis de fiducia tuae te consolestere faciam ex hoc modo. Et mox presentia de omni mamilla. tres guttas liquoris proxi cup eum tecum et abiit. et epus in momento consolatus. Quadrigus quidam a malis se abstinens. in beate marie obsequio solicitus erat. Et ut natura hominis se habet. nullus unquam potest esse tam indefesso religionis rigore. qui non aliquando in officiem aure corporalis quietat. De quadam igitur potestate inquietatus. nocte tam profunda in ecclesiam p claustrum ire cepit. sed sensu omno obtuto. neque pes. neque lingua officium agere potuerunt. Et ecce hostis antiquus in specie ranae se ei opposuit et coniugis suis cum quasi trissodere conatur. Ver mora formosa puellam. manu mappulam tenens. apparuit. et monstrum abegit. Et rursum ad iamam ecclesie in forma rabidi canis apparentem immittit. virgo beata fugauit. Tertio vero in specie leonis in ecclesia monachum hostis antiquus aggressus est. ego beata virgam in diabolum vibrans. quatenus pauisse leonis hoc habe et fuge. nec vltra monachum meum inquietare presumas. Qm si presumpseris. deteriora sustinebis. Ecce diabolo effugato. manu monachi tenuit. et trubulentem regens. ad lum duxit. in statum locatus. et signum quasi impressum dixit. Ecce ad monachum meum illum. et noluit eum. ad confessionem ibis. et quecumque iniunxit tibi. illaque impedere ne differas. Et ille. Fogo inquit. ut nomen meum facias nomen tuum. maxima diuin dari regis regum matrem et filia. qui genuit eum qui me fecit et omnia. Hyis dictis disparuit ab oculis eius. Hius quidem sacrista beate marie devotus. quidam feminam adeunt amabat. sed vltra flumen illi manebat. quem ille quotidie. ut eam visitaret. visibat. Sed quia ante altare sancte marie incessabiliter eum visire oportebat. nisi quidem suam instituitatem precedat. Ave inquiens maria gratia plena. et c. Nocte quadam post salutationem venit ad ianuam. et dum secretus in aqua cecidit et suffocatus interiit. Quesitus et inventus. statim corpus contulit. et erectus in pedes sistit. et ei ordinem exponens sic. Cum in vitis suffocatus. diem euomissem. affuerunt angeli cum demonibus. Quibus vassium de anima mea contendentibus. tandem vnanimes maligni spiritus obuenit. Vnde alteri confusi discedere meditabant. Et ecce dna mea dna mea mihi fulgurantis vultu apparuit. Et cum demones eum in me ita furerent. interrogauit. indicauit ipsum tentem in malis me vnam fuisse. Quibus illa insignauit. respondit. quendam vos a gaudio requisitum demones. cum eum cum eme salutacione mea minam de monasterio meo egressum. Quia si in ipsa hora salutationis mee peniteat est alia. si quis eius heres. eamus ad iudicium apis filii meum. In hac altercatione. cum necdum pretium ceti ad iudicium. nec dum plates de celo sententia. subito mihi vos me video nestio quomodo. De celo vigit canticus agnum spectans. obiit suo tempore felicius et pulcrius. Ecdos quidam cum ad omnia malia precepit fecit. cum quidam camo malis vigiliatem expugnare ausus est. et petii illius quidem vigit etiam omnibus habens. morte imminente ne tui petii ad infelos fecit. cuidam sacerdoti fideli socio suo dixit. Vides amice qm corpus meum fi agile. peccatricem deserit animam. ego violam suum intra pectoris. ego templum effecti celeste. ex xpi membris facens membra meretrices. Intelligis plane quod volo dicere de cenomanii illa. amice dulcissime et veridice dne. Quia ego pietas. quia veris amicae memoria. fere opem. succurre. adiuua. Hec dicentis vocem conquirens. mecepit. Dolor absorbuit. Mortua caedore illo

et sepulto. fidelis eius socius. vno eiusq; die de cœl majus
et altero p̃ animæ sequie missam continue celebrauit. Anno
vno integro. nullo interpellante obstaculo. In depositionis
ejus die. anno jejuniorum in secreto misse oculos erectis. vidit
beatam vir̃em cum abbate stare ac dicere. Dum pul-
cius fatigatus ad me. tua pia importunitate coactus. ve-
nisti ei in petitu a filio. Et ne dubites de eo. vade socii
absolutum astare lateri tuo. et genuflexo ad cœnobii
ianitem. Cumq; eum sacri mysterij participem sua in-
berente fecisset. illa mortem ab ecclesia videbat absuere.

XXX Anno domini .ix. millesimi. nonagesimi. mulier quæ
virga flumenni manens habebat genere nuncupi species
secum. quem multi diligencia p̃ amore filie nutriebat
vinse et orta turpis suspicio de mulieje. et de gente eius
valde eam turbauit. et impacienti fauam suam tali
opprobrio turpari passus. mutuo sue causam in genere
retorsit. et a suobi prius occidi petiuit. Ad penitentia
postmodum fam hominibi conuersa causam ipsius con-
fessa est. Processu temporis presbiter isem cum ea fingens
malum quod fecit in faciem ei exprobrauit. Quo audito
parentes hoius occisi. illorum ad iudicium vocauerunt.
Illa autem fam non negante. igni adiudicata est. Ses
prius assuta ad ecclesiam beate marie. prim̃ sim̃ coram
deo. et hominibi ex ordine nuptiarum. et mitis e precibus
castime virginis marie secum conuersauit. Deinde i
ignem missa. incendium non sensit. Ses igne consumpto
illesa permansit. Angeli igni ab amicis occisi. Ses et
deo. ses egressa non solum igne. ses etiam veste. et
igne illesa. permansit. Ad ecclesiam assuetus. et post
laudes deo celebratas. volente deo paucis diebi transactis
transiit a seculo. Circa annum dñi .millesimum. centesi-
mum. octuagesimum primum. apud vorham. monachi de ecclesia
beate marie a quodam burgense pecunia accepta mutuo
eadem noie pignoris cortinas ecclie tenebant. Postea ad
instante gloose virginis festiuitate. ne ecclia defraudaretur
suo ornatu. rogabant monachi p̃fatum burgensem vt
cortinas eius conseruet. festiuitatis statim post festiu.
Qui jussit quasi cortine ad altarium vbi in puiperio
decubantis tenebant. nec inde possent aliquatinus amo-
ueri. Et ñ facta igit festiuitate nocte prima. beata virgo
vyra sue apparens ait. Vir tuus petiit gloe cõmisit. ne
impietatis sue expressius redingui poeo impunitus. Dia
tiq; die mortem filius tuus. et vir tuus die octauo. penas
virgta mepta persoluens. Tu autem p̃fectere ad ecclesiam
meam apud bethleem. et conspectis ibi tuis sepulcris. tibi
mecum eligo. Infra zelo cum feria quarta circa horam no-
nam. deficiet in te spiritus tuus. et deiiciet ab ore tuo. cum
tuo sanguis. et ipsi ad nonam cubbi pestis mortui per-
manebis. et tibi tuus spiritus tuus restituet. Hiis dictis be-
ata virgo disparuit. et mulier. vno suo comparui euasit.
Qui fidem non adhibens. vna cum filio vt predicat. debitum mortis persoluit. mulier autem omnipo-
tisia eunuch p ordinem confessa est. postea vero in hiis
cepaior fieri affectans. suo secum matrone eam conuen-
dauit. dicens vt cum illa defuncte cum obdormiet
p̃fatus eius fetum infigerent. et de sanguine ab ore et na-
tibi fluente. aliquas vestes intingerent. Quo feo. nec
in p̃fondo p̃fatus est mori. nec infectio vestimenti
a sanguine in cubbo reuerso cum eius potuit apparere.

XXXI Circa annum dñi .septingentesimum. decimum. apud
constantinopolim. in monasterio dei genitrix. virgo
palatium in magno pre stam copiam. erat ymago beate mar
que tenet infantem in brachio. quam depinxit in tabella
sacris licis. cum adhuc vixit sed virgo. Hec ymago vocat
odigitria. id est ductrix. quia suos ceci apprehendunt sed

manu. et deducit eos ad eiusdem ecclesiam. Cum ista ymagine
faciunt processionem omni die martis p̃ totam ciuitatem.
Cum ego obsessa esset ciuitas a paganis. et cuncti ieju-
narent. et orarent simul et pugnarent. quidam eius
dominium affecti illam ymaginem. et ab omnibi conuen
ad illam fieri hoc modo. Celi dei genitrix. que toties nos
liberasti. libera nos modo de iminentibi filii tui. Et si
vis vt ymaginem tuam non infamis in mari. merge
illos. Et cum hoc dixisset. ille secreto ymaginem
tenuit sub vestibi. et oratim preceptum fecit. omnes
naues cateseniat aut insit aut fugit. Ex tanta eni
copia navium. vix quinq; remanserunt. In qua ciuitatem
vero triginta milia hoim pestilencia perierunt. Fuit

XXXII eni apud damascum metropolim suie. quedam matrona
venerabilis. que cenomalis dictum suspiciens vno cunc
diebat. Et vt liberius diuinis vacare posset. cunctem
declinans tumultum. egyto ab vrbe inuiato ac loco quidam
cerdeny nouatum pueri. Idq; domui suam et oratorium
in honore dei matre virginis edificans. hospitalitatis
officium. pauperibi et peregrinis ministrabat. Contigit aut
quidam monachus de constantinopolitana vrbe.
cum iam oratorium deuocte. et sacra loca visitaret te-
rosolima venisset. receptus est a cenomali in hospitio
Quem cum audisset de ciuitatem tertiare. humiliter
rogauit eum. vt afferet ei quedam yconiam. id est tabu
lam pictam ymaginis genitricis dei. Quos cum pro
misisset. et visitatis locis sacris immemor promissi ou
ridem iterum egressus fuisset. ecce vox emissa de celo
dicit ad eum. Quom sic receptis yconiam manu. Sed
est yconia quam te deliberatum cenomali promisisti.
Tunc iei memor monachus in ciuitatem regressus yconia
quedam pulcram valde emit. et secum detulit. Et ner
facienis venit ad locum quidam gitri vocatum. vbi tuc
deo seruit absconditus. cultis quos poterat deuotabat. Cui
venienti obuians monacho. humiliter cepit humiliter pedes
eius. nec ei nocte diluxisse. Deinde venit ad quidam
oratorium latrunculi. et volentes manus mittere in eu.
angelici eos vocc phibente egredi cuncti. nec se mouere
vel loqui valebant. Tunc monachus considerans yco-
nam virtutis aliquis habere. non cenomali vt prin-
cipat. ses ad patriam suam reportare cogitabat. Et ad
ciuitatem achon venientes. nauem q; intrauit. versus con-
stantinopolim navigare cepit. Cumq; p̃ aliquot dies
transcurrisset. orta subito tempestate vasis pictam
omnes in mari ceperunt. et eis singuli quoq; pecie
in mare. Cum q; monachus sum velitet eicere sacrum
lum in quo erat yconia. dixit ad eum angelus sim
dicens. ne pictas yconiam. ses lena eam in manibi ad
eum. Quam cum eleuasset. omne mare tranquillitas
magna secuta est. Ignorantes q; quo pererent. ad achon
ciuitatem deuenerunt. Tunc monachus que circa de
gesta fuerant videns. et dei voluntatem intelligens.
ad cenomalem venit. carissime volens de promis-
sis. Que deuote eum suscipiens. et pro hospitium
frequentiam non agnoscens. yconiam non requirebat
ab eo. Quod cum vidisset monachus. intrauit in
oratorium vt oraret. et postea cum yconia ad eia re-
mearet. Facta autem oratione. cum egredi vellet. non
minuebat. quo ab oratorio egire posset. Ponens ergo
yconiam quam ferebat. ostium oratorii erat apertum.
Et rediens assumpta yconia. nec ostium quo egredere
videre poterat. Et ita p̃ totum diem laborans. cum
yconiam deponeret. videbat ostium. Cumq; ergo yco-
nia cum egredi vellet. non valebat. monachus ergo
diuinam intelligens voluntatem. yconiam ponens

in oratorio. omnia quæ facta fuerant. cœnobiali p ordine
enarrauit. Accepit ergo cœnobialis ydriam. et cœpit lau-
dare. et benedicere deum. et gloriam virginem maiorem de
omnibus quæ facta fuerant. monachus vero in eodem loco
fuit. postquam p residuum temporis vixit. Et cum in mag-
na reuerentia haberet ydriam. cœpit ipsa desiderare. et liquorem
quærendum emittere. Cœnobialis vero desiderans liquorem
cum ordine minime tribebat. Dixerunt quoque vasculum
eorum ad recipiendum liquorem ab ymagine mirantem.
quem infirmantibus in dei nomine tribuebat. Fiunt namque lig-
nis ydriis. vt infirmis oppositis. languores et morbos
expellerent. Cœpit ergo ydria valde honorari. qa plurimi
varios languores in infirmitatibus habentes. illic venebant
et a languoribus suis curabantur. Cœnobialis vero locum
dixans nobiliorem. vbi ydriam reponeret. et reuerens
de sacris vestibus. oculos quidam ad ydriam accessit. Os
cum illam tangere. statim arefacta sunt manus eius. et
toto corpore infirmatus. post reuersus migrauit ad dominum post
hec vero. nullus presumpsit ydriam mouere vel tangere.
Cœnobialis vero ejecum vasculum oculo ydriam dixerunt
in quo liquor ab ymagine manans recepit. Cepit autem
dei gratias ymago. mamillas paulatim emittere. et cœpe
vestiri. Quic erat ymago vt a fidelibus templi qui eam vide-
runt. scilicet a fide thoma. qui eam digito suo palpauit
et ab aliis plurimis qui eam videbant. Deficiunt. a ma-
millis sacrum cibue sacre indumenta. ex qua cibue liquor
ille emanat. Contigit autem vt quidam solitarius. Da-
mascenus. qui monoculus fuit in oculo quo videbat. Thr-
mahel. et amittens visum. factus est cecus. Et audiens
quanta deus p ymaginem gratias est miracula. illic ve-
nit. et inuis in oratorium quinus paganus cor. fidem habens
in filio. qui p ymaginem sue matris ei sanitatem tribuere
posset. precat se in illam. et orauit. Facta vero oratione visum
recepit. et deum magnifice glorificauit. Nomen quoque eius
vt dominatrix habet in vocatio ad luminaria emisit ha-
bilice so. mercedis olei. Quos p aliquot annos impletum
est. Habitant autem in eadem ecclesia cœnobiales. Cum
autem monachi greci in quadam parte ministerii summi
agentes. Digitus dei et magnitudo est cœnobialium. pro
reuerencia sancte monialis que locum illum puro inhabi-
tauit. Anno vero dni. 1262. feria tertia ante pasche
contigit in ea loco militum in fouea castelli de Damasco
vt quidam miles extraheret fiolam vnam cum oleo de
Armatiolo. in qio posuerat illum. et vrent. qui oleum de
incarnatum. de in suas partes diuisum. ita qui vna
pars perseuerat in inferiori parte fiole. et alia in superiori
Et accipiens intellectum eum. et tetigit oleum quod
in superiori parte fiole deperiebat. et oratum inde gut-
te sanguinee effluxerunt coram capellanis. et militibus
qui adeant et ceteris qui ibi captuns. Sunt autem
plura alia miracula que p ymaginem eius dissime dei
genitrix mater quotidie operatur omnipotens filius. Cui est honor
et gloria. potestas et imperium. p infinita secula seculorum. Amen.

Ex martilogio.

Eodem die ioanne via appia. natalis beati eusebii presbiteri et confessoris. Qui in heretice constantinopolitanorum
corporis obtinuerunt dum non vellet ea distinctionibus proprie
pecunia. tandem est fustibus ac lapidibus macratus ab eis dis-
que opinion exaluerer. Item ioanne via appia est carsiaq mar-
tiris. qui quotidie opinion exaldaret. lapidibus et fustibus pro
xpo cecidit.

Ex martilogio.

Septimus Ydus. kalendis septembris. Cal. in. Ydus.

Armilphus episcopus. Ex vita. li. 20. c. M. et 3. ch.

Do ceo Armilpho episcopo
ex maiore domus regis francorum metensium episcopus factus est. patet enim pipinum fuit
et annus circiter magn. et lothorungie ducatum tenuit.
Qui cum eyonis et filiorum affectus postponens heremum
peteret. contigit vt p fluuium mosellam iustum faceret.
ad cuius pontis medium veniens vbi fluuius profundior est
ibi annulum aureum proiecit dicens. Cum ego inquit aur-
lum hunc recepero. tunc paulatim confidam me esse
peccatorum meorum veniam absolutum. Quo facto. heremum petit
vbi non parvo tempore. minus mortuus deo vixit.
Iuxta defuncto metensi episcopo. armilphus electus est. Et
dum esset ibidem abstineret. sicut in heremo consuetudinem
pristi et presumptus est. Quem cocus cyentenus armilph
reperit. quem sibi suo letabundus obtulit. et ille aur-
lum recognouit. Erat autem biduum iter a ponte in quo
annulus proiectus erat. vsq ad locum in quo presumptus et
inuentus est. Tam profusus in elemosinarum largitate extitit
vt etiam de longinquis regionibus fama eius pauperes ad eum vocabantur festinarent. Quos enim
religiosos hospicio susceptit. pedes abluit et refecit et
mensis vestiuit. Iuxta eum post reuersus parte ordeacea
refectus. aquam potauit. indutus cilicio. vigiliis. et
ieuniis membra domabat. vexillo quoque infirmitatem a de-
monio vexatam liberauit. Leprosus quidam cum a-
uro ceo. victum et vestitum peteret. iussit eum in
hospicium deduci. et castigatus ab eo quia barbarus erat
et baptismum suscepisset. iuxta. Nequaquam dixit mi
nam et ego infelix et abiectus in plo cum eum. quis
michi gratiam baptismi tribuerit. Acceptoq a uro sto
baptismate cecio. repente de corpore eius lepra recessit.
Quidam celestius. nocte nosso ceo uro detrahere ar-
cus est. non esse. scilicet cultorem dei. ceo potius hominem voluptati deditum. ad cuius lectum non solum rex. verum etiam
regina tanquam consilium flagitans peterent. Cum ergo stra-
tum quia cum ceo detrahente petisset. flamma sibi inuen-
ilos vallauit de vestimenta eorum. Cum aqua inuenta
flammam inuentus iussam. iussitemus extinguere
posset. circa nates. vel genitalia loci. cumsie eorum ar-
dent. nec a ce vestimenta ardencia exuere potuerunt.
Deferentes in lito ce inuoluit. ces magis genitalia
eorum igns iussis cremabat. Quoq nosso prefatus.
igne consumptus est. filius q eius moy eadem sen-
tencia puissis mortis. Contigit vt promptuarium
regis coray flamma vexatet. atq domos arquinquaq
positas deperiret. Ces moy vt suis episcis aqua eius
opposuisset. ignis subito extinctus est. Post hec beatus
armilphus relictis sibi cellis. ad heremum peteans. inter
bestias et feras parvo tugurio quotidiana necessitate
fratres deo psoluabat. et transiens Kalendis septem-
bris. feliciter migrauit ad dnm. Tres vero epi cum mul-
titudine ppli ad heremum pgentes. corpus de cella leua-
uerunt. Et dum feretrum gestantes ad locum quidam
luberium et lutosum pueniens. pedibus feretrum pe-
tantes casu corruit. ces vice illius feretri angeli portant
Nam priores multo cetarsantes gressu. grabato in aere
oblito gressum libere. Et surgentes qui lapsi fuerant
cuisnecata valle ce iungunt ad collegas. Quoq corpus
ad vrbem deferentes. cum honore sepulture tradunt
anno dni. dcccxxxvi. feria secunda. ces

Ex martilogio.

Die nyces birthune. natalis beati vrsuci confessoris
qui sub tiranno pscutore. multas cellas. cohabitacula et
ecclesias agens. tantus claruit virtutibus. vt et dominus ex-
pulisse. et in gentem dracoiem cecidisse inuenisse legatur.

Cap. XVII.

Ex Sere. li. 4. c. 17. ce Sepiem.

unitate obtinentes ob stabilem epi. unitatem unitatem et virginitatem virg. Romae. ob serene cursus quotidiani siderum augusti. Xpo kalendis septembris. De eo quod

HAbitat in cesarea capadocie mammico nutritus puer vii. annorum mammies nomine. qui mortuis parentibus cum iuste et pie vineret antiochiam augusti secretum de cultura solitus abhorrens. in monte cui oliva densissima innebat secessit. Ibique vinebat oracionibus et lectionibus vacans. et de lacte gregis xpi se pascens. Audita autem voce de celo et in campo descendere. descendit. et ibi virginum. et cunctum invenit. Quibus simpris in montem ascendit. Legente autem eo librum quem invenerat in campo. convenerunt illuc ferarum diversa genera. que prostrate eum adorabant. Et post ferarum genus. ursum ad deum aspiciebant. Dansem egressis feris mansuetis. remanebant ibi femina cum uberibus lacte plenis. Quas vir suis manibus et coagulans. et caseos faciens. cum sibi abundare videsset. quesiuit a deo. quis de fructu sibi dato faceret. responsum accepit. ut ad portam cesarie descenderet. et panibus distribuiret. hec videntes quidam nunciauerunt presidi. alexo. qui ibi magis esset. qui omnes feras omnia maleficiaret. Tunc idem equites duos ad eum misit. Qui ille obuius in hiraculum cum eos vidit. eis qui casum et aquam apposuit. Quibus manducantibus. facta est congregacio animum. legente eo et legente cunctis. Quos presentes illi. confugiunt ad eum. Confortati a viro dei venerunt. profecti sunt. et visa presidi retulerunt. Qui autem suis eos exponere secum. coram preside magium se esse negans. et ypiam profitens. missus est suspendi et torqueri. Cumque sudo agens in celum intuetur. audita est vox de celo ad eum. Confortare mammies et viriliter age. Tunc in carcere reclusus. vbi plusquam quadraginta horas inclusos tenuerunt. Quibus apis eum quietibus qui fame necaverunt. columba celitus missa. portans lac et mel. p fenestram intrauit. Accipiens qui mammies. simul cum eis manducauit. et satiatus fuit. media autem nocte. apertum est ei ostium carceris. et egressus post hec mammies presidi presentatus. in camino ignis iussus est. Dei eo intrante mundo signo cereus flamma statim extinta est. Iussit iterum preses ignem accendi. dei columba descendit. et ignem dispersit. Videntes autem milites eum. viderunt cum eo centum quasi milie multitudine angelorum. Qui vocati et egressus. missus est in amphiteatro bestiis ceussimis cypoui. scilicet vrse. parde. et leoni. Ar vrsa cum adorauit. parda collum eius amplexata. leo pedes eius lambunt. Legum autequam dimittere. ministus pre timore mortem facientibus. alius leo diuinitus de monte descendit. et p amitatem virginis milium lesit. dei festinas. amphiteatrum intrauit. et respiciens sed in eum dixit. O natura hominis epi sed coaptu. ecce tui causa cogor ab angelis contra naturam loqui. Hec eo dicente. amphiteatri ostia clausa sunt ab angelis. vt nullus exinde posset effugere. Et ascendens leo multitudine paganorum et uxorum lauauit. solus qui pdes illesus cum officio suo remansit iubente dei sed eo ne eum lederet. Tandem sunt matur lapidatus. cum iam lapidibus esset coopertus. et tunc ecce manet illesus. ab angelo de celo vocatus. emisit spm xpi. kalendis septembris. circa diem diei decimo septimo septimo. Eodem die apis affricam cum matrem liberati albatis. bonifacii diaconi. germani. et tiri subdiaconorum. iugati. et septem monachorum. et virginum puer. qui pscriptae barbaris missi hunerici regis. pro confessione xpi operosum cursum certamen sui

Cap. XVIII.

Ex Sere. li. 4. c. 17.

profecerunt. Eo tempore die octauo ecclesiam laurencii martyris assisis. Xpo kalendis septembris. De eo quod est romae. cuius puer agi. Agapito puero patris. cui pdede antiochio. prius quidem missus est p quinque dies absq cibo et potu in carcere inclusi. Deinde prunis ardentes cui capite eius imponi. et post hec flumi tertium fieri. quod ex imum capite decesum suspendi. atq diuutti solum. donec corpus eius innudaret a fetis et cunctis generatum. Attalus autem commiatus. qui ei prius in carcere cuiaserat. vt a cruciatus sua recederet. ne in tormentis deficiens. floreum inuentus amittet. Post quatuor dies vbi suspensus fuerat iuit. capiens secum pdedi. et adhuc vinetet. Et inuenit eum cum flumi in veste candida deambulantem. et psallentem. Non mortuus sed viuum. et Angelus autem dei eum soluerat. et omnino a plagis eum sanauit. Ad hec attalus stupens nunciauit pdedi dicens. Credo qui magnus est deus xpi anqz. nec est alius preter eum. Cum eum pdes audiet eum seductum. de qi hoc nunciauit imperatori. Et iudex libentissime cum agapito subire penam martyrii. Preses autem precepit agapito expoliari missit. et aquam bullientem in ventrem eius mitti. Ces illo magis frigidam cenciente. et verba fidei coram pdede ponente. ppter qi argueute. preses de tribunali cecidit. et militibus dixit. Cur tite subiente michi. totus eius dicto. et quos ministeria de pdo. magni et ceteri dei agapito. iste recipio. Cum hec dixisset. impius expiauit. Quos audiens aurelianus. misit agapitum exponi leonibus. ministri ergo ducentes eum in vrbem penestinam. in amphiteatro leonibus precaruit. Qui mox deposita feritate. pstrati. pedes eius lingebant. Tunc ppto circistante. et deum glificante. ministri eum rapuerunt. et non longe ab vrbe ducentum stadio passum. circa diem dei ducentesimum septuagesimum tertium.

Cap. XIX.

Sanctus ffiagi. De eo ffiacrio confessore. qui vita mirabilis in hibernie partibus nobilissimus extitit natalibus eximius. sed a puericia cuiusdam solitus. et sed tumultu expeditus. solitudinem capiens quide vitam. patrem et matrem reliquit. et suis ducente in francie partes deuenit. Eo tempore quo sancti pdedi rectori sedi milicat. meldorum pontificii possidebat. cum sedis fiacrius cum socius suis hospitalitatis esset expectat. Quem piissimus pdedi libenter suscepit. et vt mentis illius affectum intelligere valeret. quidem secum manere velle concessit. Cuius cultum simplicem et religiosum mirans. Obsecro inquit. vt michi originem tuam. prudentiam et archanum tue mentis affectum. quo tendis. et quo nomine vocaris manifestes. Qi dente consilium tibi congruum pbere valeo. teste deo libenter donabo. Cum suis fiacrius vicit. Tenerissime pdedi hiberniae scotorum insula michi meis qi genitoribus originem dedit. et quia solitudinem vitam sude concupisco. patriam parentes qi fugiens. dereliqui. dum quente congruum heremitis expetendo. sed nomine fiacrius vocor. Nunc ergo tuam etam paternitatem supplicat effligito. quatenus si locum quempiam nemorosum in hiis partibus messe nolis. quo sacris oracionibus insistere queam michi insulgere non differas. Hiis dictis. breus pdedi gaudens effectus. ait ad eum. Habeo inquit non pauci hinc nemus quodam in ure ppcio. quos meale brogile vocatur. ad exercitam vitam solitudinem vt credo satis idoneum. Quos si contemplari desideras. illuc vsq ire damus. Quo ostenso. ait epis. ffiacre hinc locus iste tuae hereditatis ad me spectat. et si ad habitandum tibi placuit. quidem tibi necesse fuit. benignus offero. et alacrie concedo. Quo dicto. beatus fiacrius mox ad el

Cap. XX.

Ex martylog.

vestigia pruens. et oberis lacrimis. se collato sibi beneficio
gratias referens ait. Beatissime pater solo intuitu loci iste
iuuenis me delectat. Satis enim est. et ab omni processus hom
frequentia remotus. Digressis ab invicem suis. vir dei sua
quinquo humeros memore monasterium in honore beate marie
construxit. et de die in diem virtutibus accrescens. et sibi
austeris effectus. se xpi iugo acerius subdebat. et qd
famelico corpori quotidie subtrahebat. peregrinis. et pauperibus
erogabat. Et quispiam laicus zelotor primati. aut cum
gnes esset. sine nequod aliquate contacti. aut maligni
quis infestare voluit. vel eadem totius corporis incommo
ditate detenti. ad eum venebant. vel deferebantur. Sola
manus ipius impositio dei suffragio. incolumitati pris
tine reddebant. suffragabat et eiusdem opinio illius sancta
et multi ad eum venebant. et ex diuersis necessitatibus
ad memetipsum subiecerunt. et de laboribus manuum suarum topia
panpere relenaret. visum est ei qd amplior et spaciosior
loci foret utilis et necessarius ad ortum faciendum. ad
plantandum oleta. et aliarum herbarum diuersarum genera. Et
quinus binis phazo. prius ei tui sui memoris concessisset.
quorum sins nitentibus conuenerent. tamen loci ampliare
et ortum facere sine licentia pontificis. humilis heremita
non presumpsit. Accessit igitur ad episcum. et rogauit eum vt
ei domini suam liceret ei tantum memoris auellere. qd
ibidem ortum posset facere. Cum episcus tui terre concessit
quantum in quo ei domini suum proprium manu fodiendo in
uis die fossito circumdare posset. Tunc sinis inclinato
capite gratias agens. et ad locum suum redens. facta oratione
baculum suum p terram tradebat. et tam baculi tra desistens
patebat. et nemus hinc inde corruebat. mulier inuida
quedam audiens. que viso tre hiatu. tei nouitate conpessa
hoc epo minuate festinauit celeriter perrexit. heremitam
asserens esse maleficum non dei cultorem. eos magum et
incantatorem. Peuersa et mulier eos viro conuicia. contu
melias. atq blasphemias irrogare presumpsit. et cum auc
toritate epi ab incepto ope cessare precepit. tpm qi epm
adiuuare minabatur. Vir ergo sinis ab incepto ope cessans
tristis et tristis. sup petram resedit. Et ecce petra diuissi
ma summo nutu inclinata. vt cessiones eos vti esset habilior
sub ipo concessum eidem prestitit locum. Eadem enim petra
in eiusdem eos monasterio conseruat. et locus cessionis eis
demonstrat. Cunis tacti debiles et infirmi restituti
sunt sanitate. Desens ergo episcus lapsem conuertitur iam
cauatum. et tam baculi tertiam partem. et nemus hinc
inde corruisse. fossitq pfundi subito fal fuisse. heremita
semiqs ferentem audiuit. et ei familiarius adhesit. Ad
uentum siquidem a uiche pulcatus vir dei. orauit vt deus
clausum sins immutam suam ei ministraret. qd ois uiliter
monasterii eius ingressus. cum corporis infirmitate mutu
uerat. Quedam post hec mulier diues et nobilis cupiens
videre quid accidit uiche que in monasterium prefatum intrat
in illius ancillam suam manus impulit. et sua illa oculum
amisit. et ancilla illesa permansit. mulier ad pedem in
monasterio posita. quid. qm statim pes mutuuit. et tunc
astersens tibiam. genu. et eius occiparunt. Sectus enim fla
quius signis et virtutibus in vita sua claruit. et ad eius sac
tuuisium membra languentia. modo sanitati quoq morbo
flume grauata restituunt. Obiit autem xvi. Kalend.
septembris. Anno dni septuagesimo nuesimo secundo.

Sanctus dei Dilgeo episcopo

genus episcus regione conacrat in hibernia natus
est. Cuis lastranus abbas eum baptisauit. et filius docuit
Cum autem vir quidam ad eum magistrum puer ad
ducere. vir sinis manu puer accipiens dixit. Hic est
mediatis pannis. de quo olim in opi vidi qm me de tbi

meis cuiatuis eet infirmatibus. myopheus uaq aptus.
et cordis et lenis dolore uuno subdebatur. manum ergo puer
membris dolentibus imponens. continuo sanatus est. Hec
inquit matris corpus et sanguinem xpi. quod egredior de hoc
eclo ori meo porriger. Oculis enim dulcedo vice quadam non
inuenta uiuencula. et agnum quoddam oculis poribus tuisnedum
Quidam laici ad cellam eius eo absente venientes. cibos a
cellario rapientes. et in vasis et bonis ipsiens. omnes pres
vum mortui sunt. Qui ad ipsum dei cedens. pen
tentiam coram eo flebiliter pegit. Post hec ad abbem eum
congallium venit. et in monasterio disciplina eius eo vixit.
In diebus legebat. et fabrilem artem exercebat. in noctibus
vero uiseficens orabat. Quo eet quas domini quidam
adeuntem signum. et ignis virtutem suam. statim aunsit
filium uiteris subiustum resuscitauit. semimortalem defunc
tum vite reddidit. vnicum ceteris vidue filium a quodam
rege occisum. vitae fecit. Tres filias viri cuiusdam defun
cti. in via qua ibat resuscitauit. et tras illis dedens semimortalis
mortales effecit. Regis cuiusdam filio a mortuus resuscitato
monasterium habitum suscipere petiuit. Et missum eius
regis filium subiustum vite reddidit. Filium regis cuiusdam
filium resuscitauit. et monachum fecit. Venit ad vir dei
ad orium colinauit. cum quo ad regem quendam pro quodam
vinculis ligato postulaturus ingr. Ad cuius rege in
tortum. beatus dei gens pallium manu leuis tetigit. et
ostia oris septem firmata. sine moci patuerunt. et tepa
dei stens. cum illis cum rege abscedit. et prefati
vinculis solutis sunt. Aquam vice quadam sua
benedicendo in vinum commutat. et hospitibus abundanter
ministrauit. Abbatem quendam defunctum resuscitauit
Filium quendam mortuum vinum reddidit. filium viri cuiusdam
defuncti. et sepulture tradetur. vitam reddidit. Filium
mortuo quodam resuscitato. et magnum magnum oculis poribus
prestitit. Defuncto etiam vite reddito. tres virgines a la
tronibus occisas resuscitauit. et in ordi confessione vincere
docuit. Resuscitato post hec quodam defuncto centesimo
sexagesimo octauo sue anno. xi. Kalend. septembris celos pene
tratur. Eodem die Jouie. duos presbiteros iohis. et crispi.
Qui pescatione suscitatum. multa eaq corpora officiosissi
me sepelierunt. Quoq tunus. et ipi postmodum sociati
gaudia vite meruerunt. Ita humana. eet helene meis
constantium.

Xiiii. Kalend. septembris. De eiusdem

Orabant Jouie. in vico qui Iulio maiore
appellabat cenapius. xpiani multi. inter
quos erant viri religiosi. eusebius. vincentius
peregrinus. atq pontianus viri dei oratoribus
et vigiliis insistentes. noctes p xpo desiderantes. Hi ad
imitationem apldi suis omnia vendiderunt. et pauperibus
erogauerunt. quatinus ab hoc seclo liberati. liberius soli
adiunxerent deo. Qui tandem vicos vicinos pluriz ant
xpm predicantes. Ecclesiae fuit a cultura demonum. Ne
honorem deo patri. et filio et spiritui sancto
omnipotenti. et agere pniam. et baptizentur. ne omnis
cum omnio angusio pectus. Quidam autem senatore
iustus nomine audiens motum hui castitatis. inuocauit
eos in domum suam. et audiens colere predicationem eorum
cedere. ac facultates suas p manus eorum distribuit
pauperibus et egenis p xpo. Quos cum audisset esse
tuisse cum asina. Sitens et. Iuli quadr amens effectus
es. vt desedens ionem. et herculem. equaris nestio
quam amentiam vanam. Et ille. Tu omnis pecus cum
dis quos vano esse deos esse. tendaio ore mentiris
fratris cesar. accesito quodam uoce vitellio. precepit
eum equitare diligenter facultates nichi. et capellere
eum ad sacrificandum. vel morte punire. Qui cetera

Ex martirologio

Ca. xix

tauit eum in custodia. et post triduum parato tribunali
iussit eum astantem astrictum. et medium ceruice feriri. et ut
sacrificaret admonuit. Et ille. O miser et miserabilis.
cum illo cum tuo principe pfido pibis. Cpis mea xpc est.
qui te cum tuo principe damnabit in etum mediu.
Tunc iratus iudex. iussit eum fustibus cedi. quousq;
spm emiserit. Quod audientes eusebius. vincentius.
pegrinus. atq; poncianus. corpus eius sepelierunt in
cimiterio calepodij. xvij. Kalendas septembr. anno domini
cccxxxiiij. octuagesimo primo. De sancto
Mariano.

a di 181

Ex spe. li. 21. c. 18. et seq.

Eumpore ad abbatis successoris sti
germani. anno domini. cccc. xl. sanctus
marianus de ratiorio bituricensi venit ad monasterium
sti germani. ubi receptus in breui ceteris monachis ma
iore mirabilem se prebat. Cais manentium tunc
abbas volens pbare obedientiam eius. iubens ei monasterii
omnis officium. pastorem eum constituens bubalorum
Cum ergo iussu abbis in quadam silua boues et vaccas
custodiret. tanta caritate pollebat. qd ecciam canes sil
uestres ad se venientes. manu pcul mitigebat. Vir de
quadam cum cet in uenore. canes eius aprum latratibus
exacuentes. cum iam eum gramis purgent. fugit ad
cellam sti mariani. Qui ubi canes latrantes audiunt.
canes compescunt. et aprum incolume abire pmisit.
Quidam latrones cum eum in campo expoliassent.
vestem eius secum ferentes abiecerunt. collum et pallio
lum dimiserunt. Qui oratum post eos clamauit dicens.
Reuerteminii dm mei. ecce denarius in meo pallio col
ligat. qm forsitan erit vobis necessarius. Qui primus
reuersi. pallium cum denario receperunt. et cum medium
penitus dimiserunt. Et cum festinant ad suas latebras
festinauerunt. in ipo crepusculo ad ostium cellae eius in
uenti sunt. Quos ille in cella sua benigne recepit. et
pedes eorum lauans. hospitalitatem qitum potuit ministrauit. et quid eorum ad fidem conuertit. Quodam tpe
monachi qui cum eo. ad boum custodiam fidum deputati. inuenili voluntate vesam qidam cum catulis
que cuiusdam eorum insidiabat. laqueis et ingenio capere
voluerunt. Cumq; illi nocte laqueos parassent. et vesa
in eos irruens teneret. dixit marianus hoc pnosticus. de
leto surrexit. et cum inuenens. dixit ei. Quid facis
hic misera. fuge ato ne capiaris. Et statim illa humilis
et mansuete discessit. mariannus vero monachos exeu
bantes inuenens increpauit. et vesam quam capiebat
capere. euasisse incolume iuuauit. Solebat enim
singulis diebus ad pmiqui ecclam pficisci. Quodam
tempore die iussit cum ex monachis secum ire. Cui ille.
Non possum inquit hodie. quia debeo ad mensam
fratrum ministrare. Tamen nutu cogente impio cum
eis. Cum cum ceteris in ecclia. finito euangelio. oratum fo
ras egressus. et ascendens equum suum. ad domum redire
niitebat. Cum cum equus iide mouere non posset
licet eum dure calcaribus pungeret. intelligens causam
confusus redit ad ecclam. Et fluuia missa. dixit sui
mariannus. Dic mihi frater. pcepisti ubi volusti. qui
me velito discedere cupiebas. ecce equus obedunt. cui
tu repugnas. Adueniente die pasche. iogabant cum
fres. et diem pasche in fontanico monasterio celebrauit
Quod cum fecisset. fregim die occupit solere februarii. et
quarta feria ingrue ad dm. Quem dum pontifices
rebellant ad dimissionem in quadam cella existentes
mouere eum iide. penitus nequeunt. Sonet quidam
qui erat p suos stelejubi in carcere compedibus. fractis
cathenis. et apto carcere. liberi exeuntes venit ad aepus.
et cum abbis portauit usq; ad urbem. Qui cum

processione epali solemniter exceptus in ecclia sti gnami
est sepultus. anno domini dcccc. xxxiiij. Ex martirologio.
Eodem die apud massiliam. sti lisdoma epi. et confes
soris. hic regis clarie karoli filius. et de ordine minorum
thodosine qr ciuitatis epis. mylus virtutibus floruit.
et miraculis gloriosis effulsit. Item natale sti magni
et ardaci martyr. cum socijs suis duobus milibus origen
tis nonagintia septem. In pago agesterico. beati
donati presbiti. qm ab ipso infancie sui rudimentis.
unica dei gratia pdius. anachoretica vitam iustus
annis exegit. et miraculorum gratia clarus. migrauit
ad xpm. Xiij. Kalendas septembr. De sancto
Eatus eius ossuum Osuino martire. Cl. m. xx.
ex antiquorum clarissima regum prosapia.
anglorum oriundus extitit. post mortem qui
dem regis northanhumbrorum. edwini
primus eius successoris ostrio vtedit rege deirorum. et
cunfrido bernicorum apostata. a cedwalla rege britonum
iusto dei iudicio deletus. filius ostrici. osuinus ne a
cedwalla pimeret. non pauco tempore apud occidentales
angulos exulauit. regnumq; deirorum et bernicorum os
walduis edwini regis nepos ex sorore atta pgenitus
optinuit. Quo tandem a paganis iniuste interfecto. suc
cessit frater suus osui. et viginti octo annis laboriose
regnauit. Audiens s. osuinus exulans filius osui
ostrici. quia defuncto osualdo regnaret osui p fratre
suo. iuuo cum suis consilio. ad regnum deirorum regressus
ab omni plebe letanter recepit. et in regem nemine contradicente sublimatur. Anno dni. dcxxxxtesimo. quadragesimo
octauo. et principie deirorum nouem annis in maxima omni re
affluentia. et ipe amabilis omnibus pfuit. Erat enim oculis
cecus. pes claudus. lacertus tremulus. orphanorum et viduarum
omnium indigentium pius pater. pauper et pegrinos maxime. benigne recipiebat. esurientes alebat. nudos vestiebat. et omnibus eius beneficia postentibus. hilarius uiuebat. Cum s. vir dei pietatis vacaret operibus. huiusmodi
cultus minuens osui regem bernicorum. magis ac magis
aduersus eum exarsit. et donec congregatus exercitus
ad pliandum in loco qui Hilfiaeston dicitur occurrerent
instigauit. Pugnauit autem rex osuinus videns
suos iam minus paucioribus cum hostibus volentes conuenire
et p rege suo paratos accumbere. Dixit ad eos. Congratulor o. principes. o fideles milites. vide pbitati et militiae. et
quod ego bone voluntati vestre. Ses absit a me vt mei so
lius causa. belli discrimen omnes incurratis. qui me quoqu
iure dmi. paupem tui et exulem vobis regem constitu
istis. ayalo itaq; cum paucis solus exulare. uno pcus
oro. obsecro inquit. qui vos mei solius causa contrugati sequi
pcliatis. Impius enim et inhumanitas est. qui cum de
iudicium nullo modo possit auertere. plures sui causa o
nate euertere. Quare dimitam sup me sententiam pa
cificus non belligerando libenter amplectens. pserim
cum p os sti gradum p martyrij palmam ad celestis regni
gaudia me tristitiam agnoscio. Quo ordine et tempore
xpo volente. quidem ceperaldem fraude non tetigisso. Hys
dem. exercitum domui remisit. et cum uno tui militum
tonsbere nolo. in gestinguum. in domum humeualdi co
mitis. ad quem illum. et multa contulerat predia. de
tracpit. Humeualdus autem in conclaui quasi secu
ritatem illum introiuit. Deiq; timore postposito regi
bernicorum. quia regem osuinum sibi tradere in gaudium
celestis minuit. Audiens enim hoc rex osui. ethel
dum domus sue positum illic direxit. et vt regem
osuinum interficerent iuuauit. Quo cum pueniisset. et os
uinus ab humeualdo sibi tradus fuisset. dixit rex. Qua

nequit tentus. Innocens a vobis missus sum ad vos. Precor
vt hunc militem liberum permittatis abire. Ut me causa fa-
ciatis enim mortem subire. Gaudent cum milites morti sucum-
bere. qui mortis Dei. ceteram si caput Dagobert diuinitere. Ex-
cepit itaque rex ostium. vna cum milite suo inortis sen-
tentiam. et effuso sanguine suo. perennem in celo adepti sunt
mansionem. Vii. Kalendas Septembris. Anno regni eius nono.
Erat autem rex ostium. et aspectu venustus. et statura
sublimis. affatu iocundus. moribus cautus. et manu omnibus
nobilibus. simul et ignobilibus largus. vnde ob regiam dimini
eius et cultus. et vultus. et vultus dignitatem ab omnibus diligebatur. et
vnusque ab eius ministris de cunctis prepositis cum eis
nobiles vnigebant. Donauerat autem rex ostium equum
cum cuprum aduano ego. eo quod magis posset pgere. qui
equo vehi consuebat. Qui eo postmodum equum illum cum
in alius ad manum haberet. cuidam pauper ecclesiam petenti
donauit. Hoc cum audiisset rex. plurimum indignatus
aut ego aduano secum ad mensam consedenti. Quis fonsi
dile presul. mihi milices equos similes. qui sufficerent ad
ecclesiam. Cui episcopus. Quis loquens die rex. nihil ei
ior est tibi filius equo. qui filius matre. Continuo rex
pedens ad pedes episcopi genuam iocundi. pentens fecisse
episcopi iniqui obloquiebat. quique de iek. filius dei filius esto
gaudet. Dum g. pauperi similis ad mensam consedent episcopi
subito in lacrimas resolutus est. Cuius rei causa a circum
stantibus requisita. presule ait. Ante modo non erat regi
humilem. nec digna est hec gens nequi. talem sui habere
regem. Nec enim multo tempore. virtutis est rex iste
vnde contigit ito post hec. vbi oarai vt pfatum est.
anno dni. Ccxxxxtesimo. quinquagesimo primo. et regni eius
nono. Ceo et ipse antistes aduanus post regis occasionem
diuorum cotinuo cupiuyt diebus. In gestlingo-
mon gilhing. wetty. non procul ab urbe vicheminne
ciro. regalia canfleda ostium regis vxor. et regis ostium
quinque. in cypriacum neas eius. imperata a rege liceat
monasterium construxit. in quo oratorio assidue p regis oc
cisi. et eius qui oarage iussit ate salute quotidie diuo
beberent offerri. et vinum quendam dedotum nomine
transferre. nocte angelum a deo ordinatum et eadem
regis oarai pinquum constituit ubidem. Quam postea sub
rege merciorum suffero in primitiis mercorum et mercianorum
anglorum episcopis effectis. genuinum monasterium ad fidem
conuertit. Corpus autem eadem regis ab eis qui eum
occiderant. ad ostium tyne fluminis versus aquilonem
delatum est. et in oratorio ad magne virginis sepultum.
In quo loco religiosorum monasterio congregata iugiter deo
deuebat. In tumulum autem honoris eminentiam exare
uerat locus ille. vt p totam prouinciam p reuerentia loci
et religione. defunctorum corpora ibidem tumulanda deferri
vellent. Quapsis post hec multis annis. yngualdus. et hubba
uniquitatis filii dominorum principes ad ostium tyne fluminis
applicantes. vbi monasterium et oratorium regionem gratia
deuotione restituunt. monachos in quadam ecclesiola cum
oratorio honore a deo cuibetro dedicata combusserunt. et ante
ecclesiam edificata in planiciem redigunt. Anno autem
dni millesimo centesimo decimo. cum monachus quidam
nomine eduuinus loca eiusdem. nocte quadam post occasum
more solito fusus oratorio depressus esset. apparuit ei quidam
cetate canus. vultu venerabilis. cratere pretius. et verbis
iocundus atque benignus. Quem cum diligenter intuens
aspiceret. et quis esset interrogare non auderet. is qui ei ap
paruit dixit. Eadmunde frater eadmunde. At ille securus
respondit atque. Quis es dne. Ego sum ait ostium rex
qui ab hunc diabolo comite nequiter traditus. ab ostio rege
morte detestanda perpetus. hic in ecclesia eiusdem iacen-

pugnare c. Angelis
Mathes in scholis
quibus ces. spud

Edmund a Bishop
of a Kingdom of Eng

not appearance

tumulatus. Surge et dic ego egelwino. quod
corpus meum eleuet. et decenter loco illius collocare non
tardet. Quod cum ille ego minuasset. et ille corpus sum
de terra eleuasset. tanta odoris fragrantia egressa est. vt
omnia aromatum genera diffusa putarentur. et omnes qui ad
erant. mestimabili suauitate repleterent. Dicique sacerdos
eius corpus in aquilonari parte oratorii. cum honore re
conditum est. Interitus tostii comitis. qui cum magna
instantia partem reliquit. et miles ad ego perpet. et parte
capillorum capitis accepit. Ipse autem abscissione pedes plate
volunt. non vt in aliquo de ea differret meritis. sed vt
miles meritum circumquique p hoc extollere posset. Accepto
igne copioso. et capillis incensis. Post omnis hoc fac
cum. capillus ab igne intactus omino. et incombustus ap
paruit. Cum eii sacerdos quidam vanus et libertatis
comitis tostii consiliarius. occupatus atque hospitis
in ecclesia paratis sibi lectum insisset. dicetur secreto
ad se introuocari fecit. Et cum inquisitum pedes cum illa
vellet. cepit ostium ecclesia fabrica motu subitaneo a summis
usque deorsum quasi ventorum flatu. parietes ecclesie hac et illac
impellendo agitari. quique mirati et omni metu commoti
omnis sacerdos et iectum cum intelligens. metuentes de
ecclesia egrie cogit. et omnis illa commotio cessauit. Cum
naues quingenta regis Willelmi apud tynemuthum ap
plicuerent. bona loca ad nequaquam parcentes spoliauerunt
telamque cum suum. nihil ab suscepiunt. mulieq; ante ecclesiam
intrans. cum lacrimis sepulchrum quatinus et telam
tollerent. et de predonibus vindictam fecit. Ante eius
nauigantes. subito in scopulos abscisi turbine ventorum
quasi vrunge ceperunt. offendentes se collidere. mutuis
q; congressibus subinter occurrere. et fluminis semicinctes nau
tis pretereuntes subuersi. et ad litus ecclesie quam
violauerant spolia eiecerunt. et conuersi cum vetula conuay
tantes. bona sua vnyta litori reperta receperunt.
Sicut eiusdem ostium inter omnes meritorum officio des
tinatum canitur. militem qui cum equo suo de rupe
altissima corruit. incolume reddidit. Equus de scopulo
in scopulum lapsus. non solum de precipio saluatus
sed etiam subito multis intuentibus inuisibile reuocatur.
Cursum in cursu ostis dei apparens. precipit vt re
velocis surgens ad tynemuthum properet. Qui matutinis
et pedes solitos aspiciens surgere. et ostium se
cum eximens. missa matutinis adimplent. Quinque ci
bos ad quadragesimam mutis. de cupalio montis corui
ens. a piaculo liberat. Quidam p columbi quam
cum ferretur pusillanime occidit. infirmitate correptus.
cum se putaret p delicto satisfecit sanat. Ceu
cum votum implere negligit. recidiua infirmitate
decessit. Duas mulieres ceca illuminat. paralyticam ci
pauit. surdis duobus auditum reddidit. puellam a de
mone vexatam liberauit. mulieq; quedam a demonibus
p anum vexata. cum ad ecclesiam mris adducta. cum
lacrimis nauigauit. qui tempore dominico que circu
deserunt cum demones infinti aspectu terribiles et ho
tribiles valde. Quorum septem maiores erant et terribiliores.
cornuti. hispidi. et caudati. oculos ignitos tetrimos. et
cum vindicq circumstantes. diuerato intebant. Cuique
magnus vocabi exclamasset. quidam auditus suppliciis
caudorum filii ignis in facie dixit. Ego cum inquit
martyr ostium. sub cui feretro requiescis. et cum
animam suppliciis. multitudine demonum effugauit
et cum omni mansuetudine cum loco et tempore peccata
que fecit. et vinqui confessi fuit. et transgressionem
cum sua voti distinate venerauit. hortatus vt peccata
confiteri. et votum suum impleret. et de cetero offen

Ex greg. li. 2. c. 22

paucis cibariis venalis non excederet. pro quibus vt asserunt. potestati demonum tradita fuit. De sancto Philiberto Abbate.

Antonius philibertus re-
Ex leg. ca. xxvi.
bastensi cenobio. comitis venerit depositus. et cibis paupibus erogatis. tantus ieiunijs se afflixit. vt viris perfectis imitabilis fieret. Antiquus hostis ei insidiens. pulsare animam cepit. vt ampliora contra sumeret. Et cum nocte quadam fuisset cibo refectus. demon ventrem eius palpare cepit dicens. modo bene fac. Tunc ille immanitatis agnoscens. gregem abstinencie cepit triplicare. et conte animam tentatam. Dei auxilio implebat. Et cum singulis noctibus ecclesiam frequentaret. in tribus se contra ipsum temptaccionibus viris angus erexit. Nam vrsi opere eum intra ecclesiam temptaunt. puto terrere. et nocte illa de ferro extremebat. insus est trissige. et nocte tota omnem ecclesie expansis brachijs volunt phibere. Sed omnia eius machinamenta. per crucis signum penitus fugatur. sic tuo abbate. cotis philibertus profecit. Cum quidam de fratribus seni dei. de ecclesia extrahere prohibuerunt. quinque ex eis iam fratribus intrare. Alius omnia mestissima quinque equis emisit. reliqui timore percussi remanere potentes. omni humilitate ei obedire studuerunt. Ad locum neo regie fricor locum ad construendum monasterium petit. et in pago vithonagensi genetrum cenobium construxit. Sed omnes illi qui monachum fabricantem audiunt. Et cum monachis ad finem vite venens. mutus effectus fuisset. ingressus vir sancti audere cepit. et si haberet oculum facundie prius non egisset. manum eius extinguit. Quos cum ille fecisset. vir sancti pro eo orantur. et oratum loquens confessione facta. opus cunstis. Dum messes fides accederent. orta tempestate vir dei orant. et tempestate ablata. serenitas refulsit. Cellarium ad jugatum cuidam matrone ingressus vir sancti. vas quoddam vini bibentis. et finito omnino. ita vas plenum est repertum. adhuc ex eo nichil fuisset extractum. Domus tuum quoque ingressus monasterio nomine vantiato. tandem flentibus apostolis. gaudentibus angelis. ad celi ungaunt ad celum. xpo. Kalendis septembris. ajoi animam suam exercitum. xl. ij.

De eo Bernardo Abbate.

Sanctus bernardus in burgundia ex fontanis. ex nobilibus valde. de religiosis parentibus natus est. Cum autem matrem gestaret in vtero. vidit sepium plagium fuisse. catellum fuisse totum candidum. totid in dorso subrufum. et latrantem in vtero se habere. Quos ait quidam vir sed exposuisse. ille dit. Optimum catulum matris ejus. qui magnos contra inimicos fabit latratus. Erit enim predicator egregius. et in libros medicinalis lingue gracia arabitur. Anno enim etatis sue viciesimo sexto. ad societatem plusquam triginta ingressus est cisterciensis sub abbate stephano. hunc enim secuti fuerunt fere monachos. et quasi secum sed monasterium. In nocte natalis sui apparuit bernardo adhuc infantulo. velut oppensus predens de thuldmonio. benignus puer ihesus. quasi ipsum ante oculos suos ex vtero matris tractens. Inde ab illa hora in hijs que ad illius pertinent sacramentum. et sensus a profundior. et sermo caprosior datus est. Quum semel in domo cuiusdam matrone hospitaretur. illa adolescentem aspectu decorum considerans. vehementer in concupiscentiam eius exarsit. impudicos se offerendo. de nocte surgens ad eum accessit. Quam ille senectus. primus exclamauit. latrones. Ad quam vocem mulier fugit. familia surgit. lucerna accensa. latro quo ses minus reperit. Ad socios singuli redeunt. quesitum ceteris. sed non inuenta illa requiescit. sed sese a deo de repulsa metu tandem vel desperatione quieta cessauit. Sequenti die ajacentes eum. socij. cum toties latrones sopiendo eluuiauit. percutebant. Ille vidit. Dejacto hac nocte

insidias sum passus. latronum. quia michi intrebat inferre thesaurum vsque ipsum habitum castitatis. Anno eiusdem millesimo centesimo duodecimo. a constituit domus cisterciensis. ingressus est monasterium suus bernardus. et ita totus in opus absorptus est. ita totaliter occupatus. vt iam illis sensibus corporeis vteretur. Iam quippe animam in ecclesia non ciorz exegerat. et adhuc si haberet testimonium ignorabat. multo tempore ecclesiam intrans et exiens. in capite vbi erant tres fenestre. quam tam putabat esse fenestram. Abbas autem cisterciensis ad edificandam domum clarevallensem fratres misit. et eis bernardum in abbatem preficit. Qui multo ibidem tempore in summa paupertate degebant. et pulmentum cepulis ex foliis fagi conficiebant. Vigilabat autem diuis dei. vltra possibilitatem humanam. Multum enim temporis de minus pro coquere solebat. qui quo dormiunt. Nonnulla ratio temporis contentum comptis et modis. Vnde si quem forte dignum correctionem audiebat. seu minus composite videret incedere. placuit vix fesse potuit. et carnalis seu oculus eum dormire excusabat. Ad sumendum cibum quasi ad tormentum accedebat. Sic gula illecebras domuit. vt ipsam quoque ab poz distraxerit ex magna parte prodebat. Nam si oleum sibi presentem aliquando pinatum bibit. et pentus iuuenis Sigmid musip cibum p etrorem sibi oblatum p biterio cepius conuersit. Calsam autem aqui sibi sumere sicebat so solum humidum fauces et guttur eius refrigeraret. Quicquid in aprinis dedicerat. maxime in olus et in agris inestimabiles et oculo se confitebat accepisse. et nullos se aliquido magios hausisse. nisi quaeris et fagos mel amicus dicere solebat. Deinde confessus est sibi mestium vel oranti aliquam oculi velut suppositum sibi apparuisse oppetum. Quodam tempore sicut ipse in cantico referit. cum meloquens ex his que suggebat spiritus. et si non infideli tamen fidem tamen ad testendum. vt haberet quid dicit. Domino tractatuus. ecce quid venit ad eum dicit. Dulce iesus tendo. aliud non accipies. In cestibus eum semper pauperis placuit. cordes miqui. Tullian pitibus animis portant. qui sui oculum esse potuit. sed sibi hoc cognitu esse sensit. contumo illius abiciens. ad omnia se conuertit. Omne autem placuit genus. solitus est dicere tripertitum. et ad quod inuitus. ad animam pertinet ad corporis lesionem. Monitis nitre volentibus diuit consuetum. Et ad ea que minus sunt festinatus. hic fors diuinitus corpora que se ordo attulisti. Soli spiritus ingredientes. cum autem non potest quicqui. Sed ecce eius ordo mirta. cum in diuitiis et delicijs ordi pietatis. quidam vice fides suos ad monasterium visitatum accessit. Cumque in appetitum cupido venisset. ille eum tanquam pethe diabolo ad aliis capiendas abhorruit. nec ad vesteridum eum exipiendens illa qui missus fratri suoz sibi occurrerat. sed ab eno eoz qui portetinus erat. stercus inuolutum sicut tota in laquinis resolutum. et peccatrix eum inquit. p tribus xpo mortuus est. Quia eum peccatricem nec sencio. ecce consilium et auxilium bonoz requiro. Et si despicat frater meus cipnem meum. ne despicat opus dei aliam meam. Venit et percipiat. et quesquis predpit adimpleto. Tunc gyens cui dei ad eum cum fidei suis. et quia eum a vno separare non potest. puto omni ei unuidi gliam medicinam et forma matris mutandam eidem medicus. eum dimisit. Illa vero ita repente mutata est. vt in medio oculi ab omnis oculo prosus se fuerit alienum. Et tandem a vno absolutus. monasterium intrauit. Ut dei infirmitate depressus. in extasi mentis ante tribunal xpi presentatus. Affuit autem et cathan. multus accusatoribus eum pulsans. Ille michil turbatus diuit. Ecce non enim dignus. vt xpus possum mitis regnum optimeque celeri. Certum duplica-

Ad ann. 1112

Ex leg. ca. xxvi.

Ex leg. ca. xxvi.

illius optimens iure filius meus. hereditate patris. et iudicio passionis. altero ipse contentus. altum michi dolorem. Ex eiusmodi uero iure illius in uendicans non confundor. Iubeo uerbo confusis omnibus. et qui dei in se zelatores est. Tribus abstinencia labore et uigiliis corpus suum attenuat. ut ginsinus et fere continua egritudine languens. commenta exercere posset. Quadam uice dum ginsline infirmaretur. fratribus per eo instantibus orationibus. aliquantulum conualuisse se sensit. et congregatis fratribus dixit. Quid retetis insepultum. forsitan estis et inualidus. parcite quaeso et mihi uite abbate. Ipsa facinus laudanensium tocsidiei terrere pgens. permissus ei non erat. Cum eis sepe de eodem facinore loqueremur. interrogabatur eos ubi nam factus ille esset. Quos illi audientes plerumque admirabantur. Omnino reputabatur ab omnibus. infirmus ipse se reputans. nemini se preferebat. semper meditebat. aut orans. aut legens. aut sedens aut meditans. aut fere uerbo edificans. Quum pedes quae quidem predicaret. et omnes uerba eius attente custodiunt. et seniore. eius dicto talis incepsit tempta dicere nunc optime predicas. et ab omnibus libenter audiris et sapiens ab omnibus reputaris. Dic autem dei tali tempta cone pulsari se cenciens. pauper subsistere. et ad pedes ter. aut finem habere cogitare cepit. Tertium ipse confortatus. temptacion esse responsit. Nec per te incepisse per te diuinitus. et predicacion usque ad finem perdurat est. Ipse dei cuidam rustico mellis ore se offerente. de cordis insatabilitate in oratione conquestus est. et ille audiens. moy eum despexit. et in omnibus suis cor firmiu et crabile habere se dixit. Volens autem bernardus eum commonere. et a suis temptatione coherceri dixit. Requestiare paulisp a nobis. et tota quia potes intencione oracionis dum cum michaelo. quam si sine aliqua cordis contricione finire potes. iumentum cum insedere paulsindio moy habis. Tu autem in fide tua ni exponeas. sol si aliquis ibidem cognitus. hoc michi aliquatenus non celabis. Retatus ille. et tanquam iumentum cum lucratus se iepuisse. ad eum se ipsum reuertens. oracionem dominicam michaelitis. dixit omnis expleuit dumtaxat. et ecce importuna cogitacione cella cordis eius se ingerit. utrum cum hereditate cum iumento. Quos ille aduertens contentus ad eum iedit. et quis in ipsa oratione solitare cogitauerit. insecutus. et de se ut prius tenere non presumpsit. Quendam fratrem stam eis missis stribentem in medio ymbre pluuia non tetigit. ymo eis quoddam monasterium infestantes expulerunt. et mane omnes pauperes mortue inuente sunt. Fuit quidam aquitanus quedam mulier miserabilis a quodam demone multo vexabat. Vex eum annis abusus est ea. et mirabili vexatum libidine. Cum uir dei baculum suum tetigit. dicens ut in lecto suo poneret illum. Quo facto. demon accedere non presumpsit. sed accrescere comminat. sol uiro sancto recedente. se de ea attrocat. vindicaret. Hoc audito. bernardus publice convocauit. demonem expulerunt. et ne ad illam vel aliam accessum fecit. minatus. Quoque penitus liberata est. Quum in eadem provincia. vir sanus legacee fingeret. ut ducem aquitanie ecclie reconciliaret. et ille monis omnibus reconciliari renuebat. vir dei ad altare celebratuus accessit. ipse duce tanquam exercitato pre foribus prestolante. Cum autem pax dei deberet cepit dicentem quip patienam pauit. et secum tollit. atque ignea facie et flammes oculis foras egredit. et ibis tribulibus ducem aggredit. Pugnamus te inquit. et opportunus nos. ecce ad te pressit. virgins filius. qui est dux ecclie quam tu psequeris. Adest ut ex tuus. in cui nomine omne genu flectit. in cui manibus illa ad tua deuenerit. quique et ipsum. quam ex nos eius contemptus. Resistere si quis totus iugum. et membris omnibus dissolutus. ad pedes eius prostratus psiliuit. Quem vir sanctus calce pulsatus surge iubet. et dei iudicio sententiam. Ille tremebundus surgens. et quidquid vir sanctus dixerat protinus adimpleuit. Quum sanctus malachias episcopus hibernie. cum virtutum plenam cuiusdam ipse destruxisset ad xpm feliciter in monasterio suo migrasset. et vir dei per eo hostium salutatorem offerret. gliam eius eo recedente cognouit. et eodem inspirante post oracionem. formam eodem mutauit. lera voce dicens. Deus qui beatum malachiam tuum meritis coequasti. tribue quis. ut qui prudente mortis. eius festa agunt. vite quoque imitem exemplo. Cum diu amor quos exiam mineret. ait. Non erro. sed noui quid dico. Audeam cum morte appropinquarem. fratribus suis dixit. Dum vobis obseruatum relinquo. quae in studio presentis vite. meum me per quibus obseruasse memorium stabilem facere volui. et si aliquido incedere ceram ut prius. animus semper sensim meo. qui altius accedet. Resis de lecente magni' omnibus expecti. Ecce circumstantem. humilitatem. pacem. nobis relinquo. Et hys ad unguis ad dum. Hic eum vir sanctus. centum. et quinquaginta monasteria construxit. multos libros scripsit. et exigere situm tertio anno vite sue obiit. Eodem die. sci crescenti abbatis. Ipso die. cannicelis ypne. cum sacra ossa ut ieronimus. et ambrosius augustinus archiepiscopus de insula tusculi translatum. Eodem eodem die. beati porphirii hominis dei. qui secundum eius agapitum in fide et doctrina xpi. Ex martilogio.

Ad unione castro. sci maximi confessoris. Ad unde cenobia. sci monachorum leongildi. et ypsoci. quia ac: pora post abstinentiam cibus. igitur traditur. per xpi amore et constantia fidei.

Xpi. Kalendis Septembris. De sancto

Eimpore celestinus primitus epus et martir imperatoris. cum alamanin cum hengone rege suo. trans misso terro galliam pedum. et in ciuitate legionis eyecto sedem constituerunt. mole loci ad montem gresone. quasi ad pstrum ambiguit. Cum legionis vel ecclie primitus epus fuisset. Qui ecclia sibi in ciuitatem mentis stipatio fecit. in quo cum tempore stetit. insi eum ad agenda solempnia procedebat. Ibique posita stat gresonensibus pseuca non adesset. oratione non deficit. et quos corpore consolari non potuit. spu confortabat. Interea barbari legionem vastantes. ad gresonensem montem conflunt. et quos oppugnare cape non poterant. diuis annis conclusos tenuerunt. vt eos vel fames media vincerent. Igitur dum in hac intencione pstiterunt. fama tenuit epm legionis non esse cum clausis. ces intra receptaculum quod sibi tempore pacis parauerat. concedere. Sicco ad iapiciem eum conuolant. oprantes p eum pst alios continuo frangi. et sol ad illam consecrem sponte desiderent. in qua vidisset epm petuerit. Cumque vir sanctus a barbaris p interpretem compellatus fuisset. compatiens ad hoc de pnicie capitis. vt suorum animos ad deditionis pstasionem mollirent. tridui inequaqm hoc se facturum. melius qd sibi esse quiete subire disceuimus. qd ad tale facinus prebere consensum. Tali itaque barbari responsione pnoti. oratorium cum fustibus cedunt. multisque ictum verberibus. ad vicum vsque pducunt. excedentes. vel post illata supplicia eius sententiam mutare. Et cum obsistere nollet. multoribus flagris. absencoribus qd flamis. et nouis penis sedibus exquisitis. exanimis relinquit. Et in breui ciuitatis. non multo post migrauit ad dum. ad annum dni. Ducentesimum quinquagesimum quintum.

De sco Cuchtheo et Libere.

Sanctus cuchtheus in hibernia natus sed adhuc parentibus cum pueritibus in britannia

naugiet. orta in mari tempestate maxima. mater Ar-
mino instigante consilio. infantis manus intinxit. Tunc
et confestim ventus validus cecidit. et tempestas illa
infantis manum fugiebat. Apparuit autem ei angelus dni.
cum adolesceret. dicens. vt Joannem precet. et fideli
regulam. et sacram scripturam addisceret. Dei te mag
plurimum instruet ejusdem. et futurus ejus ministrus ad mun
dum. Pons ergo pedes. scripturas suis dedicat. vigiliis.
ieuniis. et orationibus. viam tuis egit. et innumros discipulos
ibidem congregavit. Pedens quoque ad hibernam. et ad
mare veniens. navem ascendit. et cum discipulis navigare
cepit. excepto uno qui unanimo aliquo casu. ab eis erat
segregatus. hic ad mare perveniens. non inveniens in portu
abbate. abscisso arboris ramo. et vinis posito super eum
et navigare cepit. Et fluctus magis diuina virtute.
qui arboris ramo. relevi cursu ad portum pervenit. ab
bas sa navem dressit. et in hoc expectavit. Erat
autem nomen fratris sancti. Qui in autem scilicet. con
stituto quodam monasterio. nomine cella magna. cum fratres
ejusdem illius. cum ibi manere non sinerent. discipulis
suis secum assumptis dixit. ecce pars ejus hic fortitudo
qui me sequitur. et mihi placet. et fidei qui mecum ejus
et qui post me futuri sunt. venit autem ad locum sibi
a deo destinatum. et fortitudo sequebatur eum. Erat autem
locus ille vicus magorum et gentilium. Cum igitur vir dei is
nem in loco accedit fidei. magi impetum facientes vt
ignem extinguerent. quod abundantius adhuc procedebat
tanto ignis in maiorem flammam surgebat. Tunc magi
pavore passi. fugam inire cupiunt. Quidam autem
magus tradidit filiam suam cuidam nobili. et fecit cena
magna. Virgo vero noluit accipere sponsum illum gentilem.
sed ypm. et dixit ei. hoc scienti magistro. dedit
puelle pontam suam. sed virgo questionibus patientium
denuncia. postremo quibus nolens eis consensit. Cenantibus
illis ait matri filia. volo mater discedere paululum ab
hac cena et dormire. Que cum posuit membra in lecto
vt dormiret. fratrum defuncta est. et septem diebus exequias
illius more gentilium agebant. Septimo die patres
puelle admiscem dixerunt. Si scilicet dei hanc filiam
mihi in statim poterit. ancilla dei sum et ipsius ejus
Quod audiens vir dei. re ut. orant. et mortue vt
resurgere imperavit. Et surgens puella. incepit dicere gentes
les ignorantie tenebris obscuratos. et in magna cecitate de
ferentes. sponsum suum ad fidem convertit. Quidam
cum locus monasterio sancti magistri nyrel erat positus. vbi
corpora gentilium ab antiquo fidem tumulata. Hec vesti
stus dei misericordia est eam. scians aliquos in locis penalibus
esse. et nolens eos in perditionem tormentorum. cum corpo
ribus suis perire ad penas. Hec ut cognitus. et in deo con
fidens orant. et a dno precati. vt animae miserere ab infer
nalibus locis permittent. et ossa arcta. eximen de pulvere re
sumient. Et factum est ita. Statim ait plurime ab infernis re
ierunt. et ossibus arcta de pulvere terre congregatus con
gregate sunt. et postea simul resurrexerunt. et postrificates
in fide ihu xpi gratia baptisma suscipere. et predicatis con
fitentes. a deo dei baptizati sunt. Ipse vero baptizatus
vir. cecis ait eis. Exeat vnusquisque vestrum in locum suum.
et precedite me ad mansiones celestes. et pendet locum vestrum
non possidetis. Audientes autem illi hec verba vir sa
magnificantes dominum et sum magistrum dicentes. mis
qui compunxerunt. Vir quidam infelix. et omni iniquitate plenus. et de latrinis veniens. et in montibus
latrinis. cunctis iniquitatibus inserebat. Pro eius quoque
nequitia parentes eius comprehensi a plebe et ligati atque
ad reges dicti vt morte tedet eum. et filio suo. Quo cum

sito. vir ille pietatem in corde suo habere cepit. vt mortem
pro suis parentibus accepere. et venens ad carcerem dixit.
Solvite hos innocentes hominis a vinculis. et ligate malig
nos. et ducite ad mortem. quia mente digni sunt. Tunc
collectus illis. mortis pena p ipsis tradebantur in vinculis.
Hoc audiens magistrum. et intrare apus in maligno hoc
admirans. abiit ad regem et petit vt pens ille sibi do
nare. Omnes autem qui ante dicebant eum liberari no
debere. p magnitudine nequitie eius. Tunc iussit ille in
profundum maris. magno lapide ejus collum ligato. pieta
est. Cumque tribus diebus et noctibus in aqua illesus pmen
sisset. et vitam eius a rege vir dei impetrare non posset.
iussit virum illum mori. vt corpus eius secum ad
sepulcrum portaret. Et cum iter pagerent. vir suis
defuncti resuscitaverunt. qui monachus pfectus in omnibus
operibus suis factus est. Sancti magistri. fuerant pueri
a morte resuscitatum. qui postea abbas suis factus est.
Nocte quadam stagnum quoddam magnum. de contracta
desq ad monasterium ordinis brigide transiit. Quendam pu
erum qui ibi non credidit. signo ejus benedixit. qui
orationem in choro cum ceteris celebrant. et quotidie con
tabant. in medio jetunum. Hic postea episcopus factus fuit
nomine ybarius sancti. Cumque hospitibus in estum ab
ipso datus et confestim. sequenti die cum matre. inco
lumis est inventus. Cum quidam de fabricis sti
magistri diffamatus esset qd filium genuisset. puerum
magistrum impedunt vt manifestaret predicti. Et
confestim infans dixit. Hic homo infelix est pater
meus. patientes autem mei insi pinam egerunt. vin
dictam a suo accipiunt. Tunc illi pstati pedibus ejus si
pinam agebant. Et sentibus in mensa cum hospitibus.
vir dei aquam in vinum convertit. Legitur vir dei
presbiterum quendam. et cum panem ille non fecerit. vin
cum bonum fuit. licet tempus esset tentum occidit. et pa
tratum illi potuerunt. Vir sancti cum gratia accione suscepit.
benedixit et fratribus dedit. et ipsi gratias accipiebant. vno excep
to. Cuius partem separari et custodiri vt sancti precepit.
offerat ille post paululum pinam egit dicens. Abba me
peccator jesistere obsis tuis. Et ille. Iucundeat tibi deus.
patrem autem tuum quem prius noluisti. accipe et co
mede. Et ecce pars illa in operem unitata. visa est. Abbas
ait. Si vere pinam agis. et obedienti fidei. hinc operem
omnes et comedes. hoc vtique fiat ille fecit. et obediens
operem comedit. Obiit autem vir sanctus. et in celo pre
mia recepit. vii. kalendis septembris. Eodem die natalis
eiusdem viri bonosti. et magnanimi. In civitate galdua
est anastasis martis. qui p confessione nois ypi. iubente
aurelio imperatore martirizatus est.

Kl. vii. Kalendis sept.

De Timotheo.

Cap. xxvii

Quae via hostiensi. natalis beati timotheo martiris. qui tenet
ab urbis profectus. et longa circuitu cristoforum
ecclesiam. cum sacrificare deabus nollet.
tercio cesus. et suissimis supplicis attentatus. ad vltimum decollatus est.

De sancto Simphoriano.

Sanctus simphorianus precibus patris sui
fausti nobilissimi viri. cum ad huc esset infans
a deo benigno inde baptizatus. et a deo aurelio de sugo
fonte lenatus. tanta ex tunc sanctitate pollebat. qd semper
virum anticipatis. in celesti semper conversatione. et sine
legis finibus pmanebat. Cum ergo adolescentia impi
ator a senonis suasionem pretaret. consilarem he
reticum de augustodunum direxit. vt sicut vbique facie
bat. ita et ibi omnes xpianos aut sacrificare aut mori
compellerent. Cum ergo tunc pagani festum veneris mira
insania celebrarent. et statuam eius in aurum coratum —

Ex martirologio

Ex le. g. ca. xxx.

heraclio depetarent. Cumphorianus affirm. et nolens eis
adorare iussit. et carceri mancipat. Et cum esset in
carcere. heraclio diebus singulis offerret. et ad sacrificandum
nullatenus mouere dixit. Qui periculosum est quotidie ad
pfectum aliquis non addere. quanto periculosius est a salute
eternam quam ypo tradituri sumus ex debito. non constituimus ex voto. Ecce peruersio est sub radicis truncisse
conspectu. iniuria vera fructu messis punxit sulcoie.
malle acedulis mentibus venena patrizant. Cupiditas
vera omnia herodis nil possidet. quia diabolicis artibus obligata. in seipsi ligari compedibus detinet. et gaudia temporis
vitae in cumulandine vitii cum cepit splendere frangunt. Tunc iudex ira succensus data sententia iniqui
iussit. vt cumphorianum deos et principes blasphemantem
decollaret. et sic deorum et legum iniuriam vindicaret. Cui
ego iudex ad locum. c. venabilis iuxta sua de iuuo cum
hortaret. ne timeret. iuxta gladio decollatus. a ypianis sub
latus. et alibi est sepultus. vbi tanta miracula crebrant
fieri. vt etiam pagani iniquitate in honore magno habere.

Ex martilog. Eodem die. et antoni martyris. hic cum tormentis
dedit. iniuria eius. quinque pedes. atque pondera cum
cadere fecit. intentis oculis luminibus. vidit angelum cum
eum fulgore iuuio choruscantem. cum spongia. c. dedit
latera extergentem. Tunc emissa voce. cum ingenti gau
dio cepit clamare. dominus et deus meus est. ypianus. quem
hic cruentissimis iacere videbant. Video eum angelum dei
circumdantem eos. et a pressura flamarum protegentem eos.
Tunc dixit leo frendens iudex cum clamore air. O
magica ars. o seductores. qui alienauerunt aere sua hominem
clarissimum. ac potentissimum in re publica. Tunc antonius
trifinii presbiterum adiit. et baptismum suscepit. Tunc
iussu principis. antonius ductus est a carnificibus qua in
vesta nuda forum traiam. et capite plectus. vi. kalendas
septembris. In portu romano dedit pegmoni martyr
marcialis. epiteti. saturnini. apiciis. et felicis. ad socios
eorum.

Ex. kalendis septembris. De eod timotheo

Cap. 23. Timotheus patris apli discipulus. epo. c. mar
tyris reuersus urbem. lampadio presente
presentatus. cum sacrificare nolleret. c. gan
tocquezet. calx viua. et acetum. plagis
eius infigunt. At ille gradus agebat. quasi nil patiens con
geret. Dominus autem de astantibus nomine appollinaris. vidit
duos angelos stantes ad latera eius. c. dicentes. ei. Confortare
timothee. quia missi sumus ad te. vt videas que agunt
in celis. Erige caput tuum et vide. Et aspiciens vidit ce
los apertos. et ihm stantem ad dexteram patris. coronam
tenentem ex gemmis. et dicentem sibi. Timothee hec coro
na tibi parata est. c. accipies eam die tertia de manibus
meis. Et post hec angeli confortantes eum. abierunt in
celum. Appollinaris hec videns et audiens. procidit ad
pedes eius. rogans vt p se oraret. eo qd hec vidisset. c.
audisset. Tunc preses confusus. cum in os appollinaris
plumbi bullienti infudisset. fecit est flagellum tanquam
gladios. Quo viso miraculo cum iniuriam gessisset. missi
sunt timotheus et appollinaris in carcerem. vt excogitatis
supplicis deperiret. At illos primum sunt secum
et in eadem nocte a iuuio presbitero baptisati. Appollinaris
autem tunc baptizatus. vidit celos apertos. c. angelos
de dicentem sibi audientibus omnibus. Beatus es appolli
naris. et qui tecum baptizati. quia cras in celum sus
cipiemus. Alia igit die. omnes qui accedebant pfidi ora
tionis. et nolentes sacrificare. passi decollati. Se
quenti die timotheus. c. appollinaris confitentes pre
sedi capite puniuntur. Corpora autem iacuit igneis de
celo cadens. deyrimum hominis presidis nitrouuit. et

Ex martilog.

Ex martilog.

Cap. XXIII

Ex le. c. 111

protinus a demone captus. mala morte vitam finiuit.
passi. Cum autem tempore neronis. circa annum gracie
ceptus gesimum.

De sancto Eugenio epo et

Sanctus epus eugenius in hibernia confessore.
de ligenia gente ortus. cum triertiacho et succe
dam prius a pdonibus datorum in hibernam principatum
inuasit magnam copiam plebis captiui sunt ciuitatis. Et ibi multis
annis mansit. eadem in ajnioriam regionem ablati sunt
ubi moldam vere cognitus. Et cum a pfecto legentes in
essent. qd non amplius labore fecum. dixerunt eos. Qua
post recessum eius. admiscent dixerunt. Oremus ami
cum vt nobis opus lenamen tribuat. vt lectionis augmentum
here possimus. Oratione completa. venerunt angeli dei
et ceciam stis prius accipe legentibus molam perfecerunt. Au
diens hoc rex. misit illos liberos ad patriam suam reuerti. Tun
eugenius et tierniacus ad hiberniam transeuntes monasterium
construxerunt. Eugenius post hoc monasterio alio construxit
sed multos congregauit. Erant autem illic viginti septem
epi. et sacerdotes sexaginta. Post quadam vero annos an
gelica admonitione. epatus gsum accepit. et ad illam tre
plagam. ad instituendum plebem pergit. monachi vero dixerunt
ei. Quis nobis abbas et principatus erit. Et ille. Omnes
abbates eius. et omnes pedonum. et omnes ministri. Ad
omne autem quod me mergere volunt. quamvis absens
corpore. presens tamen eo spu. Ego eo principatus inter vos et
deum ego. Quod tacere dixerunt. ego audiam. quod vero
dare. quomodo non magis intelligam. Et factum est ita. Cul
pes corrigam qua liber qui dei ligabat dentibus moses.
in ipo mosi. dirigunt. et subito expiraunt. Ut sus
in eio monasterio habet quendam bestiam qui sequebatur
quinquenis fratrum p monasterium. Quem quidam ex pre
dombus regis dum inserentes occiderunt. et capites eius
concederunt. Tunc eugenius ad regem pgens conquestus
est. Tunc omnes ad pursuitum et pajam cont. vt dei
vocato nomine. pro bestiis. statim subitu clamissimo et
pestiuit. de ventre nomen fratrum. qui hoc nephas pe
trauerunt. Tunc illi morti tradentes. qui dei aliis eos
ad vitae volens. liberauit eos. atque in socios accepit. Cum
in fabricatione eius consistere cepissent. nono die leprosi
horribiles effecti sunt. et post mortem in eius tumulo
eorum corpora posita sunt. Quodam tempore centum
triginta septem. in quodam oppido a tristitiis latinis
obsessi. ad sem eugenium p libertate eorum insequunt. Venit
ergo p medias gentilium turmas a nemine visus. et baptis
atus omnibus dixit eis. Aperte ostium valli. et fide armati
camus. p media hostium existere. Et factum est ita. Cum
in circuitu esset qui stus. leprosus quidam mendicitus
tegitur illum. vt suos equos qui cum eius portabant
pro caritate sibi dazet. Quibus pauper concessis cum
pauisset. stip tram dedit. ecce suo equo. a suo corpore
ego illi missi sunt. Quibus ad civitatem iuuatus. qui dei
in quam civitatem pfectus est. Qui tacere quidam mine
tus. ministrum equine agens. sed eugenius vitia mortem
iter agere. exiit monasterium collis cum femina verba
scripta protulit. Deus magister et pastor bonus p spiritum
sanctum verbi illecebosa et dixit. Illicita mihi fratercius
noster verba loquitur. Digno vero quias efficiatur
iuuenis suscitat abbis ipsum clamissime cantantes. et
dicentes. Iuuenis in domino tuam. Quo audito. in mo
nasterium pertrahunt. et sic temptationem euasit. Ut
quidam sem eugenium. et socios fame et frigore afflictos
in domum suam instituit. et bonum cocum et lapsum
et vas plenum diuisa hospitibus dedit. Tunc vir dei domum
et coquinam dirigit. et p diuinum auxilium. carnes ille bo
nus. et laxum et vas diuisit. non defecerunt.

Cum vir dei cum parvulo puero p̃ cellā pergeret — finito quinquagesimo psalmo. ecclesiam venit. Cumq; ea completa. ysq; deus liberā nos a malo. puer non invenisset. omnia gaudia et salutis signa. invenimus. amen. Cum ei coccem cuidam visitaret. insolita plumbea tempestas cyclo: dampnum intulit. Nesciebant vicinii. unde aquam non valentes. luppe cathenis nocte vehemens concedit. Cum mane vir dei. baculum suum p̃ misericordiam in aquam misit. ipsum dei. dampnus sub terra vadit. et quadraginta passibus a nullo monasterii in terre superficiem abiit erupit. et de ysq; hodie pendet. Nec multo post in eodem conclavio virginum fontem vigit manantem de terra produxit. Deo vivit vir dei. et solito cuidam vivo nomine colentes ad suum pervenit. et cum ingrasset ad suum. et vir ille dixisset. venit ad eum. incepatus cur absente ipso. cum ministro ad suum perveniret. Tunc vir dei resurgens redit corpus et sanguinem suum coelestem pfato. et lacrimis habitum commerso. et simul ad suum mirabile pervenit decimo kalendas septembris. Eodem die. tristitie sancti martyr. donati restitutio. valeriani. fumiose civitatis diocesim. apte antiochiam p̃ ypo coronatorum. Hic pinnaculum in eminente ecclesie sancti martyr. claudii. asterii. veronis. simplicii. et theonille. qui sub lisia preside. gaudio pressi cruciati. atq; interempti sunt. In portu urbis romane sancti ipolit. quintiani. et archilli. Eodem die. beati zacharie epi. qui quartus a beato iacobo ierosolimorum ecclesiam clarissimi regit. Hesychii. sancti theone epi venerabilis. et vere deo digni. Augustino gallie. sancti martyr. minerii. et eleazari. cum aliis octo. Item flaviani. et gregorii epor.

Cal. xxi

Cal. in. xl

Ex leg. cap. cxx.

Cal. in. xl

Ex martyrl.

Cal. xxi. Septembris. De sancto Bartholomeo apl.

Beatus autem bartholomeus. vir de gente in gestis et antiquariis lectione verbum vite predicavit. Denique iudee. ad albanam armenie iniquis urbe. postquam multa. et intolerabilia tormenta subiit. ejaculatus ab impiis fuit. et postmodum capite plectus. Cum enim india aliquando ingressus fuisset. templum in quo erat tabulam nomine astaroth. dissi pessimus ibi manere cepit. In hoc autem idolo. talis erat demon. qui homines pessimi demum non colentes. ita lusificavit. ut faceret in eis dolores. et infirmitates. atq; ira et pericula. et dans responsa. ut ei sacrificarent. sed ab eorum lesione cessabat. cuique parebat. Apostolo autem ibi manente. nulla responsa dabat. nec illi poterat ex his quos leserat contribuere. Cumque iam plenum esset languentibus templum. et missus dabat responsa. pervexerunt ad aliam civitatem. ubi et alius demonium colebat. cui nomen berith. Et illic sacrificantes ipsum rebantur. cum deus eorum astaroth. non daret eis responsa. Quibus ita dixit berith. Deus vester ita captivus et religatus cathenis igneis firmis tenet. ut nec insurgere audeat nec loqui. ex illa hora qua apostolus dei. bartholomeus illuc ingressus est. Et quis est inquiunt iste bartholomeus. Dixit. Amicus est omnipotentis dei. et ideo venit huc ut omnia numina que colunt in die vacuet. Et illi. Ut nobis signa. quibus invenire eum possimus ut de tot milia hominum. Cum dixit. Capilli nigri. et crispi. caput calvum. oculi grandes. barba plena. nates equales et inserte. aures cum capitis coopte. statura equalis. indumentum autem pallio albo. p̃ singulos angulos gemmis splendentibus. signata et oculi eius sunt. sol in quibus vestimenta eius cordata sunt. unique vestiunt. Cumque cum vidisset. Cruces flexis genibus p̃ diem. cruces p̃ noctem orat suum. vox eius quasi tuba vehemens. ambulant cum eo angeli dei. qui non permittunt eum fatigari. nec esurire. semp eodem vultu. eodem animo p̃sedit. Omnia hora hilaris et serus. permanet. omnia videt. omnia novit. omnium gentium linguas. et loquitur et intelligit. Ecce iam hoc quod vos interrogatis. et quod ego vobis responsum de eo. iam novit. Angeli enim dei familiantur ei. et ipse illis. Quem cum cepitis eum quaerere. si vult ostendere se vobis. si non vult. non poteris eum videre. Rogo autem vos ut dum invenietis eum. rogetis eum ut huc non veniat. ne hoc in fatuum angeli qui cum eo sunt. quos fecimus collegere ueo astaroth. his dis contrarii. Pedentes autem cepiunt circuire omnem peregrinorum vultus. et habitus. et p̃ duos dies non invenerunt eum. Factum est autem ut quidam demonio plenus clamaret. Apostolo dei bartholomeo. incedunt me oracones tue. Cum apostolus ait. Obmutescite et exi ab eo. Et statim liberatus est homo. Quos audiens potentissimi regis principe iussus. cum haberet filiam hunatricem. rogaverunt eum p̃ omnia. ut eumdem liberaret eam. Qui cum venisset illuc. videns eam cathenis strictam. eo quod omnes quos poterat. morsibus dilaceraret. et occidebat. iussit eam solvi. Dicunt ei ministri. Et quis audet incidere funem ad eam. Ait apostolus. Iam ego vinculum teneo funiculi qui in ipsa est. et vos eam timetis adhuc. Ite et solvite eam. Quod cum fecissent. non potuit eam vincula vegere demon. Tunc ingressi sunt leg. cunctos aurio et argento. gemmis et vestibus. et cepit quietere apostolum. eos penitus non invenit. Cum autem intrasset uox et auxilia magna. apparuit apostolus solus cum rege. in cubiculo eius. et ait. Et quis me quesisti totis die. cum mundo. Ego michi genui. michi cognoscere requiro. Tunc apostolus cepit eum multum de modo redemptionis nre docere. ostendens nre certa ypsum vicisse diabolum. p̃ invisibilem congruentiam. potentiam. infinitam. et sapientiam. Congruum enim fuit. ut qui filium virginis. id est adam fecit de terra. sicut adhuc est virgo. vinceret. Poterat quoq; ipsum vincere. cum et eum virgo poterat enim eicere. quod diabolus p̃ deceptione primi hominis usurpavit. Et sicut alicui vinco regum comites suos mittere. ut eius titulos ubique exigant. et tributum accipiant sic ypo vinco nuncios ubique mittere. ut diabolo cultum eiiciant. et ypi statuant. Iuste vero quia iustum est. ut qui omnes terrenos hominum deceptione. a terrenante homine victus. hominem amplius non teneret. Sapiens autem. id est diabolo delusit a ipse ypo. Ars diaboli fuit. ut eum accipiet. sapientiam. ita in deserto ipse ypo. ut ei ibi terrenus non familiaretur. absq; diabolo deus est. Et autem esuriret. ipsum ut pauci hominem p̃ cibum demonstraret. Deus deus cognosci non potuit quia esuriuit. nec vincere. quia eius temptatio non cessit. Cum ergo eidem sacramentum fecisset. dixisset. ait. Filius dei qui dignatus est homo nasci de virgine. misit nos discipulos suos p̃ omnes principes. ut expellamus ministros diaboli. qui p̃ templa in statuis habitant. et homines qui eos colunt. de potestate eius auferamus. qui victus est. Inde est. qui templum vestri ingressus. demonium qui in idolo dabat responsa. ab angelis eius qui me misit. religatum teneo. Efficit enim ante sua homines exorcizare. et quia dei eos idolis credere. Et cum ea adoraverunt. tunc cessant eos ledere. Et si vis probare. qui ita sit. iubeo illi. et ingredietur statuam suam. et faciam eum. hoc ipse confitetur. Ait rex. Festinus die paratis eximus pontifices. sacrificetur ei. et ego ibi supremam. ut videam hoc fieri mirabile. Alia autem die sacrificantibus eis hora prima. cepit clamare demon. Cessate insepti sacrificare mihi. nec peccet qui ego. peccatum. qui cathenis igneis religatus sum ab angelis dei ypi. quem nesci crucifixistis. pendentes enim a morte demeruit. Ipse autem mortem capitalem. et principem mortis qui cathenis igneis vinxit. et tertia die victor mortis. et diaboli.

resuscitavit. et dedit signum quas due apostoli. quos p̃ vniuersas partes orbis misit. Ex quibus vnus est hic. qui me vinculis tenet. Peto vos vt iugetis eum p̃ me. vt dimittat me ire ad aliam prouinciam. Cui apostolus. Confiteris quis istos ledat. qui vastas egyptiacas pacimus. Et ille. Princeps noster diabolus mittit nos ad homines vt eos ledamus. Primo quidem cajnes eorum. quia in animas potestatem non habemus. nisi sacrificauerint. Ac vbi p̃ salute corporis eius nobis sacrificauerint. cessamus eos nocere. et p̃ hoc videmur eos curare. et colunt quasi dii. Tunc ait apostolus ad plebem. Ecce quem vt deum curare vos putabatis. Audite ergo unum deum creatorem cuius hic est in celis. Et si vinctus vt ceci p̃ vobis. et omnes hic sanitatem recipiant. deponite idolum hoc et confringite. et tunc templum hoc xpi nomine consecrabo. vos qui in xpo nomine baptizabo. Tunc missi regis omnes apostolus iussit funes in omnisaga. et non potuerunt illum euertere. Et ait apostolus. Solute vinculum. Quod cum fecisset. dixit ad demonem qui in eo erat. Si quis vt non te faciam in abissum mitti. exi de isto omnis sacro et confringe illud. et vade in istam desertam. vbi nec voluptas nec aliquis aratrum. nec vox hominis resonat. At ille statim egrediens. commiserunt omnia genua tremere. ita vt omnes pariter deserent. et illi omnes vna voce clamauerunt. Vnus deus omnipotens quem predicat apostolus. Tunc apostolus expandens manus ad deum. orauit p̃ salutem totius populi. Et cum omnes irridisset. Amen. apparuit angelus dei splendens vt sol. habens alas. et p̃ quatuor angulos templi circumstans. signum crucis in quadratis saxis. sculpsit signum quas erat. Hec dicit his qui misit me. Quia vos omnes ab infirmitate corporum mundauit. ita et mundabit templum hoc ab omni sorde. et immitto habitatorem eius. quem misit apostolus de ire in desertum locum. Des penis ostendam vobis illum. quem videntes nolite expauescere. des quale signum in hiis saxis exsculpsi. tale vos in frontibus vestris signum facite signo vno. et a vobis fugient omnia mala. Et mox ostendit eis ingentem ethiopem ingrisce fulliginem facie acuta. barba prolixa. crines usque ad pedes. oculis igneis aure fetum igniuum. scintillas emittentibus. Ex ore eius et ex naribus egrediebat flamma sulphures. Et erat quintus a tergo tubinis. et ad theins igneis flatus. Et dixit ei angelus. Quid audisti vocem apostoli. et omni pollicitationi generis de isto templo mundasti. Coluisti te vt vadis. vbi confusio hominum nulla te potest. et eis ibi et ipse ad diem iudicij. Et cum collusset eum. ille exhibitum terribile vocis emittens euolauit et in spiraculum conparuit. Angelus autem dei cum aliis vsentibus ad celum euolauit. Tunc rex polimius cum vxore et filiis et cum et ipso regum cum gaudens baptizatus est. et deposito diademate et purpura. coepit non deserere apostolum. Colligites autem de urbe. omnes templorum pontifices. abiecerunt ad astruagem vogem fidei eius maiorem. et dixerunt. Heu tuus discipulus fuit magus. qui templum urbis sibi vendicat. et deos confringit. Tunc rex indignatus misit cum eis mille viros armatos. vt apostolum vinctum ad eum p̃ducerent. Quos cum fecisset ait ad illum. Tu es qui euertisti fidem meam. Respondit apostolus. Non euerti eum. sed conuerti. Et ait rex. Quare fecisti fidem meam relinquere dei. et adorare tui. Sic et ego facam tibi. Dixit ei apostolus. Ego deum quem colebat frater tuus. relinquam ostendi ei. et ipse fecit fiangere omnia quid omnia. Si potuis hoc facere deo meo. potes me ad sacrificandum vocare. Si autem nihil potes facere deo meo. ego omnes deos tuos conminuam et tu adore deo meo. Hoc cum audiret. nunciatum est regi. Deus suus occidisset nomine baldach. et minutatim abisset. Tunc rex scidit purpuram vestem qua erat indutus et fecit fustibus cedi apostolum. Cestum autem iussit in medio foliis exponi. ac deinde decollari. Venientes autem fideles ipsi in mirabiles abstulerunt eum vnus. et omnia corpus eius. et construxerunt basilicam intra ciuitatem in qua illius posuerunt. Tricesimo autem die depositionis eius. arreptus est astruages a demone. et venit ad templum eius. omnes qui pontifices plenum demonis. et passi sunt ibi confitentes apostolum eius. et ac mortui sunt. multi qui infidelium conuersi baptizati sunt. Audito autem ipso et clero acclamante. polimius rex ordinatus est episcopus. qui et cepit in nomine xpi opera facere. Et cum vigiliis annis epatum tenuisset. migrauit ad dominum. O e genere omne passionis. diuisa omnino est. Nam beatus decollatus iacet ipsi quasi fixus est. Aut eum ac. Bartholomeus in urbis pontanum. qui et cum illis ordinem matheen in propria eorum lingua eis tradidit. Dormiunt in albanis ciuitate magne armenie. crucifixus. deorsum versus capite. Beatus autem theodorus. dicit ipsi fuit crucifixus. In multis autem libris legit. ipsi cum fuit decollatus. Hec contrietas talis solui potest. vt dicat ipsi primo crucifixus fuit. deinde autem ibidem meruit. de quo fuit depositus. et ob maiorem quietem fuit crucifixus. postea capite truncatus.

Anno autem dni tricentesimo. decimo nono. Cajpadocam ciuitatem intrantes. liparim insulam. vbi corpus est bartholomei quiescebat. crastinauerunt. ac eius sepulchrum confringentes. ossa ipsius dispersimus. Est autem liparis insula vna ex nomen insulis sicilie. quas colias. eum vulcaneas antiqui vocauerunt. eo ipsi sicut ethna sicilie mons. sic et iste subterraneo igne et flamma zpetus globis estuare videtur. Ad hanc itaque insulam corpus apostoli de urbe talis aduenisse perhibet. Post obitum itaque magnus dei predicator apparuit in somnis. pauos minimus. Des destruendum mentem. et inhumanum cor. nil erat quod conpesceret. Instauunt itaque cum illis ad mare corpus. et p̃ciunt in pelagus. ipsam qua regebat liparedam archam. vt in profunda dimissa. ventus non conpaueret. Des o mirabilium. et opus magnificum. nota est mirum ipsa archa de regione armenie. cum quatuor aliorum mortuorum archis que omnis dum signa operantur. in mare cum ea pacere fiunt. et p tantum spacium maius quatuor hiis presentibus. et quotidie obsequentibus. venerunt in vrbe triocres sicilie partes in insulam que liparis vocat. Ipsa tempestatione ad eum agnoscunt. qui ille erat episcopus. qui papam reliquit in insula ciuitate sicilie. lucanum destruunt messina. reliquos duos in vrbem calabrensem dicit gregorium scale in ciuitate colimpna. ebaurum medald. vt vnusquisque eorum in vnaquaque ciuitate precor est habitor. Qui eadem vsque hodie oplendent sufficiens suis. Ipse vnda profectus ad ciuitatem ad quam ostium vocabat. pacifice susceptus est. cum multis luminaribus. odoribus et vnguis. Ab illo autem tempore quo delatus fuit archa. ad vrbem. stabat immobilis. Deinde ad litus tyrrenum. et cum duas castas vnulus assumpsit. reposita est. vbi sacrum eius templum. beatum est primus. vnus autem vnicornis qui pene contiguus erat insule. et nocuus his qui arenunquam incedebant. tunc recessit immobilis moris est quasi stadijs septem. vnde mare suspensus. ita vt vsque hodie apparet videntibus quasi figuracio tyrrenus fugientis ignis. Hec theodorus. Post hec igit cum ossa eius ossa dispersisset. illis recedentibus. apparuit apostolus eundem monacho dicens. Surge colligo ossa mea que dispersa sunt. Cui ille. Qua racione ossa tua colligo. aut aliquem honorem tibi exhibere debemus. cum nos deseruisti. nec auxilium

Legenda ecclesiastica

[illegible] alligat. bartholomeus

bartholomeus videtur intelligi

ossa bartholomei erant splendentia

nobis imperaveris. Et ille. per multa temporis meis meritis deus ipsis sunt pepercit. Sed corpus patris nimis invalescentibus. et ossa ad celum clamantibus. iam pro eis non potui veniam optinere. Sed cum monachus diceret. quomodo inter tot aliorum ossa. sua invenire posset. ait. Nocte ad ea colligenda ibis. et ea que ut ignem splendencia videris. primus hec levabis. Qui omnia ut dixit inveniens. apostoli ossa levavit. et ad beneventum que est civitas apulie ea transtulit. Nunc autem dicitur quod sit rome. licet beneventani se adhuc corpus illius habere affirment. Cum imperator fredericus beneventum destrueret. et omnes ecclesias que ibidem erant dirui mandasset. civitatem totam ad alium locum transferre intendens. Vir quidam quosdam viros albatos et fulgentes invenit qui adinvicem loqui. et inter se tractare aliqua videbantur. Qui cum vehementer admirans. qui nam essent interrogasset. unus eorum respondit. Hic est bartholomeus apostolus cum aliis sanctis. quorum in hac urbe ecclesie habebantur. qui in simul convenerunt. ut inter se pertractarent et tractarent quali pena ille puniendus esset. qui eos de habitaculis suis eiecit. Et iam inter eos immobili sentencia est firmatum. ut ille sine mora ad iudicium dei accedat de hiis omnibus in eius iudicio responsurus. Post modicum vero tempus dictus imperator miserabiliter vitam finivit. Legitur in quodam libro de miraculis sanctorum quod quidam magister festum sancti bartholomei omni anno solempniter celebrabat. Cui predicanti diabolus in specie cuiusdam puelle ad modum speciose apparuit. Quam intuens in eam oculis ad prandium invitavit. Qui dum in mensa consisterent. et illa in amorem suum eum allicere niteretur. beatus bartholomeus in specie peregrini ante fores affuit. et ut amore sancti bartholomei introduceretur obnixe flagitavit. Mittit ei panis. sed ille hunc accipere recusavit. Rogavit tamen magistrum per nuncium. ut sibi diceret quid maius in homine proprium esse putaret. Quos cum ille risibile diceret. puella ridit. Immo peccatum cum quo concipitur. nascitur atque vivit. Tunc bartholomeus respondit. quod ille bene intulit. sed mulier profundius indagavit. Secundo peregrinus magistro misit. ut sibi diceret quis locus centenis pedis esset. ubi deus maiora miracula ostendisset. Qui cum ille diceret. locus crucis. in quo deus mirabilia operatus est. illa ait. Immo caput hominis. in quo minor mundus existit. Utrorumque sententiam apostolus approbavit. Tercio quesivit quanta distancia esset a summo celo usque ad profundum inferni. Tunc cum magister se nescire diceret. illa ait. modo video quod precipitor. sed ego hoc novi. quia de alto ad altum cecidi. et oportet quod hoc tibi ostendam. Tunc diabolus cum magno eiulatu se in abissum precipitavit. Et cum quererent peregrinum. minime invenerunt.

nota quid dominus in homine proprium esse putaret

Verum sanctum audoenum quia eius ossa apud Cantuariam sicut inferius patebit delata sunt. in hoc nostro libro inserere placuit.

De sancto Audoeno episcopo et confessore

Audoenus. Clotarii gloriosi principis filii hildeberti regis filius anno vicesimo. iuxta urbem suessionicam in loco sacrato orti sunt tres fratres. gratia dei celitus illuminati. Ado. Dado. Rado. Cum essent nobilissimi carnis origine. fuerunt tamen studiosissimi. et christiane religionis devotione ferventissimi. Cuncta que possidebant sine in diversis necessitatibus hospitum. pauperum. peregrinorum. omnino studio impendebant. Contigit autem eo tempore sanctum columbanum genere scotum fundatorem cenobiorum luxoniensis in gallia. bobiensis in italia. et hibernia insula in gallias advenisse. Qui cum vice quadam ab authario patre sancti audoeni cum magno gaudio susceptus fuisset. oblatos sibi tres predictos prefatos liberos et benedixit illos in christiane religionis cultibus eximios futuros predixit. honoribus et seculi dignitate claros. in aula etiam regis gloriosos. Hoc cum ut pubescere inceperunt. regibus lothario. et dagoberto in annis grandissimi inventi sunt. Provide ad celestia tendentes. inter presentes fluminum negocia. deum semper consortem amabant. Primogenitus namque Ado. monasterium iotrense in proprio solo construxit et intravit. Dado vero thesaurorum regalium summus servator effectus. elemosinis intentus. pium cum dixit. Dado vero audoenus cognomento dicitur. annularius regis in aula regis electus. et ad signanda scripta. vel edicta regalia. quorum ipse conscriptor erat. sigillum vel anulum regis custodiebat. Erat autem sensu profundus. eloquio copiosus. consilio providus. corporis statura procerus. vultu decorus. regi amabilis. et cunctis principibus venerabilis erat. Denique assidue regem hortari solebat. ut regem christum omnium conditorem. et redemptorem suum. sine quo nullus iuste regnat vel imperat. diligendo. timendo. cunctis quam diu mandatis obediendo. pie coleret. subiectorum ac pauperum. socium magis quam dominum estimaret. subditis parceret. superbos debellaret. pupillis peregrinis. et viduis. omnibusque in necessitate positis pie subveniret. Sepe audoenus sub vestibus preciosis cilicio asperrimo tectus fuit. orationibus. ieiuniis. vigiliis. lectione divina. hospitum susceptione. et pauperum et infirmorum ministerio deditus erat. In silva brigiensi in patrimonio proprio. monasterium nomine ierosolimitanum construxit. et agilum sancti columbani discipulum abbatem constituit. Cum autem heresis quedam totam pene fedaret orientem. et dominum nostrum ihesum christum non veram carnem ex virgine maria assumpsisse assereret. audoenus contra omnes hereticos galliam intrantes disputans. manifesta ratione et divina auctoritate convincens. simoniacam pravitatem de gallia extirpavit. Electus ad archiepiscopatum rothomagensem. non statim ordinem suum suscepit. sed relictis palacii curis ad predicandum verbum dei in hispanias pervenit. et ipsas nimia siccitate laborantes invenit. Iam enim septem anni transierant. ex quo pluvia regionem illam non attigisset. Fusa igitur ad deum prece. tante pluvie sequebatur habundancia. ut priorem penuriam recompensare videretur. Confectato igitur ipso. in audoeniana pauperem manum aridam habentem. signo crucis sanavit.

Sit anno domini sexcentesimo quadragesimo quinto. rothomagensis archiepiscopus consecratur. et rigorem nimium abstinencie eius pallida demonstrabant. macilente facies fu... membra contritionem cordis indicabant. lateri ferrei circuli premebant. ventrem et brachia ferrum eque constringebat. lapidis lecti congeries. ex asperis virgultis construebatur. ubi corpus ieiuniis et vigiliis fatigatum collocabat. Quadam die sine in cubiculo lecto sedens. lux immense claritatis celitus emissa. a discipulis eius visa est. voces quoque angelice cum eo colloquentes audite sunt. Plurima cenobia in episcopatu suo construxit. et xenodochia instituit. Wandregisilum quendam nobilem ab infirmitate sua sanavit. et fiscanense cenobium construere fecit. Cum parochiam suam pervicaciter lustraret. et nimio senio fessus currui sederet. muli qui currum trahebant subito steterunt. nullo modo a loco moveri potuerunt. Erigens vir dei oculos ad celum. vexillum crucis resplendens aspexit. et nocte sequenti in ipso loco columpna ignea tanto splendore visa est. ut solis claritatem vinceret. Ibi eius multi a variis languoribus curati sunt. et in eodem loco monasterium construxit. Iuxta secanam fluvium pausilipi requiescens. angelicis colloquiis fruebatur. Quo in loco etiam xenodochium construxit. Ad limina apostolorum petri et pauli rome profectus est. et perveniens ad singulis memoriis apostolorum et martirum invocando. lacrimas magis quam verba fudit pavimentum.

Tunc intelligens spiritu sancto revelante. quod eundem locum ad serviendum sibi deus elegisset. figuram sancte crucis ibidem baculo expressit.

Sanctus etiam audoenus. cum sancto sidonio genere scoto. qui monasterium quod nunc sancti sidonii dicitur construxit.

Ansbertus ... [illegible marginal gloss]

et signum crucis ... [illegible marginal gloss]

Locus ... [illegible marginal gloss]

et tributis ... [illegible marginal gloss]

ungantes. Cum autem in ecclia sancti petri hunc psum
incipere. exultabunt sancti in gloria. Iuniorus responsum
est. Cerubim in habitibus suis. Sanatis quoddam mutum
obsessum a demone liberauit. Febre iaceb[at] eodem. qui annus
quadragesimo dei episcopatus sui anno. erat sue uite anno
lxxxx. et anno dni dcxcvnesimo septuagesimo, nono
kalendas septembris ingrediunt ad dnm. Post tricesimum
sepulture sue annum. corpus eius integrum. et absque
corruptionis molestia sabbatum repertum est. Quod
annum dni nongentesimum. lxx. tempore regis edgari. ve
nerunt in angliam alia quatuor. et regali aure se repre
sentantes. ad conspectum regis et colloquium admissi sunt.
Qui cum tempus opportunum se nactos existimarent.
de regni eius reliquias sancti auxilium attulerant fami
liam affatim unde regis intuitum. Audito ergo rex
nomine sancti auxilium obstupuit. nec se hoc credere posse
dixit. Ac illi nihil vetus esse affirmantes addiderunt. Proba quibuscumque mox tibi placuerit. igne seu
quoribet miracula exprimentis. Et si corpus predicti
patris silentibus miraculis non esse constiterit. lege qua
nisum fuit primitus a tuo examinabis regno. Et
dixit rex. Hoc enim non solum. sed examine debet ecclie
astico diffinit. Custodite ergo donec archiepis venatur.
que dictus auditat. audita examinet. diudicet. et sed
in tanta re sic teneatur. sententiam ferat. Cum autem
archiepis ad adunatis. et ecclia negotii in suo pro
posito pseuerasset. et examinatione ostensionis diuine
tem inuestigare magis precibus exorasset. ecce episcopus
adducit leprosus aliquis. ut ex eventu illius cog
scamus. quid de reliquiis istis certi fide teneamur. Tenere siquidem pietatis. tenere injustum. tanto qd minor
gesimus esse sancti auxilium. ut si ipse vere est de quo
agimus. sua nobis bonitate. ea que pro sancta dei sua
ostensione humilis peccauimus. non negabit. Adductus est q. quantum horrenda corporis feditate corruptus.
Quem pontifex ado. cum cruce de ossibus allatis in
modum crucis trepido consignans. ita mox omni corpo
ris horrore detersio. ad unicoedem nostris sti auxilio
sanatus. ut omni nulli vestigium in homine
nullum penitus residerit. Allatus est eodem i lecto
alter egrotus. paralisis morbo. toto corpore dissolutus.
motus pedum qui cute. vinagnem in se. cuiu. voce.
et membrorum omni suppore preteriens. pontifex ergo
ipsorum reliquiarum capiti assimilans. cuiusque corpus tam prone
extinctis posuit. et flexis genibus pronus oratum. qui
nus ob meritum et intercessionem beati auxilium pristine
sanitatis paralitico redderet. Surgit quidem aegro
tus sanus. Sum in hac ristoria quod decebat. virtus
dei potestas et potentia que inde ad confessionem ad tan
tum cipitis sacri. homo omnis erigit. et gaudens atque
exultans in voce laudis. et nullo cursus ad sua regre
dit. Patuit sane eum p eisdem reliquias ipso tempore
et alia miracula non pauca. breuitatis causa hic omis
si. Tunc rex hoc consilio electos concedit. quod eis p
aspere eorum que scutebant facere debereum. indulsit
Referunt ipsi hoc et ipsorum voluntati. Tunc regis
munificentia cui ad quos petebant copiam sue dig
nitatis exercuit. pontificique ait. Cum ipsis gre
dere. nos et regni angliae tanti amici sui psentia subli
mabit. quod conuenire. ut et nos ipsi ado qui ad nos
venire dignatus est. in maiori et digniori loco locus
regni perpetuam mansionem poneremus coronate qua
pro reuerentia pdi ad ecclam cui ad auxiliare psbes has
ocis reliquias condigna reverentia retinuisset. et eius
patrocinio atque tutelam ipsam ecclam et quicqd

Tuba sancti auxiliaris cum sibi gentem filiorum et aufrosiorum
colonium pacis causa pugnat. signo crucis quibusdam mutuo signantur. et lin
guam relicunt loqui antiquis fecit. et historie ipsius inimicis pacis federibus
conciliatur. et i uenisse auxilio signum. Cum quo dei dei obtinus
sin sebulis gratus fuimere cospidet. hortatur est regem et abbem auxilio
tum eius fecit fuisse deum. et

ad eum pertinet concedat. Quos cum episcopus fecisset. ipsi
alia loca dignitatem et monachorum religionem considerantes
fecisse sunt monachi uti eos. Fecit autem eiusdem prioratum
in quo ossa eorum sancti in mirabilibus obuolutis cum do
nore locata sunt. Cum monachus quidam cantuariensis ecclie. sermone exortus. fides consilio hito reliquias
sancti auxilium sumentes ad infirmum fidem retulerunt. Nec
dum hostium domus in qua infirmus fesso tenebat intrau
erant. et ecce ille demonis clamosa voce pstrepebat dicens.
Quid est quod teretis. Nihil mihi et cum auxilio
commune esse statuit. nec me illi pstentur. qualibet
in aut arte nocibis. Quippe iam venisse perceptus. et
eos iniquos fatigare nolite. Illi tamen interpedi vehe
mentem demonis dum secum volente adducunt. ipso
mestissimo vociferante. sibi vim et iniuriam fieri. se
tamen pscenda sancti auxilium modis omnibus detestari. atque
uno se ossibus sancti auxilium cum impositio. statim sa
nitatem sua vestimia liberatus.

De martiriis.

Quid estatu qui hassa causa sancti Augustini cunctatem hispanie ordens presso
dicamus xpianorum seniorum et supare non posse
tormentis. vocatis catellium morbis. aut. Nihil
in hoc certamine laborantes pficimus. quia omni
xpianos attonitus ceuentes cuncte aspinis. eorum
victoriam augmentamus. Cur itaque consilium eis
occultum. et totam urbem penitant officia precoum.
ut eorum instinctu que omnibus occultis. quasi concessa
sibi licentia. legibus suis uti. quibusque ab hac urbe
appellant. Vos autem iure consultores. cum armis
aduersi locum occupate. et iure contra inimicos hostes
subito prosilientes. eos certatim obruite. Quid
plura. data voce precoum. exeunt aeternum
agmina xpianorum. sponte relinquentes aperta suarum
clausta domorum. consona voce letantes atque psallen
tes. Gloria in excelsis deo. et in Observant post hec
porte ciuitatis. ut milius eorum ingrediere. aditum
inuenerit. Ex occultis illico psilientes armati cum
ensibus ipsum. et velut agnos sibi non resistentes p
sternunt. Et ecce quoque defunctorum innocentum nec
cantat. missu sancti auxilium omnibus occisorum corpora.
in unum congesta combinerunt. Et ne xpianorum os
latens cineres martyrum sibi raperet. iussit de terrenis
uersorum cinerum. eos capitibus amputatis ceteris
corporibus associari. simulque comburi. Sunt p
immensa multitudine massa sancta ossa cineres ap
pellant. Passi sunt autem eiusdem anni Sonum
tricentesimum quintum. Eodem die sancti pa
tricii abbatis. hic in hibernia natus. et primus
hibernensium. et ferunt magister. eos quia eos om
nes certare non potuit. ad monasterium glastonie pro
fectus. martyribus eiusdem. vitam finiuit. Tuorum
ius sanctorum confessorum. gildardi confessoris. et
patricii abbatis. In tesitorio esuc ciuitatis
sancti — episcopi et confessoris. In ciui
tate tricentorum martyrum. qui passi sunt tempore
galerium. et galerium. et post multa supplicia sibi
illata. xpm dei filium fatentes. in ciliamum calcis
accensum demersi sunt. Ex quo eodem cineres
illo exercitus beatorum. massa cineres mucipari
meruit.

Nonas kalendas Septembris. De sco
Genesius martyre i Genesio martyre.

Ex martilogio.

Ex spe. li. 12. c. cap. et sequ.

Cap. xxiii.

Ego sum qui sum

vei gra spectante imperatore. et omni plo in medio theatri. quasi egrotus decumbens et baptismi presule et mimice in hec verba prorupit. Eya qui generalem me sencio leniem me fieri volo. Respondet plebs Ve te leniem faciamus. mimicus fabri filius. dum ad vindictam te missuri sumus. Hijs verbis plo in risu excitato genesius a suo visitatus ait. Vestum xpianus desidero mori. Quare mentiuntur. Quibus ille. Et in ipsa die vestit fugitivus innenatur. Hec diocletianus audiuit. et ipsum tenere non potuit. Tunc iussit fieri ordinatum. mitte facium exorcistam et presbiterum. Qui mysteria lectum eius sedentes dixerunt. Quis ad nos insistit filiolo. Ille iam non nominatur. et fiere. ocis ex puro corde vidit. Quia gsdam xpi consequi cupio. p quem venatus liberer a vinculis iniquitatis meae. Cumque sacramentorum mysteria complessent. et vestibus albis esset induitus. si p lectum a unlicis est tractus. et ad cum sacramentorum de xpi nomine disceptaretur. imperator est exhibitus. Deo cum ad falsam addictus fuisset passionem. ad veram accessit confessionem. Asceuda autem superbissimi. xpi statua fuerat veneris. ita coronatus est. Audit imperator et omnis exercitus. capientes. et ipsi vobis huius. Ego semp xpianum nomen exhorrui. et in confessione pmanentibus insultaui. ac sup eos accendebam filijs ipsi. Parentes quoque meos et affines execratus sum causa nomis xpiani. et in tanta derisione xpianos hui. et eorum secreta mysteria pquirerem diligenter. non vt crederem. sed vt de hijs sedum. ac risum vobis exhiberem. nox autem vobis mecum in conspectu vrbis illa pfuit. et interrogatus credere me respondi. vidi sup me manum de celo venientem. et angelos dei flaueo iacentes aspectu mysta me stantes. quia omnia facinora mea que a iuuentute commisi scripta de libro recitantes. dixerunt mihi. Aqua hec delet omnia ista. que te fecisse cognosis. Cum ego aqua baptisatus fuissem. simulq libet. ille pfuisus. mihi caudice effectus est. ita vt etiam septuje predicte signum non demonstrarem. Itaq dum vobis theatris imperatoribus placere conaturum. celesti regi complacui. et dum omnibus risum exercuere stridum. angelis risum feci. Nunc igitur imperator. et vos omnes ipsi. cum de hijs das mysteriis per ignorantiam meam ab hac illusione cessate. credites verum deum esse ihm xpm dum. hunc esse verum lumen. veritatem. pietatem. salutem. et p ipsum nos ad indulgentiam posse pringere. Tunc imperator accensus furore. iussit omnes qui cum eo lusus meditati sunt. ante se adduci. et vizgis fortes cedi. estimans eos ostiae credere. At illi tempnunt nomen suum blasphemare in expbracio vitae. Non ab ille meditati sumus. iste autem insanus fons letitiam suam dimisit. et planctum sibi xpianitatis assumpsit. ac per hoc fiat quod solus fecit. Tunc imperator ocutens in genesium. in conspectu ipsi iussit enim fustibus cedi. tradidit q ptisiano pfecto. iubens eum tormentis ad sacrificia cogi. Cum positus in carcere et suasis vt legem sacrificando placaret. dixit. Vejus iste rex est. quem celum petentem vidi. Vide me miserum lugeo. quia cobistum prius exiam. et tardius consis ad legem adorandum accessi. Cum ptisianus ait. Et quis est iste rex preter legem nrm. Et ille. Rex iste homo est. et p certa spacia tyhe imperabit. ac in certo tempore rex autem quem colo deus est. et in celo. tyta q terra. et magi imperabit. ac sine fine. Cumque dum in carcere positus. angelis attentatus. lampadibus inflammatus. in ad confessione pficeret. ac diceret media. Et cum

pulsatus ante me ista tormenta. xpm michi de ore. xpm michi de corde. auferre non potestis. Cumque hec omnia Diocletiano relata essent. iussit eum occidi. Ergo cum gladio coronam martyrij. capitis obtrunccione percepit. Kal. sept. Septensis. circa annum dni trecentesimum quinquagesimum.

De eod Genesio Arelatensi.

Genesius arelatensis ciuis asimpsius cyrum cytiere nasceretur. et patronus cytiere mori cerdi. Hic in iuuentutis flore principio principalis militiae tirocinia susceptit. Accidit autem vt eodem tempore tribunal iudices exceptores iussu imperiali. impia atq sacrilega mandata. persecutionis iussa regerent. Quae cum deo deuotus reprobaret audiens. et imperiaere manus respuerent. adiectis iniquis pedes iudicis tribunis. iste iussum agere iam deo meus fugit. Et vt in iussio a preceptis emigrans iterum iniquum deuitaret. quibus decinaret persecutionis impetum. ab ira furentis iudicis. paulisper se occultauit. Cum eum cum cerpa primus offerret iussisset. negi facilis inuestigatio. ad latebram fuisset. precepit ministris. vt iniquum eum reperire possent. gladio iussisset. Et fuit est ita. circa annum dni trecentesimum octauum. Eius passio recolit. Kal. sept. Septensis.

De eod Eusebio.

Tiberius Iuuenalis. Pesrmo. et Pomacuo. Eius iussu cesaris. fecit pomari eusebium. cum eunum. pesrmum atq pomacuum. quibus et dixit. vsum festa asseruo est diripuisse eos facultates nuli. cum corpus illius collegistis. et sepulture tradidistis. Eusebius dixit. Quos nobis obias. procul dubio fecimus. Voluntatem enim xpi. de nutrije suo exercuimus. Iudex ait. Thesauros alienos diripuistis. reddite eos nobis ne pereas. Cumque constitutus iudicet. confusis vitellius iussit eos in carcere custodi. Ducatus eos iterum iussit cessare paulisper a tormentis. et postea iussit flagellis applicari eos iterum. Illi autem a flagellis essent dicebant. Gloria tibi sine. qm nos cristicolae tua accumbis. Depositis de cruce sacris. iussit vitellius prostrari lingua eius eusebij. Eusebius et sine lingua laudes xpo dabat. Vij autem xpianus nominis fuistis. colligens lingua martyris eusebij. reposuerunt sub tunica sua. et fugiens latuit. Tunc eusebium et socios suos diuinis misceratos cum pulcras in carcere iudex posuit. Post triduum apparuit eis beatus iulius cuncta q audientibus. ventura prohecuit hoc in tristi Calinate custodem carceris. Hec audiens. ab oculis eorum disparuit. Venens itaq quidam sacerdos capitolio nomine iulius. rogauit vt instrueret a sacris. et baptizaret. Erat enim cecus. Et inseruit ei p iuuenum puellum baptizauit. et oculum alligo ab oculis eius cecidit. et clare vidit. Tunc custos carceris hoc visomiraculo. credens baptisatus est. Quibus omnibus a vitellio imperatori relatis. dixit. Extingue eos. Tunc vitellius fecit eos trium plumbatis ducti occidi. Anec opm exaluerunt. circa annum dni. CLXXXI. sub consulatu augusto. Quorum corpora beatus iuuenis collegit. et non longe ab urbe ionia sepeliuit. Vij. Kal. sept.

De eod Germano episcopo.

Rex quidam regum regens. chanaanorum nomine obedit filij chuis. habens ex eo filium legis arable. nomine alipium. Qui proiem non habens. sed oracionibus. iejuniis. et eleemosinis. legitima accipiens ab angelo dicuntur qd duos parceret filios. germanum. et malaudiam. qui angelus dni interpretat. Gne clausum. qui a cuiusdam deo dicat. et filium clarum. ceo fide et ope clarum. Nato infantulo. a episcopo alexide epo baptizat. et germanus vocatur. Defuncto autem rege. obstitum ei regnum tenuit et vagus abiectus esse in domo dei eligens. qui habet ed

et se hujusmodi negotiis implicari refutaverit. In civitate
Alexandria libera disciplinis vacavit. Tempore autem suo
hirtum monasticum susceptum. At ubi jam sudam demum
jejunii. a chananeis honorifice susceptus. et ad episcopatum
assumptus. vigintiquinque annis in episcopatu diutissime con
versatus est. Cum angelis sibi astitit pacem. ut de ipsa
civitate et cognitione egrederetur. Et ille. Libens egrederer si
forsan prestarem. quod vult deus ut prestetur. Ego igitur
angelus ejus comes itineris tui. et precor ne aliquo juramento
paciaris. Et multis assumptis secum socius est
ad stirpem magnam jubet pruinosam. noce istius ipsi sicco
pede prisiunt. Jejunii pruinosi elevo assensum prebente
septem annis cessam illam jejunii. Tandem jonam pen
ens. ab angelo admonetur ut pergat macedoniam arripiat. et
ibidem tristensis. cum in quadam valle cum socius esset
constitutus. nubes celum obtenebrat. volatum fulgura
tissimi micant undique. tempestas magnus efficitur. Vir autem
dei fisa ad verum oratione. et signo crucis fac. subito te
pestatem sedavit. Et venens cum suis ad mare gallie
cum nutu dei sicco pedum incessu trisiunt. Dicit p brita
niam transitum faciens. usque ad ampnem qui fortis ex
pirent. Quis ego admiramur tunc temporis abbas
apud hy. in scocia. audito adventu viri dei. obviam ei ad
insulam que dicit hertis adveniens. honorifice eum sus
cepit. Vir dei secundum ad finem pruinosi. virgam quam
manu tenuit. tus mare iecit. Cum angelis. Ignis in q
ignem vibrasti. neque corporis tui decorabit. Et fac
est ita. Statim virgam in arborem pomifera creuisse
vies pleni vestiti. que apud incolas regionis incognita
dicit. et sicut pedibus pristiens cuncuvos venerunt. et ibi
habitare cepit. Quo audito. rex pictorum nomine brude
ja sicceisis. qui absque licencia sua ibi vir dei habi
tavit. missis operatoribus. urbem eum mittit. Vir
ipsis egressis. pedes suum ita regem mitigavit. ut ma
gis crescere debitum tantque persolvere. qui extremus
impetrare. Et accito viro sto. dixit rex. Depone dei o
potentis. p illum te deprecor quem adoras. ut pri
tus sanitatem me restituas. Tantro autem ad pedes ser
vitam rego. et concesso viro dei a rege loco illo. fundata
est apud hiscuvos ecclia. Post hec sitis cognatus pue
nit ad insulam lenene quo sitis degebat adamnanus.
et accepit ab eo insula. constructo monasterio. fides con
gregatur. et cum eis septem annis mansit. Et p regi
onem de fif. verbum vite predicans. ad gratiam catholi
cam multos pinovit. aquam in vinum convertit. et sacro eis
ad potandum. presente illum sanavit. Cum autem
in epiphania vir dei moraretur. et post longas vigilias
dormire vellet. apparens ei diabolus. hujusmodi questi
onibus illum aggredit. Dicit fuit deus antequam celum et
terram crearet. Et ille. In corpo fuit. quia non est lo
calis. a nullo loco capitur. non in partes dividitur. non
tempore mensuratur. sed est ubique totus. Dia
bolus. Quia de causa creatum creaturas suas. Respondit.
Quia non posset creator esse sine creaturis. Diabolus.
Quare fecit eas valde bonas. Respondit. Quia nolui
opus malum. vel ne videret invidus. quasi nolens
aliquid boni preter deum. Diabolus. Ubi plasmatus
deus adam. Respondit. In eden. Diabolus. Ubi fuit ad
postquam exivit de paradiso. Respondit. Ubi formatus est.
Diabolus. Cum diu fuit in paradiso post lapsum fuit.
Respondit. Septem tam horis. Diabolus. Ubi formatus
est eva. Respondit. In paradiso. Diabolus. Cur pu
sit deus adam et eam precepit in paradiso. Respondit
Quia pstitit bonum vide futurum. xpc non fuisset
natus sedum carnem. nisi adam et eva peccassent.

Diabolus. Cur non potestum adam et eva liberari p 9
penitentiam. nisi xpc advenisset liberasset eos. Respondit.
Quia p penitentiam non erudiuntur. sed p diabolum suasorem
eis. et ideo p alium. id est xpm liberari eum. natum
de virgine p spiritum. Diabolus. Cur non formavit deus 10
nouum hominem. et misisset eum qui liberaret genus humanum.
Respondit. Quia non pertinet ad eos nisi esset de genere
ade. Diabolus. Cur vos liberati estis p passionem 11
xpi. et non nos demones. Respondit. Quia nobis xpis
non estis originem non humanis. sed a vobis demonum
eos autem quia vobismet xpis originem pecti contraxistis.
ideo passio xpi non profuit vobis. Videns autem diabolus
virtutem dei prevalere supra et fortitudine. nec et prevalere
posse. finem ponit questionibus. Cum stis. Adjuro te
p patrem et filium et spm sctm. ut nulli horum amplius
in loco isto aliquis apparere. Quo dicto. diabolus eva
nuit. Cum dei demonstratum. cum tam concederet ap
petitum maligni inimici. ut nulla arte esurire angus
tiam posset extinguere. sanavit. Duos abortivos exte
rebat. Respiciens in domo cuiusdam paupere. cum
pocum a patre petatum. et comestum. vinum. et
integrum jejunasset. pervenerunt eius fluvios auferentes
discesserunt. et tandem fur ad virum sctm adhuc
negat se crimine culpam mejusse. Et ecce pervenit
in gutture furis. vocem balatus emisit. Et videns
se diuinitus comprehensum. prostratus est pedibus ve
nam petit. Quibus tres. et ceno totidem. et claves
tres. dignitati restituit. et tandem premia operibus
bonis et virtutibus. premia in celo recepit. Ottulio
faleti. Septembris.

De scta Ebba Abbatissa

Sancta virgo ebba ex regali progenie orta
soror regis oswi northanhumbrorum. et ejusdem
regis anima extitit. Quorum temporibus pestis mater
regum. et populis tante nobilitatis extinxit. Tradunt enim
historie ethelfridum filium ethelrici filii ipsi regis bor
nicorum ex ista filia esse regis deirorum. Septem enim fuisse
filios. et unam filiam. scilicet sctam ebbam abbatissam.
Alii vero et bonus. Erant enim in vita sci oswaldi
bertus. assequus. caussinum. et oswaldum ex acca re
gina. progenitos. oswi vero et ceteros. ex concubinis fore
procreatos. In diebus illis civitas nobilium ingentium ha
bebat. in qua xpi ecclesia pdicat. nec aliqui celestium
virtutum gratiam se recedunt angisse quos hinilitatem vite
quia non constitit inventisse. Ortaque tunc sui familia.
virorum sicut sacre institutionis. continentia et humilitatis
virginum chorus. operatum p angliam instituebatur.
et in eius loco fuit comitis patris eius matris virginum.
diversis diversi monasteriis degentes. coniugatorum testate
nebatur gladio capitis accinctis. presulis castitatis exercere
bant. Horum beata virgo ebba indefessis gressibus sequens
vestigia. virginum minori. et omnium certatim sicut cum flore
intentionis contempsit propter amorem filii dei. cum eo
finano lindisfarnensi episcopo. eaquam velamen accepit.
Dicunt fuisse nobilium pretiosis. opulentam paupe
tatem divitiis. honoribus. opulentiam abjecerunt. Re
debat autem a quodam genere tyrannus rege ceddano
in exilium. Quo denuo ob eum contemptum raptum me
diante. et amore simul et violencia eum prosequente.
tradit ad montem coldi. id est coldingham configisse
et ad preces eius a meridie in altum unde ex eius
cubiere vallis altitudinem trisulcens. hostis radio omnium
fluviis obstitisse. et coepisse diu munimentum pre
sidium virginum prestitisse. Habet enim mons ille duos
fontes. quorum ad radices eius rigat unguit. altera in
cacumine eius ad calores estivos quidque arestit ...

hoc haustu calliberi. medicus eos ebbe multi debiles.
et infirmi pristinam sanitatem consecuti sunt. Ex
hiis enim beata virgo ebba. et sue congregacionis cunes
potare consueverunt. Alnus autem monasterium feminarum
et sonos fecit cum os. Si. mixta lupam de Deneorum flumine
construxit. cui ex nomine suo ebbecestre. id est castra
ebbe vocabulum dedit. Quos quale quantumque in se
olim fuerit sanctitatem. ex ruinis suis manifeste nunc
docet. quantas tamque ut assolet ornatu temporum mu-
tatio. hiratoribus suis a nephandis principibus vigintati
et hubba. subuersa est. et in perpetuam uetustatem vas-
tatum. et gastalum pastus sicut hodie videt commu-
tatum. In colidi enim monasterio. virorum et virginum
congregacionem prefuit. et contigua utrique habuit ibi-
dem hiracula. Quin immo coniuncti federe cum summa
caritate. et spiritus iocunditate. sub ea gaudebant vinde.
et ac admirabili distrecionis gracia. et puellas matrem ex
hortacionis instantia. et viris patrem animum constantia
exhibuit. Hanc enim sororem ebbe virgo illa nobi-
lis. et helredcda olim fuit discipula. nunc helienseu glia.
tante magde iudicentes se subdidit. Sedens quoque
pater cuthbertus licet consorcia mulierum velut pestem qui-
dam ab infancia vitaverit. ad huius colloquia venire. et
ad hiraculi informacionem aliquot dies manere consueuit.
Quidem vero instigante hostis insti uicutore. hira-
cula que ad oracionum. lectionum. et aliis ecclesiis que ex
arcta fuerant facta. in confessionum. confabulacionum.
et aliarum illecebrarum mutata sunt cubicula. virginum species
oculos allexit. et inquietat virorum animos attraxit
et quasi stelle de celo cadentes. in cenno voluptatis inuolutes
sunt. hec autem offensionem dei ebbam latuit. quasi
omnino latebat minima. Anno autem qui sexcen-
tesimo octuagesimo. monasterium collidi. p culpam magne
flammis absumptum est. Quos tamen a malicia institu-
cium in eo. et precipue eorum qui maiores esse videbantur ad
tigisse. omnes qui nouere. facillime potuerunt addiscere
Non defuit tamen puniendis admonitio diuine pietatis.
quia correcti p ieunia et fletus. et preces iam a se
instare minuitur iusti iudicia diuersent. Erat enim
in eodem monasterio vir eximie castitatis. nomine eadmu-
nus. genere scotus. qui in adolescencia ecclesiis aliquas
commisit. Qui si sibi reconciliaco ordinis et penitencie
non subiecit. et iejunii. et ceteris quibusdam finis a do-
mino punierit. Quicumque ergo magne religionis presbi-
terum consulunt. et deliis suis cum gemitu ostendens
dixit. Adolescencia inquietis cum. corporis corpore
quieque ni impositis. libenter feram. Sum in die dni
saluus fiam. Si totam noctem stando pedibus continuare.
et nutrii expectantem abstinentia tuberis pertransire. Cum
ille. quidnam est. cur hiberniam. aut tribuenti. satis est
obseruare iejunii. Hoc facto donec iebeam. et quid
deinceps agere debeas. tunc plenius ostendam. Abiit
autem cursos in hiberniam vide orientem dixit.
et eodem anno humanis iebi excessit. Quo compro-
bamus quod dixit. die dni et quia feria sol
lum cibum sumpsit. Hoc insup ex parte solitudinis
dicitur. qui noctes integras obsequiis suis cum
multa deuocione sepe vigilando transegit. Et qui causa
dum' timoris semel obiectum cepisset. iam dum
timoris causa deleteratus. in postilm semp agebat. Et
quod ex necessitate emendande pauitatis euenerat. in
solitudine consuetudinis vsum condiebat. Hic tan-
dem monasterii edificia. cullimus ejecta considerans.
in lacrimis resolutus. tristiam cordis vultu nedice
demonstrabat. Quod intuens comes. quale fleveri-

inquisiuit. Et ille. Cuncta inquit hec que certus es
facta. in primis est vt ignis absumens in eadem conuersus
Quos cum fide ille. ore ebbe retulisset. admoratio ad
tiano. vide hoc nosse inquirebat. Qui autem. super
noctibus vigiliis. et psalmis occupatus. astitit michi q
dam vultus incognitus. propiens ne timeam. et quasi fa
miliari me voce alloquens dixit. Bene facis inquit q
tempore noctuno quietis non semper indulgere. sed
vigiliis et oracionibus maluisti insistere. Et ego. Non
ego multum in esse necessarium vigiliis cotidianis insiste.
et p meis egestatis secundum dum deprecor. Dejum inquit
ille dicas. quia tibi. Cunctis. opus est pacis sua bonis
operibus jedimere. et cum cessatum est a laboribus tempo
ralium. tunc p appetitu edicor liberius laborare. Hoc
tamen paucissimum facere cupiunt. Quinetiam nosse iom
hoc monasterium ex ordine pristinis. singulorum casus ac
lectos inspexi. et neminem ex omnibus quem te. ejsa ci
uitatem aut sue occupationem reppexi. Sed omnes p sus
piri et femine. aut omnino repetit inopi. aut ad pri
vigilantes. Nam et sonnicaile que ad oracionem vel lectionem
facte ejant. nunc in confessionum. potacionum. confi
bulacionum. et ceteris. Sunt illi cedrax cubicula conuerse
Vide hiratoribus huius loci a loco gratius de celo quisque fla
mis sementibus p pazata est. Cum abbissa aut et quare
non aqua. hoc michi reuelare voluisti. Et ille. Dum
pro jeuencium tuum. ne forte mirum turbaueris. et vid
hanc consolacionem hes. Nam dicit rus hec plaga a deo
inpuenire p missa non est. Qua diuulgata visione ali
quantulum loca nocte paucas dicit mirere. et ceteros ut
missis facinoribus castigare cepiunt. Ecce enim pro quil
nestrum. quinquitatis prelat exercitum. magnum minuere
illius ore matris fuit oratum deo meritum. ad cui con
solacionem de loci sui desolacione. p dum cum dno dignatus
est docere. Dissolata demum ad celos virgine sed ad pri
mas sedes jedisos. prefata vlcionis clades minoluit.
Nec ideo in hoc loco miserere degentes. vt lectorem ope
dni admoneremur. qui ridiculis est in consilio cum filiis
hominum. ne forte nos tempore aliquo carnis illecebris ob
uientes. minus q dei iudicium formidantes. jeperimus
eius ira corripiat. et vel temporalis dampnis. iusto
cuiens affligat. vel ad perpetuam p secreti districius
examinans tollat. Conuersus est ex inde in heremum
solitudinis. locus ille. et qui remansejant corde solum
p loca diuisa suum metu compellente dispersi. Et quod
eis contigit ad iuuatum. multis ad castigacionem p sint
et medelam. Neque inter qui cuncta et bonitas ecc
clesiastica multiplex. p dicere quantum eius dei precia ma
ligitus spiritus cum fiducia nitebatur. quot vrbes
incendebat. quot monasteria subiciebat. quot deuot
ecclesia subtimia. et ad celum p contemplacion ejecit
cum solo conspectu ad iniquitatis p fundum mediatum
Sedens igitur cuthbertus in insula farnensi remo degens
intellexit. visione ut domus dni p feminas fol. cre
dere. et si non legit celebre conuersisse degentum. legit prius
ceptus suus obseruatum. quo non solum eis. ceperis
sui p sancta. conscia feminarum inhibuit. cojum cum
interuitus cum. et accessus et asperitus abstrahit.
Ad tandem vero ebba cyprianis et opibus bonis plena. dum
incoratum patrem gent cuthbertum quatuor annis in
gunt ad dum. Dnj. Kalendis septembris. anno dni sex
centesimo. octuagesimo tertio. et in monasterio suo
honorifice sepelit. In vrbe enim colidi a pastoribus
post multa tempora dissoluta. sepulchrum eius ignotum
est. Quod cum tangentes apud temporis ejus. repentina
cecitate p missi. et insanis morbis diuersis agitati sunt

Loci ipsius incolae. illius in ecclesiam dei magne tulerunt. et ad
meridianam altaris partem. tridui deposuerunt. Erat
autem sepulchrum illius ligneum. quo a parte pedum p
quantum fieri constacto. immissa manu lumbeli. et ossa
tangens. subito membrorum dolore correptus. infra paucos
dies ad extremum deducit. Quo fere defunto. lapide illius
virisque conclusejunt. tunc in fuerunt omnia pstimens dig
nacionem dei virginis et viri. adhuc contingeret. Apparuit autem beata virgo cuidam fri. dicens ut sine te
more ossa sua de tumulo leuarent. et in loco nouo construc
to transferrent. Et factum est ita. ¶ Inuenitur fantasticae
visionis exercitio omnis oculi visum. aures omnis auditum.
lingue omnis quecum sicut posset officium. intra ecclesiam
ebbo presente ornatus est. mulierem nomine illuminatus. contrectum circumtulit. mulierem quidam mutam. et collum missa
cione exercitum. virgo dei apparens. digitos suos immisit
in os eius. et tangens linguam eius. sanauit. Alteri sur
do et muto. auditum et loquelam reddens. mulierem a de
mone vexatam liberauit. et alterum cecitate pressum. lu
men celi visere fecit. ¶ Venerunt ad fontem colendi illi
tes quedam circa o diuso loco sicciant et inopia. Alis
quidem aquam in fonte non reperientibus. cette vasa sua im
plere nequeunt. Et cum relique non recedentes cum
indignatione aquam ostiendi petunt. indignatus vasa
vacua inuenta sunt. Et cum domum pensserunt. omnia
vasa sua aqua repleta viderunt. ¶ Quidam muto lo
quelam. et mulieri cecre lumen oculorum dedit. Virgo dei
in specie columbe apparens. et crebro alarum verbere
ventrem plusquam coniunxit. clausum creuit. et tres eius
illuminauit. Puella muta et contracta. ad beatam vir
ginem tetigit in omnia sedata. gressum recepit.
Cum beata regina apparens. precepit ut ad beatam ebbam
pergens. loquelam recepit. Quo cum pensset. beata
ebba ibi apparens. blanda manu oculos eius et faciem
palpans. atque ipsa fabia tractans aut. Surge quia loquelam recepisti. Et statim ornata est. ¶ Inuenis dei
mutus. et mirabilis inflatus ad tumbam dei virginis
tetigit. de ventris inflacio mesclam recepit. Et
ad exaudiendum dei ebbe vehemenci. beata virgo virus spectata
apparens. digitum suum in os eius posuit. et distessit.
et homo ille ornatum de dormit. ¶ Est autem mons
collidi. cuic monasterium colidi antiquitus famosum.
loci quidam in ecclesia a heretico versus boream dey
uisitatis. sitens. sup mare situs. ab incolis reperibus
uis colimbium vocat. et a monachis sancti colimbani habitat. ¶ Cosmu sue. in cuiusmodi festo
natalis dei sancte virginis ypi. ¶ Quinque mi
lia. dei germani epi in arbe quinetenis. ¶ Quinque virginum. dei lucenia regis filiarum. ceterae. et mirabilis gloria. ¶ Quinque ebraeo. natale dei ebbeni martyris
lumbeni regis et monachi.

Anno dni octingentesimo septuagesimo ap
plicuerunt in cocas innumeri pirorum. Su
ces fuerunt magnae. et subita. Sire pusillanimes homines
et fortissimos mirabile. qui totius fines angle in extremi adducere conantur. pueros et senes quosque sibi
obuios trucidabant. matronasque cum cunctis seu virgines stupro violabant. Cumque per omnes
regnum fines. tanta tirannorum insolitas disseminata
fuisset. ebba dei collingamensis cenobii abbatissa.
metuens ne et ipsa. cum collatione regimine et cura pas
torali commissa fuit. cum sibi subiectis virginibus stupro
tradere paganorum. ut predicatum amittere virginitatem. Quomodatis sororibus in capitulum vnanimis.
in hanc vocem proprie dicens. Adueniente nunc tempo

ad partes insulae pagani negauerunt. et totius humanitatis
ignari. qui loci regionis finitis angulis plusquam nec
cum musicis. nec paximidis quidem pascunt etatis
ecclesias et personas ecclesiasticas destruunt. feminas omnimodis violentis. et obuia sibi quique conferto consumunt.
Itaque si consilio meis adquiescere decreueritis. experimentum de clementia diuina concipio. quod et barbarorum rabiem effugere valebimus. et pretiosum virginitatis pudicitiam custodire. Cum cum omnis virginum congregatio. certis pressionibus exposuisset. et matrone in omnibus contemporanee precepto. illa admirande hospitalitatis abbatissa.
palium omnibus secuti exemplum existitatis prebens. non solum omnimodis illis pficiunt. permanendum omnibus
successuris virginibus et illis implecuerunt. ut recepta
monasterii nasum primum. cum libro euangeli ad aetes
ipsi precedens. horrendum de et opendum astantibus pe
bunt omnibus. Quod cum tota congregatio videns admi
rarent. cumque de ope a singulis petito. matrona sunt
vestigia insecute. Et cum mane crastinum illuxisset. cum
nequeunt viam nequissimi. ut feminis frates et so
rores liberio tradent. cumque et ipsum monasterium spo
liatum ignibus concremasset. Sed conspicientes abbatissam illam. et sorores singulas tam enormiter mutilatas
et in eis cunctae a plantis pedis usque ad verticem tribe
factas. cum festinacione recesserunt de loco. sed pepercit
eius satellitibus nephandis. ut incecto igne monasterium
cum omnibus officiis et ipsis cenobiis concremasset.
Tuque eyecione completa. a ministris iniquitatis. sed
abbatissa. et omnes cum illa virgines cassime ad materia
gloriam pueneunt. ¶ Obit Valentis septembris. De
Gregorio epo.

Hunc autem beatum. sed Gregorium epo.
sanctissimum. in matris vero a deo electus. cui
patentes ex gente Gyronici nobili et sapien
cet. Legebatur eum in cunctis. Suthregius dni
in omnis suis semper honoribus. cui sicut Gregorius
sacris litteris eruditus. et Italia sed que a tempore theodori in
angliam floruerat. natuio jesuito sed in angliam pfectus.
in suis moribus. et celesti sapia pficiebat. Et relinquens
quidem cenobiis. monachorum collegio de socia
tum. Hortuno quidem antistitiensi archiepo. Gregorius
successit. qui ita in suis opibus claris effulsit. ut qui lu
ces semper volebant incedere. in eius vita cuncte possent
apte videre. Tandem vero tho epatus sui anno. plenus
opibus bonis et virtutum exemplis. celestia consecutus. Vi
Kalendis septembris. Euolutis post hec paucis annis. ad
dom. in cunctis applicuisset. indigene. pes suus ad quietis
loci transiliunt. Quod vinus archam funeraria repleti.
sup sepulchum beati Gregorii constituit. Sequenti vero
die homo longius archam a loco pueniens reperit. et quamuis
cum illam collocasse existimans. diligenter ad ipsa restitui
tur eam. Alii autem die jensis. reperit archam a loco
iam longius aduen. funeraria hinc inde per pauimentum
sparsa. exinde sepulchum fuisse dei. cuiusque inuisere
cepit. ¶ Sacerdos quidam ad sepulchrum eius integre ne
brae sanitatem recepit. ¶ Leprosus quidam archiepi sti
gandi quidam cum lectum sup locum sepulchri sed Greg
orii existere visse. Et cum de gyro desuper. exaus
tus est cum lecto. et a loco pueniens. ¶ Post multum vero
temporis. combusta antistitiensi ecclesia. cuius ex fibris
lectis nomine. in stanno sedens coram sepulchro sed Greg
orii. posteriora sua insedere ad illud corpus. et ipsi cunctis
non multum vitii totius intentis. Et ecce ex inspexato
nec stupitas pressus. ab ope suo cessare minime expellit.
Ces cum nemine pedem. resedit. et ut pecus laboris
suo opam dedit. Et ecce stetit in collo tam sine pressus

in cella sed ibidem sepelit.

in omni zeue gente hodie a primo statu
cyrilliste et Sunnys de pestilentia
mutes solito opitur. cepere cum
tribus natibus illic pueris pabere. quod
nisi effici possent. Qui cum pspere
egissent. classe parata angliam non
redire dicit his. sed germania ipsum dicit
petunt. Quodque illi usque tempe cum ...

Ablata eius de st stipiens in ecclesiae
aliqua humili loco iacere. Pedicatis
sibi esse arbitrabatur. ...

cum officinis et cellis sed ibidem. quae postea sumptuosis aedificiis
repletis et in certam monasticam congregationem sub regula
sup gestum sub singulis locellis decenter collocatur. In illa cum
colliguoc contulerit Sanctus loci ipse pressus sit. miraculis edidit
potest. sicut in angio. in aegrotis in dictis Sunnis et sanitatibus
insuper et priuilegia regum et pontificum et regum regni
ex integro consumpta sunt. ...

est. et quod mte manus hebat. Deorsum cadens aminuter
et ipse celen atsu terre pambebat. Tunc intelleyit eo. honore
eo non esse. Cum de remoto monachus quidam
lambertus nomine notus regine, qui pgatu regine cum
filio caritatis Dei conversatus est. et quasi monachus lon
reputatus. Hic tandem Gucensis est desiderio tuffereni
corpus eu bregdum in tam sugam. Cup quo negocio pgre
hentus. hirsonatu venit. et subita infirmitate correpel
cato defunctus. et inp fres caritatis sepelis. Nocte cui
dam astitit vir quidam. habitu monachus. facie igneus
et cuidam fri Deum timenti dixit. Cur ne quam ob eum
lambertus esse dyonicus. in opinia morte raptus sit. Dis
cum de videret nestue. suas inpuit. quia eo ppl coepus.
eu bregdum. de cede sua ait fecisse. ubique conatus est
verificare. Nec cui talis visu fuit in oculis Dei. vt tanti
pontifis presencia. vel possessione debuit iure potiri.

Eodem die Jovis natalis beati zepherini. pape. et sociorum
eius. et abundii. qui in passione beati laurencii legunt
martirizato. cu eleutherii epi. Hic pius victuriliium
astirum talle. natalis beati octuni mrs. cum expeta
bilis et suas ex legione sociorum thebeorum. Quintale pga
mus. cu alexandri qui et ipse cunus extitit ex legione
thebeorum. Et cum nomen sui constantissime fateret. mirti
rium capitis abscisione compleuit. In tessitorio lemom
cena. cu aredii presbiti et confessoris. magne sanctitatis
viri. Nono kalendi septembris. De sco Triphone martiro.

Cu xxbus. Ex martirlog.

Pius capitum. natalis eu mrs triphi. qui
dicunt beatus appollinaris. petri apli disci
pulus. cum eet idem triphis patricie dignitatis. Cum
homis cunctis. socii martyr marcellum. tribum. et vyrus eius manice. tobis. cerapionis
et petri. Eodem die natalis sociorum georgii. Adauin. ar
telii. felicis. natalie. et filiose. quorum primus nunc ab
stinencia. monachus. ab ierosolimis accidam venens
cum reliquis ex eadem urbe eladio germine ortus. operatus
est. Quique a suo pinoustratu regnum assequi martirium
Quintale aralatensis. cu cesarii epi. nunc scientis et pie
tatis. ac ordinis dei. Augustiniano. cu fiagrii. epi et
confessoris. Quinto kalendi septembris. De sancto

Cu xxbus. Ex legenda augustini cap. cxxi.

(Dum 434

Augustino episcopo.

Ecce dum Dominum
cccc. xxxvij. Gaudali monasterii abbatem
Deus statuit omnibus. et sub hoc tbune
tribulacionis. suis augustinus migrauit
ad Dum. xiij. mense obsidionis sue urbis. Anno etatis
sue. lxxvi. etatis vel epatus. xl. Hic augustinus do
ctor egregius in primis affricanis. ciuitate cartaginensi ortus
et honestis parentibus valde. erat patre patricio. mstre
monicha genitus. in liberalibus artibus sufficienter eruditus
fuit. adeo vt omnium philosophorum. et rethor sicutissi
mus fieret. Tam libros aristotelis. et omnes libros liberalium artium quotcumque legere potuit. p se didicit et intellexit
sicut ipse in libro confessionum testatur dicens. Omnes
libros artium quos liberales vocamus. p memoriam legi
et intellexi. Quinque de dimensionibus figurarum. et de
musica. et de omnibus omne nugis difficultate. nullo
hominum docente intellexi. Tu eras vite deus. quia celestis
intelligentia. et disciplinarum acumen. donum tuum est. sed studium
huic ciuitate non edificat. sed inflat. In ejusdem mundum
qui ypsum fantasticum fuisse affirmauit. et carnis ipsiem
negauit. mentit. et in eo p annos nouem cum adolescens et
peccauit. Ad has certam unguis adductus est. vt arbore
fica plodere secret. cum ab ea ficus vel folium tolleretur
Cum qd. eet annorum xix. et quendam librum cuiusdam
philosophi in quo vanitas mundi contemptenda docebat
legeret. et hoc quidem ptinuit et plantit. sed quia

nomen ihu xpi quod a matre colebat. ibi non erat. Doleve
cepit. matrem vero eius p eo pessimum flebat. et ipsum ad vnitatem
fidei jesuxpe catagebat. Quadam q. nocte cum tristis esset.
quidam iuuenis pulcherrimus ei astitit. et causam tante tris
tiae inquisiuit. Que cum dixit. pdicebat filii mei augustini
deplorabo. Ille vidit. Esto secura. quia ubi tu. ibi ille. Ecce continuo filium suum. nuptui se orare vidit. Hoc dum au
gustino retulisset. ille ait. Mallem matri non tibi sic dum
est. sed ubi ille. ibi tu. Et contra illa dicebat. Non fili in
dum est ubi ille. ibi tu. sed ubi tu. ibi ille. Fugitur igne se
cula mater quasi importuna quendam enim. vt p filio vinde
dere dignaretur. Cum tandem importunitate deuictus. ipsius
voce credit. Vade secura. quia impossibile est. vt filius tuus
lacrimas peat. Cum autem apud cartaginem multos annos
rethoricam docuisset. occulte matre nesciente romam venit. et
ibidem multos discipulos congregauit. Hujus temporis mediolanenses a symmacho pfecto romanorum petierunt sibi dominum in
rethorica destinari. Et ad eos illuc mittit augustinum
vnatem autem eius quesiere non valens. cum multa diffi
cultate ad eum venit. et ipsum iam nec esse manichei. nec
esse catholicum sciuit. Cepit autem augustinus beato am
brosio ad hesere. et eius frequenter predicacio audire. Erat
autem valde in predicacio suspensus. ne quis contra ipsum ma
nichaeorum heresim. vel p ipsa dicit. Quadam vice contra illos
eyecem ambrosius sucus disputauit. et ipsum aperte
racionibus et auctoritatibus confutauit. ita vt ego ille a corde
augustini penitus pellerer. Tandem a beato ambrosio bap
tizatus est. Tunc etiam ab affici quidam amicus augus
tini nomine ponticianus cupiens. et vitam et miracula
illius magni antonii qui nup in egypto fuerat recitauit.
Cum et augustinus ait. Quid patimur. quid hec audimus
surgunt indocti et celum rapiunt. et nos cum doctrinis
nis in infernum demergimur. Adventante paschali tempore
augustinus cum eet annorum triginta cum filio suo adeodato
pulcro valde ingenuo. quem augustinus suum genitus esset
genuerat. nonnon et cum aliquo amico suo. pdicatione
ambrosii baptizat. Tunc diart fere ambrosius. Te deum
laudamus inquit. Et augustinus. Te dnm confitemur
respondit. Et sic ipsi duo hunc affectum vinculo composuere
et usque ad finem deseruerunt. Post hec ad affricam re
meabat. sed apud hostiam tiberinam. pa mater eius defuncta
est. Augustinus vero ad agros pprios reuersus. cum his
qui ibi adhesuerunt. tenuis et otiosus deo vacabat. libros
scribebat. et medicos docebat. Refugiebat ad aliqui ciuitate
accedere que ego cajeret. ne ipsum in pdco officio impedari
contingeret. Audiens autem valerius yponensis epis
copus famam ipsum plurimum renentem. in ecclia sua
presbitum ordinauit. Quin oratium monasterio clericorum
instituit. et cepit vnde deum jegiam sub eas apostolis
constituam. De cui monasterio fere decem epi sunt electi.
Et quia pdicis episcopus erat grecus. et minus in latinis lingua
et liis doctus. augustino potestatem tribuit. vt contra inimicos
orientalis ecclie coram de in ecclia predicet. Unde cum
multi epi adjogarent. ille de hoc non erubebat. Illinodo p
eum fierent. quos p se fieri non valebat. Cepit autem
beatus valerius formidare ne sibi augustinus tolleret.
et ab alia ciuitate in epum petet. impetrauit ab archiepo
cartaginensi vt ipse cederet. et augustinum yponensi ecclie
in epum promoueret. Sed cum hoc augustinus omino recusa
ret. compulsus tu et coactus suscipiebat. et epatus cum
suscepit. Quos in se posset fieri non debuisse. vt sacrorum
ente epo. epis ordinaret. et dixit et cepit dicens
In missa michi de sancto deum tua tratum. sicut in hoc
ipso cum non esseum dignus pour ad jeniti. posui me in
capite jestimonis ecclie. Destinentia eius et ostendamenta

et ornamenta alia. nec uestem minimi. nec abiecta primi
ordinis et moderato et competenti ejant. Ipse enim de se dixisse
legitur. Fateor de pretiosa veste erubesco. et ideo cum dat unusquisque
pauperibus eam. et quia Christus non potest esse cum divitibus. Primum circumcumo. mensa frugali et parca semper usus est. et unpolita
et legitima. quae infirmos et hospites. plerumque etiamque habebat
in ipsa mensa magis se excusan. quam dispensacoem. vel epulacoem
diligebat. Et contra pestem detracoris in eis sic cautus habebat
Quisquis amat dictis. absentium rodere vitam.
Hunc mensam indignam. noverit esse sibi.
Nam et aliquando cum quidam sibi familiares cum ad detracoem
linguam laxassent. ideo suae eos jocundissime
nisi desistebant. aut versus illos deleret. aut a mensa recedebat. Pauperes semper memor erat. et eis ex his quae habebat
liberalitate exhibebat. Nam et de vestis suae pro pauperes
et captivos aliquando iubebat frangi. et conflari. et indigentibus dispensari. Die ac nocte de scripturis cum jeb suis cogitabat. Fabricis quoque monasterii principii studium habuit. semitas
in eis implicacoem sui animi. quem semper liberum habebat
ab omni molestia corporali. et libere vacare posset continue
meditacoi. et assidue lectoni. Feminam nullam omnino in
eadem habitacoem. sororem aut filiam. sive filias. quae ad papam
Gregorium. eum habere prohibuit. Dicebat enim sed si de sorore
nulla mali posset esse suspicio. sed quia tales personae quae alias
adventantibus esse non possunt. ex illis possent infirmiores
fratres tentacoibus commoveri. aut esse malis hominum
suspicionibus infamari. Monachi cum mulieribus. omnino loqui
volebant. nisi aliquis aliquos interesset. Consanguineis
sic bene fecit. ut non divitias haberent. sed ut non minus
egerent. Cum Saracenis civitatem vicencem obsedissent. augustinus convocatis fratribus. ait. Ecce vocant nos
ut aut nos ab hiis periculis eripiat. aut paciam tribuat. aut
me ab hac vita suspiciat. ne tot calamitates videre compellar. Et ecce dum quae petimus optimus. febribus
laboramus. lecto tenemur. Et de cytrenaica horam venens
membris omnibus cum corporis molestiis. integro aspectu
atque auditu ingravatus est. Testamentum nullum
fecit. quia quid facere. pauperes xpi non habuit. Beatus
hieronimus. ieronimus et alios quosdam doctores commodatius
sic concluxit. Hos omnes augustinus ingenio. et doctrina
sua vicit. Volumus autem sic de eo ait. Legi dei decretum quoque augustinum contra ieronimum. Ieronimus quoque in
quadam epistola scribens augustino ait. Duobus libellis tuis
charissimis. et omni eloquentiae splendore fulgentibus respondere non potui. Certe quicquid eis potuit e assumi igitur
et de scripturarum fontibus haurire. a te positum atque
disertum est. Sed quaeso recordamur tuam patiamur pacatus
me tuum studiose ingenium. Denique in quibus eum jeronimus
hinc. patet in epistolis quas eidem misit. Ut
quid quoque sic dicit. Sed sed ad beatissimo papa augustino. ieronimus. Cum omni tempore beatitudinem tuam. eo quo
decet honore venerans sum. et hinc autem in te fidei omni
exhibitorem. sed nunc si fieri potest cumulo aliquid ad
eumus. et plene compleuit. ut absque nostris tui meritis
nec vitam quidem horam. praestare paciamur. Gregorius
quoque in epistola ad innocentium affirmat profectum de eius libris
sic ait. Ex. expositoem sed iob nobis visum consistis.
quod christo congruentius. sed si scilicet ipsius pabulo
saginari. beati augustini compatriote tui. opuscula legere. et ad compleoem illius similitudinis unum furfure
non quaeratis. Cum enim barbara gens totam illam occupasset. et sed loci pphanaret. fideles corpus sed augustini ceperunt. et upsi in sardiniam transtulerunt. Vissandus
autem ab eusebii obitu annis Lxxx. carthaginem p sarracenos deseptam. missis a rege longobardorum nunciis. ut

no pro dato corpus sed augustini. apud ticinum deportaretur
Nullo modo abinde moveri potuit. Sonuerunt ex eorum consilio
sed si de inde dedicaretur. ibidem in eo monasterio ecclesiam fabricaret. Et ecce statim sine omni difficultate inde deducitur est in omni
enim loco ubicumque cum corpore de nocte hospitabatur. in honore
ipsius jey ecclesiam construebat. Quoque petrum dedicat. et in eorum
sed petri honorifice collocat. Cuius bernardus dum quadam
nocte in matutinis existens aliquantulum obdormisset. et de sed
tractatu augustini legendo legisset. visus quendam pulcherrimum
juvenem ibi stantem. de cui sed ore trinitas inundancia aquae
impetus erubat. sed totum illam ecclesiam videret impleri Qui
augustinum esse non dubitavit. qui fonte doctrine totam
ecclesiam irrigavit. Quidam enim augustinum valde diligens
monachus custodi corporis sed augustini peccatum magnum
fecit. ut sibi sed augustini signum dari deberet. Sed ille
accepta pecunia signum cuidam mortui corpori insertum
sibi tribuit. simulans esse signum sed augustini. Quem
ille juvenem accipiens. semper devotissime adorabat. et ori.
oculis quoque apponens cerebro potori astringebat. Cuius fidem
deus mirabilis. signo illo pretio. quod signum sed augustini
tum miraculis. quod insequebat sibi dedit. Qui cum jerusalem
transisset. et multa ibi miracula fecerunt. fama ejus papam
delatum est. Dum cum pdicis monachis asseveret. sed ossa
mortui signum ille cum. sepulcrum apparuerunt. et quod desse
de eius signis inventum. Vide abbas hoc cognito. monachum
ab officio deposuit. et dure affligit. Quam cum beatus
augustinus in cathedra cathedrae quodam relegere. aute de con-
spicit deuotion tristis videm huius beatulantem. Qui ab
eo primus admirat. ut que ibi scripta videant. sibi pandat
Qui pata homi ibi assiste esse scripta. que credimus quoque colligit et
reponit. ayoy qui ei precipit. ut si aliquos sinos patres ibi scripta
retineret. sibi legendum continuo manifestaret. Ostensis
autem hoc augustinus ibi scriptum jepperit. sed quidam
dure completoeni ex oblunione dimisit. Precepit subiold. ut
cum presidet denientum. ecclesiam ingredit. completorium
vius cum solitis oratoribus pogit. Ecclesia qui dixit et. ut pdicti
locum sibi ostendere tetum relegendum. Qui cum credo je
nolueret. et tandem locum vacuum jeppisset. tertius dixit
Turpis me detrepista. pentet me sed libri meum et ostedi.
quia primi tui oracoui pirente delesti. Et his sed. confusis
eramus. Quam quedam multis a quibusdam malacosis
mirabilia patet. illa ad beatum augustinum accessit. ut
super hoc. eius auxilium implorat. Que cum ipsum studentem
invenisset. et cum jeiunent salutasset. ille nec ad eam respexit
nec quicquam ei dixit. Cogitans illa sed forte ad mirandam
christem in facem mulieris noluit intendere. prius accessit
et negocium diligenter exposuit. Ceu ille nec de ad illam considerat
nec jesponsum aliquos ei dedit. Quoque illa cum tristicia magna
recessit. Illa autem die dum augustinus missam celebraret.
et dicta mulier accessit. post elevacoem corporis xpi tapeta
in epo. quod de posuerunt ante tribunal sed trinitatis. Ubi ut
dit eum augustinum facie inclinata de trinitatis fida attentissime et subtilissime disputante. Et fal est ayoy ad eum ac
cens. Cum ad augustinum intra. ille nec de trinitatis attentissime disputabat. et ideo sed ibi fidei. penitus non addidit.
sed ad eum dicere debeis. quia et eum deinceps tiniens.
Quos cum fecisset. augustinus eam benigne audiuit. et
consilium salutare dedit. Et sed quoque sed cum
suis in epo tapetis. sed in fida respexisset. et beatum
augustinum minime vidisset. quendam de suis. ubi nam
augustinus sed permanet. Qui jidem. Augustinus jesset
in excessio. ubi disputabat de fida excellentissime trinitatis
Quod annus dni nongentesimi decimi. cum quidam
frater infirmus. multo phisque xpi. de finibus et galliis jo
nitum ibant. ad limina apostolorum visitandi. quoque quidam

gatum in tra cujus se volentes. alij cum baculis se
sustentantes. alij privati oculis. post alios se trahentes
prebebant. Cumq; tyrannus papiam ad tra unitatis
traheret. ecclesiam augustinus pontificalibus insignis. de sancta
ecclesia in honore sancti cosme & damiani constructa. eximens
eisdem apparuit. cosq; salutans. quo tendejent je-
quisiuit. Qui dum quo tenderent tradissent. ad ierit.
Ire papiam. et de cenobio sancti petri interrogare. et ibi in-
troversiam quam optatis habitis. Qui cum eum de no-
mine suo interrogassent. ait. Ego sum augustinus
quondam yponensis episcopus. Tratim ab oculis eorum evanuit
illi autem papiam pgentes. cenobium intrant. Et
ecce ex uberiori distensione. sanguis multus cepit ef-
fluere. ita ut ab introitu cenobij. usq; ad tumbam sancti
augustini tota terra sanguine respersa est. et omnes sunt
sanati integre restitui. Fuerunt circa annum dni ccc.
tricesimum quartum. Eodem die. natale beati hie-
ronimi pbri illustris. de quo dixe sup. in vita sancti alexandri
pape.

De sancto Iuliano martire

Iulianus de alexandria. genere nobilis. sed fide
nobilior. qm desidero instrui de vitro percussi-
bus offerebat. tandem crispinus consularis insti-
tuit ministri. et cum octoni martirant. Quos seniores iulia-
nus. exponte foras prosiliit. et quorum de intrepidus ap-
prehens ait. Ecce ego sum. Et primus ictum ferientis
excepit. Cuius capite sumptum. ad sani ferocissimi iuli-
ani solium detulerunt. ut eidem mortem similem
minarent. nisi primus immolaret. Quibus cum assentire
noluerit. eum occiderunt. et capite sancti iuliani cum corpore
sancti ferocis in uno tumulo posuerunt. Et post multos an-
nos sancti ambrosius mediolanensis episcopus invenit caput
iuliani inter manus sancti ferocis. ita illesum et integrum
desi. eadem die fuisse sepultum. Inter cetera sanctorum
miracula. solet refere. quod cum quidam olim ecclesie sancti
iuliani lapideti. et diaconus quidam eum prohibere vellet.
latro dixit. Iulianus non consentit arietes. Et ecce post
mosicum. febre vehementissima pureget. Et mutatis sene
febre. qd a martire incertum confitet. effectq; sup de-
lectari aquam ut refrigeret. Des statim tumor funus
et fetor de corpore eius exiit. ut omnes qui adejant fu-
gerent. et ipse post mosicum expiravit. Eodem die
constantinopoli. sancti alexandri epi. et confessoris gloriosi
senis. cuius virtute oracionis arrius hereticus summo
ureno contemptus est. Pius ambrosius. fecerit
tumulum epi et confessoris.

Quarto kalendas septembris. De decollacione sancti iohannis baptiste. a theo. Iohannes baptista

Iosio imperatore. constantinopolim est trans-
latus. Quos cum valens imperator olim illuc
voluisset transferre. corporum in quo sancti capitis ferebatur
multo modo moveri potuit. Nam cum iosephus vinctus
fuisset iohannem in castello machaeronta. ibi q; caput eius
decapitatum est. Quod herodias a carnifice custodiri
non est passa. cum tenuio corpore sepelire. metuens ne
inveniretur sancti corpus. cum omni facultate destruere.
Sed illud intra septa palatij in fossam occulta collatione
diligenter custodiri. Corpus autem apis cohabi-
tent. que quondam samaria dicta est. legitur humatum.
Tempore vero iuliani imperatoris. pagani sepulchrum eius
violaverunt. ossa dispersunt. eadem rursus collecta. et concre-
mata ventis dispergunt. Sed monachi quidam cum abbate
myri. ossa que potuerunt colligentes. ad epm ierosolimorum
detulerunt. qui ea athanasio epo alexandrino misit.
Que ille suscepta. paucis arenis sub altari sancti petri
pape inclusa reservavit. publico epi credens genuum

fluvie pfluxerit. Postrinsecus vero capitis vencidum est.
Duobus monachis. qui causa oracionis iordanem advenerant.
Quibus in visione angelica dicta est. Ire ad palatium herodis.
et ibi funem de tha extendere videbitis. ibi caput sancti
iohis baptiste invenietis. Quo fos illius iordanis apertis
junt. Et non multo post. a latronibus raptum est. Qui
ut intentes illius in quodam specu. iordanis dimiserunt
donec idem iohes cum sancti heremite illius revocavit dicens.
Accipe caput meum quod in hoc specu depositum est. et de
illius ego qui preest alexandrie. cibi reliquie corporis mei
jequiescunt. Et factum est ita. post aliquot autem annos qui-
dam monacho nomine felicio. qm oracionis gratia iordanem
adiecit. angelica visione dicta est. ut pgeret alexandriam. ibi
q; in quadam ecclesia beati iohis. caput eius. cum omni pu-
ritatis innocentia reverentia accipiens transjeret in pa-
tres galliarum in jegione aquitanie. Qui missa complens.
thesaurum sibi a deo destinatum. quinis oportebat delisse
in cimi. Tratim q; iumentis sibi socijs. astendit ut ivem
Cumq; p navem navigassent. felicius elevatis oculis et
palmis ad celum. orant dni. ihm. ut mitter ei angelum
cum duce viatis ad locum destinatum. ubi collocaret
jeliquias quas portabat. Et ecce nubes lucida descendit
sup navem. et de medio nubis egressa est columba ad istum
minus alba. et sup puppim mobilis stetit. tam in die
qui in nocte. usq; dum in partibus aquitanie ad litus
oceanum pervenerent. In portu autem engolimensi egressus
ad tham. et transeuntes urbe quasi duo undique. invenerunt
corpora mortuorum. solet jegem vandalorum cum omni exercitu
suo. Egressus eum fugiens idem pfis p mare cum classe
magna. contra quos pipinus rex francorum ad bellum
procedens. omnes exercitum illum delevit. et de suis solum
triginta interfecti sunt. quos tamen pro certis diligebat.
Cumq; ab hac victoria letus jediret. in loco quodam sopi-
no oppressus dormire cepit. Et ecce vox divina facta
est ei dicens. Cur te pugnis comptis tra pressit. Sco
uejis magni pphete. et plusqm pphete. et minoris virtute
capitis. ex tuis manibus patrabi huc afferri. cum tribus parvu-
lis innocentibus. et pprij eius nomen in hoc presio. Cuiusq;
victoriam a deo tibi esse collatam. Ecce post regium tui
sequuntur vera fides. et habitum pegrino. et qui preest certis
fidelis socius. Vade in occursum eorum. & eos humiliter suscipe
ac pacifice recum convers deducere. et precedo magnalia dei
Et factum est ita. Cumque quod vatis qui in castris erat
audiret. ad eum cum quasi cum cunis eis obviam processit.
Triginta virorum corpora mortuorum qui in presio corruerant
secum deferentes. Apparentes q; oportebat quod sunt
capitis portabat. singulis feretris apponentes. mirro modo
omnes resuscitati sunt. Rex autem in honore sancti iohannis
baptiste basilicam construxit. ubi reliquias posuit. eam q;
pecunia ditavit. et omnis necessitas monachis deo obsequentibus
ordinavit. Circa annum dni sexcentesimum octavum
in urbe mediolanensi. mulier quedam iohannem valde devotam
exercebat a deo vivere. ubi aliquos de membris eius. cum
hac oraret. instanter. p triennium existens. cum ab eo quis
posset desperare. ipse in deo spem ponens. mirabiliter et non
mirabiliter. donec quod petebat accepit. Et sic
septem diebus iejunans. septima tandem die. desup altare
pallium mulieris apparere videns. sicut donum dei ac-
cepit. Ad quos accurrent. tres epi convenerunt. cum se hoc
sed partem elicere vellent. tres stillas guttas ex co-
stillare in strictio supposito suppuerunt. et singuli singulas
se mensse lecta sunt. Circa annum dni millesimum
duecentesimum nonum. ecclesia quidam nomine guido a constan-
tinopoli jediens. facien est iohis baptiste secum deferens.
ambiens cum jepositum in ecclesia cathedrali

Sabina illius. De sancta Sabina martyre.

Sabina illius nutrix fidelissima fuerat. colligens reliquias eius virgines xpi sepelierunt. et ex more celebrans exequias in monumento suo reposuit. Illa ipsa sibi cum summo studio et cultu fecerat. Et non cessabat. ex eo die fatere eleemosinas multas pauperibus in fide. quam et tradiderat. Ministrabat autem quotidie visitare infirmos. et in carceribus ecclesias prestans eis necessaria. Venente igitur ad pretorio expedisse atque iudicatum est ei de illa. Quam sibi in pretorio exhibuit mirabilem. Dixit. Tu es Sabina. ancilla quorundam valentium illustrissime milicie. et filii heroris. Et illa. Ego sum. Profectus dixit. Quare odisti deos tuos. et secuisti te xpianis. quorum princeps meus est. et non adoras magis deos. quos adorant dni. et augusti nri. Sabina dixit. Ego gratias ago ihu xto. qui me permaneri p suam famulam suam. liberavit de multis sordibus et potestate demonum liberare dignatus est. ut amplius non essem. sicut et vos estis erratis adorando demones. Profectus dixit. Di tui dicis ergo non solum nos. sed et dni augusti nri. demones adorant et non deos. Illa. Veniam deum adoraveris qui fecit omnia. cuius nutu omnia regunt. visibilia. et invisibilia. et non stulta aut insensata simulacra demonum. quia cui ipsis pares in tenebris ignis arsuri estis. et imperatores vestri. Profectus dixit. Per deos omnes. si non sacrificaveris. non elongabo a te capitalem sibi omnem. sed mox te faciam flagris diram finire. Sabina dixit. Non sacrificabo diabolo instigante demonibus tuis. quia xpiana sum. et xpm habeo deum. et ipsius sum ancilla et cultrix. et illi soli me oportet sacrificare. Tunc profectus gratiste in ea suam dicens. Sabinam dis maledicentem. deos et augustos nros blasphemantem. gladio pure decervicari. atque omnes facultates eius confiscari. Amputato et capite eius. xpi eius corpus eius sepelierunt cum dni sancta. quarto kal septembris. acta autem vii centesimi. decimi noni. imperante adriano.

De sancto Ebodio confessore.

Regius igitur nullos ebodius. dni regis et uxoris eiusdem prohibet fuisse familiares. Nec alienus quicquam est in celo eius generositatis. qui regum regis. scilicet conciliat. eadem regia et familia sublimatus. nec vite ipsius precedens castitas est dissimulanda. quam tam preclosi martyris fratris illustrat secunda. Cum cum esset beatus ebodius tam clarus. qui regalitate insignis. tam liberalitate qui opibus illustris. tam benignitate qui potencia venerabilis. beatus ebodius demonis unitate. et adhereo vitium cynici fratris. In qua adolescentia cepit que dei erant amare. calum celiam colere. indigentibus manus porrigere. seculari pompam declinare. blandiciis gaudia suspecta habere. terrenam gloriam cynico. et toti mente xpo adherere velle. Regno abdicat solicitudinem. et divitias odit paupertatem. Verum ubi beatissimus rex. p triumphum martyris ingrasset ad celum. virtutis premium. pius et tuba eum ebodius vigerent regni regimen suscipe. toto affectu illo contius flagitabat. ut surgere consilium fuit. Iudici recedentium est et oportere illum. qui fons argenteus dicitur. quereret locum. ubi tantorum eum desiderantem requiem invenit. sed in quibus terris invenierunt est locus. non est ei ostensum. Enitagate a patria supplicem ob causam festinat. ut notitiam et imperiti aufugiat. et optatum quietis locum ubique illatq querat. Ecce suis ad celestium aure de pinsit. thas celis. celi pauperibus et rogantur. Sed dum matrix. et abdicencia regni hostiat. tumultu invenit quos querebat. Recentus tandem de uno mitti in patriam. cum ad septimam pervenisset. invenit pastorem pretium qui dicit sibi proximum esse quem querebat fontem argenteum. Quo cum pervenisset. beatitudinem in senego montis altissime affixit. et cratim ligni arboris silvestre. fondere. et folia producere cepit. Vide adhuc spectabilis fraxinus ibidem persistit. Athletam igitur dei in loco summitatis beato. monasterium sibi ad hunc construxit. effecit autem eum dei pastorem. habuisse ministri. et consilium solum. qui sibi tam tetri in ebodi patrem attribuit ordinatum. cum facere virtutum. Cui et id fecit in quotidiani stipendii. quotidianum dedit argenteum. tale et irrumpitur mensem. Sed inquit. ne quisquam me hic tua delicatione moneat. Quocumque eris die me prodideris. extremus tibi erit ipse huius mei mineris. processu tandem temporis. quibusdam rem prendere non expavit. Et cum in cratem illum affectum accepisset. hec ab eo gubernatus hoc accepit. Accipe inquit unum ab hac die vestrum. quia sicut quidam predixi. iam ego me prodidisti. extremum hoc tibi fecisti. Ab hec ille confusus abstessit. Sequenti tamen die quidam desperatione redit. sed nec responsum reperit. Iam cum miles xpi laboris suos. quarto kalendas septembris finiebat. et suscepto ab angelis spiritu in celis. corpus eximine iacebat. Quo visio ministri eximius et eiusdem prymos ipsi advocavit. et presbiter accipiens. sci advenam in eadem cella sua tumulavit. Distat autem fons ille a cenobio quatuor miliaria versus occidentem. Quidam clausus aqua fontis illius de situatus. pristine sanitati restituit. multi a nativitate cecis ibidem lota. visu recepit. Diversi eciam cecis illuminat. resilium contrahit. surdi et muti officia restituit. Leprosi. diversi quoque morbi. frequentis turbis passim sanatur. Colimpna quoque lilias a tumba sed usque ad celum extenta cepitis conspicere. vere amplii regio illustrat. Igitur pauperum alumnus ebo. et beneficiis sed sanctissimo archiepo. ossa sed ebodi de terra elevata. cum ad eadem ecclesiam obsequiorum fecit delegent. a loco illo moveri non potuerunt. Et pro vero cum pro gemiflexionibus manibus. et oratoribus instat. Alumnus quoque comes qui tunc adeptus. et ad cenobium portaret. et ipse stilus dignatus est. cum ceteris bonum exorat. Et ecce statim putatus ipsum ferentium. vestro exibire. accessum exportari celle. Sic igitur beatus ebodius prisce ipsius augusti. cornelio cum magno honore suscipit. ubi in multis signis miraculis. augustus declarat locum illum. Iure que militem a nativitate cecis visum recepere sine ulla fecit. At prefatus princeps aliquantulus monasterium in eodem loco fundavit. et possessionibus adauxit. Tempore vero eiusdem regis. cum a dominis sancti sed ebodi ossuario aperiatur. quatuor maledictos occidere passi subito interiunt. et reliqui eodem modo passi cecidere et amicitia. ac varia pretium pena.

Est autem cenobium compositum sancto ex hebreo. quod est el. et sinno quod est agno mio. El hebraice. dicit dei sinno. Locus vero iste. quia in illo a beato augustino deus visus est. Gaude sup in quo sed augustum angelos apostolos prenuntiat. tale sortitus est nomen. potest eciam dici cenobium. quasi agnum illum. a quo omnia. p quem sed in quo omnia. Fons autem ipsius in loco. in quo deus beato augustino apparuit. indesinenter ornatur. cuper quem satis amplis fundatur capella. plumbo cooperta. et sub altari. fons pfatus exiumpens de terra aspicietes lenificat. Hunc fontem ego iohes volvere mortu. In pago tricassino. sed subine civitatis. que p xpi amore laboriosissime pertulisse. et sed suscepta eadem virtutibus. ac miraculis gloriosa quiescit in pace. Dum sunt. Deposito sed ucedorum presbiteri et monachi. Ipso die. sancte ursule virginis.

Quoniam autem miles xpi in aqui quid hostem insurgerent. quid atrocis inferiales potestates rebellaverit. et ad terrenis modis fundi. in ecclesiis et aliis. oratoriis. et pacem se ipso introduxerit. ipse testis est. ten ciu sancti sanctum ecclesiae et accedit. cuius nuncios. omne sicut in signis splendidis sicut. aliquid. potuerit sunt. sunt nunc ita apo sunt quoque. ingressurum et tempore dominus libere. consistorium ecclesiae et integritate.

Qui dicetur est.

Ex martirologio.

Cap. xxx.

Ex leg. ai. xxm.

Ob Dio Tertio kalend. Septembr. Decletiano et maximiano ffelice martire cum suis passi sunt sub ffelice presbitero. quos ad Drachium pfectus insequitur. Quorum genitor cum ex missu profectus. Dictus est ad templum Serapis ex sacrificaret. exsufflauit in facie eius. et statim cecidit. Ictum quoque Dictus ad statuam in aqua. similiter sufflauit. et similiter corruit. Tertio ex Dictus ad statuam Diane. et similiter fecit. Tunc vocatus ad pfectum. in carcere posuit. et quibus maleficiis hoc fecisset inquirit. Qui cum edisset se non hoc egisse sed diabolo maleficiis. sed omnipotentis dei beneficiis. iratus pfectus iussit eum duci ad locum. sesso ab urbe milliario qui hostensi. ibique ad sacrificandum arcem arbori sacrilege. que illic excelsa erabat compelli. Quos cum fiezet. satis felix genua sua figens orauit. et post oratoem surgens. atque in arbore ingentissima exsufflauit. cum a deiice cubuerit. et templum eius cum statuis et aram ea corruente penitus contritum. Quo audito. pfectus iussit eum ibi decollari. et lupis et canibus derelinqui. Tunc quidam xpianus occulte repente prumpens in medium. palam pfessus est se esse xpianum. Gratanter simul ad locum arboris pst venientes. et ad martirem ostulantes. decollati sunt. Illius ego nomen ignorantes adauctum eum appellauerunt. eo qd sancto fella dictus sit ad coronam martirii. Quos cum xpiani sepelissent in foueam quam fecerat arbor euersa. pagani volentes eos effodere. a diabolo arcepti sunt. quatenus eos manus mittere temptauerunt. Passi sunt autem vel kalend. septembr. anno dni. ccc. xl. quinquagesimo quinto.

Sanctus Agilus. De sancto Agilo Abbate.

Nobili pparis ortus. pter celeres motus infancie pficiens agilum eum vocauerunt. Tradatus fuit episcopus beato columbano. quem cum multo quidam gladio vice clam pcutere uolebat. vir dei signum crucis opposuit. et mox brachium militis obrigitum. et quasi exercitum fuerat inflexibile mansit. vt nemo valeret gladium de pugno eius educere. nec ipse pedem a loco mouere. Tunc miles cum lacrimis veniam petente. vir dei brachium tetigit. et continue pristinum vigor redditus. et miles monastico ordini collum subdit. Vir dei multos ad fidem conuertit. Demoniacum verbo curauit. virgunem quidam luminibus orbatam illuminauit. epm febricantem sanitatem impetrauit. A pplanis eum hominem miserunt pdatus qui manum dextram posuit super pectus eius dicens. Agile exue meum. quem ab vero multis cristosum contaminat et cristodiam. donec eum pleno te recipiam. Age quod agis me donante. depulsoque languore sospes. Deinde post hec assumens. construxit resbaterium cenobio. Erat a gilum ibidem fere abbatem. Erat autem sancto agilus in omnipotentis. in oratione assiduus. in elemosinis largus. hospitalitatis amator precipuus. Angelum dei in specie pauperis suscepit. Cui cum manum cum esset aquam infundere. subito disparuit. magnaque fragrantia odoris quasi aromatum domum replenit. Apparuit ei diabolus nocte quadam in specie dracoris horribilis. eructo capite. et ceruis adunis cum cornuum. At ille crucis mysterio se munuens. omnia despexit. Alia quoque nocte dejes magna. ignem cernas apposuit. et mox messores suos virtuosa minaq tempestatis arripuit. sed super eos. vnus saltem pluuie gutta non cecidit. Cum autem nonagenarius esset annorum. cepit domi vel de molestia vite huius euadere. et gregem sibi commissum perpetuo custodiret. Cui angelus in specie iuuenis apparuit. Agile exue meum expleto biennio te recipiam. Age quod agis. ego te recipiam. nec te deseram. Expleto itaque biennio. tertio kalend. septembr. beatus

agilus conuersus in gaudium de suum. circa annum domini a do. 648
sexcentesimum quadragesimum octauum. Venerabilis autem beda illa nocte cum suis fratribus audiuit choros virginum in sublimi canentes. Hodie sancti agilus cum suorum laetitia pgit ad plenum. hodie cum sancto in celo coronatus triumphat. Item vonne. seu gaisenere virginis.

Ex martirlog.

Tertio kalend. Septembr. De sancto Adriano episcopo.

Cap. xxi.

Qui missi sunt de sancto Adriano episcopo. Hi. cuius monasterium magno monachorum pollens exercitio. in cantis pene septentrionalium partium. et omni pietate morum non parvo tempore ardens tenebat. regentis ex eorum pontifis pdiit. Que videlicet insula ab eis quidem hereditaria pstinet. non magno ab eis freto discreta. sed sonacae pictorum illas heritate plegas. incolunt. tam dicunt monachis omnium vita. eo qd illis pdicantibus fidem xpi receperunt. Ab hac igit insula ad primitiam angelorum in xpo instituendi missus est adrianus. gradu episcopali suscepto. vide ne alia contendi documenta. salubertimi abstinencie vel continencie clericis exemplum reliquit. Non enim alter qui cum suis vnebat. ipse docebat. Nichil huius mundi quaerebat. nichil amare curabat. Cuncta que sibi a regibus. vel diuitibus seculi donabantur. magis pauperibus qui aderant erogare satagebat. Non equos dorso nisi cuius forte necessitas compulisset. sed pedibus ire solebat. Quatenus obuiumque aliquos vel diuites vel pauperes incedens aspexisset. confestim ad eos accedens. vel ad fidei suscipiendo sacramentum si fideles non essent inuitaret. vel si fideles fuissent in xpi eos fide confortaret. Ceterum ad ecclesiastica opera. quoque bonorum exercitium. et verbis exercitatus et fuit. In diuina autem gratia illius a nri temporis sagacitate distabat. vt omnes qui cum eo uiuebant. siue atroui siue laici meditari debebant. id est aut legendis scripturis. aut psalmis dicendis operam dare. hoc erat quotidianum opus illius. et omni qui cum eo essent. plurimum laudem dederunt. Et si forte euenisset. quos ex ratio euenit. vt ad regis aliquid vocatus. intrabat cum eo illo aut suis. et ibi parvulum refractum. accedebant. eius ad legendum cum eis. siue ad orandum egredi. Cui exemplis informati tempore illo religiosi quique ac feminae conscientiae fedum p totum annum excepta remissione. quinquagesime. paschalis. quinti et quinti eiusdem. ad nona vsq horam proceterre. Quinque diuitibus honoris siue timoris gratia si qua deliquisset. increbat. sed aspera illos mecum corrigebat. Nullam potentibus seculi pecuniam excepta solum esta si quos hospitio suscepisset. Sive vinum colebat. sed ea que potus sibi a diuitibus largita fuerant. vel in vestis pauperes. vel ad redemptoem uinisto reddito dispensabat. quinque precio dato redemptos suos fecit discipulos. atque ad caelestem gemm erudiendo atque instruendo pueros. Quam cum rex oswaldus de primata sororis postulasset ministrum. qui sibi siue gentem verbum fidei ministraret. missus fuit primo abbas aufidacis animum vir. Qui cum nichil proficiens redisset. in conuentum suorum fratrum reuerso ait. Nosse michi fratres quia durior iusto insolentis auditoribus fuisti. et non eis mytis sicut primo lac mollioris doctrine potuisti. donec prius fratrum emittit verbo dei. ad obediendum fortiora et pfectiora et ad faciendum sublimiora dei precepta sufficiens. Quo audito. ipsum ad ecclesiam introducto et insolentes mitti debere. cunctis decreuerunt. Hunc igit abbatem adeum. dedit rex oswaldus. cum ei cui petiit gente anglorum instituendi. non solum incognita pgenitoribus suis. regna celeri operatione dedicat. sed et regna terrae plusquam velli mutaret suae. ab illo qui fecit celum et terram conscenuit esse. Cum enim presbiter quidam venerabilis nomine aidan. mitteret cantiam. ad reducendo

uide. nonnigem regi ostendo. filiam quidem esse dum regis
causidicam. que occiso patre illuc fuerat adducta. accessit
ad epm ardentem obsecrans eum p eo. sinos qui tanti
ire nuntio aggressus ejatur. sed supplicare. Qui bene
dicens illos. hosq; diuertens. sedit ecclam solemni cathe
dram dicens. Ecce enim ipsa tempestas vobis in mari. et
ventus contrarius euenit. sed memento ut hoc solemni
mittas in mare. et statim quietentur ventis. certi
tus maris vos leti prosequet. Et mox navem ituisset.
et ecce tempestate. fluentibus q; pelagi viribus. tempestabat
nauis anchoras in mare missis navem tenuere. et in
chil profuerunt. incepit navis fluctibus implere. et mortis
sibi omnes timere. adeq; adesse videbant. Presbiter tan
dem dominicus verba arripiens. assumpsit ampullam
de oleo iuste in pontum. et statim ut p dictum erat a
eno quiesc. Mirq; fenq; est. ut vir dei p ipsius spm.
tempestatem predixit futuram. et p virtutem eiusdem
spis hanc eyectam. quinis corporalis absens. sopiuerit
Hac ingnq; tempore hostilis exercitus merciorum perfidi
duce northanhumbrorum regione impia clade deuastans
pueniit ad urbem regiam que ex hebbe quondam regine
vocabulo hebbeburgh cognominat. nunc bamburgh dicit.
et quam neq; armis. neq; obsidione capere potuit. flammis
absumere conatus est. Adiecit plurima congerieni lignorum
et fenum. et urbem in magna altitudine a parte q
rezie est contigua circumdans. allato igne urbem cremare
nitebat. Quo in tempore sancti ardanus in insula finitimo
que duobus regione milibus passuum ab urbe distat. habebat
Illuc enim saepius orare oratorium et aliquo causa orandi conse
cendo. Qui cum ventus flagrantibus globos ignis et fumi sup
minentes urbis cyaliter conspicit. elevatis oculis e in celis
celum cum lacrimis dixit. Vide Dne quantum mala facit
perfidia. Quo dicto. statim mutatis ab urbe venti. in eos qui
accendebant flammas incendia retroferunt. ita ut aliquot
lesi. omnes tetigit impingere urbem citra cessaverit. quam
dominus miserit agnoscerent. Completis autem epatus
cum annis decem et septem erat in villa regia non longe
ab urbe de qua prefati sumus. In hac enim heius ecclam et
cubiculum. sepius illuc diuertere. et ibidem manere. atq;
inde ad p dicandum consuebat. Erat in alias villis regis
facere solebat. propter mul prae possessionis. exceptis eccle
quia et adiacentibus agellis habens. Tercidiam ejus et ego
tantum tentorium ad occidentalem ecclie partem. ita ut quin
tentorium parietem adhereret ecclie. Vide fenum est ut acclinis
bestiae. quae extrinsecus ecclie p tuguriunc erat apposita.
spm quae exhibet pstrinxit. Obiit autem septimo de
cimo epatus sui anno. pridie kalendas septembris. anno gre
sexcentesimo quinquagesimo primo. cui atam ab angelorum
choris in celum elevatam. sancti cuthbertus ad hue iuuenis
custodiam pecoris iuxta flumen lesey in montibus agens.
intempesta nocte silencio. orationibus vacans videre meruit.
Cuius corpus tuoy inde transtulerunt. ad insulam lindisfarne
sem in antrio fratrum sepultum est. Iustitio post hec tempore
aliquo. cum fabricarent ubi est ecclia maior. illuc ossa eius
transtulerunt. ad sexdecim altaris pecorum fuerunt. Cuius
cum adhuc ipse esset in epatus regimine funatus. cum col
matus genere sororis filiorum. tepa epatus sui anno
relicta sua gre. anno gre sexcentesimo. sexagesimo. gre
assumptis secum quibusdam ossibus sui ad suum in sancta
ad monasterium suum pedetim. Reliquia vero sui ad suum ossa. te
porib; iuris apud monasterium dunelmense. signo cum honore
ut fert reconditum. Contigit autem post aliquot annos
ut perfidi merciorum rex. cum illius provincie bal. ferro
flamma q; pereret. cum q; ille in quo ancisus obiit. quia cum
ecclia flammis absumeret. Ossa uiri in medium colli illa

Destinat cum membris obiit. ab igniq; ejaculamenti vorati
bis consumi non potuit. Quo clarescente miraculo mox
ibidem ecclia restituta. et hoc eadem destinat. in monimentum
est patiens. ut ante fidei fortissimus apostoli. Furtum pacto
tempore aliquo. euenit p culpam incurie. cum eum. et
ipsum pariet ecclam vorasset flammis consumi. Sed nec tunc
quidem tangere flammis destinam valebat. et cum magno
vrigi miraculo ipsa eius foramina ingressus quibus edificio
erat affixa. pendebat. ipsam manum lesere minitatus pre
mittebat. Vide tertio fundatus ibi ecclia. non ut antea de
foris destinam illam in sustinentem somnus apposuerunt.
sed intra ipsam ecclam in medium interiori posuerunt.
ubi mutus genuflexe. et mile dei supplicare debeant.
Constatq; multos ex eo tempore gsam sanitatis in eodem
loco consecutos. quin etiam hasilis ex ipsi destinat existis.
et in aquam missis. plures sibi sinosq; languor pencedi
conquisisse. Ecce quo sedabilis qui vivum et mortuum
constituit. de illo nunc ecclia agit. Deipsi autem de psona
et opib; vir profati. nonnulli in eo laudatus aut eligens
hoc quod de obscuritate. potiebe. nimi pferre capiebat. Imo
hoc multum detestans. sed quasi ex ipsoy historiis omnia
ea. que de illo sine p ultimum sunt gesta. describens. et que
iuste sunt signa in eius aetate laudans. atq; ad crediteren
legentibus memoriae commendans. Cuius vita est pacis et cari
tatis. continuae. castitatis. animi ire et auaritiae vitiorum.
simplice simul et vane gloriae contemptorem. industriam fi
delem. simul e doctrina intuitum celestium. coleratum leonis
et virginis. auditorem obedientem. tedii; gaudentem
simplos et potentes. pacis et infirmos consolatorem. et pau
peres recreandi. vel defendendi clementiam. Qui ut breuiter
multa complectam. quorum ab eis qui illum nouisse videntur
nichil ex omnib; que in ecclis. sive apostolicis. sive publicis
facientem cognoscitur. praetermisit. sed omnem p suis quotidie
opib; explere curabat. Hec in profato antistite mirum
completur et anno. qui mirum hoc deo placuisse non du
bito. Pascha autem non suo tempore observabat.
vel ordinem eius temporis ignorans. vel sive gentis auctoritate
ne agrestium sequeretur. Denatis. non approbo. nec laudo. In
quo tamen hoc approbo. qd in celebrande ac pascha ad alius
orbis tenebat. venerabat et predicabat. qui quod nos. id est
resumptionem gentis humanae p passionem. resurrectionem et ascensi
onem in celos. mediatoris dei et hominum. hominis xpi ihesu.
Vide et hanc non ex quorundam falso opinantur. vnq; luna in
quatuordecim. cum ueniens. sed die dominica ergo ab. luna
vnq; usq; ad vicesimam. propter sedem quae dicitur stuice. iesu. recentius.
quam primam sabbati fuerit. propter quem inde resurrexerit dies
quam eadem prima sabbati. quae unde dies dicitur dominica
futurum. cum fit ecclia credebat. Cetera huius dei antistitis
gesta in vita sancti oswaldi. et oswini regum. et dei cuthberti
epi. Remote rapiens videre potest. Ille dicit. area an
nii viii. sexcentesimi septuagesimi octaui. consecro gratia
poscio me reges indeq; et northanhumbrorum ecclesiam. et
ergastulum. multis quidem nominis primum. nec ordinata ocissor
cum mortuo iacens. recepto spm vivit. et quinque ex
portum alligatur. Intentus autem ab timeas. et caprius. ad
quendam comitem regis ecclesiam adiuvat. Et interrogatus quis
esset. iustum et pauperem se esse fatet. Quotiens enim quidem
servus ligatus est. vocans quinque collum vepri cum. Hi
bebat enim fidem. eiu nomen tuum abbem cenobii in
cumbere que hiberius ab eius nomine dunnacester vocabat.
qui eum mortuum cresens. missas p ipo credo celebrabit. Quia
celebrande fam est. ut nullus eum ligare posset. quin continuo
solueret. Interrogatus a comite. quare ligari non posset. ait.
Ego nunc fidem in primam meam. et ecce quia ille me mescam
pretius. pro me missas celebras facit. et ei unde in abbi cum.

Sucessio.

essem. ibi alia mea p mercedes eius a penis solueret. Requisitus a comite vnde esset. p nunc se mehil ei male fecisse. et supplicet sibi quis fuisset. petiit. Quod dum ille faceret. indicem se regis fuisse. manifestans ait. Et ego inquit comes. p singula tua responsa cognoui quia rusticus non es. et nunc dignus es morte. quia omnes fratres mei. et cognati. in illa nuper pugna occisi. nec te tamen occidam. nec fratrem mei p missi pluriacum. Deuadat ergo ei longissime. cuidam fresso. sed nec ab illo. nec cum illic fuerit. vltra ire potuit. cum alia atq; alia vinculorum genera hostes imponerent. Dies vero hora. quibus missa fieri solebant. vinculis eius soluti erant. Precaui denuo redemptionis sue soluens. ad fratrem venit. et cuncta que sibi euenerant narrauit. audiri eum hoc audientes. accensi sunt fide ac deuocione pietatis. ad orandum. vel ad elemosinas faciendas. vel ad offerendas eo vitrinas. facere obstaculis prouocauit exemplo qui de hoc ordo angelorum.

De sancta Eanswida virgine.

Ethelberius rex alcio genuit ethalbum. et ethelbuynum virginem quam pater illius ethelberius dedit ethelino regi northanhimbrorum in vxorem. Ethalbus rex ex eanna regis franciae filia genuit eruenredum. et eormenbertum. et filiam eanswidam. Que ab infancia pompis seculi renuntians. deo soluere studuit preciosa quoque mundi ornamenta. et ad vitam regni celestis toti virente etatis amplectens. Doctrinis nigri desiderio suspirans. sermonibus vite regulam subire deliberauit. Ad cuius obsequium exercitationem. comitum elegit decem. a vulgi fragilitatis remotum. effolk stan nominatum. vbi et pater eius ethalbus in honore beati petri apostoli ecclesiam construxit. cum officinis ad cenobium pertinentibus. que hodie nusquam apparent. Vetustate namque a magis paulatim consumpta. post longum siccum corpus. et ipsa matris cunctis hausit. In illo enim cenobio die noctuque dei cultui adhibita. ad beatum finem peruenit prouecta. deo laudes deferentibus. Quam cum ad annos nubiles peruenisset. beata virgo eanswida. patrem eius nigri admonicione crebris precibus ad nupcias virginem inuitauit. Cui ait virgo spiritu dei inspirata. innobili mentis deuocione. fidenter in hec verba. Gentor fili et dilectissime constituam indimabilem. gaudium nupciarum petiisti. gaudium nupciarum petiisti. gaudium innocentiam. letitiam cordis infinitam. virginitatis nec exhibere sufficitis. consilio vtrique gaudium assumere. Qui autem amicitiam ceps innyrtam. nupcias celestes. fruitum in illis ruiserunt. mortalem. filiorum mortem. et in his omnibus virginitatis corruptorem cruciatus ipsorum. petori abstrahere. ocium prius consilium intimabitur. nisi patrem velle exuere. matrem nunq; aperuit patrem elegit que non auferet ab ea. Cum si humanus cum mortis ruinam possidentur. gaudium celestis. gaudium mortalis amplexus sum. Ecce nec virginitatis florem reserno. quem cum amatore christi sum. cum tergo. minima sum. cum accipio ego cum. Ad hunc gaudium celestis obsequium. exercitum michi constituo deposito pater. matris virginis publicum locum oratorium sibi construxit genuine suus. Quod cum constituerit. rex northanhimbrorum beatam virginem in coniugem adoptauit. Quae vero prudens filiam suam illustrans commendat. et tam illustris matrem consortem extollit. Contigit tunc temporis nutu dei ad opus oratorii nupciarum verbum adunatum. ceteris longissime minorem que sui beatitudine. opi inuitis fidebat. Accedo autem rege northanhimbrorum. multis comitantibus. talibus patrem sui affatur verbis. Rex hunc nobilitatis me xpi ancillam comitem suspiratur. coniugem quierit. O qui fruitur communicatio. qui detestatur crudelitas. qui intolerabile dampnum. si p celestibus thesaurus. si p eternis tristitia sustipiatur. Hunc tamen licet tristitiam. licet thesaurum coniugem accipiam. si in dei nutu potestate. hoc lignum quantum quis est elongare ocius sufficiat. sin autem illectum me relinquat. Rex autem northanhimbrorum comitem angustiatus. lenitudinem dei sui potestate petendum operatur. ceteri quasi vellus vocis sicut hoc facere valuit. Accessit. et aspere ligni elevato. preces eadem dis suis efficiens. ceteri in valuit. Omnibus igitur intuentibus. decentius abscessit. Virgo xpi mente congaudens celesti manifestatione ab illicita coniugio et libertatem exclusam. Et accedens ad lignum. fol ocacie pars eius opposita. et surgum elevans. in tui pauerit. et ceteris equalis. aut maior longitudine. videret. vt que prius erat nequaquam ad partem poterit. nunc apcae apparebat. Ora tocum eum suum eripuit suspensum. in arte supernumeris aque dulcis sufficiebat. Et cum de longinquo ministrat fabore aqua defecerit. in mistinam misericordia laborem. liquoresq; penuriam. proxit ad fontem p operam milium cunus. aut eo amplius in illa nomine oratorii. baculo precedente eius dumtum quasi quae vocis missione. ab infimis ad summa p pupes et cayor vestigines ad oratorium cum pervenit. obi hominibus et iumentis. poculi largitatem dare non cessat. Cuique virginis publicae aqua cum sua natura astendit. et quod vehementius est mirandum p aquam alienam fons rusticus. procsus intuta et immixta permet. ayia res. virginis publicae quidem creator suus misserat a mundi principio descendere. ancillam sequit. et extra naturam suam obliti eam in naturam. Ancilla sui iussit vt sapiret. et hec audiuit. secuta mulierem. Contigit eum agros suos multiplici anus genere fructus suos absumi. et sic laboris hominum demedari. Iuxta cerdis vero aues que grane vocantur. plurimum ei nocere presumebant. Virgo autem xpi. aues iussit congregari. et in nomine dei. in domo quaedam inclusi. et que volare poterant p naturam. iussit virginis unanimis hominum quasi domestice sequit. Cui illius nomis custodi. nouo exercitus gaudentes exulto. sibi res ministri parato non metebant. mane vero pietatis comoti. vesperi fauuli xpi ad locum obi inclusi erant. pressit. et omnibus cuiusdam laboratorem exhibuit. Que domui cerdis egresse. multitudinem plurimum domui ayaliquique volentes edederunt. alas reliberant. questus ingrumiane. et recessu negleto pro modo quorenium musitant. Acsi aliquis amisserunt. nunc dei fa multi querimonii. iniqui et mosam. Causam a ministris inquirit. et omnes quaerunt de excusant. Dicedem iussi virginis dei. fuit confitent liter inuti. Iubet si ossa colligi et in eius pstinatam collocari defecit. Alterius igitur ossibus pedes deuotis effiedit in conspectu dei. Nec mors quor collectum collegunt ossa. tot repente p dierum volitrina. et minus deficiuntur in multo sentiter detrimento. Aliudi in hunc modum repetitus. necessum punit omnibus. hoc illis adiungens indutum. ne detrecto eius insidetem in pecunia. Et fail est ita. Multi quidem p biennium maximo vegetis dolor trium bam eius visitans. p fere similitate restituit. Ipse autem quoque fides. ibi minori abnidentes. qui decimis sucedant in contemptu. nec eas dare volebant. Ecce in tali contemptu. elapsis annis nonnullis. adeunt tempus quo virgo sui visitari debet. accesserunt tres fides. et certum nutu dei sic compellunt dicentes. Ecce dominum deo ministrantes obediunt. resipiscere tempus est. et quod maligni delinquit p sumpto. defledit penitentia. corrigat. satisfacio. Accedamus igitur ad oratorium. et frugum medicamus. deo et deae virgini offeramus. Ille autem non adquiescens fidei suis ecclesiam peruenit. collis agros pagorum. Et ecce inimicis in eum ingressis. instantiis. et deprimentibus. Sistere temptant. Et ad tumbam dei virginis sanitate recepti. decimas in positum soluere cuiusdam. Demonico alio deusu pedito. amissum dolentibus coetaneis corporis pressi. virgo sui ancillae apparens

dolores locis laetitiae. finitis deteristi. et cujuscumque prorsus a dolore purgatus. ¶ De sancta Cuthburga virgine.

Cum igitur cum rege Nicano duos genuit filios. egfridum videlicet et Alfredum. et sanctam Cuthburgam. et Quenburgam. Cuthburga enim a dicti adolescentiae suae. soli Christo Deo elegit complacere. Et cum fama pulchritudinis. nec non et pulchritudinis ipsius ejusque simplicitatis. multos reges et nobiles ejus illexerit amore. et a multis in conjugium petebatur. Ipsa vero solius caelestis sponsi gaudens inherere complexibus. horum horrebat aspectus. et sine offensaculo veram pacem vitae posset. Interea rex Northanhumbrorum Alfredus misit legatos suos ad regem pro Cuthburga. jugans ut ei suam sororem Cuthburgam daret in conjugem. Adunatus ergo rex sororem suam. indicavit ei regis legationem. Cui ipsa respondit. Si mihi ad votum meum vivere liceret. nullus certe in toto Britannia rex mihi placere posset. sed quia scriptura dicit. Sicut qui potestati resistit. Dei ordinationi resistit. quemcumque tua majestas de me ordinaverit. me sibi obedientem. quamvis non voluntarie invenies. Invito enim confido quod respiciat humilitatem meam. nec placet violari claustra virginitatis meae. nec quisquam sequestrabit me a castis complexibus Dilectissimi sui. potens est enim. et sponsio mea me sibi eam sub matrimonio custodire incorruptam. Et quamvis alienigenae regis hominem habam. potest tamen me sibi conservare inviolatam. Et cum virgo sed regi alfredo desponsata fuisset. cubiculum ingressa thalami. talem oratione dicitur fecisse ad Deum. Dulcissime ihesu omnipotentissime creator. inclina piae aures ad preces ancillae tuae. interde quaeso orationi meae. et asperitatem deprecationis meae in conspectu majestatis tuae. Te solum Deum in sponsum in elegi. tibi me totam adunavi. tu mihi sup omnia complacuisti. Custodi ergo Dilectissime quod tuum est. conservata tibi pagina tua. et dignare me virginem sponsam tuam. Non quidem corpus meum. quod tuum est templum. aliqua carnis corruptione contaminari. nec mihi detrimentum infert. sed carnis illecebris mihi in castitatis proposito consentiat. et ad te qui omnium honorum dispensator es. pervenire permittat. Et cum solita cum virgine in cubiculo constituta esset. opportunum sibi considerans loquendi tempus. talibus regi verbis affari coepit. Amantissime Domine insignis quaeso. et loquar tibi sponsa tua. et ancilla. Si enim aliquid Deo quod caelum tuae majestatis fore agnoveris necessarium. ne cunctaris libenter verbis meis praebere assensum. Omnium creaturarum Dei natale est primum esse creaturam omni sup omnia diligere. et quicumque volluerit amicus esse hujus mundi. inimicus Dei constituetur. Intelligendum est ergo omnem hominem qualiter possit esse amicus Dei. Dicit enim idem. Nolite diligere mundum. neque ea quae in mundo sunt. quia mundus enim transibit. et concupiscentia ejus. Tam ergo diligit quae quasi in momento perdiget. Considera quaeso quot reges hoc regnum ante tempus tuum obtinuerunt. Die ergo ubi sunt. vel quo devenerunt. Nonne omnes sunt finem consumpserunt. Tu quoque cum diu forsitan regnaveris. mortem certe nequaquam effugere poteris. sed mortis debitum solves. velis nolis. Et quidem certum animae spiritus exitus. tunc ejus tranquillum non fuit. imo certum multo pejus. qui si nunquam natus fueris. si male vivendo diem obitum claudens. quia aeterna tormenta quae absit pena cruciaberis. Hinc ergo colligere. qui caduca. qui fallax et omnis hujus saeculi. qui corruptibilia. et

Velis a Gorthno et ipse ad alfr. Sed rogo pro ipso

vana sunt hujus carnis gaudia. Considera ergo rex quia fallaces sunt saeculares divitiae. quae possessori suo non possunt conferre sufficientiam. sed magis solent augere concupiscentiam. concupiscentia autem parit peccatum. peccatum vero generat mortem. Persevemus ergo in corporis castitate et cordis puritate. nulla aevi recompensatione pollicemur ex prius urbi. et ex spiritu vivamus effici sapientiam. et per voluptate carnis. quae quasi in momento praeterit. mutuari possimus gaudium illius quod nullo fine claudi potest. Audiens haec rex tanta verba in beata virgine. mirabile prudentiam. sic tribus dicens. Amissa quae loquendo persequeris. sponsa dulcissima agnosco te precibus veraciter dissentiisse. nec aliquid possunt concordia jacione. Et sicut ex tuis verbis colligi potest. virginitatem tuam deo consecrasti. et ex mihi videtur. virginem te puncturam posuisti. Iniustum igitur est me aliquam tibi contra tuam voluntatem inferre molestiam. et meritem tuam a tam sancto proposito revocare. Promitto tibi propositum tenere predicandum. concedat tibi deus talem inchoare religionem. et habere perseverantiam. et post hujus vitae pegrinationem. ad gaudium premio possis eternam. Vero me etiam assidue peccatorum impellere non desistas. et presentis vitae supare valeam illecebras. et ex iste et sic vivens in hac seculo. Dei valeam consequi veniam. Cumque de renuntiatione hujus mundi. sponso regi multa disseruisset. annuit rex ipsius petitioni. et semetipsum exposuit celestis omnibus velle deo famulari. Impetrata itaque licentia beata cuthburga postposita omni gloria mundi. locum qui Wimborna vocatur. edificavit. ecclesiam beate mariae constituit. carnem suam ibidem macerant. vigiliis et ieiuniis crebrisque orationibus. Erga deum et homines ejus hominibus. et erga omnes mansuetus et mitis. Virgines multas in eodem loco congregavit. multam corpori suo requiem dare previsit. sed importune die ac nocte pias ad angelos obsecrationibus pulsavit. Tandem longa infirmitate decocta. intelligens diem depositionis suae imminere. indesinenter cepit gratias ipso agere. et vocatus secretis interdixit. videre hic sorores vocationem gradu. quomodo aliquae ambulatis. redimentes tempus qui dies malli sunt. Considerate qui fallax sit mundus. quem corpore habitu desertis. et ego in egypto quidem exitus. corde tenam ne pertatis. sed omni custodia ac prius custodire. qui ab ipso mihi proadit. Ipse desponsate estis. cum angeli omnes ad amis mirum vivunt celestis et virginis tremunt. Si igitur tanto sponso placere desideratis. necesse est ut ejus legem et mandata solerter custodiatis. et quae odit. philetur cum omni diligentia cruciatus. Ipsum sponsum vero ipsum sup omnia amate. volunteriis animis ejusque diligite honore. nos ipsum plenae. ad celestis beatitudinis premia insesinem suspirate. Ego autem mortis debitum me persolvere gaudeo. certa postmodum esse fine cum sponso vico dulcissimo. vos autem ministrabitis mihi estote. et quae audistis in me et audistis. haec agite. et deus pacis erit vobiscum. Pater discessum meum nolite flere. nec gemitus vestros cumulum meum aggravare. Non enim morior sed vivam. quia de corruptione tristitia ad immortalitatem. de miseria vitae ad gloriam. de peregrinatione jerusalem ad patriam. Quoque locuta. et dato osculo mutuo. patrie beatam cepit ad vitam. Eodem die tertiodecimo. sancti paulini episcopi et confessoris. qui a constantino imperatore ob orthodoxam fidem relegatus exilio. et usque ad mortem exilii immanitate fatigatus. apud frigiam beatae passionis coronam a domino accepit. Sancti athanasii beati aurelii fere sapientissimi. qui adversus imperatorem de religione christiana libros obtulit. et

xxiii ex Alfr. Sed

ad sorores et religiosas

Ex martirologio.

Cap. p.

lice solus esset deus. presente ipso rege licenciam poposcit. Autissiodoro sancti Optati episcopi et confessoris.

Explicit liber octauus. Incipit liber nonus.

Kalendis septembris. De sancto Lupo episcopo.

Sanctus Lupus senonensis episcopus vita gloriosa refulsit. Cui aliquando eucharistiam celebranti gemma de celo a deo missa in calicem descendit. Hic parentibus inclitis prosapie aurelianis in regia [illegible] ex patre regali origine fuit oriundus. Cuius parentes diuina reuelacione commoniti deo dignum antistitem in prole fuerant. Factus autem adolescens rigore abstinencie carnis rebellionem domans, sepulcra multa oracionibus frequentabat, nunc operibus insistebat. Donec fama eius crescente in episcopum senonensem ordinatus est. Cum autem nocte quadam ad ostium cuiusdam ecclesie oraret, repente auulso repagulo ostia patuerunt. Cum enim fere omnia pauperibus erogasset et plurimos ad conuiuium inuitasset, cui vinum non haberet, sic ministro respondit: Credo quod deus qui volatilia pascit, nobis prestare dignabitur. Et statim nuncius affuit, qui centum vini modios adesse pre foribus nunciauit. Et cum omnes de eius sibi vehementer detraherent, quod virginem dei filiam predecessoris sui nimis immoderate diligeret, coram detrahentibus ipsam virginem apprehendens osculatus est eam dicens: Nichil nocent homini verba aliena quem propria non maculat consciencia. Quia enim ipsam deum ardenter amare cognouit, eam mente purissima diligebat. Cum enim rex francorum Clotharius burgundiam intrasset, senescallum suum contra senonenses direxit ut ciuitatem obsideret. Sanctus Lupus ecclesiam sancti Stephani ingressus campanam pulsari fecit. Quam hostes audientes tantus terror inuasit, ut nisi fugerent mortem euadere non putarent. Tandem capto regno Burgundie cum rex alium senescallum Senonis misisset, et beatus Lupus eum muneribus non occurrisset, indignatus nimis adeo eum regi infamauit, ut rex eum in exilium destinaret. Ubi ducem quendam illustrauit et multos conuertit. Placatus tandem rex ab exilio eum reuocauit, et aspiciens corpus eius abstinencia attenuatum, ante pedes eius cum lacrimis prostratus est et veniam petiit, ac multis eum muneribus donatum restituit ciuitati. Qui cum parisius remearet et multa multitudo urbis apertis ostiis [illegible] obuiauit [illegible] ecclesie ignis [illegible] flamma ad pedes eius. Rex Clotharius audiens quod campana sancti Stephani in sono mirabili esset dulcedinis, iussit ut parisius deferretur, ut ab ipso sepius audiretur. Quod cum hoc sancto Lupo displicuisset, mox ut de urbe senonica deducta est, sonum suum dulcedinis perdidit. Quod rex audiens statim referri eam iussit. Statimque sono reddito insonuit septimo ab urbe miliario. Itaque sanctus Lupus obuiam pergens, et quos solebat prosequi cum honore recepit. [illegible] nocte quadam cum oraret instinctu diaboli vehementer sitiens, iussit sibi aquam frigidam deportari. Dolos autem intelligens inimici, puluinar suum desuper vas posuit, et ibi diabolum intus inclusit. Qui in tota nocte [illegible] vlulare cepit. Facto autem mane, qui eum temptare venerat confusus in die abscessit. [illegible] sancto consuetudo ut pene singulis noctibus [illegible] ecclesias circuiret, et hora competenti ad matutinas [illegible] signum ecclesie tangeret. Denique omni sanctitate et virtutibus clarus migrauit ad dominum kalendis septembris circa annum domini sexcentesimum sexagesimum [illegible].

Cap. p.

De sancto Egidio abbate.

Egidius atheniensis ex regia stirpe progenitus et sacris litteris ab infancia eruditus. Dum quadam die ad ecclesiam pergeret, cuidam egro in platea iacenti et elemosinam petenti tunicam suam tribuit. Qua induitus sanitatem integram mox recepit. Post hec parentibus eius in domino quiescentibus patrimonium suum Christum fecit heredem. Quadam vero die dum ab ecclesia rediret, vir quidam a serpente percussus eidem obuius obstitit. Sed oracione fusa, egidius virus penitus fugauit. Quendam eciam demoniacum in ecclesia cum ceteris consistentem et fideles suis clamoribus turbantem, egidius demone fugato curauit. Verum humani fauoris formidans periculum, clam litus maris petiit, et nautas in mari periclitantes conspiciens, facta oracione tempestatem sedauit. Applicantibus autem nautis, audito quod Romam tenderet, gratis eum secum gratis vehentes perduxerunt. Cum igitur arelaten venisset et biennio cum beato Cesario eiusdem ciuitatis episcopo mansisset, et ibidem quendam triennio febricitantem curasset, heremum cupiens clam discessit, et cum Veredonio viro sanctitate conspicuo mansit, qui sterilitatem terre suis meritis fugauit. Sed cum vterque miraculis choruscaret, humane laudis timens periculum, relicto eo interiorem heremum penetrauit. Ubi quoddam antrum et quendam fonticulum reperiens, quandam ceruam [illegible] ibidem fuit in nutricem. Que certis horis lactis alimonia sibi prebebat. Sed cum ibidem regis [illegible] venatores [illegible] ceruam, ceteris feris contemptis, hanc tantum canibus insequerentur et a quibus vehementer vrgeretur, ad pedes sui confugit alumpni. Ille vero admirans [illegible] preter solitum eam mugire, egressus venatores audiens [illegible] orauit [illegible] nutricem conseruaret. Canum autem nullus infra lapidis iactum appropinquare ausus est, sed cum nimio vlulatu ad venatores redierunt. Nocte igitur superueniente domum redeunt, et sequenti die reuertentes, casso labore iterum domum redeunt. Quod cum rex audisset, [illegible] suspicatus, cum episcopo et multitudine venatorum illuc peruenit. Sed cum ut prius accedere non presumerent, sed omnes cum latratu redirent, locum spinarum densitate inaccessibilem in gyrum circumdederunt. Unus autem inaniter sagittam dirigens, ut inde ceruam expelleret, virum dei orantem grauiter vulnerauit. Sed milites ferro [illegible] aperientes ad speluncam venerunt, et videntes senem habitu monachali vestitum, canicie autem et etate venerabilem, ceruam quoque ad eius genua prostratam. Solus episcopus et rex cum peditibus aduenerunt, ceteris retro stare iussis. Et interrogauerunt eum quis esset vel vnde venisset, vel cur tam densi heremi vastitatem penetrasset, vel quis eum tam temere vulnerare presumpsisset. Quibus cum ad singula respondisset, et illi ab eo humiliter veniam postulassent, medicos sanitati eius mittere spoponderunt, et multa dona obtulerunt. Sed ipse nec medicamina voluit adhibere, et munera contempnens nec ipsa tetigit, immo pocius sciens virtutem in infirmitate perfici, deum exorauit ne quamdiu viueret pristine sanitati redderet. Sed cum frequenter rex eum visitaret et pabulum salutis ab eo reciperet, immensas diuicias ei obtulit. Sed cum eas recipere penitus ille recusasset, ammonens ut inde monasterium construeret, ubi monastica ordinis disciplina vigeret. Quod cum rex fecisset, egidius lacrimis et precibus regis postquam plurimum renuisset, illius monasterii curam suscepit. [illegible] huius fama rex Karolus audiuit, eius in aspectu venientem [illegible] eum suscepit. Qui cum de ceteris sanctis colloquium [illegible], rex eum rogauit ut pro ipso dignaretur orare, quia quoddam facinus enorme commiserat, quod nulli vnquam nec ipsi sancto confiteri auderet. Sequenti igitur dominica dum egidius celebrans pro rege oraret,

~~Angelus dei~~

Incipit liber nonus kalendis septembris de sancto lupo episcopo

G. H. Hofbibliothek Karlsruhe